

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE
ECONOMICO-SOCIALĂ DURABILĂ
COMUNA STEFAN CEL MARE
2013-2020**

Septembrie 2013

ECHIPA DE COORDONARE

SORIN OUATU	- Primar
RAREȘ MIHAIL MUNTEANU	- Viceprimar
LAURENȚIU MELINTE	- Consilier primar
NICOLAE STOLERU	- Consilier juridic
EUGENIA MELINTE	- Referent agricol
ELENA STAN	- Reprezentant Compartiment Contabilitate
IOAN STAN	- Reprezentant Compartiment Urbanism și Amenajare teritorială
IULIAN EMILIAN SECARĂ	- Reprezentant Compartiment Mediu
COSTEL CHIRIAC	- Reprezentant Compartiment Situații de Urgență

CONSULTANTUL PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI

ASOCIATIA PRO EST

Piatra Neamț

Tel. 0233/236088

E-mail: as_proest@yahoo.com

CUPRINS

I. Cadrul strategic general al dezvoltării comunităților rurale din România	
1.1. Context european	pag.5
1.2. Context național	pag.18
II. Direcțiile de dezvoltare stabilite la nivelul Regiunii Nord-Est	
2.1. Caracteristicile Regiunii de dezvoltare Nord - Est	pag.40
2.2. Potențial de dezvoltare	pag.58
2.3. Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est – orizont 2014-2020	pag.60
III. Contextul județean general privind dezvoltarea comunităților rurale	
3.1. Caracterizarea generală a Județului Neamț	pag.67
3.2. Județul Neamț - Dezvoltarea comunităților rurale	pag.86
IV. Analiza socio-economică a comunei - situația existentă la nivel local	
4.1. Introducere	pag.102
4.2. Prezentarea generală a localității	pag.104
4.3. Populația, resursele umane și piața muncii.....	pag.112
4.4. Educație, cultură și artă	pag.116
4.5. Sănătate și servicii medicale. Asistența socială.....	pag.128
4.6. Condiții de locuit și alte dotări	pag. 131
4.7. Cadrul socio-economic	pag.131
4.8. Infrastructura	pag. 142
4.9. Managementul și amenajarea teritoriului	pag. 148
4.10. Mediul înconjurător	pag.153
4.11. Administrația locală	pag.156
V. Analiza nevoilor și potențialului pe sectoare și pe domenii de activitate ..	pag.161
VI. Analiza SWOT	pag.185
VII. Direcțiile strategice de dezvoltare durabilă a localității	
7.1. Obiective strategice de dezvoltare	pag.202
7.2. Direcții de dezvoltare	pag.205
VIII. Planul local de acțiune	pag.220
IX. Surse de finanțare și Portofoliu de proiecte pentru perioada 2013 – 2020	
9.1 Surse de finanțare	pag.242
9.2 Portofoliu de proiecte pentru perioada 2013-2020	pag.273
X. Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare	pag.283

INTRODUCERE

Prezenta lucrare a fost realizata la solicitarea Consiliului local si a Primariei Comunei Stefan cel Mare si reflecta atitudinea intregii comunitati cu privire la prioritatile de dezvoltare ale comunei pentru perioada 2013-2020.

Ca parte a comunitatii europene, comuna Stefan cel Mare trebuie sa adopte si sa implementeze o viziune strategica privitor la dezvoltarea sa pe termen scurt si mediu. Strategia de Dezvoltare Economico - Sociala Durabila constituie un document de importanta majora pentru administratia publica locala in vederea proiectarii principalelor directii de dezvoltare ale localitatii, in acord cu strategiile de dezvoltare regionala si nationala, cu directivele, valorile si principiile europene. Identificarea problemelor, constituirea unui portofoliu de solutii posibile, aplicarea solutiilor celor mai potrivite cu ajutorul unor proiecte, constituie drumul simplificat cel mai potrivit in politica de dezvoltare locala pentru ridicarea standardului de viata al cetatenilor comunitatii.

Obiectivul strategiei de dezvoltare consta in stabilirea cadrului general de dezvoltare a comunei Stefan cel Mare pentru perioada 2013-2020, prin crearea conditiilor necesare pentru cresterea capacitatii sale economico-sociale, pe termen scurt si mediu.

Scopul principal al acestei strategii este de a stabili cadrul strategic de dezvoltare durabila a localitatii in contextul noilor directii prioritare trasate la nivel european, ca cerinte obligatorii pentru atingerea urmatorului nivel de integrare in Uniunea Europeana.

Odata elaborata o astfel de strategie este mult mai usor de stabilit o ordine de prioritati si de alocare optima a resurselor financiare care, intotdeauna sunt insuficiente. De asemenea, pe baza strategiei se fundamenteaza si se justifica cererile de finantare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri structurale si de coeziune ale Uniunii Europene.

De aceea este important sa se acorde o atentie deosebita elaborarii acestui document si sa se asigure o participare cat mai larga a cetatenilor la elaborarea lui si mai ales la aplicarea acestuia.

Procesul de elaborare a prezentei strategii este structurat in trei etape principale:

I. Etapa de Analiza

Implica atat colectarea datelor utilizand toate sursele posibile (analiza situatiei existente, consultarea statisticilor oficiale, studii de fezabilitate si alte documente care contin informatii relevante) cat si analiza documentelor programatice (POR, POS, PNDR, etc.) pentru identificarea politicilor si directiilor de dezvoltare europene si nationale, regionale, judetene; a fondurilor, programelor operationale existente, care pot fi accesate pentru a se asigura o dezvoltare locala durabila si integrata. Ca urmare va avea loc crearea si dezvoltarea unei baze de date din toate sectoarele de activitate pentru o cunoastere aprofundata a resurselor si nevoilor comunitatii, precum si evaluarea potentialului local. Identificarea si evaluarea punctelor tari si a celor slabe se face printr-o evaluare obiectiva a situatiei existente, iar oportunitatile si riscurile luate in considerare permit identificarea unor tinte si mobilizarea resurselor si eforturilor pentru atingerea lor.

II. Etapa de elaborare a strategiei

In functie de datele culese si problemele identificate se vor stabili obiectivele pe termen scurt si mediu ale comunei. Astfel se vor identifica domeniile de interes, se va concepe designul strategiei si se va proceda la elaborarea acesteia. Aceasta etapa este cea mai insemnata in cadrul demersului formularii strategiei de dezvoltare locala, solicitand implicarea intregii comunitati, de la membrii persoane fizice la organizatii publice si private si alesii locali.

III. Etapa de implementare si evaluare a strategiei de dezvoltare locala

Aceasta va include si elaborarea portofoliului de proiecte.

Metodologia de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Economico - Sociala Durabila este axata pe urmatoarele directii de actiune:

- I. Asigurarea unui management organizational si conceptual, coerent structurat pe cele trei etape/faze de lucru.

- II. Aplicarea metodei participativ-activa prin abordarea consultarii publice si stabilirea de grupe tematice de lucru pentru fiecare domeniu de interes.

Din aceste grupe de lucru vor face parte atat reprezentantii primariei, consilieri locali, cat si agenti economici, ONG-uri si persoane fizice interesate. Aceste grupe de lucru vor dezbate in cadrul reuniunilor de lucru ce vor fi organizate pe parcursul procesului de elaborare a strategiei.

- III. Monitorizarea si evaluarea permanenta a procesului de elaborare si dezvoltare a strategiei in vederea asigurarii calitatii lucrarii, corectitudinii datelor si informatiilor incluse si aplicarea eventualelor revizuirii/modificari care se impun.

Aceasta strategie se cere aprobata si insusita de administratia locala care trebuie sa utilizeze toate parghiile de antrenare a intregii comunitati la aplicarea ei.

Pentru acoperirea intregii problematice specifice care priveste dezvoltarea locala in mediul rural s-au delimitat 6 domenii de aplicare si 27 de sectoare relevante. Ele cuprind atat elementele de interes public, comunitar publice, cat si cele private deoarece interesele personale si cele comune au foarte multe puncte de intersectie intr-un proces dinamic complex. Este necesar ca toti locuitorii sa-si aduca contributia la rezolvarea problemelor care ii privesc.

Prin activitatile desfasurate pentru elaborarea Strategiei s-au urmarit:

- ❖ realizarea unei viziuni clare pentru anii 2013 - 2020 in toate domeniile care privesc dezvoltarea economico-sociala durabila;
- ❖ dezvoltarea unei practici democratice prin stimularea participarii cetatenilor la formularea problemelor si luarea deciziilor: constituirea grupelor tematice de lucru din care vor face parte atat reprezentantii institutiilor de profil, consilieri locali, cat si agenti comerciali, ong-uri si persoane fizice dornice sa participe;
- ❖ promovarea solutiilor nepoluante si prietenoase cu natura in valorificarea resurselor locale;
- ❖ dezvoltarea relatiilor de parteneriat si colaborare bazate pe interese comune;
- ❖ cresterea performantei si capacitatii autoritatilor locale de a raspunde la asteptarile si exigentele cetatenilor;

- ❖ creșterea veniturilor populației prin inițierea de activități profitabile și crearea de noi locuri de muncă;
- ❖ creșterea siguranței vieții locuitorilor comunei.

Metodologia folosită a asigurat Strategiei un pronunțat caracter practic, fundamentat pe date prelucrate din cele mai diverse surse și orientat în special pe oportunitatea de a accesa prin proiecte resursele financiare puse la dispoziție prin Fondurile structurale de care va beneficia România în perioada 2014 - 2020, ca membru cu drepturi depline, dar și cu îndatoriri, a Uniunii Europene.

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă va avea ca **rezultate principale:**

- ❖ Analiza socio-economică a comunei - situația existentă la nivel local
- ❖ Analiza SWOT
- ❖ Plan local de acțiune pentru atingerea obiectivelor strategiei
- ❖ Portofoliu de proiecte pentru perioada 2013 – 2020

Echipa de proiect aduce mulțumiri tuturor colaboratorilor care au înțeles necesitatea implicării într-un astfel de demers, au răspuns cu promptitudine cerințelor și au furnizat soluții de rezolvare a problemelor.

Rămânem în continuare la dispoziția Consiliului Local și a Primăriei cu consultanța necesară pentru aplicatii pe proiecte pentru accesarea fondurilor structurale și a altor fonduri disponibile.

Capitolul I.

CADRUL STRATEGIC GENERAL AL DEZVOLTARII COMUNITATILOR RURALE DIN ROMANIA

1.1 Context european

Extinderea Uniunii Europene la 27 de state membre a condus la aparitia unor noi perspective de dezvoltare a sectorului agricol la nivel european care inca prezinta decalaje mari de dezvoltare si valorificare a potentialului agricol. Desi este una dintre cele mai bogate si prospere regiuni ale lumii, intre statele membre ale UE inca exista mari disparitati din punct de vedere economico-social.

Politica agricola a Uniunii Europene, cunoscuta si sub numele de **Politica Agricola Comuna**, are ca obiectiv principal stabilirea si mentinerea unui echilibru intre productia alimentara europeana si dezvoltarea economica durabila a comunitatilor rurale, cu accent pe diversificarea activitatilor economice si protectia mediului.

Politica Agricola Comuna (PAC) este una dintre primele politici comune adoptate de catre Uniunea Europeana, care se evidentiaza prin cateva trasaturi distincte:

- ❖ Este o politica integrationista, avand in vedere ca politicile agricole nationale au fost inlocuite, pentru marea majoritate a productiei agricole, de reglementari comune de functionare a pietelor si comercializare a produselor.
- ❖ Este o politica mare consumatoare de resurse financiare. Politica agricola consuma, prin sistemul complex de subventii si alte stimulente financiare, circa jumatate din bugetul comun.
- ❖ Manifesta un grad sporit de vulnerabilitate la presiunile de lobbying. Organizatiile producatorilor agricoli au capatat o influenta foarte puternica in timpul razboiului, pe care ulterior si-au pastrat-o, iar pe parcursul dezvoltarii PAC, si-au consolidat-o. Conceptia insasi a PAC, de protejare a veniturilor producatorilor agricoli, a avut o contributie insemnata la consolidarea pozitiei acestor organizatii.

Politica agricolă comună este centrată în jurul a doi piloni:

- ❖ Pilonul organizațiilor comune de piață care cuprinde măsurile comune de reglementare a funcționării piețelor integrate ale produselor agricole.
- ❖ Pilonul dezvoltării rurale care include măsuri structurale ce vizează dezvoltarea armonioasă a zonelor rurale din următoarele perspective: socială, a diversității activităților, a calității produselor și a protecției mediului.

Potrivit Reglementării Consiliului European nr. 1290/2005 privind finanțarea politicii agricole comune, s-a creat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (**FEADR**) - pentru finanțarea programelor de dezvoltare rurală. Astfel, încă din anul 2007, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale împreună cu Comunitatea Europeană a elaborat un program de măsuri care să ajute la dezvoltarea agriculturii din România, prin sprijinirea finanțării din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală. Aceste măsuri sunt prezentate în PNDR – Program Național de Dezvoltare Rurală, și au ca scop dezvoltarea și eficientizarea agriculturii cu accent pe trecerea de la o agricultură nerentabilă la o agricultură modernă. PNDR este detaliat modul concret în care sunt finanțate investițiile din fondurile europene pentru agricultură și dezvoltare rurală.

Pentru implementarea **Programului Național de Dezvoltare Rurală** pentru perioada 2007 - 2013 a fost creat Planul Național Strategic pentru România. Acesta a fost conceput în acord cu Liniile Directoare Strategice Comunitare ce fac referire la mediul rural.

Prin **Planul Național Strategic 2007 – 2013** și ulterior prin PNDR s-au conturat patru direcții (axe) prioritare pentru finanțare prin **FEADR**:

Axa I - **Cresterea competitivității sectorului agricol și silvic** - urmărește restructurarea și dezvoltarea producției agricole și silvice, dar și a industriilor prelucrătoare aferente, pentru a le face mai competitive și pentru a contribui la creșterea economică și convergența veniturilor din spațiul rural (acolo unde este posibil), în paralel cu asigurarea condițiilor de trai și protecția mediului din aceste zone.

Domenii majore de intervenție:

Domeniul de intervenție 1. Formare profesională (training), informare și difuzare de Cunoștințe

Domeniul de intervenție 2. Instalarea tinerilor fermieri

Domeniul de interventie 3. Pensionarea timpurie a fermierilor si a muncitorilor agricoli

Domeniul de interventie 4. Utilizarea serviciilor de consiliere si consultanta

Domeniul de interventie 5. Modernizarea exploatatilor agricole

Domeniul de interventie 6. Imbunatatirea valorii economice a padurii

Domeniul de interventie 7. Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere

Domeniul de interventie 8. Imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii

Domeniul de interventie 9. Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistenta

Domeniul de interventie 10. Infiintarea grupurilor de producatori

Axa II - Imbunatatirea mediului si a zonelor rurale - pune accent pe mentinerea si imbunatatirea calitatii mediului din zonele rurale ale Romaniei prin promovarea unui management durabil atat pe suprafetele agricole, cat si pe cele forestiere. Obiectivele privind mentinerea biodiversitatii si conservarea naturii se materializeaza prin sprijinirea conservarii si dezvoltarii padurii, asigurarea unei ocupari echilibrate a teritoriului si dezvoltarea practicilor de management durabil al terenurilor agricole si forestiere.

De asemenea sunt vizate investitii in dezvoltarea infrastructurii si serviciilor rurale. O importanta deosebita este acordata si multifunctionalitatii economice a zonelor rurale, conservarii si punerii in valoare a patrimoniului cultural si arhitectural.

Domenii de interventie:

Domeniul de interventie 1. Sprijin pentru zonele defavorizate

Domeniul de interventie 2. Plati compensatorii pentru utilizatorii de terenuri agricole din zonele desemnate Natura 2000

Domeniul de interventie 3. Plati de Agro-mediu

Domeniul de interventie 4. Prima impadurire a terenurilor agricole

Domeniul de interventie 5. Prima impadurire a terenurilor neagricole

Domeniul de interventie 6. Plati Natura 2000

Axa III - Imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale si diversificarea economiei rurale - vizeaza gestionarea si facilitarea tranzitiei fortei de munca din sectorul agricol catre alte sectoare care sa le asigure un nivel de trai corespunzator din punct de vedere social si economic.

Domenii de interventie:

Domeniul de interventie 1. Sprijin pentru diversificarea catre activitati non-agricole si crearea si dezvoltarea de microintreprinderi

Domeniul de interventie 2. Incurajarea activitatilor turistice

Domeniul de interventie 3. Renovarea, dezvoltarea satelor, conservarea si imbunatatirea mostenirii rurale

Domeniul de interventie 4. Dobandire de competente, animarea si implementarea strategiilor de dezvoltare locala

Domeniul de interventie 5. Implementarea strategiilor de dezvoltare locala

O a patra directie (Axa IV) – **LEADER** – are in vedere implementarea unor strategii locale de dezvoltare pentru imbunatatirea guvernarii administrative la nivel rural.

Domenii de interventie:

Domeniul de interventie Functionarea Grupurilor de Actiune, dobandirea de competente si animarea teritoriului

Domeniul de interventie Reteaua Nationala de Dezvoltare Rurala

Domeniul de interventie Asistenta Tehnica

Un alt fond creat pentru dezvoltare rurala este Fondul European pentru Pescuit (**FEP**).

FEP are ca obiectiv asigurarea pe termen lung a activitatilor de pescuit printr-o exploatare eficienta a resurselor acvatice, la dimensionarea flotelor de pescuit, precum si dezvoltarea si imbunatatirea vietii marine, a lacurilor si zonelor de coasta afectate de activitatile intensive de pescuit si acvacultura.

Sprijinul acordat prin FEP poate fi directionat pe cinci prioritati, dintre care mentionam reabilitarea flotei de pescuit, Acvacultura, dar si dezvoltarea sustenabila a zonelor de pescuit costalier.

Politica de coeziune este unul din instrumentele de promovare a dezvoltarii durabile in cadrul Uniunii Europene, care ofera cadrul necesar pentru finantarea unei game variate de proiecte si investitii pentru o dezvoltare socio-economica echilibrata a statelor membre ale UE si in regiunile lor.

Principalul obiectiv al politicii de coeziune sociala si economica il contituie diminuarea disparitatilor existente, in primul rand, prin aplicarea principiului solidaritatii.

Pentru perioada 2007 – 2013, Politica de coeziune economica si sociala a Uniunii Europene a avut 3 mari obiective:

1. Obiectivul *Convergenta*, finantat cu 80% din bugetul destinat fondurilor structurale si de coeziune.

Acesta vizeaza:

- regiunile din statele membre ale Uniunii Europene care au un PIB/locuitor mai mic decat 75% din media comunitara;
- regiunile care intra sub asa numitul "efect statistic";

2. *Competitivitate regionala si ocupare a fortei de munca*, finantat cu 15% din bugetul destinat fondurilor structurale si de coeziune. Acest al doilea obiectiv vizeaza regiunile care nu sunt eligibile in cadrul obiectivului de convergenta.

3. *Cooperare teritoriala europeana*, finantat cu 5% din bugetul destinat fondurilor structurale si de coeziune, care vizeaza:

- cooperarea transnationala;
- cooperarea transfrontaliera;
- cooperarea interregionala.

1.1.a Orizont 2014-2020

In contextul **perspectivei bugetare post-2013**, se impune o noua reformare a Politici Agricole Comune, inclusiv pentru Romania. Noile modificari necesita, din partea Romaniei, acordarea unei atentii deosebite referitoare la urmatoarele aspecte: identificarea si ierarhizarea corecta a prioritatilor de dezvoltare rurala; evaluarea conjugata a constrangerilor de implementare – care vizeaza conditiile de eligibilitate, intensitatea interventiei comunitare si intensitatea functionalitatii institutionale; evaluarea corecta a compatibilitatii dintre masurile propuse in meniul comunitar si nevoile reale ale ruralului romanesc; definirea exacta a obiectului interventiei si stabilirea cuantumului interventiei –

valorificarea oportunitatii de „flexibilitate”. (sursa: Institutul european din Romania- „Reforma PAC in contextul perspectivei bugetare post-2013”).

Conform Comunicarii Comisiei Europene, unul din principalele obiective strategice pe termen mediu ale Politicii Agricole Comune se refera la crearea unor comunitati rurale durabile care sa asigure o dezvoltare economica, sociala si de mediu echilibrata teritorial.

Obiectivele PAC 2014-2020 vizeaza trei aspecte principale: platile directe, mediu si dezvoltarea rurala.

Pentru **perioada 2014-2020** Comisia Europeana a adoptat un pachet legislativ privind politica de coeziune care vizeaza stimularea cresterii si a ocuparii fortei de munca in toata Europa, orientand investitiile UE catre obiectivele agendei europene pentru crestere economica si locuri de munca („Europa 2020”).

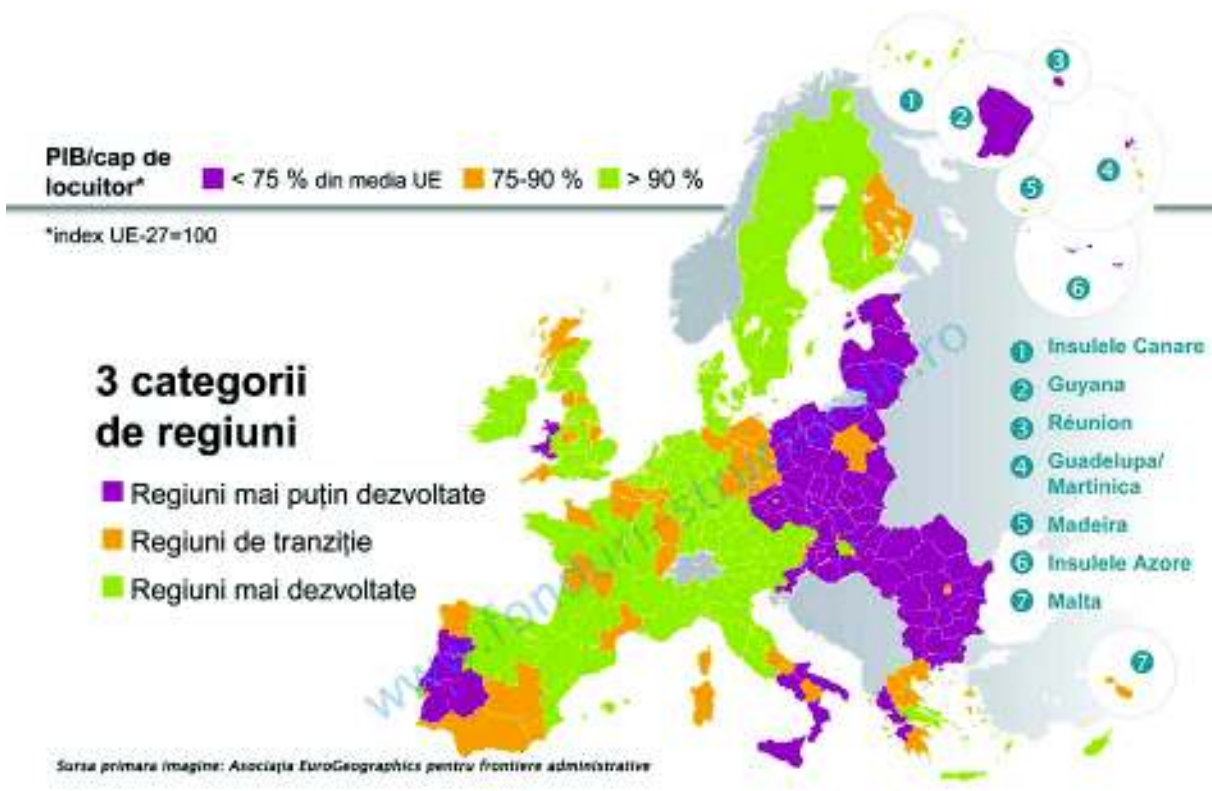
In acest context, **Politica de coeziune economica si sociala** a Uniunii Europene propune 3 directii prioritare:

- ❖ Crestere inteligenta: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoastere si inovare;
- ❖ Crestere durabila: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizarii resurselor, mai ecologice si mai competitive;
- ❖ Crestere favorabila incluziunii: promovarea unei economii cu o rata ridicata a ocuparii fortei de munca, care sa asigure coeziunea sociala si teritoriala.

Resursele financiare vor fi alocate prin intermediul celor trei fonduri importante: Fondul European de Dezvoltare Regionala, Fondul Social European si Fondul de Coeziune. Printre prioritatile acestor **fonduri in perioada 2014-2020** amintim: cercetare, dezvoltare si inovare; imbunatatirea accesului la informatii si a calitatii acestora, precum si la tehnologiile comunicatiilor; schimbarile climatice si trecerea la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon; sprijin comercial acordat IMM-urilor; infrastructurile de sanatate, educatie si sociale; *dezvoltarea rurala si urbana durabila*; promovarea ocuparii fortei de munca si sprijinirea mobilitatii lucratorilor; promovarea incluziunii sociale si combaterea saraciei; efectuarea de investitii in domeniul educatiei, al formarii competentelor si al invatarii pe tot parcursul vietii.

Impactul fondurilor alocate va fi consolidat prin simplificarea și armonizarea normelor diferitelor fonduri, inclusiv cele legate de dezvoltarea rurală și de afacerile maritime și pescuit.

Arhitectura Politicii de coeziune				
2007 - 2013		2014 – 2020		
Obiective	Fonduri	Tinte	Categoriile de regiuni	Fonduri
Convergența	FEDR FSE FC	Investiții pentru dezvoltare și locuri de muncă	- Regiuni mai puțin dezvoltate; - Regiuni în tranziție.	FEDR FSE FC
Competitivitate și ocuparea forței de muncă	FEDR FSE		- Regiuni mai dezvoltate.	FEDR FSE
Cooperare teritorială europeană	FEDR	Cooperare teritorială europeană		FEDR

Sursa: www.fonduri-structurale.ro

Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR)

Conceput pentru a reduce diferența între nivelurile de dezvoltare a regiunilor europene și a recupera din decalajul regiunilor cel mai puțin favorizate, acesta este cel mai important fond structural, din punct de vedere al resurselor financiare alocate, fiind un important instrument de corectare a dezechilibrelor regionale.

FEDR definește tipurile de acțiuni care pot să beneficieze de o finanțare și stabilește misiunile și extinderea intervenției FEDR în contextul obiectivelor „convergență”, „competitivitate regională și ocuparea forței de muncă” și „cooperare teritorială europeană” ale politicii de coeziune reformate pentru perioada 2007-2013.

Este vorba, în special, de finanțări legate de:

- investiții care contribuie la crearea de locuri de muncă durabile;
- investiții în infrastructuri;

- masuri de sustinere a dezvoltarii regionale si locale, care cuprind asistenta si serviciile pentru intreprinderi, in special pentru intreprinderile mici si mijlocii (IMM-uri);

Convergenta

Referitor la obiectivul ”convergenta”, FEDR isi propune sa sustina dezvoltarea economica durabila integrata, precum si crearea de locuri de munca durabile. Astfel sunt punctate urmatoarele domenii:

- cercetare si dezvoltare tehnologica (CDT), inovatie si spirit de intreprinzator;
- societatea informationala;
- mediu;
- prevenirea riscurilor;
- turism;
- cultura;
- transporturi;
- energie;
- educatie;
- infrastructurile sanitare si sociale;
- ajutorul direct pentru investitiile in intreprinderile mici si mijlocii (IMM-uri).

Competitivitate regionala si ocuparea fortei de munca

In ceea ce priveste obiectivul ”competitivitate regionala si ocuparea fortei de munca”, fondurile sunt alocate cu prioritate pentru:

- inovatie si economia cunoasterii, in special in domeniul imbunatatirii capacitatilor regionale de CDT si de inovatie, al spiritului de intreprindere si al crearii unor noi instrumente financiare pentru intreprinderi;
- mediu si prevenirea riscurilor, cu reabilitarea terenurilor contaminate, stimularea eficientei energetice, promovarea transporturilor publice urbane ecologice si elaborarea de planuri pentru prevenirea si gestionarea riscurilor naturale si tehnologice;
- acces la serviciile de transport si telecomunicatii de interes economic general si incurajarea accesului IMM-urilor la tehnologiile informatiei si comunicarii (TIC).

Cooperare teritoriala europeana

Pentru obiectivul ”cooperare teritoriala europeana”, sprijinul financiar va fi orientat catre:

- dezvoltarea unor activitati economice si sociale transfrontaliere prin intermediul unor strategii comune in favoarea dezvoltarii teritoriale durabile.
- instituirea si dezvoltarea cooperarii transnationale, inclusiv a cooperarii bilaterale intre regiunile maritime.
- consolidarea eficientei politicii regionale.

Cat despre zonele rurale si zonele dependente de pescuit, interventia FEDR se va concentra cu precadere, pe urmatoarele domenii:

- infrastructura - pentru imbunatatirea accesibilitatii;
- retele si servicii de telecomunicatii in zonele rurale;
- mediul de afaceri- dezvoltarea noilor activitati economice;
- consolidarea legaturilor intre zonele urbane si rurale;
- dezvoltarea turismului si a amenajarii mediului rural.

Fondul Social European (FSE)

Reprezinta principalul instrument creat de Uniunea Europeana cu scopul de a contribui la cresterea gradului de ocupare si implicit la reducerea diferentelor cu privire la standardele de viata in statele membre ale UE.

FSE este conceput pentru finantarea urmatoarelor directii prioritare:

- Cresterea adaptabilitatii lucratorilor si intreprinderilor;
- Cresterea accesului si a participarii pe piata muncii;
- Promovarea incluziunii sociale prin lupta impotriva discriminarii si facilitarea accesului pe piata muncii pentru persoanele dezavantajate.

Fondul Social European sustine regiunile mai putin dezvoltate, prin:

- Investitii in capital uman, in special prin imbunatatirea sistemelor de educatie si formare;

- Actiuni avand drept scop dezvoltarea capacitatii institutionale si a eficientei administratiilor publice, la nivel national, regional sau local.

In Romania, FSE finanteaza doua programe operationale:

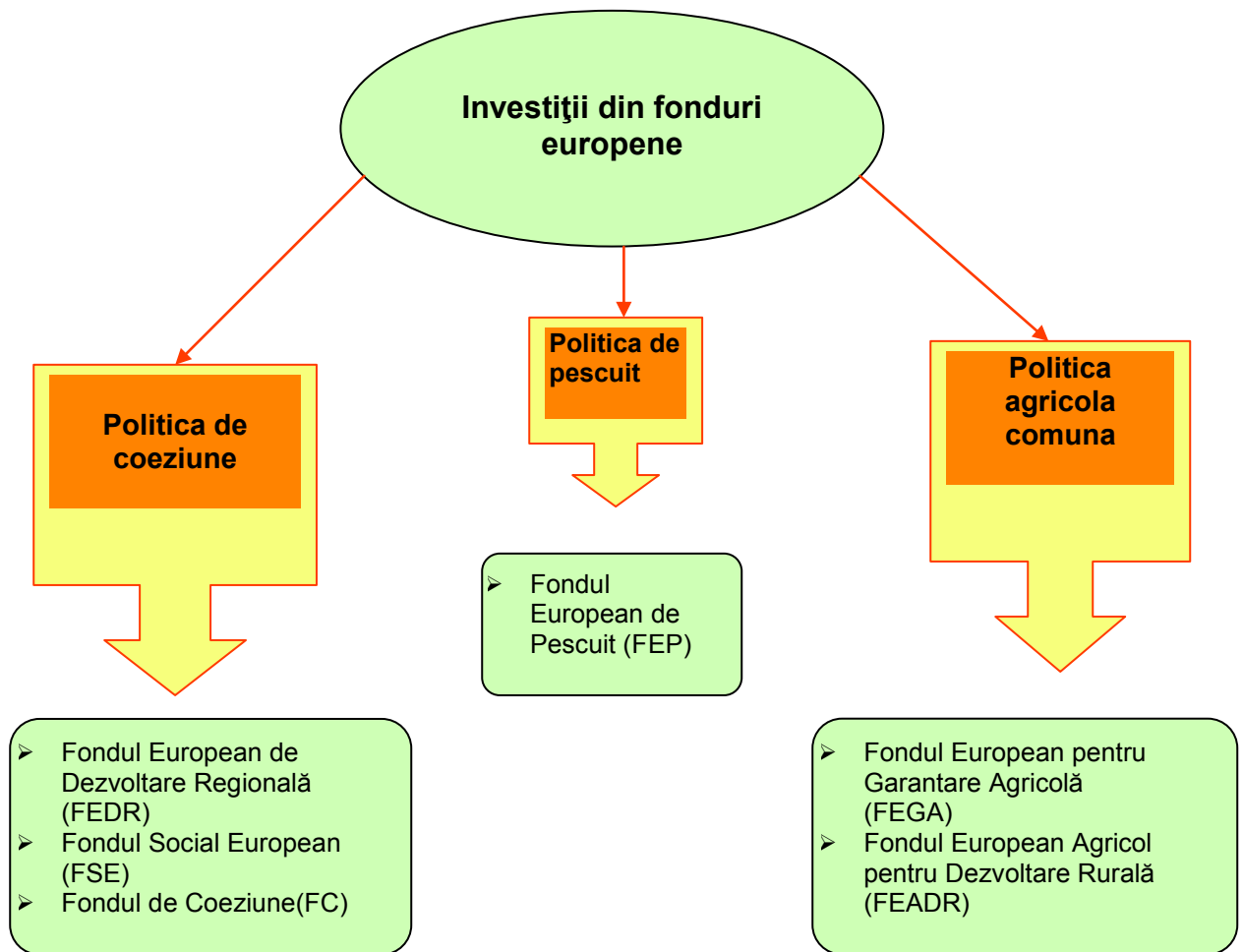
- Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU), cu o alocare financiara FSE de 3.476 mil. € (18,1% din FSC);
- Programul Operational Dezvoltarea Capacitatii Administrative, cu o alocare financiara FSE de 208 mil. € (1,1% din FSC).

Fondul de coeziune (FC)

Fondul de Coeziune a fost creat cu scopul de a ajuta la restabilirea echilibrului economic a statelor membre cu un produs national brut (PNB) pe cap de locuitor de mai putin de 90% din media comunitara. Acesta sustine actiuni in cadrul obiectivului „Convergenta” si se afla sub incidenta acelorasi reguli de programare, de gestionare si de control ca in cazul FSE si FEDR.

Fondul de coeziune este destinat proiectelor mari de infrastructura precum:

- retele transeuropene de transport, in special proiectele prioritare de interes european definite de Uniunea Europeana;
- proiecte de mediu si proiecte din domeniul energiei sau al transporturilor, atata vreme ce acestea prezinta avantaje clare pentru mediu: eficacitate energetica, utilizarea de surse de energie regenerabile, dezvoltarea transportului feroviar, sprijinirea intermodalitatii, consolidarea transporturilor publice etc.

Pentru perioada 2007-2013 României i-au fost alocate 19,667 miliarde euro din Fondurile Structurale și de Coeziune ale Uniunii Europene.

Obiectiv	Program Operational (PO)	Procent sume alocate din bugetul total	Instrument Structural	Autoritatea de Management a Programului Operational (PO)
Convergența	1. POS Transport	23%	Fondul de Coeziune si Fondul European de Dezvoltare Regionala	Ministerul Transporturilor si Infrastructurii
	2. POS Mediu	23%	Fondul de Coeziune si Fondul European de Dezvoltare Regionala	Ministerul Mediului si Padurilor
	3. PO Regional (POR)	19%	Fondul European de Dezvoltare Regionala	Ministerul Dezvoltarii Regionale si Turismului
	4. POS Dezvoltarea Resurselor Umane	18%	Fondul Social European	Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale
	5. POS Cresterea Competitivitatii Economice	13%	Fondul European de Dezvoltare Regionala	Ministerul Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri
	6. PO Dezvoltarea Capacitatii Administrative	1%	Fondul Social European	Ministerul Administratiei si Internelor
	7. PO Asistenta Tehnica	1%	Fondul European de Dezvoltare Regionala	Ministerul Finantelor Publice
Cooperare Teritoriala	8-13. PO Cooperare Teritoriala	2%	Fondul European de Dezvoltare Regionala	Ministerul Dezvoltarii Regionale si Turismului (exceptie: pentru Programul de cooperare teritoriala europeana transfrontaliera Ungaria – Romania Autoritate de Management este Agentia Nationala de Dezvoltare din Ungaria).

1.2. Context national

Planul National de Dezvoltare

Planul National de Dezvoltare (PND) este instrumentul fundamental prin care Romania si-a propus sa recupereze decalajele socio – economice fata de Uniunea Europeana, reprezentand un instrument de prioritizare a investitiilor publice pentru dezvoltare.

Planul National de Dezvoltare avea ca obiectiv global, pentru perioada 2007-2013, "reducerea cat mai rapida a disparitatilor de dezvoltare socio-economica intre Romania si Statele Membre ale Uniunii Europene".

Pentru perioada de programare 2007-2013, PND a fost elaborat cu respectarea unor principii de programare specifice, stabilite in Regulamentul Consiliului (CE) nr.1260/1999 din 21 iunie 1999 privind dispozitii generale pentru fondurile structurale (Art.8 - complementaritatea si parteneriatul, Art.11 - aditionalitatea, Art.15-16 - planurile de dezvoltare, Art.41 - evaluarea ex-ante, Art. 46 - informarea si publicitatea), precum si a altor cerinte rezultate din recomandarile Comisiei Europene in ceea ce priveste programarea si gestionarea Instrumentelor Structurale.

Planul National de Dezvoltare a fost creat cu scopul de a stabili cadrul strategic de acces al Romaniei la Instrumentele Structurale, prioritatile si obiectivele PND 2007-2013 axandu-se pe domeniile eligibile pentru interventiile structurale (Fonduri Structurale si Fondul de Coeziune).

Structura PND 2007-2013 cuprinde urmatoarele sectiuni/capitole:

- ❖ Analiza situatiei economice si sociale (inclusiv analiza de tip SWOT);
- ❖ Prioritatile de dezvoltare pe perioada de programare 2007-2013;
- ❖ Strategia pentru realizarea prioritatilor stabilite;
- ❖ Programarea financiara multianuala;
- ❖ Prezentarea mecanismelor de implementare a PND;
- ❖ Descrierea cadrului partenerial pentru elaborarea PND.

Prin PND au fost stabilite șase priorități naționale de dezvoltare:

- ❖ Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere;
- ❖ Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- ❖ Protejarea și îmbunătățirea mediului;
- ❖ Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și a incluziunii sociale și întărirea capacității administrative;
- ❖ Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol;
- ❖ Diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile țării.

Planul Național de Dezvoltare reflectă direcțiile prioritare de dezvoltare ale României la nivel național, regional și local și propune susținerea acestora prin investiții publice alocate pe baza de programe și proiecte.

În contextul reformei Politicii de Coeziune a UE pentru perioada 2007-2013 și a modificării subsecvente a reglementărilor privind managementul fondurilor structurale și de coeziune, PND reprezintă documentul pe baza căruia va fi elaborat *Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013*, reprezentând strategia convenită cu Comisia Europeană pentru utilizarea instrumentelor structurale.

Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013

Cadrul Strategic Național de Referință (CSNR) constituie documentul strategic național prin care se implementează Instrumentele Structurale (Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune). CSNR are rol de liant între prioritățile naționale de dezvoltare, stabilite în Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, și prioritățile la nivel european - Orientările Strategice Comunitare privind Coeziunea 2007-2013 și Strategia Lisabona revizuită.

CSNR a fost elaborat de către Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, în parteneriat cu structuri ale administrației publice centrale și locale, instituții și organizații neguvernamentale. Documentul a fost adoptat de Comisia Europeană în 25 iunie 2007.

Diferența între PND și CSNR este, în mare măsură, pur financiară, având în vedere că CSNR este susținut exclusiv din Fondurile Structurale și de Coeziune și cofinanțarea națională aferentă, în timp ce PND include și alte finanțări (programe de investiții naționale și locale, credite externe, fonduri europene pentru dezvoltare rurală și pescuit, etc.).

Implementarea instrumentelor structurale prevăzute în CSNR și implicit accesarea efectivă a fondurilor europene disponibile se realizează prin Programe Operaționale.

Programul Operațional Regional – POR	
Obiective	Axe prioritare tematice
<p>Obiectiv general</p> <p>Sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea rolului economic și social al centrelor urbane, prin adoptarea unei abordări policentrice, în vederea stimulării unei dezvoltări mai echilibrate a Regiunilor • Îmbunătățirea accesibilității 	<p>AXA PRIORITARA 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - potențiali poli de creștere</p> <p>1.1. Planuri integrate de dezvoltare urbană implementate prin proiecte din următoarele domenii:</p> <p>1.2. Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe</p> <p>AXA PRIORITARA 2 - Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale</p> <p>2.1 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construcția/reabilitarea soselelor de centură</p> <p>AXA PRIORITARA 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale</p> <p>3.1 Reabilitarea /modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate</p> <p>3.2 Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale</p> <p>3.3 Îmbunătățirea dotării cu echipamente a</p>

<p>Regiunilor si in particular a accesibilitatii centrelor urbane si a legaturilor cu zonele inconjuratoare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cresterea calitatii infrastructurii sociale a Regiunilor • Cresterea competitivitatii Regiunilor ca locatii pentru afaceri • Cresterea contributiei turismului la dezvoltarea Regiunilor 	<p>bazelor operationale pentru interventii in situatii de urgenta</p> <p>3.4 Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea si echiparea infrastructurii preuniversitare, universitare si a infrastructurii pentru formare profesionala continua</p> <p>AXA PRIORITARA 4 - Sprijinirea dezvoltarii mediului de afaceri regional si local</p> <p>4.1 Dezvoltarea durabila a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanta regionala si locala</p> <p>4.2 Reabilitarea siturilor industriale poluate si neutilizate si pregatirea pentru noi activitati</p> <p>4.3 Sprijinirea dezvoltarii microintreprinderilor</p> <p>AXA PRIORITARA 5 - Dezvoltarea durabila si promovarea turismului</p> <p>5.1 Restaurarea si valorificarea durabila a patrimoniului cultural, precum si crearea/modernizarea infrastructurilor conexe</p> <p>5.2 Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabila a resurselor naturale si pentru cresterea calitatii serviciilor turistice</p> <p>5.3 Promovarea potentialului turistic si crearea infrastructurii necesare in scopul cresterii atractivitatii Romaniei ca destinatie turistica</p> <p>AXA PRIORITARA 6 - Asistenta tehnica</p> <p>6.1 Sprijinirea activitatilor pentru implementarea, managementul si evaluarea POR</p> <p>6.2 Sprijinirea activitatilor de publicitate si informare privind POR</p>
--	--

Programul Operational Sectorial Cresterea Competitivitatii Economice - POS CCE	
Obiective	Axe prioritare tematice
<p>Obiectiv general</p> <p>Cresterea productivitatii intreprinderilor romanesti pentru reducerea decalajelor fata de productivitatea medie la nivelul Uniunii. Masurile intreprinse vor genera pana in 2015 o crestere medie a productivitatii de cca. 5,5% anual si vor permite Romaniei sa atinga un nivel de aproximativ 55% din media UE.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea si dezvoltarea durabila a sectorului productiv; • Crearea unui mediu favorabil dezvoltarii durabile a intreprinderilor; • Cresterea capacitatii de cercetare dezvoltare (C&D), stimularea cooperarii intre institutii de cercetare dezvoltare si inovare (CDI) si intreprinderi, precum si cresterea accesului intreprinderilor la CDI; • Valorificarea potentialului tehnologiei informatiei si comunicatiilor si aplicarea acestuia in sectorul public (administratie) si cel privat (intreprinderi, cetateni); • Cresterea eficientei energetice si 	<p>AXA PRIORITARA 1 – Un sistem inovativ si eco-eficient de productie</p> <p>1.1. Investitii productive si pregatirea pentru concurenta pe piata a intreprinderilor, in special IMM-uri;</p> <p>1.2. Accesul IMM-urilor la finantare (prin initiativa JEREMIE)</p> <p>1.3. Dezvoltarea unui antreprenoriat sustenabil</p> <p>AXA PRIORITARA 2 – Cercetare, dezvoltare tehnologica si inovare pentru competitivitate</p> <p>2.1 CD in parteneriat intre universitati/ institute de cercetare-dezvoltare si intreprinderi, in vederea obtinerii de rezultate aplicabile in economie ;</p> <p>2.2 Investitii pentru infrastructura de CDI</p> <p>2.3 Accesul intreprinderilor la activitati de CDI (in special IMM-urile).</p> <p>AXA PRIORITARA 3 – Tehnologia informatiei si comunicatiilor pentru sectoarele privat si public</p> <p>3.1. Sustinerea utilizarii tehnologiei informatiei</p> <p>3.2. Dezvoltarea si eficientizarea serviciilor publice electronice</p> <p>3.3. Dezvoltarea e-economiei</p> <p>AXA PRIORITARA 4 – Cresterea eficientei energetice si a sigurantei in aprovizionare, in contextul combaterii schimbarilor climatice</p> <p>4.1. Energie eficienta si durabila (imbunatatirea</p>

<p>dezvoltarea durabila a sistemului energetic, prin promovarea surselor regenerabile de energie</p>	<p>eficientei energetice si a sustenabilitatii sistemului energetic);</p> <p>4.2. Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi; Sprijinirea investitiilor in modernizarea si realizarea de noi capacitati de productie a energiei electrice si termice, prin valorificarea resurselor energetice regenerabile: a biomasei, a resurselor hidroenergetice (de mica putere), solare, eoliene, a biocombustibilului, a resurselor geotermale si a altor resurse regenerabile de energie</p> <p>4.3. Diversificarea retelelor de interconectare in scopul cresterii sigurantei in aprovizionarea cu energie. Sprijinirea investitiilor pentru interconectarea retelelor nationale de transport al energiei electrice si gazelor naturale cu retelele europene</p> <p>AXA PRIORITARA 5 – Asistenta Tehnica</p> <p>5.1 Sprijin pentru managementul, implementarea, monitorizarea si controlul POS CCE;</p> <p>5.2 Sprijin pentru comunicare, evaluare si dezvoltare TI.</p>
<p>Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – POSDRU</p>	
<p>Obiective</p>	<p>Axe prioritare tematice</p>
<p>Obiectiv general</p> <p>Dezvoltarea capitalului uman si cresterea competitivitatii, prin</p>	<p>AXA PRIORITARA 1 Educatia si formarea profesionala in sprijinul cresterii economice si dezvoltarii societatii bazate pe cunoastere</p>

<p>corelarea educatiei si invatarii pe tot parcursul vietii cu piata muncii si asigurarea de oportunitati sporite pentru participarea viitoare pe o piata a muncii moderna, flexibila si inclusiv a 1.650.000 de persoane.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovarea calitatii sistemului de educatie si formare profesionala initiala si continua, inclusiv a invatamantului superior si a cercetarii; • Promovarea culturii antreprenoriale si imbunatatirea calitatii si productivitatii muncii; • Facilitarea insertiei tinerilor si a somerilor de lunga durata pe piata muncii; • Dezvoltarea unei pietete a muncii moderne, flexibile si incluzive; • Promovarea (re)insertiei pe piata muncii a persoanelor inactive, inclusiv in zonele rurale; • Imbunatatirea serviciilor publice de ocupare; • Facilitarea accesului la educatie si pe piata muncii a grupurilor vulnerabile. 	<p>1.1 Acces la educatie si formare profesionala initiala de calitate</p> <p>1.2 Calitate in invatamantul superior</p> <p>1.3 Dezvoltarea resurselor umane din educatie si formare profesionala;</p> <p>1.4 Calitate in formare profesionala continua</p> <p>1.5 Programe doctorale si post-doctorale in sprijinul cercetarii</p> <p>AXA PRIORITARA 2 Corelarea invatarii pe tot parcursul vietii cu piata muncii</p> <p>2.1 Tranzitia de la scoala la o viata activa</p> <p>2.2 Prevenirea si corectarea parasirii timpurii a scolii</p> <p>2.3 Acces si participare la FPC</p> <p>AXA PRIORITARA 3 Cresterea adaptabilitatii lucradorilor si a intreprinderilor</p> <p>3.1 Promovarea culturii antreprenoriale</p> <p>3.2 Formare si sprijin pentru intreprinderi si angajati pentru promovarea adaptabilitatii</p> <p>3.3 Dezvoltarea parteneriatului si incurajarea initiativelor pentru parteneri sociali si societatea civila</p> <p>AXA PRIORITARA 4 Modernizarea Serviciului Public de Ocupare</p> <p>4.1 Intarirea capacitatii Serviciului Public de Ocupare pentru furnizarea serviciilor de ocupare</p> <p>4.2 Formarea personalului Serviciului Public de Ocupare</p> <p>AXA PRIORITARA 5 Promovarea masurilor active de ocupare</p> <p>5.1. Dezvoltarea si implementarea masurilor</p>
---	---

	<p>active de ocupare</p> <p>5.2.Promovarea sustenabilitatii pe termen lung a zonelor rurale in ceea ce priveste dezvoltarea resurselor umane si ocuparea fortei de munca</p> <p>AXA PRIORITARA 6 Promovarea incluziunii sociale</p> <p>6.1 Dezvoltarea economiei sociale</p> <p>6.2 Imbunatatirea accesului si participarii grupurilor vulnerabile pe piata muncii</p> <p>6.3 Promovarea egalitatii de sanse pe piata muncii</p> <p>6.4 Initiativele transnationale pentru o piata inclusiva a muncii</p> <p>AXA PRIORITARA 7 Asistenta tehnica</p> <p>7.1 Sprijin pentru implementarea, managementul general si evaluarea POS DRU</p> <p>7.2 Sprijin pentru promovarea POS DRU si comunicare</p>
Programul Operational Sectorial de Mediu - POS Mediu	
Obiective	Axe prioritare tematice
<p>Obiectiv general</p> <p>Reducerea decalajului existent intre Uniunea Europeana si Romania cu privire la infrastructura de mediu atat din punct de vedere cantitativ, cat si calitativ. Aceasta ar trebui sa se concretizeze in servicii publice eficiente, cu luarea in considerare a principiului dezvoltarii durabile si a principiului „poluatorul plateste”.</p>	<p>AXA PRIORITARA 1 - Extinderea si modernizarea sistemelor de apa si apa uzata</p> <p>1.1. Extinderea/modernizarea sistemelor de apa/apa uzata</p> <p>AXA PRIORITARA 2 - Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deseurilor si reabilitarea siturilor contaminate istoric</p> <p>2.1. Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deseurilor si extinderea infrastructurii de management al deseurilor</p>

<p>Obiective specifice :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea calitatii și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015. • Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor, prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015. • Reducerea impactului negativ cauzat de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015. • Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000. • Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015. 	<p>2.2. Reabilitarea zonelor poluate istoric</p> <p>AXA PRIORITARA 3 - Reducerea poluarii și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea tintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai poluate</p> <p>3.1. Reabilitarea sistemelor urbane de încălzire în zonele fierbinti (hot-spot)</p> <p>AXA PRIORITARA 4 - Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protejarea naturii</p> <p>4.1. Dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management în vederea protejării biodiversității și Natura 2000</p> <p>AXA PRIORITARA 5- Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc</p> <p>5.1. Protecția împotriva inundațiilor</p> <p>5.2. Reducerea eroziunii costiere</p> <p>AXA PRIORITARA 6- Asistența Tehnică</p> <p>6.1. Sprijin pentru managementul și evaluarea POS</p> <p>6.2. Sprijin pentru informare și publicitate</p>
---	---

Programul Operational Sectorial de Transport - POS Transport	
Obiective	Axe prioritare tematice
<p>Obiectiv general</p> <p>Promovarea, in Romania, a unui sistem de transport durabil, care sa permita deplasarea rapida, eficienta si in conditii de siguranta a persoanelor si bunurilor, la servicii de un nivel corespunzator standardelor europene, la nivel national, in cadrul Europei, intre si in cadrul regiunilor Romaniei.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizarea si dezvoltarea axelor prioritare TEN-T, cu aplicarea masurilor necesare pentru protectia mediului inconjurator • modernizarea si dezvoltarea retelelor nationale de transport, in conformitate cu principiile dezvoltarii durabile • promovarea transportului feroviar, naval si intermodal • sprijinirea dezvoltarii transportului durabil, prin minimizarea efectelor adverse ale transportului asupra mediului si imbunatatirea sigurantei traficului si a sanatatii umane. 	<p>AXA PRIORITARA 1 - Modernizarea si dezvoltarea axelor prioritare TEN-T in scopul dezvoltarii unui sistem de transport durabil si integrarii acestuia cu retelele de transport ale UE</p> <p>1.1 Infrastructura rutiera de-a lungul Axei Prioritare nr.7</p> <p>1.2 Infrastructura feroviara de-a lungul Axei Prioritare nr.22</p> <p>1.3 Infrastructura navala de-a lungul Axei Prioritare nr.18</p> <p>AXA PRIORITARA 2 - Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii nationale de transport in afara axelor prioritare TEN-T in scopul crearii unui sistem national de transport durabil</p> <p>2.1 Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii rutiere nationale</p> <p>2.2 Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii feroviare nationale si a serviciilor pentru calatori</p> <p>2.3 Modernizarea si dezvoltarea porturilor dunarene si maritime</p> <p>2.4 Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii de transport aerian</p> <p>AXA PRIORITARA 3 - Modernizarea sectorului de transport in scopul cresterii protectiei mediului</p>

	<p>si a sanatatii publice si sigurantei pasagerilor</p> <p>3.1 Promovarea transportului intermodal</p> <p>3.2 Imbunatatirea sigurantei traficului pe toate modurile de transport</p> <p>3.3 Minimizarea efectelor sectorului de transporturi asupra mediului</p> <p>AXA PRIORITARA 4 - Asistenta Tehnica pentru POS-T</p> <p>4.1 Sprijinirea managementului eficient, implementarii, monitorizarii si controlului POS-T</p> <p>4.2 Sprijinirea activitatilor de informare si publicitate pentru POS-T</p>
<p>Programul Operational Dezvoltarea Capacitatii Administrative</p>	
<p>Obiective</p>	<p>Axe prioritare tematice</p>
<p>Obiectiv general</p> <p>Crearea unei administratii publice mai eficiente si mai eficace in beneficiul socio-economic al societatii romanesti.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obtinerea unor imbunatatiri structurale si de proces ale managementului ciclului de politici publice. • Imbunatatirea calitatii si eficientei furnizarii serviciilor publice, cu accentul pus pe procesul de descentralizare 	<p>AXA PRIORITARA 1: Imbunatatiri de structura si proces ale managementului ciclului de politici publice</p> <p>1.1 Imbunatatirea procesului de luare a deciziilor</p> <p>1.2 Cresterea responsabilizarii administratiei publice</p> <p>1.3 Imbunatatirea eficacitatii organizationale</p> <p>AXA PRIORITARA 2: Imbunatatirea calitatii si eficientei furnizarii serviciilor publice, cu accentul pus pe procesul de descentralizare</p> <p>2.1 Sprijin pentru procesul de descentralizare sectoriala a serviciilor</p> <p>2.2 Imbunatatirea calitatii si eficientei furnizarii serviciilor</p> <p>AXA PRIORITARA 3: Asistenta tehnica</p> <p>3.1 Sprijin pentru implementarea, managementul</p>

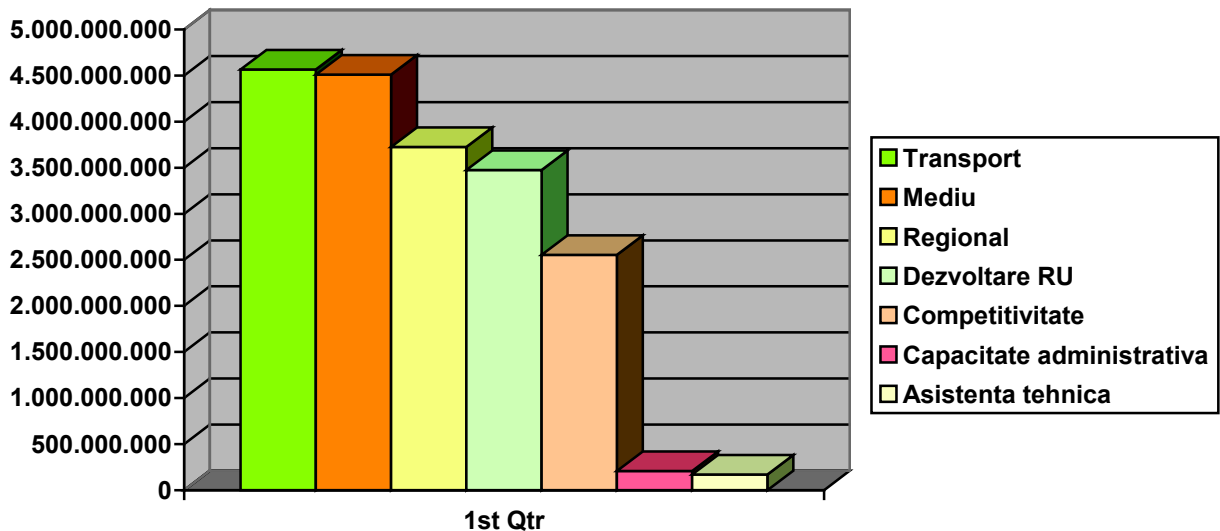
	<p>general, evaluarea PO DCA si pentru pregatirea viitorului exercitiu de programare</p> <p>3.2 Sprijin pentru comunicarea si promovarea PO DCA</p>
Programul National pentru Dezvoltare Rurala – PNDR (FEADR)	
Obiective	Axe prioritare tematice
<p>Obiectiv general</p> <p>Cresterea competitivitatii sectoarelor agro-alimentar si sectoarelor agricol si forestier.</p> <p>Obiective strategice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imbunatatirea competentelor fermierilor si ale altor persoane implicate in sectoarele agroalimentar si forestier, ca mijloc de incurajare a unui management mai bun al exploatatiilor agricole, padurilor si unitatilor de procesare. • Imbunatatirea competitivitatii fermelor comerciale si de semisubzistenta si asociatiilor acestora, in paralel cu respectarea principiilor dezvoltarii durabile. • Restructurarea si modernizarea sectoarelor de procesare si marketing a produselor agricole si forestiere, in paralel cu respectarea principiilor dezvoltarii durabile. 	<p>AXA 1: Cresterea competitivitatii sectoarelor agricol si forestier</p> <p>1.1. Masuri menite sa imbunatateasca cunostintele si sa consolideze potentialul Uman</p> <p>1.2. Masuri menite sa restructureze si sa dezvolte capitalul fizic si sa promoveze Inovatia</p> <p>1.4. Masuri de tranzitie pentru Romania</p> <p>AXA 2: Imbunatatirea mediului si a spatiului rural</p> <p>2.1. Masuri privind utilizarea durabila a terenurilor agricole</p> <p>2.2. Masuri privind utilizarea durabila a terenurilor forestiere</p> <p>AXA 3: Calitatea vietii in zonele rurale si diversificarea economiei rurale</p> <p>3.1. Masuri privind diversificarea economiei rurale</p> <p>3.2. Masura privind imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale</p> <p>AXA 4: Axa LEADER</p> <p>4.1. Implementarea strategiilor de dezvoltare locala</p> <p>4.2. Implementarea proiectelor de cooperare</p> <p>4.3. Functionarea Grupurilor de Actiune Locala, dobandirea de competente si animarea</p>

	teritoriului
Programul Operational pentru Pescuit – POP	
Obiective	Axe prioritare tematice
<p>Obiective generale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea competitivitatii si a durabilitatii sectorului piscicol primar; • Dezvoltarea pietei pentru produsele sectorului piscicol; • Sustinerea dezvoltarii durabile a zonelor pescaresti si imbunatatirea calitatii vietii in aceste zone; • Sustinerea unei implementari adecvate a PO in cadrul Politicii Comune pentru Pescuit. 	<p>AXA 1: Masuri de adaptare a flotei de pescuit comunitare</p> <p>1.1. Inetarea permanenta a activitatilor de pescuit</p> <p>1.2. Inetarea temporara a activitatilor de pescuit</p> <p>1.3. Investitii la bordul navelor si selectivitate</p> <p>1.4. Pescuitul de coasta la scara redusa (nave cu o lungime totala mai mica de 12 m)</p> <p>1.5. Compensatii socio-economice pentru managementul flotei comunitare</p> <p>AXA 2: Acvacultura, pescuitul in apele interioare, procesarea si marketingul produselor obtinute din pescuit si acvacultura</p> <p>2.1. Acvacultura</p> <p>2.2. Pescuitul in apele interioare</p> <p>2.3. Prelucrarea si comercializarea pestelui</p> <p>2.4. Inginerie financiara</p> <p>AXA 3: Masuri de interes comun</p> <p>3.1. Actiuni colective</p> <p>3.2. Protectia si dezvoltarea faunei si florei acvatice</p> <p>3.3. Porturi de pescuit, puncte de debarcare si adaposturi</p> <p>3.4. Dezvoltarea de noi piete si campanii de promovare</p> <p>3.5. Actiuni pilot</p> <p>AXA 4: Dezvoltarea durabila a zonelor pescaresti</p>

	<p>4.1. Selectarea Grupurilor Locale</p> <p>4.2. Sprijin pentru actiunile de cooperare intre Grupurile Locale</p> <p>AXA 5: Asistenta tehnica</p>
Programul Operational Asistenta Tehnica – POAT	
Obiective	Axe prioritare tematice
<p>Obiectiv general</p> <p>Asigurarea sprijinului necesar procesului de coordonare si implementare sanatoasa, eficienta, eficace si transparenta a instrumentelor structurale in Romania.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> Asigurarea sprijinului si a instrumentelor adecvate in vederea unei coordonari si implementari eficiente si eficace a instrumentelor structurale pentru perioada 2007-2013 si pregatirea pentru urmatoarea perioada de programare a instrumentele structurale. Asigurarea unei diseminari coordonate la nivel national a mesajelor generale cu privire la instrumentele structurale si implementarea Planului de Actiuni al ACIS pentru comunicare in linie cu Strategia Nationala de Comunicare pentru Instrumentele Structurale. 	<p>AXA PRIORITARA 1: Sprijin in implementarea instrumentelor structurale si coordonarea programelor</p> <p>1.1 Sprijin in procesul de gestionare si implementare a instrumentelor structurale</p> <p>1.2 Evaluare</p> <p>1.3 Formare orizontala in domeniul gestionarii programelor/proiectelor</p> <p>1.4 Functionarea autoritatii de management pentru POAT, a ACIS, a Autoritatii de Certificare si Plata si a Autoritatii de Audit</p> <p>AXA PRIORITARA 2: Dezvoltari viitoare si sprijin in functionarea Sistemului Unic Informatic de Management</p> <p>2.1 Dezvoltarea si mentenanta SMIS si a retelei digitale</p> <p>2.2 Functionarea Unitatii SMIS si coordonarea retelei</p> <p>2.3 Formarea utilizatorilor, distribuirea ghidurilor pentru utilizatori si activitati de comunicare cu privire la SMIS</p> <p>2.4 Furnizarea de echipamente si servicii IT</p> <p>AXA PRIORITARA 3: Diseminarea informatiei si promovarea instrumentelor structurale</p>

	<p>3.1 Diseminarea informatiilor generale si derularea activitatilor de publicitate cu privire la instrumentele structurale alocate Romaniei</p> <p>3.2 Functionarea Centrului de Informare privind Instrumentele Structurale</p>
Programe de Cooperare Teritoriala	
Cooperare Teritoriala Transfrontaliera	
<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5. 6. 	<p>Programul Operational de Cooperare Transfrontaliera Romania-Bulgaria destinat cooperarii la nivelul judetelor aflate la granita Romania-Bulgaria</p> <p>Programul Operational de Cooperare Transfrontaliera Ungaria-Romania destinat cooperarii la nivelul judetelor aflate la granita Ungaria-Romania</p> <p>Programul Operational de Cooperare Romania-Ucraina-Republica Moldova</p> <p>Programul Operational de Cooperare Transfrontaliera Ungaria-Slovacia-Romania-Ucraina</p> <p>Programul Operational de Cooperare Transfrontaliera Romania-Serbia</p> <p>Programul Operational de Cooperare Transfrontaliera in bazinul Marii Negre</p>
Cooperare Teritoriala Transnationala	
<p>Programul de Cooperare Transnationala Europa de Sud-Est</p>	
Programe de Cooperare Interregionala	
<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 	<p>Programul de Cooperare Teritoriala INTERREG IVC</p> <p>Programul de Cooperare Interregionala ESPON 2013</p> <p>Programul de Cooperare Teritoriala INTERACT II</p> <p>Programul de Cooperare Interregionala URBACT II - destinat cooperarii intre orasele UE</p>

Pentru realizarea viziunii strategice a CSNR, Comisia Europeana a alocat Romaniei in perioada 2007-2013 o suma totala de aproximativ 19,67 mld Euro, din care 19,21 mld Euro pentru Obiectivul „Convergenta” si 0,46 mld Euro pentru Obiectivul „Cooperare teritoriala europeana”.

Programul national pentru Dezvoltare Rurala - PNDR

PNDR reprezinta principalul instrument strategic prin care Romania urmareste atingerea atat a obiectivelor comunitare, cat si a celor nationale in ceea ce priveste nevoile de dezvoltare specifice spatiului rural romanesc.

PNDR finanteaza urmatoarele tipuri de actiuni:

- crearea, comercializarea si diversificarea produselor agricole;
- diversificarea economiei locale;
- crearea conditiilor de productie
- crearea de instrumente de comunicare si valorificarea mediului si a peisajelor si evenimentelor culturale.

Pornind de la prevederile Regulamentului Consiliului Uniunii Europene nr. 1698/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurala, PNDR 2007-2013 a fost structurat pe 4 axe prioritare, fiecare dintre acestea continand masuri.

Finantarea masurilor prevazute prin PNDR 2007-2013 se realizeaza exclusiv prin intermediul Fondului European pentru Dezvoltare Rurala la care se adauga cofinantarea provenind de la bugetul de stat, pe baza principiului aditionalitatii.

Axe prioritare PNDR:

Axa prioritara 1: Imbunatatirea competitivitatii sectoarelor agricol si forestier

Masura 111 – Formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte .

Obiectiv principal: Imbunatatirea sectoarelor agricol, silvic si alimentar prin informarea persoanelor care activeaza in domeniu cu privire la utilizarea durabila a terenurilor agricole.

Masura 112 – Instalarea tinerilor fermieri

Obiectiv principal: Cresterea competitivitatii sectorului agricol prin promovarea instalarii tinerilor fermieri si sprijinirea procesului de modernizare.

Masura 113 este complementara masurii 112 si are ca scop incurajarea dezvoltarii fermelor de semi-subzistenta.

Masura 121 – Modernizarea exploatatii agricole

Obiectiv principal: Dezvoltarea sectorului agricol prin utilizarea mai eficienta a resurselor umane si a productiei.

Masura 122 – Imbunatatirea valorii economice a padurii

Obiectiv principal: Cresterea valorii economice a padurilor avand in vedere rolul multifunctional si managementul durabil al padurilor.

Masura 123 – Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere

Obiectiv principal: Cresterea competitivitatii intreprinderilor de procesare agro- alimentare si forestiere.

Schema de Ajutor de Stat “Stimularea dezvoltarii regionale prin realizarea de investitii pentru procesarea produselor agricole si forestiere in vederea obtinerii de produse neagricole”

Masura 125 – Imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii

Obiectiv principal: Cresterea competitivitatii sectorului agricol si forestier prin adaptarea la noile structuri de proprietate aparute in urma procesului de restituire a proprietatilor.

Masura 141 – Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenta

Obiectiv principal: Cresterea competitivitatii exploatatii agricole in curs de restructurare pentru facilitarea rezolvarii problemelor legate de tranzitie.

Masura 142 - Infintarea grupurilor de producatori

Obiectiv general: Cresterea productiei din punct de vedere calitativ si cantitativ si dezvoltarea relatiilor dintre producatori si comercianti.

Masura 143 – Furnizarea de servicii de consiliere si consultanta pentru agricultori

Obiectiv general: Imbunatatirea competitivitatii sectorului agricol.

Masura 114 este complementara masurii 143 si are ca scop sprijinirea fermierilor si a persoanelor care isi desfasoara activitatea in sectoarele agro-alimentar si forestier pentru a se adapta la noile conditii de piata.

Axa prioritara 2: Imbunatatirea mediului si a spatiului rural

Masura 211 – Sprijin pentru zona montana defavorizata

Obiectiv: Sa contribuie in zona montana defavorizata la utilizarea continua a terenurilor agricole, mentinandu-se astfel viabilitatea spatiului rural.

Masura 212 – Sprijin pentru zone defavorizate, altele decat zona montana

Obiectiv: Sa contribuie in zonele defavorizate - altele decat zona montana, la utilizarea continua a terenurilor agricole, mentinandu-se astfel si viabilitatea spatiului rural si, de asemenea, mentinandu-se si sustinandu-se activitatile agricole durabile.

Masura 213 – Plati Natura 2000

Masura 214 – Plati de agro-mediu

Obiectiv: Dezvoltarea durabila a spatiului rural prin incurajarea utilizatorilor de terenuri sa introduca sau sa continue metodele de productie agricola compatibile cu protectia si imbunatatirea mediului, inclusiv a biodiversitatii, apei, solului si a peisajului rural.

Masura 221- Prima impadurire a terenurilor agricole

Obiectiv: Imbunatatirea conditiilor de mediu in spatiul rural prin folosirea si gospodarirea durabila a terenului prin impadurire.

Masura 223 – Prima impadurire a terenurilor non-agricole

Obiectiv: Cresterea suprafetei de padure pentru imbunatatirea calitatii mediului, apei si solului si inlaturarea factorilor antropici si naturali daunatori.

Axa prioritara 3: Imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale si diversificarea economiei rurale

Masura 312 – Sprijin pentru crearea si dezvoltarea de micro-intreprinderi

Obiectiv general: Incurajarea activitatilor non-agricole in scopul cresterii numarului de locuri si dezvoltarii economiei rurale.

Masura 313 – Incurajarea activitatilor turistice

Obiectiv general: Cresterea numarului de locuri de munca si atractivitatii mediului rural prin extinderea activitatilor turistice.

Masura 322 – Renovarea, dezvoltarea satelor, imbunatatirea serviciilor de baza pentru economia si populatia rurala si punerea in valoare a mostenirii rurale

Obiectiv general: Dezvoltarea durabila a mediului rural prin protejarea mostenirii culturale si naturale

Sub-masura 322 d – Investitii privind lucrari de refacere si modernizare a infrastructurii rutiere afectate de inundatii in anul 2010

Masura 341 - Dobandire de competente, animare si implementarea strategiilor de dezvoltare locala este complementara masurilor din axa LEADER.

Axa LEADER

Masura 4.1 – Implementarea strategiilor de dezvoltare locala ofera posibilitatea atingerii obiectivelor axelor 1, 2 si 3 din PNDR

Sub-masura Masura 413 Calitatea vietii si diversificarea economiei rurale

Masura 421 – Implementarea proiectelor de cooperare

Scop: Participarea Grupurilor de Actiune Locala la proiecte de cooperare.

Masura 431 – Functionarea Grupurilor de Actiune Locala, dobandirea de competente si animarea teritoriului

Scop: cresterea capacitatii de implementare a strategiilor de dezvoltare locala.

Sub-masura 431-1. Constructie parteneriate public-privat

Sub-masura 431-2. Functionarea Grupurilor de Actiune Locala, dobandirea de competente si animarea teritoriului

Masura 511 – Asistenta tehnica

Masura 61 – Plati complementare directe

Strategia Nationala de Dezvoltare Durabila

Conceptul de dezvoltare durabila (sustenabila) s-a cristalizat in timp, pe parcursul mai multor decenii, avand in vedere ca evolutiile economice si sociale ale statelor lumii si ale omenirii in ansamblu nu mai pot fi separate de consecintele activitatii umane asupra cadrului natural.

Problematika raporturilor dintre om si mediul natural a intrat in preocuparile comunitatii internationale incepand cu prima Conferinta a ONU asupra Mediului (Stockholm, 1972) si s-a concretizat in lucrarile Comisiei Mondiale pentru Mediu si Dezvoltare, instituite in 1985. Problemele complexe ale dezvoltarii durabile au capatat o dimensiune politica globala, conturandu-se astfel programe concrete de actiune la nivel global (Agenda 21) si pe linia autoritatilor locale (Agenda 21 Locala).

Dezvoltarea durabila a devenit un obiectiv politic al Uniunii Europene incepand cu anul 1997 prin includerea sa in Tratatul de la Maastricht. In anul 2001, Consiliul European de la Goteborg a adoptat Strategia de Dezvoltare Durabila a Uniunii Europene, careia i-a fost adaugata o dimensiune externa la Barcelona, in anul 2002.

In 2006, Consiliul UE a adoptat Strategia de Dezvoltare Durabila reinnoita pentru o Europa extinsa, avand ca obiectiv general desfasurarea unor actiuni care sa permita Uniunii Europene sa realizeze o imbunatatire continua a calitatii vietii pentru generatiile prezente si viitoare prin crearea unor comunitati sustenabile, capabile sa gestioneze si sa foloseasca resursele in mod eficient si sa valorifice potentialul de inovare ecologica si sociala al economiei in vederea asigurarii prosperitatii, protectiei mediului si coeziunii sociale.

Astfel au fost stabilite 4 obiective-cheie:

- Protecția mediului prin măsuri care să permită disocierea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului;
- Echitatea și coeziunea socială, prin respectarea drepturilor fundamentale, diversității culturale, egalității de șanse și prin combaterea discriminării de orice fel;
- Prosperitatea economică prin promovarea cunoașterii, inovării, competitivității pentru asigurarea unor standarde de viață ridicate și unor locuri de muncă abundente și bine plătite;
- Îndeplinirea responsabilităților internaționale ale UE prin promovarea instituțiilor democratice în slujba pacii, securității și libertății și a principiilor și practicilor dezvoltării durabile pretutindeni în lume.

Măsurile de conformitate cu obiectivele dezvoltării durabile adoptate de România

Principalele documente programatice și strategii sectoriale elaborate în România în perioada pre- și post-aderare, care au constituit, în cea mai mare măsură, baza de referință pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă sunt următoarele:

1. *Tratatul de Aderare România – Uniunea Europeană, semnat la 25 aprilie 2005.* Acesta cuprinde angajamentele concrete ale României de transpunere în practică a întregului acquis comunitar.
2. *Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 (PND) – principalul document de planificare strategică pentru dezvoltarea economică și socială a țării în concordanță cu principiile Politicii de Coeziune a Uniunii Europene.*
3. *Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013 (CSNR).* Acesta stabilește prioritățile de intervenție ale Instrumentelor Structurale ale UE (Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune).

Strategia de Dezvoltare Durabilă a României stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare propriu Uniunii Europene, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Elaborarea Strategiei este rezultatul obligatiei asumate de Romania in calitate de stat membru al Uniunii Europene conform obiectivelor convenite la nivel comunitar.

Obiectivele formulate in Strategie, in urma dezbaterilor la nivel national si regional, vizeaza mentinerea, consolidarea, extinderea si adaptarea continua a configuratiei structurale si capacitatii functionale ale capitalului natural ca baza pentru mentinerea si sporirea capacitatii sale de rezistenta in fata presiunii pentru dezvoltare sociala si crestere economica si fata de impactul previzibil al schimbarilor climatice.

Strategia propune o viziune a dezvoltarii durabile a Romaniei in perspectiva urmatoarelor doua decenii, cu obiective care transced durata ciclurilor electorale si preferintele politice conjuncturale.

1.2.a Orizont 2013-2020

Diversificarea activitatilor economice si imbunatatirea calitatii vietii din zonele rurale este o misiune comuna a politicii de dezvoltare rurala a Uniunii Europene si a politicii de coeziune. Conform datelor Ministerului Agriculturii aproape 50% din populatia Romaniei traieste in mediul rural. Astfel, prin noul Program National de Dezvoltare Rurala (PNDR) pentru perioada 2014-2020, Ministerul Agriculturii isi propune sa creeze un nou concept de dezvoltare a satului romanesc, fundamentat pe dezvoltarea antreprenoriala si crearea de noi locuri de munca. Conform aceleasi surse, cea mai importanta masura vizeaza investitiile in infrastructura rurala, respectiv masura 322, masura de investitii in ferme - 121 si masura 123 in industria agroalimentara.

Potrivit datelor furnizate de catre Agentia de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit (APDRP) au fost identificate 5-6 domenii prioritare pentru viitoarea programare PNDR 2014-2020: dezvoltarea satului romanesc, investitiile in ferme, investitiile in procesare, in turism si activitati non-agricole, investitiile in microintreprinderi pentru activitati non-agricole.

Strategia Nationala de Dezvoltare Durabila (SNDD) reflecta o viziune coerenta asupra viitorului Romaniei in urmatoarele doua decenii prin prisma conceptului generos si realist al dezvoltarii durabile. Potrivit Strategiei Nationale pentru Dezvoltare Durabila unul din obiectivele nationale pentru perioada urmatoare consta in dezvoltarea economico-sociala durabila a zonelor rurale pentru reducerea decalajelor si atingerea nivelului mediu de performanta al tarilor membre UE.

Din perspectiva dezvoltarii durabile, obiectivele strategice pe termen scurt, mediu si lung sunt:

- ❖ **Orizont 2013:** Incorporarea organica a principiilor si practicilor dezvoltarii durabile in ansamblul programelor si politicilor publice ale Romaniei, ca stat membru al UE.
- ❖ **Orizont 2020:** Atingerea nivelului mediu actual (cu referinta la cifrele anului 2006) al UE-27 potrivit indicatorilor de baza ai dezvoltarii durabile.
- ❖ **Orizont 2030:** Apropierea semnificativa a Romaniei de nivelul mediu din acel an al tarilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltarii durabile.

Indeplinirea acestor obiective strategice va asigura, pe termen mediu si lung, o crestere economica ridicata si, in consecinta, o reducere semnificativa a decalajelor economico-sociale dintre Romania si celelalte state membre ale UE. Prin prisma indicatorului sintetic prin care se masoara procesul de convergenza reala, respectiv produsul intern brut pe locuitor (PIB/loc), la puterea de cumparare standard (PCS), aplicarea Strategiei creeaza conditiile ca PIB/loc exprimat in PCS sa depaseasca, in anul 2013, jumatate din media UE din acel moment, sa se apropie de 80% din media UE in anul 2020 si sa fie usor superior nivelului mediu european in anul 2030.

In acest scop sunt prevazute urmatoarele directii principale de actiune:

- ❖ imbunatatirea conditiilor de mediu,
- ❖ cresterea competitivitatii unor sectoare cu impact asupra mediului,
- ❖ imbunatatirea calitatii vietii in mediul rural cu accent pe cresterea veniturilor din activitati agricole, silvice si piscicole performante, extinderea serviciilor si utilitatilor publice, diversificare activitatilor non-agricole si a spiritului antreprenorial.

Obiectivul general al CSNR, raportat la situația socio-economică actuală și la nevoile de dezvoltare pe termen mediu ale României, constă în diminuarea disparităților de dezvoltare socio-economică dintre România și statele membre ale Uniunii Europene, prin utilizarea Instrumentelor Structurale. Astfel se estimează o creștere suplimentară a PIB de 15-20% până în anul 2015.

În acest context, au fost identificate următoarele direcții prioritare:

- ❖ Dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene
- ❖ Creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești
- ❖ Dezvoltarea și folosirea mai eficientă a capitalului uman din România
- ❖ Consolidarea unei capacități administrative eficiente
- ❖ Promovarea dezvoltării teritoriale echilibrate

Capitolul II.

DIRECȚIILE DE DEZVOLTARE STABILITE LA NIVELUL REGIUNII NORD-EST

2.1 Caracteristicile Regiunii de dezvoltare Nord – Est

Partea a provinciei istorice Moldova, regiunea nord-estică a României este o zonă care se reamarcă prin istoria, cultura și tradiția care se îmbină armonios, dar și prin mediul natural bogat și deosebit de atrăgător. Aceasta este cea mai întinsă regiune a României, astăzi fiind granița estică a Uniunii Europene și a NATO.

Din perspectiva geografică, linia peisajului variază de la lanțurile muntoase împadurite din Vest, spre podisurile lince din centru și apoi către câmpii în Est, cu lacuri, vii și zone agricole extinse.

Principalele orase

Iasi, fosta capitala a Moldovei, este un puternic centru industrial si renumit centru universitar, de cultura, arta, traditie si spiritualitate.

Bacau, renumit in Evul Mediu ca punct vamal si centru comercial, acesta este si un important centru industrial si universitar, cu o economie puternica, dinamica si cu numeroase investitii straine.

Suceava si **Piatra Neamt**, orase industriale, dar care nu si-au pierdut din farmecul istoric, au devenit centrele unei industrii turistice in dezvoltare si importante puncte de plecare in calatoria spirituala de vizitare a manastirilor sau pentru plimbarile montane pe care le ofera Carpatii.

Botosani si **Vaslui**, vechi centre comerciale si agricole, in prezent sunt centre importante pentru dezvoltarea regionala, in ceea ce priveste industria textila si prelucratoare.

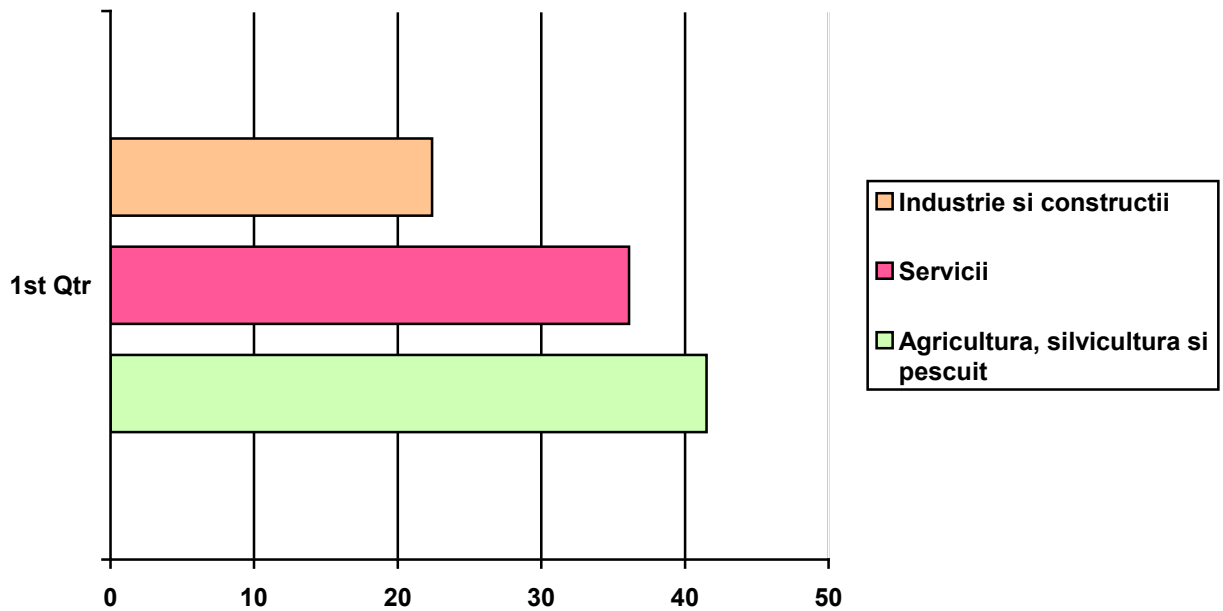
Conform Balantei Fortei de Munca elaborata de Institutul National de Statistica, in ianuarie 2011, resursele de munca ale regiunii Nord-Est au fost in numar de 2385,3 mii persoane, din care populatia ocupata civila reprezenta 50,6% din aceste resurse. Rata somajului inregistrat la data de 31 iulie 2012 a fost de 5.29%, fiind inregistrati 69.3 mii someri.

Regiunea Nord-Est este una din cele mai avantajoase zone pentru investitii din Europa, avand in vedere forta de munca calificata si costurile relativ scazute.

Datorita centrelor universitare din regiune, forta de munca prezinta un nivel inalt de pregatire profesionala si educatie.

Referitor la potentialul de dezvoltare al regiunii, pe primul loc se afla turismul, zonele de munte fiind favorabile pentru dezvoltarea acestei ramuri economice. Principalele tipuri de turism care pot fi practicate sunt: turismul cultural (muzeistic, etnografic, artistic), religios, balneo-terapeutic, de agrement, de tranzit, agroturism. Sectoarele productive care ocupa locurile imediat urmatoare, in clasament, sunt prelucrarea lemnului, mecanica si industria textila.

Din punct de vedere al ocuparii, predominante este populatia ocupata in agricultura, silvicultura si pescuit.

Conform Anuarului Statistic 2010, avem următoarea structura PIB pe categorii de resurse:

- servicii 49.9% din PIB
- agricultura regiunii 10.5% din PIB (cea mai mare contribuție pe acest sector față de celelalte regiuni)
- industria și construcțiile 28.6% din PIB-ul regiunii.

Relief

Relieful bogat oferă zone de deal și câmpie care se pretează unei game largi de culturi agricole, iar zonele de munte cu peisaje spectaculoase sunt favorabile dezvoltării turismului. Regiunea este caracterizată printr-o îmbinare armonioasă între toate formele de relief: 30% munti, 30% relieful subcarpatic, iar 40% podis.

Regiunea este delimitată geografic astfel:

Vest - Munții Carpați cu înălțimi apropiate de 2000 m în Nord (Vf. Pietrosu, Vf. Rarau, Vf. Giumalau, Vf. Ocolasu Mare, Vf. Hasmasu Mare) și cu o scădere de înălțime spre Sud (Munții Ciuc, Munții Trotusului și, în mică măsură, Munții Vrancei).

Jumatatea estică este împărțită în două mari zone: Câmpia colinară a Moldovei, în partea nordică și Podisul Barladului, în partea de Sud.

Nord –Vest - Podisul Sucevei cu o inaltime medie de 500 metri si este faimoasa pentru “obcinele” sale (usoare ondulatii ale reliefului, ca un lant de unde pietrificate).

Clima

Clima difera in functie de diferitele tipuri de relief :

In zona muntoasa a regiunii (zona vestica a judetelor Suceava, Neamt si Bacau), climatul este continental moderat, cu veri racoroase si ierni bogate in precipitatii sub forma de ninsoare.

In zona subcarpatica de dealuri si campie (partile estice ale judetelor Suceava, Neamt, Bacau precum si intreg teritoriul judetelor Botosani, Iasi, Vaslui), climatul este continental, cu veri calduroase si secetoase si ierni reci si de cele mai multe ori fara zapada.

Temperatura medie anuala a aerului este de 2 °C in zona de munte si de 9 °C in zona subcarpatica de dealuri si campie.

Reteaua Hidrografica

Se evidentiaza opt cursuri importante de apa, repartizate pe directia Nord-Sud, cele mai mari bazine hidrografice revenind Siretului (42.890 kmp) si Prutului (10.990 kmp).

De-a lungul timpului, parte din cursurile de apa ale regiunii au beneficiat de ample lucrari de amenajari si regularizare. Pe raul Bistrita s-a amenajat inca din anii '70 o “salba” de sapte microhidrocentrale si cel mai mare lac de acumulare al regiunii („Izvoru Muntelui”), cu un volum la nivel normal de retentie de 1.130 mil.mc.

Resurse naturale

Regiunea dispune de urmatoarele resurse exploatabile ale subsolului:

- *Mangan* in judetele Neamt si Suceava;
- *Sulfuri polimetalice* in Judetul Suceava;
- *Ape minerale carbogazoase* in judetele Neamt si Suceava;
- *Ape minerale sulfuroase si feruginoase* in judetele Iasi, Vaslui si Bacau;
- *Materiale de constructii*: Calcare; Argile; Gresii; Gipsuri; Nisipuri cuartoase; Nisipuri pentru constructii. Acestea se gasesc in toate judetele regiunii;
- *Turba* in judetele Botosani si Suceava;
- *Sare* in judetele Bacau si Suceava;
- *Zacamant de sulf* in masivul Caliman;

- *Zacaminte de sisturi bituminoase* la Tazlau-Neamt;
- *Gaze naturale* in judetele Bacau si Neamt.

Unitati administrative

Unitati administrativ teritoriale						
Judetul	Suprafata Totala (kmp)	Numar Locuitori	Numar Municipii	Numar Orase	Numar Comune	Numar Sate
Bacau	6.621	716.176	3	5	85	491
Botosani	4.986	448.423	2	5	71	333
Iasi	5.476	829.973	2	2	93	418
Neamt	5.896	562.489	2	3	78	344
Suceava	8.553	706.720	5	11	98	379
Vaslui	5.318	450.269	3	2	81	449
Total Regiune	36.850	3.714.050	17	29	506	2.414

Sursa : ADR Nord-Est

Principalele centre urbane ale regiunii

Judetul Bacau

Este situat in partea de sud a Regiunii Nord-Est, in bazinul mijlociu al Siretului si Trotusului, amplasarea sa contribuind la dezvoltarea zonei.

Orasul de resedinta, Bacau, a fost sediul unei episcopii catolice, statut dobandit printr-o patenta a papei Bonifaciu al IX-lea. De asemenea acesta se evidentiaza prin gama diversificata de intreprinderi din sectorul industrial, infrastructura afacerilor, sectorul bancar, precum si institute de invatamant, de stat si particulare. Din punct de vedere turistic mentionam Statiunea Slanic Moldova care si-a dobandit o fama internationala datorita apelor curative bogate in saruri.

Judetul Botosani

Este situat in extremitatea de nord-est a regiunii, intre cursurile superioare ale raurilor Siret la vest si Prut la est. Orasul Botosani a aparut la o intersectie favorabila de drumuri comerciale, care i-au asigurat prosperitate de timpuriu. Acest oras este recunoscut in special prin personalitatile culturii romanesti: Mihai Eminescu, George Enescu si Nicolae Iorga.

Judetul Iasi

Este situat in partea central-estica a regiunii, in bazinele mijlocii ale raurilor Prut si Siret. Orasul Iasi, denumit si capitala Moldovei istorice, este cel mai mare oras din regiune (315.649

locuitori –2009), fiind un important centru universitar cu cele sapte institutii de invatamant superior. De asemenea, in Iasi este dezvoltat un important nucleu de cercetare-dezvoltare industrială. In Iasi se afla cel mai mare lacas de cult ortodox din Romania - Catedrala Mitropolitana (1840- 1880).

Judetul Neamt

Este situat in partea central estica a regiunii, in bazinele raurilor Bistrita, Siret si Moldova. Orasul de resedinta Piatra-Neamt, atestat istoric din anul 1392 sub numele de Piatra lui Craciun, situat in apropierea masivului Ceahlau, acest adevarat “Olimp al Moldovei”, nu este numai o rascruce de drumuri turistice, ci si un important obiectiv industrial si turistic, detinand monumente istorice si de arhitectura.

Judetul Suceava

Este situat in partea de nord a regiunii, in bazinele superioare ale raurilor Siret si Bistrita. Orasul este recunoscut mondial prin bisericile cu pictura exterioara care au fost incluse pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO. Orasul Suceava a fost avantajat de faptul ca aici a functionat principala vama a tarii, care detinea rolul de depozit. Prin acesta orasul avea privilegiul de a fi un mijlocitor pentru comertul cu produse orientale atat catre Polonia cat si catre Ungaria.

Judetul Vaslui

Este situat in partea de sud-est a regiunii, pe cursul mijlociu al raului Barlad. Vaslui, este recunoscut prin bogatia naturala care o reprezinta viile (remarcabilele vinuri de Husi). Tot aici, printr-un sistem de rafinare a vinului, experimentat perioada indelungata, se obtin coniacuri de foarte buna calitate.

Forta de munca

Populatia ocupata este apropiata mediei pe tara, de 33,8%. O pondere foarte mare o detine populatia ocupata in agricultura (42,7%), mai ales judetele Botosani (52,9%) si Vaslui (51,2%). Ponderea populatiei ocupate in industrie si servicii se afla sub media pe tara (23,5 %), respectiv 19,4, judetele Botosani (15,1%) si Suceava (16,8%) avand cel mai mic grad de ocupare in industrie, iar judetul Vaslui (30,0%) in domeniul serviciilor. De asemenea, aceste judete se confrunta si cu o evidenta ramanere in urma a gradului de tehnologizare industrială si agrara, precum si cu un nivel redus de calificare a populatiei.

Populatia ocupata civila, pe activitati ale economiei nationale (la sfarsitul anului) - CAEN Rev.2

Sursa: DRS Neamt	mii persoane											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Regiunea Nord – Est												
Total economie	1401,8	1308,9	1290,9	1253,3	1265,6	1246,2	1262,3	1248,9	1208,2	1207,2	1192,2	1192,2
Agricultura, silvicultura si pescuit								489,2	489,3	501,0	495	495
Industria								232,5	206,3	197,8	200	200
din care:												
Industria extractiva								6,2	5,2	4,7	4	4
Industria prelucratoare								199,7	175,2	170,1	172	172
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat								9,6	8,6	7,6	7	7
Distributia apei; salubritate, gestionarea deeurilor, activitati de decontaminare								17,0	17,3	15,4	15	15
Constructii								82,1	72,9	73,1	72	72
Comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor								142,9	141,9	143,7	144	144
Transport si depozitare								45,2	45,3	46,8	46	46
Hoteluri si restaurante								18,3	13,3	14,8	14	14
Informatii si comunicatii								7,7	6,8	8,7	8	8
Intermedieri financiare si asigurari								10,0	9,3	9,1	8	8
Tranzactii imobiliare								5,2	5,8	3,3	3	3
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice								12,5	11,8	11,2	11	11
Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport								17,7	16,8	15,5	16	16
Administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public								28,5	30,2	26,9	25	25
Invatamant								72,3	68,7	65,1	64	64
Sanatate si asistenta sociala								64,0	65,7	65,6	58	58
Activitati de spectacole, culturale si recreative								5,3	6,8	6,6	6	6
Alte activitati ale economiei nationale								15,5	17,3	18,0	15	15

Somajul inregistreaza o valoare superioara (6,8%) celei nationale (5,9%), judetul Vaslui ajungand la 10,1%. Rata somajului feminin are valori inferioare ratei somajului in toate judetele regiunii. Cauzele se pot gasi in existenta mai multor locuri de munca pentru femei (confectii si industria hoteliera) si a faptului ca numeroase femei lucreaza in strainatate.

Somerii inregistrati si rata somajului

Regiunea Nord - Est	Somerii inregistrati la Agentiile pentru ocuparea fortei de munca (numar persoane)			Rata somajului (%)		
	Total	Femei	Barbati	Total	Femei	Barbati
2001	166303	73800	95503	10,6	9,6	11,6
2002	158816	69575	89241	10,8	9,7	11,9
2003	127207	51649	75558	9,0	7,5	10,3
2004	106122	39804	66318	7,8	6,0	9,5
2005	92260	33993	58267	6,8	5,2	8,2
2006	82878	30911	51967	6,2	4,9	7,5
2007	67317	27197	40120	5,1	4,4	5,7
2008	70479	29493	40986	5,3	4,8	5,8
2009	114086	44683	69403	8,6	7,2	9,9
2010	102272	40202	62070	7,8	6,5	8,9
2011	73290	31085	42205	5,8	5,1	6,4

Sursa: DRS Neamt

Infrastructura

Cele mai importante artere rutiere si de cale ferata care sustin cea mai mare parte din traficul de marfa si calatori, se desfasoara pe directia Nord-Sud:

Acces rutier:

- Bucuresti – Bacau – Roman – Suceava - Siret (punct de control si trecere a frontierei) – drumul european E85
- Suceava -Vatra Dornei- Cluj (E576) care face legatura cu drumul european E60 Cluj Napoca-Oradea

- Bacau – Brasov – Pitesti drumul european E574 (care face legatura cu drumul international E70 Craiova – Vidin - Scopje)
- Bucuresti-Barlad – Albita (punct de trecere a frontierei) - Chisinau - drumul european E581 care strabate judetul Vaslui
- Roman-Tg. Frumos cu ramificatie catre Botosani (E58) si Iasi - Sculeni (E 583)

Magistrale de cale ferata:

- Bucuresti - Bacau - Suceava - Siret - Ucraina - magistrala 500;
- Bucuresti - Iasi - Ungheni - Republica Moldova - magistrala 600.

Acces aerian:

- Bacau - intern si international;
- Iasi - intern si international;
- Suceava - intern si international;

Distante rutiere intre principalele municipii din regiune si capitala (in kilometri)

	Bacau	Botosani	Iasi	Piatra-Neamt	Suceava	Vaslui
Bacau	-	193	130	58	151	83
Botosani	193	-	125	145	42	
Iasi	130	187	-	139	145	71
Piatra-Neamt	58	145	139	-	103	129
Suceava	151	42	145	103	-	216
Vaslui	83	258	71	129	216	-
Bucuresti	294	258	430	354	457	359

Drumurile publice, la 31 decembrie 2010

	km
	Regiunea Nord - Est
Drumuri publice - total	14239
din care:	
Modernizate	4304
Cu imbracaminti usoare rutiere	2745
Din total drumuri publice:	
Drumuri nationale ¹⁾	2688
din care:	
Modernizate	2431
Cu imbracaminti usoare rutiere	209
Drumuri judetene si comunale	11551
din care:	
Modernizate	1863
Cu imbracaminti usoare rutiere	2536
Densitatea drumurilor publice pe 100 km² teritoriu	38,6
¹⁾ Inklusiv autostrazi si drumuri europene	

Liniile de cale ferata in exploatare, la 31 decembrie 2010

	km
	Regiunea Nord - Est
Total¹⁾	1620
din care:	
electrificate	663
din care:	
Linii cu ecartament normal ²⁾	
Total	1589
Cu o cale	1049
Cu doua cai	540
Linii cu ecartament larg	31
Densitatea liniilor pe 1000 km² teritoriu	44,0
¹⁾ Inklusiv liniile cu ecartament ingust	
²⁾ Linii la care distanta intre sine este de 1435 mm	

Sursa: DRS Neamt

Educatie

Regiunea NE detine cea mai mare pondere a populatiei si a elevilor (17,2% si respectiv 17,7%), insa numarul unitatilor destinate procesului educational este mic, acesta reprezentand numai 10,19% din numarul unitatilor de invatamant pe ansamblul tarii: Bacau (23,6%), Iasi (16,3%) si Suceava (14,4%). Acestea detin aproximativ 60% din numarul total al scolilor existenta la nivel regional, avand cea mai numeroasa populatie scolară, comparativ cu celelalte 3 judete din regiune. Ele sunt in acelasi timp si centre universitare.

Populatia scolară, pe niveluri de educatie (inclusiv invatamantul particular)

Regiunea Nord - Est	Total	Prescolar	Primar si gimnazial				Liceal	Profesional si de ucenici	Postliceal si de maistri	Superior	numar
			Total	Primar (cl.I-IV)	Gimnazial (cl.V-VIII)	Invatamantul special (cl.I-VIII)					
2000/2001	808275	117226	463045	209488	246859	6698	103206	47615	12337	64946	
2001/2002	810709	120159	448623	199893	242860	5870	107261	51074	10229	73363	
2002/2003	802145	122702	427903	194948	227976	4979	113361	54652	8128	75399	
2003/2004	801723	126175	416905	200400	212186	4319	117059	58159	6938	76487	
2004/2005	789422	128775	394212	193902	196582	3728	121049	62027	6093	77266	
2005/2006	771342	128979	377088	188225	185377	3486	121188	59445	5672	78970	
2006/2007	756694	128701	367818	184863	179723	3232	124646	50278	5489	79762	
2007/2008	747608	127213	358475	173564	181969	2942	127707	43989	6706	83518	
2008/2009	730984	125816	351006	172372	175686	2948	128637	38371	8120	79034	
2009/2010	723235	126771	345102	169700	172430	2972	142278	22646	9373	77065	
2010/2011	707377	125682	337738	164376	170165	3197	150334	9676	11091	72856	

Sursa: DRS Neamt

Sanatate

Principalele unitati sanitare, cu proprietate majoritara de stat

Regiunea Nord - Est	Spitale	Policlinici	Dispen sare medicale	Centre de sanatare	Crese	numar unitati	
						Farmacii ¹⁾	Farmacii ¹⁾
2001	63	9	51	14	48	74	74
2002	63	4	52	10	37	56	56
2003	64	5	30	8	36	72	72
2004	62	4	38	4	36	67	67
2005	63	4	26	3	37	73	73
2006	62	4	23	2	34	64	64
2007	62	4	23	1	33	65	65
2008	62	4	24	1	33	67	67
2009	62	3	25	1	34	68	68
2010	62	3	22	1	34	67	67
2011	50	3	21	1	34	56	56

¹⁾ Inklusiv puncte farmaceutice

Sursa: DRS Neamt

Principalele unitati sanitare, cu proprietate majoritar privata

Regiunea Nord – Est	Numar unitati									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011		
Spitale	2	3	5	5	5	6	10	14		
Policlinici	8	8	8	8	6	8	8	9		
Sanatorii balneare	-	1	1	1	-	-	-	-		
Centre de diagnostic si tratament	-	-	1	1	-	1	1	1		
Centre medicale de specialitate	2	2	2	2	1	2	2	4		
Cabinete medicale de medicina generala	59	76	82	83	87	85	87	87		
Cabinete medicale de familie	260	244	258	319	295	699	1102	1150		
Cabinete medicale de specialitate	617	594	754	1025	1166	1508	1184	1233		
Cabinete stomatologice	649	688	809	914	1015	1317	1397	1476		
Farmacii si puncte farmaceutice	791	795	840	1012	1000	1047	1153	1273		
Laboratoare medicale	81	81	93	127	126	153	221	259		
Laboratoare de tehnica dentara	97	174	186	198	262	278	281	317		

Agricultura

Suprafata cultivata in profil de exploatare, cu principalele culturi

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	hectare
Regiunea Nord - Est	1340165	1353700	1347115	1224852¹⁾	1273566¹⁾	1172638¹⁾	1190291¹⁾	1146317¹⁾	1155451¹⁾	1130502¹⁾	1166806¹⁾	
Cereale pentru boabe	891610	864861	812326	894490	827500	721652	733969	693789	684592	659700	674831	
Grau si secara	236502	224166	157474	221859	211970	161211	173561	172484	167496	160054	140511	
Orz si orzoaica	41252	46482	27027	21147	32164	27048	32636	33131	36519	26755	28229	
Porumb boabe	573136	550673	585590	619561	542451	491195	482165	442690	434204	428878	463941	
Cartofi	66968	67724	64033	62479	69097	66824	59497	62028	58088	58516	57449	
Sfecla de zahar	17097	19348	15876	6330	8081	14746	11154	7463	7319	7156	5909	
Plante uleioase	91948	102600	133464	132506	153326	140325	167954	149712	171521	150406	171412	
Floarea soarelui	82933	86853	113385	110452	124096	102676	105060	92497	95451	91959	104215	
Legume	44426	44210	44431	61894²⁾	45501²⁾	49787²⁾	43550²⁾	48452²⁾	46784²⁾	45439²⁾	46605²⁾	

¹⁾ Nu este cuprinsa suprafata gradinilor familiale si a culturilor succesive.

²⁾ Inklusiv suprafata gradinilor familiale si a culturilor succesive.

Fondul funciar, dupa modul de folosinta, la 31 decembrie

Regiunea Nord – Est	Suprafata totala	Suprafata agricola	din care, pe categorii de folosinta:				Livezi si pepiniere pomicole
			Arabila	Pasuni	Fanete	Vii si pepiniere viticole	
2001	3684983	2130720	1372600	498261	197243	38247	24369
2002	3684983	2131421	1375008	498634	197258	37305	23216
2003	3684983	2133569	1378476	499000	197781	35559	22753
2004	3684983	2130876	1381943	495084	197097	34289	22463
2005	3684983	2130767	1381306	495964	197119	34340	22038
2006	3684983	2142507	1394295	490576	202245	34544	20847
2007	3684983	2127916	1383308	494372	199028	32493	18715
2008	3684983	2127518	1382997	496007	199104	31027	18383
2009	3684983	2126358	1382901	494921	199533	30789	18214
2010	3684983	2123395	1381751	493247	199300	30683	18414
2011	3684983	2122735	1380705	492293	200638	30663	18436

Nota: Fondul funciar, dupa modul de folosinta pe judete, reprezinta terenurile aflate in proprietatea detinatorilor in raza administrativa.

Sursa: DRS Neamt

Efectivele de animale (la sfarsitul anului)

Regiunea Nord - Est	Bovine			Porcine		Ovine		Caprine	
	Total	din care: vaci, bivolite si juninci		Total	din care: scroafe de prasila		Total		din care: oi si mioare
2001	635601	394402		608627	40003		1405977	1153709	53918
2002	677919	405568		709638	47767		1401592	1151590	66318
2003	681967	403552		684943	40585		1394859	1111222	68425
2004 ¹⁾	658441	401496		838537	48807		1231174	1018933	66429
2005 ¹⁾	668434	409031		836143	56338		1254830	1079071	68323
2006 ¹⁾	682172	400471		848266	62059		1245233	1074967	76756
2007 ¹⁾	698521	400029		806138	56748		1432248	1253209	121960
2008 ¹⁾	689961	391569		743382	43488		1566283	1361437	120029
2009 ¹⁾	651004	380661		693695	38776		1585477	1361010	128906
2010 ¹⁾	506137	301412		571499	31625		1240359	1108793	193379
2011 ¹⁾	510817	300253		580468	36048		1258352	1131692	198332

¹⁾ la 1 decembrie

Sursa: DRS Nearmt

Suprafata viilor pe rod, in anul 2010

		hectare
Regiunea Nord - Est	Total	din care:proprietate majoritar privata
Vii pe rod – total	28952	28393
Vii altoite pe rod	12835	12526
Vii hibride pe rod	16117	15867

Sursa: DRS Neamt

Activitati economice

Unitatile locale active din industrie, constructii, comert si alte servicii, pe activitati ale economiei nationale si clase de marime

		numar unitati			
Regiunea Activitati (sectiuni CAEN Rev.2)	Total	din care: pe clase de marime, dupa numarul de salariatii			
		0-9	10-49	50-249	250 si peste
Nord – Est					
		2010			
Total	52199	46066	5120	877	136
Industria extractiva	116	83	27	4	2
Industria prelucratoare	6574	4818	1331	350	75
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	86	47	18	14	7
Distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	226	134	54	27	11
Constructii	5138	4318	680	124	16
Comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	22461	20544	1736	177	4
Transport si depozitare	3340	3018	279	31	12
Hoteluri si restaurante	2998	2657	312	29	-
Informatii si telecomunicatii	1475	1325	126	22	2
Tranzactii imobiliare	1123	1071	45	6	1
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	4514	4366	135	13	-
Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	1407	1170	166	65	6
Invatamant ¹⁾	319	291	28	-	-

Sanatate si asistenta sociala¹⁾	915	825	85	5	-
Activitati de spectacole, culturale si recreative	400	359	36	5	-
Alte activitati de servicii	1107	1040	62	5	-
	2011				
Total	47707	40992	5616	959	140
Industria extractiva	124	83	33	5	3
Industria prelucratoare	6028	4179	1390	379	80
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	110	73	18	11	8
Distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	237	144	56	26	11
Constructii	4598	3643	790	151	14
Comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	20395	18351	1865	175	4
Transport si depozitare	3286	2908	330	37	11
Hoteluri si restaurante	2644	2254	353	37	-
Informatii si telecomunicatii	1429	1261	138	29	1
Tranzactii imobiliare	1017	954	56	6	1
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	4025	3858	153	14	-
Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	1327	1056	198	66	7
Invatamant¹⁾	292	259	33	-	-
Sanatate si asistenta sociala¹⁾	869	777	85	7	-
Activitati de spectacole, culturale si recreative	374	316	50	8	-
Alte activitati de servicii	952	876	68	8	-
¹⁾ Include numai unitatile locale cu activitate de invatamant sau sanatate si asistenta sociala, organizate ca societati comerciale.					

Sursa: DRS Neamt

Turism

Structurile de primire turistica cu functiuni de cazare turistica, la 31 iulie 2010

	numar unitati
	Regiunea Nord - Est
Total	604
Hoteluri si moteluri	115
Hanuri turistice	-
Cabane turistice ¹⁾	24
Campinguri si unitati tip casuta	7
Vile turistice si bungalouri	32
Tabere de elevi si prescolari	8
Pensiuni turistice urbane	157
Sate de vacanta	1
Pensiuni turistice rurale	223
Hoteluri pentru tineret	-
Hosteluri	27
Popasuri turistice	9
Spatii de cazare pe nave	1

¹⁾ Inclusiv cabane de vanatoare/pescuit

Sursa: DRS Neamt

Dezvoltare si inovare

Domeniul cercetarii dezvoltarii inovarii (CDI), transfer tehnologic (TT) si IT reprezinta la ora actuala sectoare economice de sine statatoare care la randul lor constituie suport pentru dezvoltarea celorlalte sectoare economice, deschizand noi orizonturi pentru cresterea competitivitatii agentilor economici si, nu in ultimul rand, conducand la crearea de noi locuri de munca.

La nivel national si regional se remarca existenta unei traditii academice ce acopera peste 50 de domenii stiintifice si tehnologice si a eforturilor depuse pentru alinierea la standardele UE. In 2007, Romania a cheltuit 0,53% din PIB pentru activitati de cercetare si dezvoltare, procent ce reprezinta mai putin de jumatate din media inregistrata in noile state membre si o cincime din media UE 25. Vor fi necesare eforturi sustinute pentru a atinge tinta de 3% stabilita prin strategia de la Lisabona.

Structuri de infrastructura tehnologica, la nivelul regiunii N-E:

- Parcul stiintific si tehnologic TEHNOPOLIS Iasi, realizat prin programul PHARE CES 2000, beneficiari fiind Consiliul Judetean Iasi in parteneriat cu Primaria Municipiului Iasi;
- Parcul Industrial HIT Hemeiusi Bacau realizat prin programul PHARE CES 2000, beneficiari fiind Consiliul Judetean Bacau;
- Parcul Industrial Botosani realizat intr-un parteneriat public-privat, administrat de catre SC ELECTROMINING SA Botosani. Sectoare tinta: industria prelucratoare, mecanica, constructii de masini;
- ASTRICO NORD-EST, primul cluster inregistrat in Regiunea Nord –Est la sfarsitul anului 2006 cu activitate de la 01.01.2007;
- Zona Industriala Buhusi este administrata de catre SC STOFE BUHUSI SRL;
- Zona Industriala Siret realizata intr-un parteneriat public privat si administrata de catre Primaria Orasului Siret;
- Parcul Industrial Ceahlau administrat de catre SC MECANICA CEHLAU SA. Sectoare tinta: constructii de masini, industrie usoara.

2.2. Potential de dezvoltare

La nivelul Regiunii Nord-Est se resimt inca discrepantele ca nivel si ca potential de dezvoltare intre vestul mai dezvoltat al Regiunii Nord-Est si estul mult ramas in urma (judetele Botosani, Iasi, Vaslui).

Regiunea Nord Est detine un potential turistic relativ ridicat, care poate fi comparat cu alte zone turistice renumite din tara si din strainatate. Acesta se datoreaza conditiilor favorabile de care dispune, a frumusetii locurilor, zonelor montane din judetele Bacau, Neamt si Suceava, precum si a inestimabilului patrimoniu cultural si religios existent, care se imbrina armonios cu ospitalitatea, traditiile populare, obiceiurile, specificul gastronomiei moldovenesti, traditionalele degustari de vinuri din podgoriile Cotnari si Husi.

Principalele tipuri de turism care pot fi practicate sunt: turismul cultural (muzeistic, etnografic, artistic), religios, balneo-terapeutic, de agrement, de tranzit, agroturism.

Zona muntoasa si deluroasa din vestul regiunii (judetele Suceava, Neamt, Bacau) detin un potential turistic care poate fi valorificat la nivel european, specializat pe:

- Turism religios : Putna, Neamt, Sucevita, Moldovita, Voronet, Humor, Arbore, Agapia,Varatec, Dragomirna, Bistrita, Zamca, Secu, Sihastria, Casin
- Turism balneo-terapeutic : Vatra Dornei, Campulung-Moldovenesc, Baltatesti, Oglinzi, Slanic Moldova, Targu Ocna
- Turism etnografic,
- Agro turism si turism rural
- Turism sportiv (alpinism, vanatoare, pescuit, sporturi extreme – zborul cu parapanta, rafting, orientare turistica, mountainbike, schi)

Specificul deosebit al satelor, gradul de dotare al localitatilor si o infrastructura bine pusa la punct, pot juca un rol important in turismul de lunga durata, cu activitati sportive, agrement si pentru optimizarea sanatatii (Vatra Dornei, Solca, Cacica si pe Valea Bistritei si Moldovei).

Domeniu economic traditional al regiunii, industria de prelucrare a lemnului a cunoscut o crestere semnificativa in ultimii ani (2001-2005), nu numai in ceea ce priveste numarul locurilor de munca (11.6% in 2004), dar mai ales privind cifra de afaceri (cu 100% mai mult decat in 2001). Cresterea ponderii industriei de mobila in totalul cifrei de afaceri evidentiaza orientarea spre o valorificare superioara a lemnului. De asemenea, industria textila a inregistrat o crestere spectaculoasa a cifrei de afaceri in anul 2004 (cu 150% fata de anul 2001), dar productivitatea este slaba datorita folosirii sistemului lohn care are o valoare adaugata mica.

2.3. Planul de dezvoltare regionala Nord-Est. Orizont 2014-2020

Planul de Dezvoltare Regionala Nord Est (PDR Nord-Est) reprezinta instrumentul prin care regiunea isi promoveaza prioritatile si interesele in domeniul economic si social, reprezentand in acelasi timp contributia regiunii la elaborarea Planului National de Dezvoltare.

PDR Nord-Est a fost realizat de catre Directia Plan Programare Fonduri Structurale din cadrul Agentiei pentru Dezvoltare Regionala Nord Est intr-un larg cadru partenerial, stabilit conform Hotararii de Guvern 1115/2004 privind elaborarea in parteneriat a Planului National de Dezvoltare.

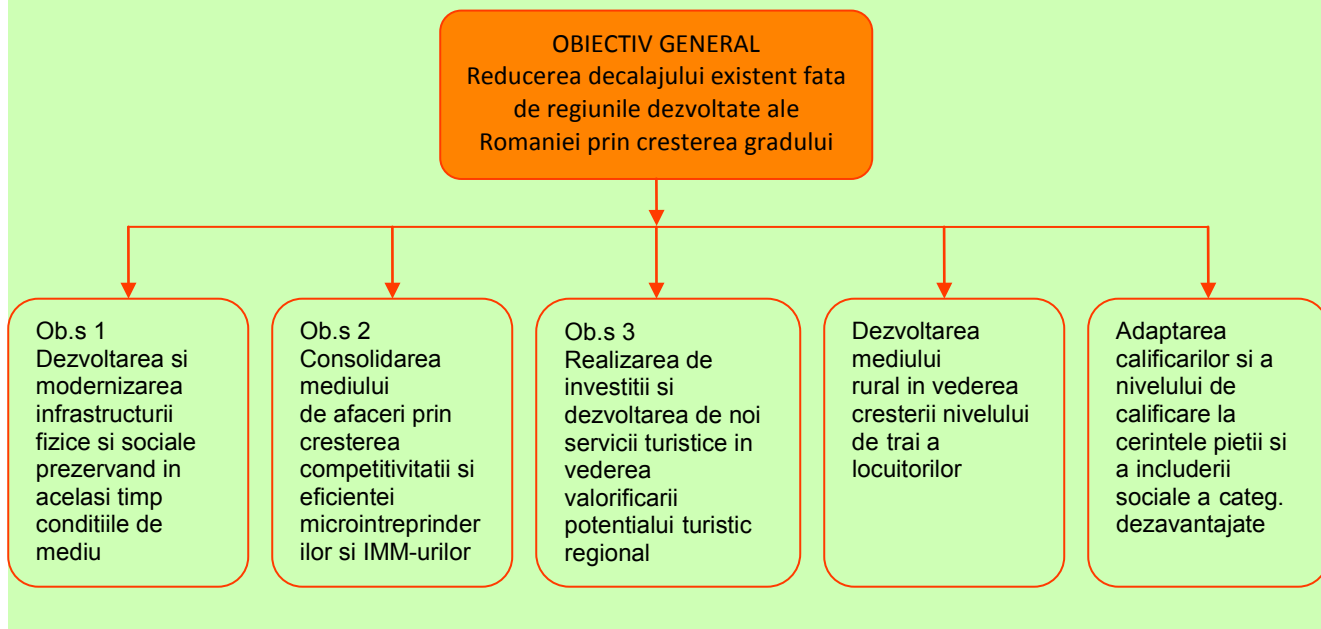
Grupurile de lucru regionale au fost dezvoltate pe urmatoarele tematici:

- Dezvoltarea infrastructurii si protejarea mediului,
- Dezvoltarea mediului de afaceri,
- Dezvoltarea turismului,
- Dezvoltarea resurselor umane si a serviciilor sociale,
- Agricultura si dezvoltare rurala.

Planul National de Dezvoltare stabileste cadrul strategic care fundamenteaza accesul tarii noastre la asistenta financiara din fondurile de tip structural acordate de Uniunea Europeana (PHARE, SAPARD, ISPA). Acesta constituie documentul pe baza caruia se va negocia asistenta financiara acordata Romaniei in calitate de Stat Membru si destinata implementarii politicilor europene.

Obiectivul general al Strategiei Regionale Nord-Est 2007-2013 este reducerea decalajului existent fata de regiunile dezvoltate ale Romaniei prin cresterea gradului de competitivitate si atractivitate regional.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE REGIONALA NORD –EST 2007-2013

Directii strategice de dezvoltare

Prioritate 1 - Infrastructura si mediul	<p>Masura 1.1 - Modernizarea infrastructurii locale si regionale de transport rutier</p> <p>Masura 1.2 - Modernizarea garilor si a retelei feroviare</p> <p>Masura 1.3 - Modernizarea infrastructurii aeroportuare</p> <p>Masura 1.4 - Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de mediu</p> <p>Masura 1.5 - Dezvoltarea infrastructurii energetice</p> <p>Masura 1.6 - Reabilitarea si dezvoltarea infrastructurii educationale, sociale si de sanatate</p> <p>Masura 1.7 - Infiintarea centrelor de asistenta sociala</p> <p>Masura 1.8 - Reabilitare urbana</p>
Prioritate 2 - Sprijinirea afacerilor	<p>Masura 2.1 - Investitii pentru sprijinirea crearii IMM-urilor si microintreprinderilor si</p>

	<p>dezvoltarii celor existente</p> <p>Masura 2.2 - Servicii de consultanta in/si pentru dezvoltarea afacerilor in regiune</p> <p>Masura 2.3 - Cercetare, dezvoltare, inovare si dezvoltare tehnologica</p>
Prioritate 3 - Turism	<p>Masura 3.1 - Investitii in turism</p> <p>Masura 3.2 - Promovarea potentialului turistic</p>
Prioritate 4 - Dezvoltare rurala	<p>Masura 4.1 - Dezvoltarea infrastructurii rurale</p> <p>Masura 4.2 - Diversificarea activitatilor economice alternative din mediul rural</p>
Prioritate 5 - Dezvoltarea resurselor umane si a serviciilor sociale	<p>Masura 5.1 - Dezvoltarea formarii continue</p> <p>Masura 5.2 - Sprijin pentru dobandirea competentelor antreprenoriale</p> <p>Masura 5.3 - Dezvoltarea de servicii aferente sistemului integrat de formare a categoriilor dezavantajate</p> <p>Masura 5.4 - Sprijin pentru calificarea / reconversia profesionala a populatiei ocupate din mediul rural</p> <p>Masura 5.5 - Dezvoltarea formarii initiale</p> <p>Masura 5.6 - Intarirea capacitatii administrative si eficientizarea managementului fondurilor structurale</p> <p>Masura 5.7 - Dezvoltarea de servicii existente si infiintarea de noi servicii comunitare alternative</p>

ORIZONT Nord-Est 2014 - 2020

Obiectivul general pentru perioada 2014 – 2020 vizează diminuarea decalajelor existente față de celelalte regiuni ale țării, printr-un proces susținut de creșterea economică durabilă care să favorizeze creșterea competitivității economice și incluziunii sociale.

Prioritățile tematice pentru dezvoltare regională

Prioritate	Obiectiv specific	Măsuri	Corelarea cu obiectivele tematice ale Strategiei EUROPA 2020
1. Îmbunătățirea capitalului uman prin aplicarea de măsuri orientate către creșterea ocupării, accesului la educație și instruire și promovarea incluziunii sociale	Creșterea ocupării în rândul tinerilor și a grupurilor vulnerabile	<p>Acțiuni pentru sprijinirea integrării pe piața muncii a tinerilor care nu sunt incluși într-o formă de învățământ, formare profesională sau nu au un loc de muncă</p> <p>Acțiuni preventive/active de integrare pe piața muncii (inclusiv acțiuni personalizate) pentru grupuri vulnerabile (populație roma, someri de lungă durată, someri peste 45 de ani, persoane cu dizabilități, persoane autoocupate în agricultură)</p>	<p>Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă</p> <p>Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei</p> <p>Investitiile în educație, competente și învățare pe tot parcursul vieții</p>
	Îmbunătățirea accesului și a participării la educație și instruire de calitate	<p>Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii, în special pentru tinerii din zonele rurale și comunitățile defavorizate</p> <p>Îmbunătățirea calității și eficienței învățământului prin adaptarea ofertei educaționale la cerințele</p>	<p>Investitiile în educație, competente și învățare pe tot parcursul vieții</p> <p>Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei</p>

		<p>pietei muncii</p> <p>Cresterea accesului la formare profesionala continua – in special in randul/pentru persoanele cu un nivel scazut de cunostinte (competente, abilitati reduse)</p> <p>Modernizarea si extinderea infrastructurii de educatie</p>	
	Sprijinirea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale si urbane aflate in declin	Extinderea, diversificarea si imbunatatirea accesului grupurilor vulnerabile si a comunitatilor izolate la servicii de sanatate, sociale si de locuire	Promovarea incluziunii sociale si combaterea saraciei
2. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne care sa asigure cresterea accesibilitatii, conectivitatii si atractivitatii Regiunii Nord-Est	Cresterea accesibilitatii, conectivitatii si mobilitatii prin realizarea de investitii in infrastructura de transport	<p>Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii aeroportuare</p> <p>Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii feroviare</p> <p>Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii rutiere</p> <p>Dezvoltarea de sisteme de transport urban durabile</p>	Promovarea unor sisteme de transport durabile si eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor retelelor majore
	Cresterea accesului la infrastructura TIC de calitate	Extinderea infrastructurii de broadband, in special in zonele rurale si comunitatile izolate	Imbunatatirea accesului, a utilizarii si a calitatii tehnologiei informatiei si comunicatiilor (e – guvernare si e-

		Dezvoltarea de servicii TIC prin crearea si dezvoltarea de produse si servicii de tip e-”servicii,,	servicii)
3. Sprijinirea unei economii competitive si a dezvoltarii locale	Sprijinirea inovarii si competitivitatii mediului economic	Dezvoltarea inovarii si transferului de know-how inclusiv prin crearea si dezvoltarea clusterelor Sprijin pentru dezvoltarea de produse, servicii si procese tehnologice noi, cu valoare adaugata crescuta, ”verzi,,	Consolidarea cercetarii, a dezvoltarii tehnologice si a inovarii Imbunatatirea competitivitatii intreprinderilor mici si mijlocii, a sectorului agricol si a sectorului pescuitului si acvaculturii
	Impulsionarea sectorului de cercetare-dezvoltare, in special a celei aplicate	Sprijinirea cercetarii publice si private, in vederea dezvoltarii si fructificarii solutiilor integrate Dezvoltarea de retele si platforme de colaborare cu institutii/firme din alte state membre	Consolidarea cercetarii, a dezvoltarii tehnologice si a inovarii
	Sprijinirea mediului economic in zonele urbane si rurale	Asigurarea conditiilor de dezvoltare ale economiei din mediul urban, prin realizarea de investitii in infrastructura locala Asigurarea conditiilor de dezvoltare ale economiei din mediul rural, prin realizarea de investitii in infrastructura locala	Imbunatatirea competitivitatii intreprinderilor mici si mijlocii, a sectorului agricol si a sectorului pescuitului si acvaculturii

		Dezvoltarea de activitati economice alternative in mediul rural, inclusiv dezvoltarea capacitatii antreprenoriale a tinerilor	
	Imbunatatirea accesului la finantare si la servicii de afaceri de calitate pentru IMM-uri	Sprijin pentru accesarea serviciilor dedicate IMM-urilor, in special in sectorul agricol si tinerilor antreprenori	Imbunatatirea competitivitatii intreprinderilor mici si mijlocii, a sectorului agricol si a sectorului pescuitului si acvaculturii
4. Optimizarea utilizarii si protejarea resurselor si patrimoniului natural	Promovarea eficientei energetice si a economiei ”verzi,,	Cresterea eficientei energetice a institutiilor publice, gospodariilor si firmelor Dezvoltarea transportului durabil, in special public in comun	Sprijinirea tranzitiei catre o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon in toate sectoarele Promovarea unor sisteme de transport durabile si eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor retelelor majore Promovarea adaptarii la schimbarile climatice, prevenirea si gestionarea riscurilor
	Protejarea mediului si biodiversitatii prin valorificarea siturilor naturale si realizarea de investitii specifice aquis-ului	Investitii in reabilitarea, modernizarea si extinderea retelei de apa potabila si canalizare si in sisteme de management a riscurilor	Protectia mediului si promovarea utilizarii eficiente a resurselor Promovarea adaptarii la schimbarile climatice, prevenirea si gestionarea

	comunitar	Tratarea solurilor contaminate/poluat Prezervarea biodiversitatii	riscurilor

Capitolul III.

CONTEXTUL JUDETEAN GENERAL PRIVIND DEZVOLTAREA COMUNITATILOR RURALE

3.1. Caracterizarea generala a Judetului Neamt

Judetul Neamt se afla in nord-estul Romaniei, la limita dintre Carpatii Orientali si Podisul Moldovei. Este cunoscut mai ales pentru frumusetea Masivului Ceahlau si a peisajului in general.

Suprafata: 5.890 km patrati ceea ce reprezinta aproximativ 2,5 % din teritoriul tarii;

Resedinta: municipiul Piatra Neamt.

Se incadreaza, din punct de vedere geografic, intre 46°40' si 47°20' latitudine nordica si 25°43' si 27°15' longitudine estica

Judetul Neamt are in componenta 2 municipii, 3 orase si 78 de comune.

Vecini:

- La Nord, Nord-Vest cu judetul **Suceava**
- La Est cu Judetele **Iasi si Vaslui**
- La Sud cu Judetul **Bacau**
- La Vest cu Judetul **Harghita**

Organizarea administrativ-teritoriala

Organizarea administrativ-teritoriala insumeaza 421 localitati, cuprinzand doua municipii (Piatra-Neamt, care este si resedinta de judet si Roman), trei orase (Bicaz, Roznov si Targu Neamt), 78 de comune si 339 de sate.

Judetul Neamt este infratit din 1991 cu regiunea **Champagne-Ardenne**, fiind primul judet care a realizat acest lucru cu o regiune occidentala. Numeroase comune s-au infratit cu localitati din **Franta** sau **Belgia**. Exista relatii de colaborare cu **Germania**, **Elvetia**, **Olanda**, **Italia** sau **Danemarca**.

A. Date istorice

Cele mai vechi urme de locuire umana de pe teritoriul actual al judetului Neamt dateaza din *paleoliticul superior* (cca. 100.000 ani i.e.n.), ele fiind evidentiata indeosebi pe Valea Bistritei, unde s-au descoperit numeroase situri arheologice.

Evolutia comunitatilor umane, concentrarea lor in adevarate *sate*, introducerea uneltelor din piatra slefuita, corn, os, lut ars, pe langa cele din silex, diversificarea tehnicilor de modelare si de decorare a *ceramicii*, dezvoltarea vietii spirituale, toate acestea au condus treptat la formarea celei mai stralucite civilizatii preistorice a Europei: **Complexul Precucuteni-Cucuteni-Tripolie** (aprox. 4.200 - 2.600 i.e.n.). Cercetarile efectuate de catre specialistii **Muzeului de**

Istorie Piatra Neamt in statiunile arheologice de la Izvoare-Piatra Neamt, Traian-Dealul Viei, Tarpesti, Frumusica, Calu, Valeni, Ghelaiesti, dar si in alte locuri, au evidentiat in special valoarea plasticii antropomorfe si zoomorfe, a ceramicii pictate, aducand o contributie de exceptie la o mai buna cunoastere a acestei civilizatii. De altfel, salile acestui muzeu adapostesc cea mai impresionanta colectie de obiecte apartinand acestei culturi.

Epoca bronzului si apoi epoca fierului, caracterizate prin aparitia si dezvoltarea metalurgiei, sunt evidentiata prin asezarile de pe cuprinsul bazinelor Bistritei si Moldovei. Treptat, ele au lasat locul societatii tracice si apoi civilizatiei dacice. Acesteia din urma ii apartin asezarile descoperite in zona orasului Piatra Neamt, la Batca Doamnei, Cozla si Calu, care au oferit

importante informatii referitoare la nivelul inalt de dezvoltare economico-sociala, militara si spirituala atins de civilizatia dacica din aceasta parte a tarii. Chiar si dupa constituirea provinciei **Dacia**, marturiile arheologice de la Poiana-Dulcesti atesta gradul inalt de civilizatie atins de dacii liberi in sec. II-III e.n.

Aparitia popoarelor migratoare a modificat puternic evolutia populatiei daco-carpice existente in sec. IV e.n. pe teritoriul actual al judetului. Influenta acestora, dar si cea a civilizatiei romane sau romano-bizantine, a dus la aparitia, intre secolele V-VII e.n., a culturii **Costisa-Botosana**, care a coincis, pentru aceasta parte a tarii, cu perioada formarii poporului roman. Dintre asezarile ce dateaza din aceasta perioada, merita amintita pe cea de la Davideni, unde a existat intre sec. V-VIII o comunitate romana, aflata intr-un proces de crestinare.

Semnificative pentru perioada secolelor VIII-IX sunt asezarile de la Bornis-Dragomiresti, Izvoare-Bahna, Poiana-Dulcesti si Brasauti-Dumbrava Rosie, care apartin culturii **Dridu**.

Informatiile privitoare la primele doua secole ale mileniului II sunt insuficiente sau prea putin analizate. In schimb se cunosc suficiente elemente legate de populatia autohtona a secolului XIII, dar mai ales despre asezarile medievale de la Piatra-Neamt - Batca Doamnei si Pietricica.

Evolutia asezarilor rurale a dus la formarea, incepand cu a doua jumatate a sec. XIV, a primelor centre cu nuanta urbana: **Piatra lui Craciun, Roman si Neamt**. Cu timpul, targul Piatra capata o mai mare importanta, aceasta si datorita constituirii aici a unei **Curtii Domnesti**, iar Romanul

devine unul dintre cele mai insemnate centre, facand parte din sistemul defensiv al Moldovei, aici fiind intemeiata in 1408 si o episcopie. La fel de vechi ca si Piatra sau Roman, orasul Neamt va deveni mai cunoscut odata cu ridicarea, pe Culmea Plesului, a **Cetatii Neamtului**. Tot din perioada medievala dateaza inceputurile **Manastirii Neamt**, unul dintre cele mai vechi si mai vestite centre religioase din tara, alaturi de **Manastirile Bistrita, Secu, Sihastria, Agapia** sau **Varatec**.

Continua crestere a productiei de marfuri si a celei agricole, dar si intensificarea schimburilor comerciale, face ca dezvoltarea economica a tinutului sa fie din ce in ce mai vizibila. Astfel, spre sfarsitul sec. XVIII sunt atestate o serie de centre de schimburi, iar odata cu inceputul sec. XIX incep sa apara si primele fabrici. Revolutia tehnica, reformele de dupa 1859, cucerirea

independentei de stat in 1877 si masurile legislative ce au urmat au dus la dezvoltarea capitalismului industrial si in aceasta parte a tarii.

Participarea Romaniei, incepand cu 1916, la primul razboi mondial a facut insa ca situatia generala a judetului sa aiba mult de suferit. In anii de dupa razboi s-a reusit refacerea vietii economice, perioada interbelica fiind o perioada relativ prospera (vezi [harta judetului in 1929](#)). Intrarea Romaniei in cel de-al doilea razboi mondial, moment ce l-a gasit pe maresalul Ion Antonescu la Piatra Neamt, a determinat trimiterea pe front a unitatilor militare din zona Neamtului, alaturi de alte unitati din tara, si participarea la lupta pentru reintregirea Patriei. Evolutia ulterioara a evenimentelor, mai ales dupa strapungerea de catre armata sovietica a fortificatiei Tg. Neamt-Pascani, a facut ca multe dintre localitatile din estul judetului sa sufere mari distrugerii.

Anii de dupa razboi si schimbarea regimului politic in 1947, au determinat o noua etapa in evolutia istorica a judetului Neamt, in care se pot distinge, totusi, si transformari pozitive, care si-au pus amprenta asupra zonei si locuitorilor sai.

B. Relieful

Formele de relief au inaltimi cuprinse intre 1907m (varful Ocolasul Mare) si 169 m (lunca Siretului). Astfel forma de relief predominanta a judetului este cea muntoasa, suprapusa partial Carpatilor Orientali, Subcarpatilor Moldovei si Podisului Moldovenesc. Carpatii Orientali

(prin muntii Bistritei, masivul Ceahlau, muntii Hasmas, muntii Tarcau si muntii Stanisoarei), ocupa 278.769 ha (51% din suprafata judetului).

Cele mai impresionante forme de relief ale Judetului Neamt, sunt fara indoiala:

Masivul Ceahlau care impresioneaza atat prin frumusetea deosebita a peisajului oferit, cat si prin aspectul sau impunator. Toate acestea l-a facut unul dintre muntii cei mai cautati de catre turistii din tara, dar si din strainatate. Prezenta vie in folclorul local, inconjurat de o aureola magico-mitologica, imaginea Ceahlaului se reflecta distinct in paginile de literatura sau in operele artistilor plastici, ca de altfel intreg tinutul Neamtului.

Cheile Bicazului, strabatute de raul Bicaz.

Formatiunile carstice existente pe raza judetului Neamt sunt in numar de cinci:

1. Pestera Munticelu (Ghiocelu) situata pe versantul stang al Vaii Bicazului, in Masivul Surduc-Munticelu, la extremitatea nordica a Muntilor Hasmas, pe raza comunei Bicazu Ardelean. Pestera are 120 de metri lungime si nu este accesibila publicului.
2. Pestera Tosorog situata in nord-estul Muntilor Hasmas, pe Valea Bradului, la 28 de kilometri sud-est de orasul Bicaz, tot pe teritoriul comunei Bicazu Ardelean. Nici aceasta nu este accesibila publicului.
3. Complexul Detunate aflat in masivul Ceahlau, pe teritoriul orasului Bicaz.
4. Pestera Groapa cu Var pe teritoriul comunei Ceahlau
5. Pestera 3 Fantani aflata in comuna Damuc.

C. Reteaua hidrografica

Lungimea totala a raurilor ce traverseaza judetul Neamt este de peste 2000 km. Dintre acestea, Bistrita are 118,0 km, Moldova 70,0 km, Cracau 58,0 km, Ozana 54,0 km, Siret 42,1 km. Din punct de vedere al debitelor, cele mai importante rauri ale judetului sunt **Siret, Moldova** si **Bistrita**.

Din punct de vedere al regimului de alimentare, apele subterane au o pondere de 15-30%, iar cele din topirea zapezii intre 30-40%.

Lacurile existente pe teritoriul judetului sunt artificiale, fiind amenajate in scopuri complexe (hidroenergetice, pentru atenuare viituri, irigatii, piscicultura, rezerva de apa, agrement). Dintre toate, acumularea **Izvorul Muntelui** este cea mai importanta, avand o suprafata de aproximativ 3120 ha si un volum de apa de aproximativ 1251 milioane m³.

D. Clima

Clima judetului Neamt este temperat continentală, caracteristicile acesteia fiind determinate de variațiile de altitudine și de particularitățile circulației atmosferice.

Temperatura medie anuală crește progresiv de la vest spre est, din zona montană spre regiunea dealurilor subcarpatice și de podis.

Temperatura maximă absolută de 38,6 °C (august 1952) s-a înregistrat la Piatra-Neamt, în timp ce minimă de -33,2 °C (februarie 1954) s-a înregistrat la Roman.

Precipitațiile au valorile medii cele mai mari în regiunea montană, scăzând cu cât ne deplasăm spre est (Ceahlau-Toaca peste 700 mm, Piatra-Neamt 649 mm, Roman 529 mm).

E. Arii protejate în județul Neamt

- 10 rezervații forestiere ("Padurea de argint", "Codrii de aramă", Pangarati etc.);
- 3 rezervații paleontologice și fosiliere (Muntii Cozla, Pietricica și Cernegura din Piatra-Neamt);
- 5 rezervații geologice (Cheile Sugaului, Cascada Duruitoarea etc);
- 3 parcuri dendrologice cu arbori seculari;
- 12 rezervații floristice, faunistice, acvatice, peisagistice și mixte;
- 5 monumente ale naturii: 4 stejari seculari și un ulm secular (Piatra Teiului etc.).

Ariile naturale de interes național și local ocupă suprafața de 38.448 ha. Dintre acestea, poate cele mai impresionante sunt **Parcul Național Ceahlau**, cu o suprafața de 7.742 ha și Parcul Național "Cheile Bicazului", cu 3.315 ha. O altă arie protejată, de interes național, este rezervația naturală de la Vanatori și care cuprinde 26.380 ha.

Arii protejate de interes local:

- Rezervația forestieră de la Dobreni,
- Lacul Izvorul Muntelui (cu 150 ha),
- Rezervația floristică "Dealul Vulpilor" și rezervorul fosilifer "Cernegura" (aflate în apropiere de Piatra-Neamt),
- Cheile Sugaului - Munticelu,
- Pesterile Tosorog și Munticelu (din zona Bicaz Chei),

- Stanca de la Serbesti (com. Stefan cel Mare),
- *Padurea de argint* sau *Codrii de arama*, situate intre localitatile Agapia si Varatec,
- Rezervatiile Naturale Dobreni, Gosman, Brates, Borca,
- Lacul Cuiejdel (cel mai mare lac de baraj natural din Romania) si Secu,
- Rezervatia "Codrul Secular Runc",
- Ariile naturale protejate Pietricia, Cozla si Agircia (din zona Piatra-Neamt),
- Ariile speciale avifaunistice Lacurile Pangarati si Vaduri.

La nivelul judetului Neamt au fost declarate situri de importanta comunitara "Natura 2000" urmatoarele arii naturale protejate: CEAHLAU (Parc National aflat in administrarea CJ Neamt), CHEILE BICAZULUI - HASMAS (Parc National aflat in administrarea Regiei Nationale a Padurilor), CHEILE SUGAULUI - MUNTICELU (Rezervatie naturala aflata in custodia Clubului Montan Roman), PADUREA GOSMAN (in custodia Directiei Silvice Neamt), VANATORI-NEAMT (Parc Natural aflat in administrarea RNP).

F. ECONOMIA judetului Neamt

Economia Judetului Neamt este in declin de la finele anului 2006, ajungand pe locul 3 inca din prima jumatate a anului 2007 in topul falimentelor. Cele mai multe falimente s-au inregistrat in domeniul comertului.

Intreprinderile mici si mijlocii, in special microintreprinderile constituie segmentul cel mai important al economiei judetului Neamt.

Datele statistice prezinta urmatoarea situatie:

Incepand cu anul 2009, din cauza situatiei economice, numarul de microintreprinderi a scazut cu aproape 10.30%.

Numarul de intreprinderi mari a scazut progresiv din 2005 pana 2009, de la 26 de intreprinderi la 18; iar in cazul intreprinderilor cu peste 1000 de angajati, de la 3 la una singura. In 2010, Comisia Nationala de Prognoza estima o crestere de 1,5% in 2011, urmata de un plus de 3,9% in 2012 si de 4,5% in 2013.

Prognoza preliminara pana in 2014 arata ca industria ar trebui sa ajunga la 4,1%, agricultura va creste pana la 2,9%, constructiile vor creste cu 6,1%, iar serviciile cu 4,9%.

În Județul Neamț rata somajului a scăzut ușor la începutul lunii aprilie 2012, ajungând la 4,82%, față de 5,05% luna trecută. În evidențele Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM), sunt înregistrați 9.974 de someri, din care doar 3.764 primesc indemnizație.

Pentru anul 2013, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Neamț raporta :

- 11.832 de someri la 1 februarie ;
- 11.791 de someri la 1 martie.

G. TURISMUL în județul Neamț

Obiectivele de interes turistic din județul Neamț:

- Stațiunile balneare Baltatești și Oglinzi, stațiunea turistică Durau,
- Stațiunile turistice de interes național Piatra-Neamț și Târgu Neamț,
- Salba vechilor manastiri - începând cu *Neamțul*, una dintre cele mai vechi manastiri din Moldova (1367), cu mormântul lui Petru Musat, însemnat centru de tiparitură; apoi *Secu*, ctitoria lui Nestor Ureche (1602), cu frumoase manuscrise, adevărate opere de artă; *Agapia*, menționată documentar în 1437 și ajunsă celebră prin picturile din tinerețe ale lui Nicolae Grigorescu; *Varatecul* și celelalte.
- Obiectivele memorialistice (casele memoriale I. Creanga, C. Hogas, V. Micle, Al. Vlahuța, M. Sadoveanu) și muzeale.

Județul Neamț este inclus în Lista obiectivelor de patrimoniu național cu un număr de 552 de monumente, manastiri, cetăți, situri arheologice și alte obiective de patrimoniu național.

Harta turistica a judetului Neamt

Cazare in Neamt

In activitatea de turism functioneaza 15 hoteluri, 120 de pensiuni turistice si agroturistice si 50 de cabane. Aceste structuri de primire turistica cu functiuni de cazare detin licente de functionare eliberate de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului.

Lansarea noului brand de tara de catre Ministrul Dezvoltarii Regionale si Turismului si iesirea Romaniei din recesiune a insemnat un nou reviriment pentru industria turistica nemteana. Astfel, in prima luna a anului 2011, la nivelul judetului Neamt au functionat 106 structuri de primire turistica cu functiuni de cazare, cu un numar total de 1.359 de camere si 3.134 de locuri. Capacitatea de cazare turistica a fost, in aceeasi luna, de 95.523 locuri-zile (cu 9,1% mai mica fata de aceeasi luna a anului precedent). Ponderea cea mai mare in totalul capacitatii de cazare au avut-o pensiunile agroturistice (35,6%), hotelurile (23,6%), taberele de elevi si prescolari (14,9%), restul tipurilor de structuri de cazare detinand 25,9%.

Indicele de utilizare neta a capacitatii de cazare turistica in functiune a fost, in luna ianuarie 2011, de 9,9% pe total structuri de primire turistica cu 0,1 puncte procentuale mai mare fata de luna ianuarie 2010.

**Structurile de primire turistica cu functiuni de cazare turistica,
la 31 iulie 2011**

	numar
	Judetul Neamt
Total	161
Hoteluri Si moteluri	15
Hanuri turistice	-
Cabane turistice	7
Campinguri Si unitati tip casuta	3
Vile turistice Si bungalouri	7
Tabere de elevi Si preScolari	3
Pensiuni turistice	28
Sate de vacanta	-
Pensiuni agroturistice	88
Hoteluri pentru tineret	-
Hoteluri apartament	1
Hosteluri	4
Popasuri turistice	4
Spatii de cazare pe nave	1

Turismul in prezent

In luna octombrie 2012 a avut loc, la Piatra Neamt, cel de-al patrulea **Congres European de Turism Rural**, sub patronajul oficial al Comisiei Europene si a Organizatiei Mondiale de Turism. Obiectivul a fost de a oferi un punct de intalnire si un forum de discutii pentru Antreprenorul de Turism Rural, pentru autoritatile publice si private, precum si pentru orice alt profesionist implicat in turismul rural.

Temele principale de discutie:

- Importanta turismului pentru zonele rurale - trecut si viitor
- Concepte si produse inovatoare in domeniul turismului rural
- Mentinerea comunitatilor rurale si mentinerea patrimoniului prin turism
- Turismul rural, in lumea internetului si a mass-mediei sociale
- Patrimoniul cultural
- Resurse naturale
- Drumuri verzi

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A TURISMULUI IN JUDETUL NEAMT

Obiective si actiuni pentru dezvoltarea turismului in judetul Neamt

Reabilitarea si dezvoltarea infrastructurii

- Realizarea unei autostrazi care sa faca legatura dintre Moldova si Ardeal si care sa traverseze judetul Neamt
- Modernizarea/reabilitarea drumurilor nationale, judetene si comunale
- Reabilitarea/infiintarea sistemelor de canalizare si alimentare cu apa din intreg judetul
- Realizarea infrastructurii si dezvoltarea unui sistem integrat de management al deseurilor la nivelul judetului Neamt

Reabilitarea patrimoniului cultural

- Restaurarea obiectivelor de patrimoniu cu potential turistic si realizarea amenajarilor corespunzatoare pentru punerea in valoare a acestora
- Identificarea si amenajarea corespunzatoare a unor locatii in interiorul sau vecinatatea obiectivelor culturale, in care turistii sa poata servi o gustare sau bautura racoritoare, astfel incat vizita la un muzeu sa fie atat o oportunitate de instruire, cat si de relaxare
- Imbunatatirea interpretarii expozitiilor pentru vizitatori, inclusive material lingvistic suplimentare

Reabilitarea spatiilor de cazare si crearea/dezvoltarea zonelor de agrement

- Reabilitarea spatiilor de cazare la standard europene
- Dezvoltarea turismului de afaceri prin crearea facilitatilor pentru intalniri in cadrul structurilor hoteliere
- Crearea, modernizarea si diversificarea dotarilor de agrement
- Dezvoltarea si diversificarea infrastructurii fizice de agrement necesara pentru realizarea unei oferte de petrecere a timpului liber (hipism, parasitism, sporturi extreme, etc.), la periferia oraselor si a statiunilor
- Crearea unor zone de atractii turistice – parcuri de distractie, parcuri de folclor/cultura
- Sprijinirea intrarii in circuitul turistic international a statiunilor turistice

Punerea in valoare a pensiunilor turistice

- Amenajarea spatiului inconjurator al pensiunilor turistice
- Punerea in valoare a: – resurselor gastronomic specific zonei/localitatii
- Oferirea unui meniu compus din produse alimentare naturale si specific
- Prezentarea unei oferte de activitati externe: ce se poate vizita, vedea, cumpara si atractiile din jurul unitatii turistice

Reabilitarea statiunilor turistice

- Reabilitarea statiunilor balneare prin:
- Dezvoltarea zonelor montane pentru a oferi facilitate si atractii oaspetilor pe parcursul intregului an
- Elaborarea unor planuri de dezvoltare durabila pentru parcurile nationale si natural, prin care sa se identifice oportunitatile de extindere a activitatilor turistice déjà existente si introducerea altora noi, in special ciclism, sporturi de apa, urmarirea pasarilor si mamiferelor, etc.

Dezvoltarea unui sistem de marcare a atractiilor turistice

- Dezvoltarea unui sistem de marcare a obiectivelor turistice in intregul judet (semnale de intrare/iesire in judet, panouri, harti, indicatoare pe drumurile nationale si judetene, in gari, autogari, etc)
- Instalarea indicatoarelor turistice maro inscriptionate cu litere albe si pictograme conform normelor europene pentru obiectivele turistice

Crearea centrelor de informare turistica

- Crearea de centre de informare turistica in toate municipiile si orasele cu potential turistic si ghisee de informare in zona atractiilor turistice, care sa ofere informatii turistice, rezervarii de cazare, vanzari de bilete la spectacole, harti turistice si vanzari de publicatii
- Dezvoltarea retelelor de comunicare intre centrele de informare din regiune si cele nationale si internationale si integrarea standardizata a acestora prin interconectare vizand direct dezvoltarea si imbunatatirea sistemului de rezervari, crearea de retele de rezervare on-line a serviciilor turistic

Promovarea potentialului turistic (1)

- Crearea unor circuite turistice la nivelul judetului si/sau rute turistice tematice, care sa permita vizitatorilor sa cunoasca atat atractiile urbane, cat si stilul de viata rural
- Introducerea zonelor rurale in circuitul turistic – dezvoltarea ecoturismului prin punerea in valoare a traditiilor locale, mestesugurilor locale, arhitecturii traditionale, a florei si faunei
- Organizarea de targuri, expozitii muzeale, etnografice si manifestari culturale, expozitii florale, festivaluri, actiuni si campanii de promovare integrate a produsului turistica local si sprijinirea participarii la acest tip de evenimente pe plan intern si international

Promovarea potentialului turistic (2)

- Editarea de publicatii promotionale si material audio-video
- Intocmirea unor harti GPS a tuturor traseelor autorizate, prezentarea traseelor in forma detaliata, punct cu punct si in forma circuitelor
- Perfectionarea si actualizarea paginilor web dedicate turismului
- Extinderea SITE-urilor administratiei locale cu un capitol despre turism
- Dezvoltarea unei baze de date complexe in domeniul turismului
- Dezvoltarea parteneriatului intre sectorul public si cel privat in vederea dezvoltarii si promovarii turismului in judetul Neamt

Crearea si dezvoltarea brandului turistic

- Brandul turistic = crearea, dezvoltarea si mentinerea unei relatii reciproc avantajoase intre judetul Neamt si o serie de consumatori de produse turistice cu un mesaj convingator care sa fie transmis constant in timp
- Identificarea si dezvoltarea unui brand turistic de destinatie pe baza atributelor principale ale resurselor turistice, a atractiilor si facilitatilor proprii, cu parcurgerea etapelor: selectarea echipei/firmei pentru realizarea brandului, evaluarea pietei tinta, identificarea produselor, adaptarea produselor la piata, formularea brandului, prezentarea acestuia factorilor de turism, pregatirea strategiei de comunicare si crearea si dezvoltarea de noi produse
- Pastrarea unui mediu inconjurator sanatos: a aerului, solului, apelor subterane sau de suprafata, a padurilor, florei, faunei, etc.
- Pastrarea curateniei in localitati, infrumusetarea acestora, etc.

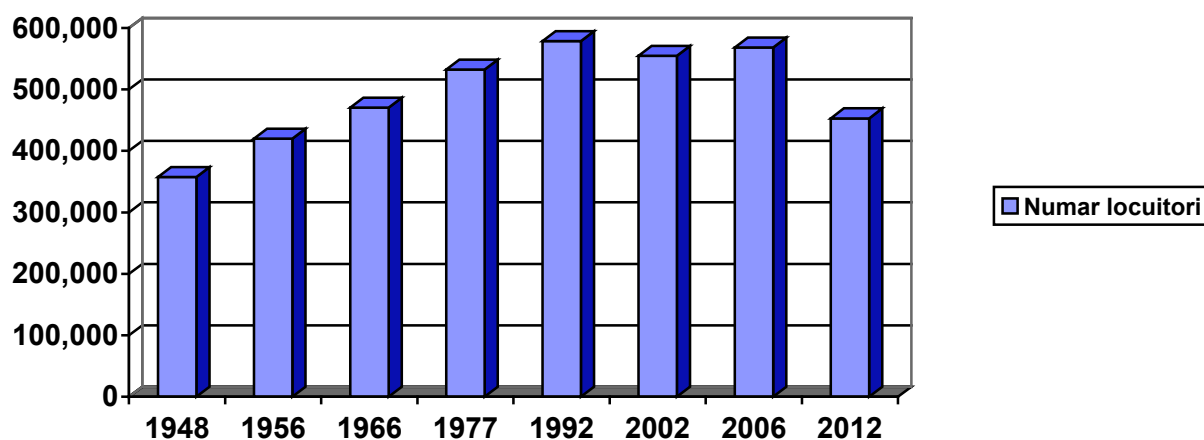
- Conștientizarea tuturor locuitorilor ca turismul în Județul Neamț depinde de atitudinea fiecăruia dintre noi

DATE STATISTICE

Tabel și grafic cu evoluția populației în județul Neamț

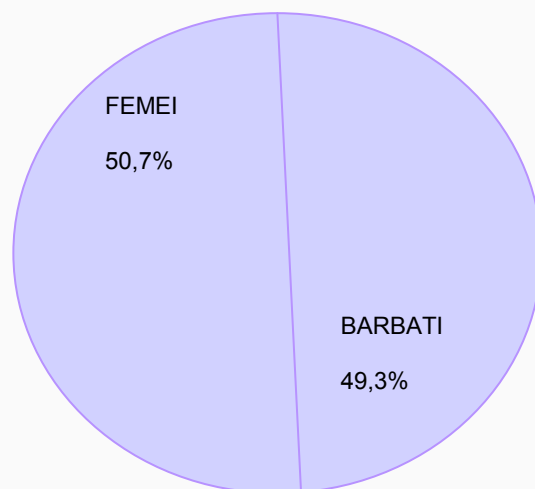
Anul	Populație
Populația județului Neamț în anul 1948	357348 locuitori
Populația județului Neamț în anul 1956	419949 locuitori
Populația județului Neamț în anul 1966	470206 locuitori
Populația județului Neamț în anul 1977	532096 locuitori
Populația județului Neamț în anul 1992	578420 locuitori
Populația județului Neamț în anul 2002	554516 locuitori
Populația județului Neamț în anul 2006	567908 locuitori
Populația județului Neamț în anul 2012	452900 locuitori

Evoluția populației în județul Neamț

Tabel si grafic cu structura populatiei pe sexe in judetul Neamt

Barbati / Femei	Populatie
Barbati in judetul Neamt	223380 locuitori (49.3%)
Femei in judetul Neamt	229520 locuitori (50.7%)
Total locuitori in judetul Neamt (100%)	452900 locuitori

Sursa: judete.biz

Populatia, pe grupe de varsta, la 1 iulie

Judet NT	numar persoane										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ¹
Total	587448	575767	572255	570367	570682	567908	566059	564291	562489	562122	560755
Grupe de varsta											
0 - 14 ani	112873	107448	103116	99545	96191	94386	92460	90986	89505	88682	87145
15 - 59 ani	363394	357367	358000	359344	363345	361976	361681	361262	358675	357230	356070
60 ani Si peste	111181	110952	111139	111478	111146	111546	111918	112043	114309	116210	117540

¹⁾ Date provizorii. (Populatia a fost calculata prin metoda componentelor folosind surse de date administrative pentru migratia externa.

Aceste surse nu acopera intregul fenomen migratoriu, mai ales la nivelul emigratiei. Ca atare, exista o subevaluare severa a acestui fenomen care duce la o supraevaluare a populatiei Romaniei.) Datele definitive (inclusiv pentru ultima perioada intercensitara) urmeaza a fi rectificate in urma finalizarii Si diseminarii rezultatelor finale ale RPL 2011.

Somerii inregistrati si rata Somajului, la 31 decembrie

Judetul Neamt	Somerii inregistrati la Agentiile pentru ocuparea fortei de munca (numar persoane)			Rata Somajului (%)		
	Total	Femei	Barbati	Total	Femei	Barbati
2001	36812	17161	19651	14,1	13,5	14,8
2002	24613	11415	13198	10,7	10,1	11,2
2003	18105	7407	10698	8,2	6,9	9,4
2004	15382	5991	9391	7,2	5,7	8,5
2005	11857	4769	7088	5,6	4,6	6,5
2006	10086	4196	5890	4,9	4,2	5,6
2007	7800	3585	4215	3,8	3,8	3,8
2008	8223	3752	4471	4,1	4,0	4,1
2009	16140	6637	9503	7,9	6,8	9,0
2010	15928	6756	9172	7,7	6,9	8,5
2011	10324	4557	5767	5,2	4,8	5,6

Sursa: Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca

Populatia Scolara din invatamantul de toate gradele (inclusiv invatamantul particular)

Judetul Neamt	Total	Pre-Scolar	Primar si gimnazial				Liceal	Profesional Si de ucenici	Post-liceal Si de maistri	Superior	numar
			Total	Pri-mar (cl.I-IV)	Gimnazial (cl.V-VIII)	Invatamantul special (cl.I-VIII)					
2001/2002	108994	16472	65009	29303	35031	675	16720	8934	1541	318	
2002/2003	105570	16213	61526	28100	32874	552	17321	9002	1168	340	
2003/2004	103668	16558	58999	27960	30544	495	18080	8809	999	223	
2004/2005	101187	16888	55509	26644	28426	439	18957	8634	1014	185	
2005/2006	97410	16499	52934	25580	26950	404	18671	8070	904	332	
2006/2007	94271	15991	50804	24875	25574	355	19198	6804	861	613	
2007/2008	90898	15550	48347	23136	24889	322	19076	6209	956	760	
2008/2009	88716	15889	46685	22704	23684	297	18376	5573	1348	845	
2009/2010	88248	16130	45579	22145	23167	267	20360	3541	1669	969	
2010/2011	86433	15853	44233	21155	22776	302	21539	1761	2188	859	
2011/2012	83733	15726	42212	20225	21669	318	22364	397	2374	660	

Populatia ocupata civila, pe activitati ale economiei nationale (la sfarsitul anului) - CAEN Rev.2

Judetul Neamt	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Total economie	223,4	206,3	202,8	199,4	200,9	196,0	196,4	193,8	188,3	191,0	186,5
Agricultura, silvicultura Si pescuit								82,3	82,5	84,3	82,8
Industrie din care:								37,1	32,7	31,2	31,4
Industria extractiva								0,4	0,5	0,3	0,4
Industria prelucratoare								33,7	29,2	28,3	28,3
Productia Si furnizarea de energie electrica Si termica, gaze, apa calda Si aer conditionat								1,0	1,0	0,9	0,9
Distributia apei; salubritate, gestionarea deSeurilor, activitati de decontaminare								2,0	2,0	1,7	1,8
Constructii								9,3	8,2	8,6	7,8
Comert cu ridicata Si cu amanuntul; repararea autovehiculelor Si motocicletelor								24,7	25,0	25,7	25,8
Transport Si depozitare								6,4	6,7	7,1	7,2
Hoteluri Si restaurante								3,8	2,1	3,2	3,3
Informatii Si comunicatii								0,7	0,8	0,8	0,9
Intermedieri financiare Si asigurari								1,5	1,4	1,5	1,3
Tranzactii imobiliare								0,8	0,8	0,6	0,6
Activitati profesionale, Stiintifice Si tehnice								1,8	1,9	1,6	1,4
Activitati de servicii administrative Si activitati de servicii suport								2,2	2,5	2,9	2,4

mii persoane

Administratie publica Si aparare; asigurari sociale din sistemul public	4,7	4,7	4,2	3,9
Invatamant	9,2	8,7	8,4	8,2
Sanatate Si asistenta sociala	7,7	7,9	8,2	7,3
Activitati de spectacole, culturale Si recreative	0,5	0,7	0,8	0,8
Alte activitati ale economiei nationale	1,1	1,7	1,9	1,4

Sursa: Balanta fortei de munca – la sfarsitul anului

3.2. Judetul Neamt - Dezvoltarea comunitatilor rurale

In judetul Neamt sunt 78 de comune.

Judetul Neamt exploateaza o suprafata agricola totala de 283 663 ha, din care arabil-170 992 ha, pasuni si fanete-109 569 ha, si vii, livezi- 3 102 ha.

In Uniunea Europeana, dezvoltarea rurala a devenit al doilea pilon al Politicii Agricole Comune. Obiectivul major al MAPDR, raportat la noua orientare a PAC, este implementarea unei dezvoltari rurale durabile, prin asigurarea pe termen lung a dezvoltarii si stabilitatii sociale, economice si culturale a spatiului rural, in conexiune directa cu protectia si conservarea mediului si peisajelor, a mentinerii fertilitatii solului, pastrarii traditiilor si patrimoniului cultural romanesc.

Principiile urmarite de MAPDR pentru aplicarea unei politici de dezvoltare durabila, vizeaza:

- multifunctionalitatea agriculturii,
- abordarea multisectoriala si integrata a economiei rurale,
- flexibilitatea financiara,
- transparenta in elaborarea, implementarea si gestionarea fondurilor.

LISTA EXPLOATATIILOR AGRICOLE DIN JUDETUL NEAMT - IUNIE 2012

Nr. crt.	Denumirea societatii	Localitatea	Numele si prenumele administratortului	Suprafata HA
1	AF M-STIREA AGAPIA	AGAPIA	CHIRIAC OLINPIADA	188
2	AF M-STIREA VARATEC	AGAPIA	GIOSANU ELENA IOSEFINA	108
3	MANASTIREA BISTRITA	ALEX CEL BUN	LUCA DIACONU	2
4	MANASTIREA BISERICANI	ALEX CEL BUN	MIHALI GHE.SERAFIM	1
5	ANRSPS BISTRITA	ALEX CEL BUN	RADULESCU C-TIN	16
6	SC AGROEMI SRL	BAHNA	PRISECARU EMILIAN	1042
7	AF CAPRIOARA	BAHNA	CAPRIOARA ION	98
8	PFA PLOSNITA LIVIU	BAHNA	PLOSNITA N LIVIU	25
9	S C JIPA PANDORA COM S.N.C.	BAHNA	JIPA ION	256
10	AF ZAVATE	BAHNA	ZAVATE C-TIN	37

11	BUDAU LEONARD	BAHNA	BUDAU LEONARD	90
12	AF ZAVATE	BAHNA	ZAVATE GHE	68
13	S.A. CIOCARLIA	BAHNA	BARJOVEANU GHE.	423
14	SC IULSIM PROD SRL	BAHNA	CAPRIOARA VIOREL	227
15	S.C.AGRI GEO DANA S.R.L.	BAHNA	PATRASCU GHEORGHE	216
16	S C BIOAGRO SRL	BALTATESTI	ATOMULESII GHE	66
17	SC MIHCIPAN SRL	BIRA	DANCA MIHAI	33
18	S C DEN MARA S.R.L.	BIRGAOANI	OLESEN CRISTIAN	120
19	SA AGRONEX	BIRGAOANI	BORDEI CONSTANTIN	446
20	P F MARIS	BIRGAOANI	MARIS IOAN	118
21	SC CARPATAGROM SRL	BARGAOANI	GHIORGHIU RADU	235
22	S.C.AGRIFARM S.R.L	BIRGAOANI	SOLOMON BRANDUSA	3134
23	S C EMILIANA COM S R L	BIRGAOANI	CIUPERCA VASILE	121
24	S.C. AGRO IULIA S.R.L.	BOGHICEA	MARKOS B	1066
25	SC CRONOS AGRO SRL	BIRGAOANI	GHIORGHIU RADU	495
26	S.C. PRESTAMEC S.R.L.	BODESTI	TOMESCU GHE	308
27	SC EMAAGRITERRA	BODESTI	GOTCA IOLANDA	2
28	SA POIANA RUSILOR	BORLESTI	DUMITRICA NECULAI	28
29	A.F. ROSU IONUT	BORLESTI	ROSU IONUT FLORIN	80
30	S.C.AGRY BIOS COMPANY S.R.L.	BOTESTI	PAL CRISTIAN	111
31	AF BARTICEL	BOTESTI	BARTICEL MONICA	155
32	ARENDA NASTASE	BOTESTI	NASTASE VASILE	68
33	SC OLAF MANTHE	BOTESTI	GHERGHELAS PETRICA	84
34	SC AGRICOM SRL	BOTESTI	LEMAIRE REGIS	27
35	SC AUTOTRANS SRL	BOTESTI	BLAJUTI CRISTIAN	296
36	SC GIRAMOND	BOTESTI	PAL CIPRIAN	77
37	SA MOLDOPREST	BOTESTI	ANTAL ANA	4
38	AF ANDRIES C VASILE	BRUSTURI	ANDRIES VASILE	40
39	AF BISTRICEANU PETRICA	BRUSTURI	BISTRICEANU P	45
40	SC AGROSERV MADARJAC SRL	BRUSTURI	VILCU IULIAN	370
41	AF OPRISAN V C-TIN	BRUSTURI	OPRISAN V C-TIN	15
42	AF ZAHARIA GHE C-TIN	BRUSTURI	ZAHARIA GHE	25
43	SC COMCEREAL VASLUI	BOZIENI	GALUSCA ADRIAN	428

44	SC COSTI&ANDI AGROFRUCT	BOZIENI	RUSU CONSTANTIN	75
45	SC EMAGRITERRA	BOZIENI	BUCUR IONEL	43
46	AF MIRT ANTON	CORDUN	MART ANTON	205
47	AVADANEI NECULAI	CORDUN	AVADANEI NECULAI	26
48	SC LARICRIS TRANS SRL	CORDUN	MART EMILIA	90
49	S.C.VOEVDAL AGRO S.R.L.	CORDUN	EC.VOICU MARINELA	304
50	SC CEREALEX FARM SRL	COSTISA	TODICA ALEXANDRA	78
51	S C AGROEVA S R L	COSTISA	ING. TODICA EVA	254
52	SC AIC BAC SA BACAU	COSTISA	SIRBU DORIN	195
	II CIOCOIU PASCARU CRISTINA	COSTISA	CIOCOIU PASCARU CRISTIN	60
53	M-REA HORAITA	CRACAOANI	RAPA DENIS	2
54	SA LUNCA DOBRENI	DOBRENI	STACESCU VASILE	51
55	SC SEMAGRA SRL	DOBRENI	BLEJUSCA MARIANA	426
56	S.C.VASIDORA S.R.L.	DOCHIA	CEAUSU VASILE	379
57	PFA LEONTE VASILE	DOCHIA	LEONTE VASILE	46
58	S.C. AGROECO 2007 S.R.L.	DOCHIA	ARTENI MUGUREL	138
59	IF MOLDOVANU MIHAELA	DOCHIA	MOLDOVANU DAN	67
60	AF LUCHIAN GHE C-TIN	DRAGANESTI	LUCHIAN C-TIN	12
61	AF BURDUJA	DRAGOMIRESTI	BURDUJA NICOLAIE	227
62	SC POPA ALBINA SRL	DRAGOMIRESTI	POPA IOAN	302
63	ALISTAR IOAN	DRAGOMIRESTI	ALISTAR IOAN	58
64	SC AGRISOL ARENA SRL	DRAGOMIRESTI	MOROSAN IULIAN	86
65	ABABEI I MIHAI	DRAGOMIRESTI	ABABEI MIHAI	51
66	S C VIO &CAT S R L	DRAGOMIRESTI	DIACONU GHE	60
67	S C FOLTEA S R L	DULCESTI	MARCEL ROTARU	372
68	A F CHITARU VALERIU	DULCESTI	CHITARU VALERIU	58
69	AF PETRARIU	DULCESTI	PETRARIU GHEORGHE	18
70	A F GRIGORIU TEODOR	DULCESTI	GRIGORIU TEODOR	102
71	S C NOROCEA PROD S R L	DULCESTI	NOROCEA IANCU	35
72	P F MERFEA C-TIN	DULCESTI	MERFEA C-TIN	44
73	I I AGRODEEA SRL	DULCESTI	IANCU DAN	28
74	SC FEROM INVEST SRL	D-VA ROSIE	GHELASE LIDIA	30
75	SC AGROIND BALTATESTI SRL	D-VA ROSIE	ATOMULESEI GHE	1

76	SC NICOLPOP SRL	D-VA ROSIE	POPESCU GHE.	153
77	SC GRADINARU RARES	D-VRA ROSIE	ING GRADINARU DAN	242
78	S C PETRO CLAUD CEREAL S R L	D- VA ROSIE	ROTARU NICOLAE	40
79	SC PATRU TAURI SRL	D-VA ROSIE	ROTARU NICOLAE	30
80	P F MAXIM LUCIAN	FAUREI	MAXIM LUCIAN	66
81	AF POPA ROMEO	FAUREI	POPA ROMEO	34
82	A.F.POSTOLACHE	FAUREI	POSTOLACHE VASILE	126
83	PF ROTARU	FAUREI	ROTARIU LIVIU C-TIAN	86
84	PF UNGUREANU	FAUREI	UNGUREANU VASILE	16
85	S.C. AGRODRINKS S.R.L.	FAUREI	PINZARIU C-TIN	846
86	SA BUDESTI GHICA	FAUREI	AVRAMASCA MARIANA	24
87	A. F STINGU	FAUREI	STINGU IOAN MARIUS	21
88	A.F. ROTARIU MARIUS	FAUREI	ROTARIU MARIUS	61
89	P.F.TANCAU	GHERAESTI	TANCAU IOAN	135
90	IF ANGHEL I VASILE	GHERAESTI	ANGHEL VASILE	220
91	SC CLOROFILA SRL	GHERAESTI	TAMAS FERENT	265
92	SC AGRIMIC SRL	GHERAESTI	MIHALUTE CLAUDIU	496
93	1 PF DOBOS IULIAN	GHERAESTI	DOBOS IULIAN	73
94	MANASTIREA ALMAS	GIRCINA	NITA LIVIU LAURENTIU	30
95	SC PIETRALE SRL	GADINTI	TUDOSA MARIA	416
96	S.C.AGRICOLA PROD S.R.L	GIROV	TARITA CULITA	1499
97	SC GINCOS AGRO SRL	GIROV	NAFAREANU C-TIN	95
98	AA AGROPROD GIROV	GIROV	ING. COCEA CONSTANTIN	382
99	SC PRO MAYS SRL	GIROV	COCEA IRINA MARIA	180
100	AF ANDRIES	GIROV	ANDRIES VALERIU	50
101	AF ANTON	GIROV	ANTON GHE	18
102	AF CAZACU	GIROV	CAZACU LAURENTIU	93
103	AF PETRESCU	GIROV	PETRESCU LUCIAN	64
104	SC CGC AGRIA SRL	GIROV	COCEA IRINA MARIA	1492
105	SC AGRO ANI SRL	GIROV	COJOCARU OVIDIU	69
106	S.C.G& T TRANS S.R.L.	HORIA	NOUR GABRIEL	403
107	A F CHITIMUS	HORIA	CHITIMUS NELU	42
108	PFA DANILA	HORIA	DANILA	28

109	SC CATOD COMPANY SRL	HORIA	POPESCU ODETA	61
110	SA TREI SATE	CREANGA	ING CENUSA GHE	1360
111	SC IONELACRI SRL	CREANGA	LUNGU V IOAN	34
112	S C AGRO PEP S R L	CREANGA	MANCAS MARIA	160
113	SC AGROTIC SRL	CREANGA	BORTAS CRISTIANA	2
114	SC AGRO G&D TRANS SRL	ION CREANGA	ATOFANEI GHE	86
115	S C FMC BETA SRL	ICUDESTI	SOLOMON BRINDUSA	963
116	AF AVRAM GHE	ICUDESTI	AVRAM GHE	54
117	AF BOCUTA DANIEL	ICUDESTI	BOCUTA DANIEL	266
118	A F ROSU SABAREL	ICUDESTI	ROSU SABAREL	15
119	PF CIOCOIU LINA	ICUDESTI	CIOCOIU LINA	81
120	PF NEGURICI MARTA	ICUDESTI	NEGURICI MARTA	27
121	S.C.MERY FERMA MARE	ICUDESTI	ZALATU MARIA	308
122	SC AGROCHIM SRL	MARGINENI	AGAFITEI VASILE	141
123	AF APOPEI	MARGINENI	APOPEI AFTANASEI	76
124	AF MICHIUCA ION	MARGINENI	MICHIVUSCA ION	45
125	S.C.MIRCEA &ANA S.R.L.	MARGINENI	MIRCEA ION	69
126	AF CEAPRAGA	MOLDOVENI	CEAPRAGA V MARIA	59
127	A F POPA	MOLDOVENI	POPA GHE VASILE	23
128	A F BUGA GHE C-IAN	MOLDOVENI	BUGA CIPRIAN	23
129	A F SCORTANU	MOLDOVENI	SCORTANU ALECU	22
130	S.C. AGROMECA S.A.	MOLDOVENI	JIPA ION	141
131	SC BIOSORT CEREAL SRL	MOLDOVENI	JIPA SORIN	50
132	S C BALTAZAR COM SRL	MOLDOVENI	HAVRICI ADRIAN	417
133	S A MOLDOVENI	MOLDOVENI	ING COSTEA ELENA	912
134	SC PARIMOL SRL	NEGRETI	MOLDOVEANU CLAUDIA	82
135	SC L'OMM HOSPITALITY	NEGRETI	TIPA FELICIA	54
136	A F CIOATA	ONICENI	CIOATA GHEORGHE	60
137	AF ANTON MARCEL	PASTRAVENI	ANTON MARCEL	29
138	AF CHIRILA	PASTRAVENI	CHIRILA C- TIN	20
139	SC AGROCUORE SRL	PETRICANI	CUCORADA CIPRIAN	113
140	SC RONDUM	PETRICANI	DUMITRU ROMICA	76
141	S C DOMENIILE COMANITA SRL	PIATRA NEAMT	IACOB ZENOVIA	129

142	AF BALUT	PIATRA NEAMT	BALUT STEFAN	25
143	SC AKKERON FARMING	PIATRA NEAMT	MIRCEA PETRU	3357
144	S.C.BESARSEN S.R.L.	PIATRA NEAMT	ARSENOAIA NECULAI	398
145	SC AGRICOLA BEESARSEN	PIATRA NEAMT	RADUCU	1253
146	S.C. T.C.E. 3 BRAZI S.R.L.	PIATRA NEAMT	ING. BALAU RADU	878
147	S.C.AGRO GA S.R.L.	PIATRA NEAMT	WOLFGANG KRUGER	934
148	S.C. AGRO BOMINGA S.R.L.	PIATRA NEAMT	WOLFGANG KRUGER	1117
149	P.F.ARSENOAIA NECULAI	PIATRA NEAMT	RADUCU	238
150	SC AGRAL STAR SRL	PIATRA NEAMT	PLESCA MARIUS	260
151	DIRECTIA SILVICA -NEAMT	PIATRA NEAMT	BALUT ALEXANDRU	38
152	S C CALISTIRO AGRO S R L	PIATRA NEAMT	PLESCA ELENA	223
153	SC BUSSINES CONSULTING SRL	PIATRA NEAMT	POP NICOLETA	748
154	A F UNCIULEAC	PINCESTI	UNCIULEAC VIOREL	53
155	RAY AGROCOM SRL	PIATRA SOIMU	AILENEI VASILE	124
156	AF MACOVEI	PODOLENI	MACOVEI IONEL	12
157	AF SIMION	PODOLENI	SIMION IOAN	22
158	SA VIITORUL	PODOLENI	PLOSCARU VASILE	127
159	S.C. AGROLACT S.R.L.	PODOLENI	BOCANCEA GABRIEL	285
160	SC CONFERT SRL	PODOLENI	TOFAN LIVIU	172
161	SC AGRO NISTOR SRL	PODOLENI	NISTOR CONSTANTIN	54
162	S.C. ECOSERV S.A.	PODOLENI	CALIMAN C-TIN	103
163	SC IODENA BUHUSI SRL	PODOLENI	REZZOLA IOANA	95
164	PF BUZDUGAN	POIENARI	BUZDUGAN VLAD	18
165	AF HUMA VASILE	RAUCESTI	HUMA VASILE	110
166	AF JAHALEANU	RAUCESTI	JAHALEANU ION	11
167	SC AGROHAUSE SRL	RAUCESTI	LEFTER IONEL	286
168	SC CVB CENTEA SRL	RAUCESTI	TROFIN MARIA	27
169	SC AGROMECH	RAUCESTI	HUMA VASILE	76
	SC AGROSERV MADARJAC SRL I	RAUCESTI	VILCU IULIAN	330
170	S.C.COZMATEX S.R.L.	RAUCESTI	COZMA VASILE	52
171	SC AGROINSTAL EUROFERM SR	RAUCESTI	TROFIN NICOLAE	304
172	AF BUGA	RAZBOIENI	BUGA ION	70
173	AF BUGA RICA	RAZBOIENI	BUGA RICA	27

174	M-TIREA RAZBOIENI	RAZBOIENI	CAUS ELENA AGACHIA	25
175	SC STEJARU NUMIPET SRL	RAZBOIENI	ILIE PETRICA	4
176	SC AGRO POPA SRL	RAZBOIENI	POPA CONSTANTIN	160
177	PF RUSU	RAZBOIENI	RUSU CRISTIAN F-RIN	22 33
178	PF STAHIE D IONEL	RAZBOIENI	STAHIE D IONEL	25
179	S C MARSAT SA	ROMAN	ALEXANDRU VIOREL	2009
180	S.C.AGROMEC S.A.	ROMAN	BALCAN VASILE	527
181	S.C. FASTAGRI S.R.L.	ROMAN	GHEORGHU GHEORGHE	302
182	S.C. BETA AGRI S.R.L.	ROMAN	EC.RASCANESCU C	216
183	SC ECSTATIC SRL	ROMAN	OLTEANU DRAGOS	122
184	ORD FRATILOR MINORI	ROMAN	BUTACU GHE	71
185	FUNDATIA UMANITARA PACE	ROMAN	GAVRILESCU E.	22
186	S.C.GREEN TIME S.R.L	ROMAN	CENUSA TANIA	11
187	S C COLUMNNA COM S R L ROMA	ROMAN	TARITA GEORGE	470
188	SA ION IONESCU DE LA BRAD	ROMAN	SAMSON DELIA	452
189	GR.SC. ION IONESCU DE LA BRA	ROMAN	RUSU DORINA	65
190	SC S.D.V. PREST SRL	ROMAN	SAMSON VASILE DAN	27
191	SC VAEGETAL SERVICE SRL	ROMAN	URSU IONEL	17
192	SC TCE MOBILE DRYERS	ROMAN	BELCIUG ANA	17
193	PF MOCANU VASILE	ROMAN	MOCANU VASILE	125
194	S.C. COZMA PROD COM S.R.L.	ROMANI	COZMA IOAN	78
195	AF DAMIAN VASILE	ROMANI	DAMIAN VASILE	106
196	AF STOLNICU	ROMANI	STOLNICU D-TRU	61
197	SC DORYLEXI PROD COM SRL	ROMANI	IRIMIA DORINA	22
198	S.C. INTREMPRINZATORU S.R.L.	ROMANI	CRETULESCU VASILE	302
199	SA TERRA	ROMANI	BOTEZATU GH ION	22
200	SC VASAGRO SRL	ROMANI	PAVAL MIHAELA	262
201	A.F. ILISEI N. GHEORGHE	ROMANI	ILISEI N. GHE	60
202	SC AGRO EST SRL	ROMANI	AXINTE IRINEL	46
203	S.C.ESTODORU S.R.L.	ROMANI	AGA TEODORU	139
204	S.C.ROMTERATEL S.R.L.	ROMANI	MINDRILA MARIA	273
205	S.C.VASELEN SERV S.R.L	ROMANI	COZMA VASILE	201
206	S.C. COMCEREAL S.R.L. BACAU	ROMANI	ING.DONICI COSTEL	227

207	PFA MURARITA EDUARD V-LE	RUGINOASA	MURARITA VASILE	159
208	II MURARITA VASILE	RUGINOASA	MURARITA VASILE	297
209	AF TANASE	RUGINOASA	TANASE ION	117
210	SC BIOBRATIX SRL	RUGINOASA	GHEORGHIU GHEORGHE	73
211	SC AGRO PETRO COR	RUGINOASA	CIOBANU CORNELIU	61
212	SC AGRINA TRUST SRL	SABAOANI	GRUMAZESCU VASILE	15
213	PF POPUTOAIA MANOLE	SABAOANI	POPUTOAIA MANOLE	16
214	SC IVROM INVEST CONSULTING	SABAOANI	GRUMAZESCU ROXANA	29
215	PF CIOBANU	SABAOANI	CIOBANU ADRIAN	6
216	SC AGRINA TRUST SRL	SABAOANI	IACOB TATIANA	17
217	SC PROSERV DAMIAN SRL	SABAOANI	VIRGA DAMIAN	3
218	PF ROBU IOSIF	SABAOANI	ROBU IOSIF	5
219	SC ALCEDO SRL	SABAOANI	ALISTAR CONSTANTIN	8
220	SC IDEANBIENTE	SABAOANI	SCROFANI BIAGIO	57
221	SC TONDRA AGRO SRL	SABAOANI	VARGA ANTON	330
222	A F BUTELCA	SAGNA	BUTELCA ION	21
223	AF LEAHU	SAGNA	LEAHU RUXANDRA	41
224	AF PATRAUCEANU	SAGNA	PATRAUCEANU ION	71
225	P F CRACIUN	SAGNA	CRACIUN	29
226	S A LUNCA SIRET	SAGNA	ANGHEL VASILE	126
227	S.C.EUROBIOLAT S.R.L	SAGNA	BULAI MARIAN	508
228	SC ROVASAG PROD SRL	SAGNA	ANGHEL VASILE	455
229	IF HORCIU IOAN	SAVINESTI	HORCIU IOAN	59
230	S.C.RADUCULACT S.R.L.	SAVINESTI	RADUCU IOAN	22
231	SC AGROSERV D-VA SRL	SAVINESTI	HORCIU MARIA	155
232	S.C. TRITICUM S.R.L.	SAVINESTI	ANZIANI SIMONA	139
233	SC BERARDI PROD SRL	SAVINESTI	PLUGARU DUMITRU	794
234	AF COSTIN	SECUIENI	COSTIN FLORIN	27
235	AF GRADINARU ION	SECUIENI	GRADINARU ION	20
236	AF HIRTAN IOAN	SECUIENI	HIRTAN IOAN	20
237	AF MANOLACHE MIHAI	SECUIENI	MANOLACHE MIHAI	37
238	SC AGRSERVICE OPREA SORINEL	SECUIENI	OPREA SORINEL	45
239	AF PILAT	SECUIENI	ING.PILAT POMPILIU	97

240	SC PICORAL	SECUIENI	PILAT POMPILIUS	104
241	AF SAMSON	SECUIENI	SAMSON CONSTANTIN	50
242	S.C. DIMICAZ S.R.L.	SECUIENI	CAZACU MIRCEA	93
243	SC AGRO-SILVANA SRL	SECUIENI	VLAD LIVIU	31
244	SCDA SECUIENI	SECUIENI	DR.TROTUS ELENA	1017
245	A.F. FLOREA DUMITRU	SECUIENI	FLOREA DUMITRU	20
246	S.C.AGROCOSMAROV S.R.L.	SECUIENI	BEJENARU MARIUS	120
247	S.C.AGROSUIND COM S.R.L BAS	SECUIENI	TARATA MIHAI	1014
248	S.C.AGRO SERVICE BUDUROIU	SECUIENI	BUDROIU COSTICA	177
249	PF MANOLACHE C-TIN	SECUIENI	MANOLACHE C-TIN	79
250	SC CDM AGRO SRL	SECUIENI	COSNITA CLAUDIU	53
251	SC GEL CRIS COMP SRL	SECUIENI	TISCA GELU	68
252	PF PADURARU FLORIN	SECUIENI	PADURARU FLORIN	61
253	SC MAGNETIC CORAL	SECUIENI	VASNIC SORIN	65
254	SC EUROLIV PARTENER SRL	SECUIENI	PADURARU AGNES	218
255	SC KIRSEM SRL	SECUIENI	CHIRITA DUMITRU	132
256	S.C.AGRO TUR MOLDOVA	STEFAN CEL M	MELINTE IOAN	1041
257	AF ANDONE	STEFAN CEL M	ANDONE VASILE	189
258	SC ALBINA AGRO SRL	STEFAN CEL M	ANDONE VALER	296
259	SA MOLDOVA	STEFAN CEL M	PAVELESCU MIHAI	420
260	SC AS AGRA SRL	STEFAN CEL M	MATRASCU DAN	451
261	SC TEHNOIND SNC	STEFAN CEL M	ING. APETREI IOAN	1362
262	I I NASTASE VASILE	STANITA	NASTASE VASILE	221
263	SC CIUCHINA SANVET	STANITA	CIUCHINA MIHAI	51
264	S.C. RED AGRO S.R.L.	TAMASENI	DANCA VALERIA	322
265	SA SPICUL	TAMASENI	ANDRICI IRONIM	501
266	AF BABES TOADER	TG. NEAMT	ING. BABES TOADER	33
267	SEMINARUL TEOLOGIC	TG. NEAMT	GRANDIL CEZAR	15
268	IF ASIMINEI ION	TIBUCANI	ASIMINEI ION	40
269	I.I ANTAL IUSTIN	TIBUCANI	ANTAL IUSTIN	1367
270	SC AGROMIXT TOP SRL	TIMISESTI	DR. NICA VASILE	140
271	DEPOZITUL DE ARMASARI DU	TIMISESTI	ING.BORS IOAN	95
272	S.C. AGROMIXT TOP PROD S.R.L	TIMISESTI	DR.NICA VASILE	469

273	SA TRIMONEX	TRIFESTI	ICHIM MARIA	1071
274	SC DORIDAN SRL	TRIFESTI	SAVA CEZAR	10
275	P.F.ZAHARIA	TRIFESTI	ZAHARIA GRIGORE	170
276	S.C.FOREST PROD S.R.L.	TUPILATI	ING. STEFAN PETRU	154
277	PF ACATRINEI ION	TUPILATI	ACATRINEI ION	100
278	LEONTE GHE	TUPILATI	LEONTE GHE	62
279	IF MIHALCUT DORINA	TUPILATI	MIHALCUT IOAN	300
280	SC CM AGROV SRL	VALENI	VINCA ROMICA	150
281	SC ADRIAN CONSTR.CIVILE SRL	VALENI	LULEA FRANCISC	21
282	M-TIREA NEAMT	VINATORI	ROMCEA MARCEL	129
283	M-TIREA SECU	VINATORI	AMARIEI ION	6
284	M-TIREA SIHASTRIA	VINATORI	VICTORIAN OANELE	30
285	M-REA GIURGENI	V-LEA URSULUI	JEFLEA ALEXE	4
286	AGRICOP COOPERATIVA AGRIC	ZANESTI	BELCIUG ANA	23
287	SC BOVISELECT SRL	ZANESTI	BELCIUG ANA	229
288	PF TARATA ELVIRA	ZANESTI	ING. TARATA ELVIRA	817
289	SC T&S IMPEX SRL	ZANESTI	TARATA C GEORGE	1167
			TOTAL	65413

Sursa : DADR Neamt

Unitatile locale active din industrie, constructii, comert si alte servicii,
pe activitati si clase de marime

Judetul Activitati (sectiuni CAEN Rev.2)	Total	din care: pe clase de marime, dupa numarul de salariati				numar unitati
		0-9	10-49	50-249	250 Si peste	
		2011				
Neamt	8204	7059	972	155	18	
Industria extractiva	24	17	7	-	-	
Industria prelucratoare	1226	886	248	81	11	
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda Si aer conditionat	8	2	4	2	-	
Distributia apei; salubritate, gestionarea deSeurilor, activitati de decontaminare	47	36	7	3	1	
Constructii	774	615	139	19	1	
Comert cu ridicata Si cu amanuntul; repararea autovehiculelor Si motocicletelor	3158	2845	291	22	-	
Transport, depozitare Si activitati de poSta Si curierat	531	476	48	6	1	
Hoteluri Si restaurante	492	440	47	5	-	
Informatii Si comunicatii	162	148	12	2	-	
Tranzactii imobiliare, inchirieri Si activitati de servicii prestate in principal intreprinderilor	970	895	65	8	2	
Invatamant ¹⁾	46	40	6	-	-	
Sanatate Si asistenta sociala ¹⁾	108	98	10	-	-	
Alte activitati de servicii colective, sociale Si personale	183	160	23	-	-	
Diverse activitati	475	401	65	7	2	
2010						
Neamt	8864	7835	861	148	20	
Industria extractiva	19	14	5	-	-	
Industria prelucratoare	1358	1038	232	75	13	
Productia Si furnizarea de energie electrica Si termica, gaze, apa calda Si aer conditionat	9	4	3	2	-	
Distributia apei; salubritate,	39	29	6	3	1	

gestionarea deSeurilor, activitati de decontaminare					
Constructii	835	702	115	17	1
Comert cu ridicata Si cu amanuntul; repararea autovehiculelor Si motocicletelor	3417	3131	263	23	-
Transport, depozitare Si activitati de poSta Si curierat	580	535	40	4	1
Hoteluri Si restaurante	564	514	46	4	-
Informatii Si comunicatii	174	157	15	2	-
Tranzactii imobiliare, inchirieri Si activitati de servicii prestate in principal intreprinderilor	1047	986	50	9	2
Invatamant ¹⁾	52	47	5	-	-
Sanatate Si asistenta sociala ¹⁾	106	98	8	-	-
Alte activitati de servicii colective, sociale Si personale	205	189	16	-	-
Diverse activitati	459	391	57	9	2

¹⁾ Include numai unitatile locale cu activitate de invatamant sau sanatate Si asistenta sociala, organizate ca societati comerciale.

Suprafata viilor pe rod, in anul 2011

Judetul Neamt	Total	hectare
		din care: proprietate majoritar privata
Vii pe rod – total	593	593
Vii altoite pe rod	3	3
Vii hibride pe rod	590	590

Suprafata cultivata, cu principalele culturi

Judetul Neamt	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Suprafata cultivata – total	168733	170045	170327	147293 ¹⁾	157230 ¹⁾	147768 ¹⁾	135439 ¹⁾	140145 ¹⁾	149576 ¹⁾	149658 ¹⁾	149584 ¹⁾
Cereale pentru boabe din care:	111801	109154	105020	108530	103465	90333	86153	87505	90881	93130	91437
Gruu Si secara	33804	33667	25715	30184	29742	22639	20067	23879	23390	24980	21428
Orz Si orzoaica	8566	10288	7056	6132	6770	5469	4757	7743	9363	5987	5070
Porumb boabe	60188	54668	61974	61607	57500	53176	54300	46996	49135	53454	57789
Cartofi	9494	9475	9568	9397	10041	10066	8110	8615	8675	8477	8237
Sfecla de zahar	2935	3297	2148	478	1092	3132	3036	2235	2098	2651	1760
Plante uleioase din care:	4676	6777	9774	7863	9375	11673	11820	13902	19576	17033	19996
Floarea soarelui	3774	5102	7462	6146	7405	7384	6235	6758	7770	9412	10700
Legume	5297	5413	5464	6041 ²⁾	5037 ²⁾	5270 ²⁾	4370 ²⁾	4861 ²⁾	5079 ²⁾	4484 ²⁾	4910 ²⁾

¹⁾ Nu este cuprinsa suprafata gradinilor familiale, serelor Si solarilor, a culturilor intercalate Si succesive.

²⁾ Inclusiv suprafata gradinilor familiale Si a culturilor succesive

Sursa: Incepand cu anul 2004, cercetari statistice realizate prin sondaj aliniate la acquis-ul comunitar in domeniul statisticii agricole

Pentru anii anteriori, cercetari statistice bazate pe surse administrative

Fondul funciar, după modul de folosință, la 31 decembrie

Judetul Neamt	Suprafata totala	Suprafata agricola	din care, pe categorii de folosinta:				Livezi ²⁾	hectare
			Arabila	PaSuni	Fanete	Vii ¹⁾		
2001	589614	283803	170380	69459	40088	1111	2765	
2002	589614	283789	170473	69394	40108	1111	2703	
2003	589614	283717	170633	69424	40101	891	2668	
2004	589614	284051	171061	69645	40068	705	2572	
2005	589614	284033	170939	69776	40107	786	2425	
2006	589614	284030	170927	70063	40059	682	2299	
2007	589614	283287	169983	70448	40554	568	1734	
2008	589614	283462	170048	70406	40565	568	1875	
2009	589614	282592	170015	69183	40954	570	1870	
2010	589614	281520	169223	68848	41032	570	1847	
2011	589614	280971	168375	67576	42658	541	1821	

Nota: Fondul funciar, după modul de folosință pe județe, reprezintă terenurile aflate în proprietatea deținătorilor în raza administrativă.

¹⁾ Vii și pepiniere viticole

²⁾ Livezi și pepiniere pomice

Sursa: Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru perioada 2001-2006 și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru perioada 2007-2011

Finantarile pentru IMMurile din mediul rural

Masura 312 vizeaza dezvoltarea durabila a economiei rurale prin incurajarea activitatilor nonagricole, in scopul cresterii numarului de locuri de munca si a veniturilor aditionale. Pot fi beneficiari atat microintreprinderile nou create, cat si cele deja existente.

Valoarea totala a proiectelor nemtene pentru IMMuri se cifra la 42.613.620 lei, din care deja s-a decontat 35.544.181 lei. Este vorba de 62 de beneficiari si de 52 de proiecte finalizate.

* 200.000 euro, valoarea maxima a unui proiect

Domenii pentru investitiile nonagricole productive :

- industria usoara,
- in activitati de procesare a lemnului cu exceptia mobilei,
- mecanica fina,
- ansamblare masini,
- unelte si obiecte casnice,
- producerea de ambalaje,
- dezvoltarea activitatilor metesugaresti,
- servicii pentru populatia rurala,
- producerea de energie regenerabila.

Ajutorul public nerambursabil va fi de pana la 70 % din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi 50.000 euro/proiect daca beneficiarii sunt PFA, 100.000 euro/proiect pentru microintreprinderile care isi desfasoara activitatea in transportul rutier si 200.000 euro/proiect pentru alte microintreprinderi.

Beneficiarii Masurii 312 pot solicita plata unui avans de pana la 20 % din valoarea ajutorului public.

SITUATIA PROIECTELOR PENTRU MEDIUL RURAL (APDRP) IN JUDETUL NEAMT							
Masura	Proiecte depuse		Proiecte selectate		Contracte/decizii de finantare incheiate		Plati efectuate
	Numar	Valoare publica	Numar	Valoare publica	Numar	Valoare publica	Valoare publica
2010							
125	870	922.896.844	141	165.673.651	139	158.886.895	-
141	29974	224.805.000	12.146	91.095.000	11.865	88.987.500	16.606.500
121	1016	596.615.390	254	155.433.742	165	91.888.874	121.303
112	3209	64.417.600	1759	35.501.000	1524	30.875.000	14.050.079
123	307	349.482.116	150	175.174.123	70	78.719.075	-
312	1780	207.366.083	814	96.079.793	5	519.952	-
123(Schema N578/2009)	167	125.824.944	130	86.633.418	1	14.785	-
313	589	96.166.316	-	-	-	-	-
221	6	1.787.392	-	-	-	-	-
2011							
221	7	390.480	-	-	-	-	-

Capitolul IV.

ANALIZA SOCIO-ECONOMICA A COMUNEI – Indicatori pentru situatia existenta la nivel local

4.1. Introducere

Pentru a putea face o planificare a dezvoltarii comunei Stefan cel Mare pentru perioada 2013 – 2020 si pentru a elabora propunerile de activitati este necesar sa se cunoasca situatia existenta la momentul intocmirii acestei strategii. Analiza socio – economica are tocmai rolul de a identifica situatia existenta si potentialul de dezvoltare al localitatii.

In ansamblu, analiza socio – economica reprezinta practic si o imagine actuala a diviziunii administrative Stefan cel Mare. Ca atare, au fost culese date din urmatoarele domenii:

 Cadrul socio economic:

- dezvoltarea generala socio - economica: agricultura si cresterea animalelor, industria, serviciile, turism si agroturism;
- infrastructura fizica: infrastructura de transport, infrastructura de utilitati, infrastructura de constructii;
- infrastructura de educatie si cultura;
- infrastructura de sanatate si servicii sociale.

 Populatia, resursele umane si piata muncii: evolutia populatiei si a resurselor umane, analiza pietei muncii.

 Mediul inconjurator: descrierea generala a problemelor de mediu inconjurator si surse majore de poluare.

 Administratia locala.

În decursul analizei socio – economice au fost delimitate mai multe domenii relevante de intervenție, fiecare domeniu având mai multe sectoare, care se regăsesc detaliat în analiza nevoilor și a potențialului pe sectoare, prezentată la Cap.VI din cadrul prezentei strategii.

Domeniile și sectoarele sunt enumerate mai jos:

Domeniu	Sector
SOCIAL	Populația și ocuparea forței de muncă
	Educție, cultură și artă
	Servicii medicale și asistență socială
	Condiții de locuit și alte dotări
ECONOMIC	Agricultură și creșterea animalelor. Silvicultură
	Industria
	Servicii și comerț
	Turism și agroturism
INFRASTRUCTURA	Infrastructura de drumuri și transport
	Tehnic-edilitar
	Energetică
URBANISM	Managementul și amenajarea teritoriului
MEDIUL ÎNCONJURĂTOR	Protecția mediului
	Managementul integrat al deșeurilor
	Spații verzi și stabilizare terenuri
ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	Întărire instituțională
	Management organizațional
	Management financiar

În analiza socio - economică s-au relevat resursele pe fiecare sector de activitate, ca apoi în analiza nevoilor și potențialului pe domenii și sectoare să fie detaliate necesitățile principale și mijloacele de rezolvare a acestora.

Pe baza rezultatelor analizei socio-economice s-a elaborat strategia de dezvoltare durabilă care cuprinde acțiunile ce urmează a fi întreprinse, precum și planul strategic de intervenție, în care apar termenele de îndeplinire și responsabilitățile pentru acțiunile preconizate.

4.2. Prezentarea generală a localității

4.2.1 Localizare

Comuna Ștefan cel Mare este așezată în partea central - estică a județului, în zona subcarpatică a Moldovei, la 17 Km față de municipiul Piatra Neamț, pe direcția est și la o distanță de 362 Km față de capitala României. Este străbătută de drumurile județene DJ 208 G Hanu Ancuței – Girov, DJ 155 G Cîrligi – Bodești, care traversează satele Cîrligi, Soci și Bordea.

Comuna Ștefan cel Mare are o suprafață totală de 5014 ha (820 ha intravilan, 4194 ha extravilan, 583 proprietate publică, 4431 proprietate privată) și are în componență 6 sate: Ștefan cel Mare, Ghigoiești, Cîrligi, Dușești, Soci, Bordea și un cătun Deleni cu 7 gospodării.

Lista localităților învecinate

- Dragomirești + Bărgăoani (E)
- Războieni (N)
- Girov(S)
- Bodești (V)

Comuna Stefan cel Mare este asezata in zona subcarpatica a Moldovei, in micile depresiuni aflate intre dealuri, pe cursurile unor paraie ce strabat de la nord la sud teritoriul acesteia. Aflata la est de Piatra – Neamt , la intretaierea meridianului de $26^{\circ}30'$, est de Greenwich, cu paralela de 47° latitudine nordica.

Satele componente ale comunei sunt legate intre ele prin drumuri comunale asfaltate si balastate. Pe teritoriul comunei mai sunt o serie de drumuri satesti, de importanta locala, ce fac legatura intre localitatile din cadrul comunei. Ulitele interioare nu sunt amenajate, sunt pietruite, tasate natural si greu practicabile mai ales in anotimpurile umede.

4.2.2 Istoricul localitatii

In memoria marelui Voievod al Moldovei, ai carui pasi s-au abatut si prin aceste locuri, satele aflate spre N-E de Serbesti, pe soseaua ce merge spre Razboieni, au format o comuna care a luat numele de Stefan cel Mare. Aceste sate sunt : Cirligi , Dusesti, Soci si Vad.

In total comuna avea 415 familii cu peste 1500 de suflete. Vechimea acestor sate trebuie cautata mult inainte de Stefan cel Mare, ele fiind pomenite in documentele secolului al XIV-lea si cele din timpul lui Stefan, ca facand parte din mosia manastirii Razboieni.

In tot cazul locuitorii satelor Cirligi, Dusesti si Soci se socotesc urmasi ai razesilor din vremea stralucitului voievod.

Pe teritoriul comunei Stefan cel Mare, ca o dovada a existentei sale istorice, se gasesc o serie de lacasuri de cult;

- **Biserica din Serbesti (Stefan cel Mare)** ridicata de Vasile Lupu si Doamna Tudosea intre 28 martie si 15 noiembrie 1637 poate fi considerata ca monument ce intruneste trasaturile caracteristice ale edificiilor religioase ale epocii lui Vasile Lupu si implicit a primei jumatati a sec. al XVII-lea. Planul este asemanator cu al bisericii Sf.Sava din Iasi , Buciulesti, Bozieni, Budesti in judetul Neamt si Sfantul Gheorghe din Galati. Este de plan triconc, cu false abside marcate la exterior de doua decrosuri , cu un pridvor pe fatada de sud a pronaosului peste care se inalta turnul clopotnita.

De-a lungul veacurilor, biserica din Serbesti a suportat numeroase prefaceri si peticiri , inasa cu toti anii de parasire prin care a trecut , pastreaza stilul original . Cel mai nefericit dintre adaosuri consta in ridicarea turelor cu acoperamant piriform care nu au nimic comun cu epoca Vasile Lupu.

Dupa 1880, biserica , ctitoria lui Vasile Lupu si ingrijita de boierii Cantacuzini , a devenit biserica de sat , fiind intretinuta de preoti si de enoriasi , dar si de noii proprietari. Astfel, biserica va fi reparata in 1892 cand se va inlocui acoperisul , dar si in 1923 cans s-a acoperit din nou ,a fost curatata afara si inauntru , acum fiind si partial pictata.Noii proprietari ,prin Elena si dr. E. Rigler , au dat bani pentru reparatii si –au daruit diferite obiecte.Prin casatorie , mosia revine familiei Balaceanu Stolnici , iar din 1945 statului.

- **Conacul** este o constructie fara etaj cu peretii masivi de piatra si caramida, boltita cu arce moldovenesti si mici cupole sferice.

Locuinta boiereasca cuprinsa intru-un parter ridicat deasupra unor pivnite se compune dintr-o sala ax care strabate cladirea de la un capat la altul , acoperita cu un leagan pe arc dublu , care dadea

acces camerelor, asezate de o parte si de alta, destul de mici ca dimensiuni, acoperite cu bolti manastiresti sau simpli semicilindri.

Casa boiereasca de la Serbesti se asemana prin plan cu acea de la Pribesti –Vaslui, cu casa Cantacuzino-Pascanu din Pascani, dar se diferentiaza prin dimensiuni si numar de camere.Langa casa era zidita si biserica din piatra.Era legata de biserica printr-o alee care te conducea printr-o portita deschisa in zidul de imprejurare al curtii boieresti la biserica, unde marele proprietar se ducea la fiecare sarbatoare citind in strana.

- **Hanul Serbesti** era alcatuit dintr-o incinta delimitand o curte interioara inconjurata cu constructii pe doua sau trei nivele. Curtea descoperita este inlocuita cu o vasta cladire adapostita sub cusma unui acoperis si prevazuta cu doua porti mari.In interior, patrulaterul nu este sectionat decat in cateva mici despartituri, rezervate circiumii, bucatariei si locuintei calatorilor de vaza.Aceste camere sunt dispuse fie de-a lungul unei singur laturi lasand un coridor central pana la poarta din fata posterioara, fie tot pe ambele laturi, dar numai la fatada de la intrare.Cea mai mare parte a cladirii , ramasa libera de o parte si de alta ,era cuprinsa sub masiva sarpanta , aparent din interiorul acoperisului , sprijinita uneori pe stalpi de lemn sau caramida –asa numita sandrama.

Sub sandrama isi gaseau adapost si aparare laolalta , calatori ,atelaje si marfuri care intrau seara pe una din porti si plecau a doua zi pe cealalta, iar hanul era ferit de atacuri nocturne prin micșorarea ferestrelor pana la dimensiunile unei simple metereze si prin ferecarea din interior cu drugii sau barne a portilor.

Hanul sau ratesul de la Serbesti , era asezat la jumatatea distantei dintre Tupilati si Piatra – Neamt.

Facand parte dintr-o mosie care a traversat , intr-o forma sau alta , cinci secole de istorie , satul Serbesti isi leaga numele de o serie de familii importante din Moldova. Integrat specificului moldovenesc de mosie boiereasca cu biserica si conac, complexul in intregul sau ilustreaza pe langa alte realitati economice si sociale caracteristice medievalitatii romanesti , tipul de viata boieresc, profund atasat de comunitatea locala, un ataraneasca , din care boierul s-a ridicat si pe care nu a parasit-o cu adevarat niciodata.

- **Hanul de la Cirligi**- constructia pare a fi de la jumatatea secolului al XIX-lea, dar despre care legenda orală spune ca aceasta constructie este de pe vremea lui Stefan cel Mare.

- **Biserica si conacul din Cirligi** sunt constructii ale familiei Cantacuzino din jurul anilor 1659-1660, devenind apoi proprietatea familiei Rosetti –Balanescu . La 1926 ,conacul era proprietatea lui Anghel Popovici.

4.2.3 Date despre relief

Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul comunei Stefan cel Mare se afla la confluenta podisului Moldovei cu depresiunea Cracaului, pe valea paraului Bahna, care se varsa in raul Cracau, pe teritoriul comunei Girov.

In cea mai mare parte, suprafata comunei este deluroasa, cele mai importante culmi fiind: Dealul Stancii (Stanca Serbestilor) cu inaltimea de 512 m, de la departare parand un barbat culcat; Holmul cel Mare cu inaltimea de 520 m domina partea de nord – vest a comunei; Dealul Rugina, in partea de vest; Dealurile Valea Mare, movila Pascanita in partea de nord, iar in partea de est Dealul Bungesti. Dealul Stanca Serbestilor este considerat monument al naturii. Pantele dealurilor sunt medii, cu o inclinatie de 5 – 10 grade, fiind modificate de-a lungul timpului de alunecari de teren.

Localitatile din comuna sunt sate specifice zonei de podis, cu caracter rasfirat in lungul apelor si drumurilor cu tendinta spre satul adunat in centru comunei si risipit inspre amonte, ceea ce va ridica costurile de extindere a retelelor de utilitati.

4.2.4 Reteaua hidrografica

Teritoriul comunei apartine bazinului hidrografic al raului Cracau. Reteaua hidrografica este slab reprezentata, cel mai important parau fiind Valea Alba, care se varsa in raul Cracau. La nord (satele Soci si Stefan cel Mare) teritoriul comunei este traversat de cursul superior al paraului Valea Alba iar spre sud – est teritoriul este limitat de paraul Bahna Mare. Satul Ghigoiesti este traversat de Paraul Negru (Valea Neagra).

Alte ape de mica importanta, in comuna, sunt paraiele: Carligi, Dubarca, Ruginei.

Ploile torentiale desfasoara o actiune de eroziune puternica creand alunecari de teren in unele zone.

Regimul de scurgere al apelor se caracterizeaza printr-un maxim in lunile aprilie – mai, minima inregistrandu-se la sfarsitul verii si inceputul toamnei.

Primavara se pot suprapune perioade de ploi cu cele de topire a zapezilor. Nivelul panzei freatice se gaseste la 1,5 m adancime chiar si in dealurile cele mai inalte.

4.2.5 Clima

Teritoriul comunei se incadreaza in specificul zonei central - moldovenesti. Este un climat de tip temperat continental, cu temperaturi medii anuale de cca. – 4 grade C minima si + 20 grade C maxima. Temperatura medie anuala este de 8-9 grade C.

Deasupra teritoriului comunei, atat in anotimpul rece cat si in cel cald isi fac simtita prezenta masele de aer continental. Iernile sunt geroase iar verile racoroase. Iarna isi face aparitia de regula in prima decada a lunii decembrie, primavara instalandu-se in prima parte a lunii martie.

Precipitatiile oscileaza intre 550 mm - 650 mm/an, lunile cele mai ploioase aprilie, mai si iunie. In timpul verii precipitatiile au deseori caracter torential, cu actiuni de eroziune puternica creand pe unele coaste degradari de teren si rape.

Vegetatia activa a culturilor agricole incepe in a doua decada a lunii aprilie.

Covorul vegetal si mai ales suprafetele impadurite amplifica mozaicul pe care il alcatuiesc microclimatele in dispunerea lor.

Cea mai mare frecventa, in zona o au vanturile de vest si nord si ajung la viteze medii de 6-7 m/sec.

4.2.6 Pedologie

Resursele solului constau in existenta terenurilor agricole, a luncilor si a terenurilor forestiere din comuna.

Principalele tipuri de sol sunt cele brun podzolice si podzolice argilo-fluviale, cu un continut de humus de cca. 2%. Resursele naturale subsolice nu se gasesc in perimetrul comunei, cu exceptia gresiei, care a fost intens folosita in trecut la construirea bisericilor din Serbesti si Cirligi, a celor doua conace boieresti din aceleasi sate, a hanurilor existente pe soseaua Piatra – Neamt – Tupilati, in centrul satului Serbesti si Cirligi, a celor doua primarii din fostele comune Serbesti si Cirligi, a numeroase case. In prezent, dealul Stanca Serbestilor, de unde se expoata aceasta gresie, fiind declarat monument al naturii, nu mai este permisa scoaterea pietrei.

Cantitatea de humus este redusa rezultand si o productivitate redusa. Se practica indeosebi cultura graului, porumbului, secara, cartofi, pomi fructiferi si a florii soarelui.

Din punct de vedere geologic, rocile din zona apartin Miocenului de platforma, acoperind ca o placa partea din zona Miocenului cutat subcarpatic, care este impins peste unitatea Podisului Moldovenesc. In acest context, Stanca Serbesti explica fenomenele geologice care s-au petrecut in zona de contact dintre orogenul Carpatilor Orientali si Unitatea de Platforma a Podisului Moldovenesc.

Solul privit ca invelisul geografic care reflecta in mod intim actiunea tuturor celorlalti factori ai mediului natural, reprezinta un spatiu de locuit din vremuri stravechi, una din principalele bogatii puse la dispozitie de natura. Frecventa folosire de catre populatie in agricultura a introdus pe parcursul timpului noi aspecte, care i-au marit sau nu productivitatea.

Conditiiile climatice din zona, au constituit un factor important in procesul de solidificare atat prin actiune directa cat si indirecta.

Condițiile geografice climatice și de sol încadrează teritoriul comunei în categoria celor favorabile cultivării de plante tehnice și a creșterii de animale.

4.2.7 Flora și fauna

Vegetația este condiționată de poziția în latitudine a comunei, condițiile climatice, relieful (care determină etajarea vegetației), la care se adaugă alte condiționări locale (caracteristicile rețelei hidrografice, tipul de sol, substratul geologic, activități economice). O extindere mare o are vegetația ierboasă, favorabilă creșterii animalelor.

Vegetația caracteristică teritoriului comunei se poate grupa în două: pe de o parte, pădurea de foioase, cu specii de gorun, fag, stejar și altele, situată în partea de nord a comunei, în zona satelor Bordea, Soci și Dusești. Pe dealurile Holm și Stanca Serbestilor predomină pajistile. În trecut nu prea îndepărtat și partea de nord a dealului Stanca Serbestilor era acoperită cu pădure, o suprafață de aproximativ 31 ha, dar a fost defrișată.

Fauna este reprezentată, în micro prin protozoare, gasteropode și în macro, mistreți, vulpi, iepuri, caprioare și păsările specifice zonei, din care se distinge cioara de semănătură și prepelița.

Zona comunei Ștefan cel Mare nu prezintă un potențial deosebit floristic și faunistic, la aceasta contribuind distrugerea pădurilor, zăvoaielor, a plantațiilor de pomi fructiferi; folosirea extensivă a produselor chimice (erbicide), etc.

4.2.8 Puncte de interes pe teritoriul comunei

Puncte de interes

- Biserica "Sf. Gheorghe" din Serbesti (Ștefan cel Mare) Conacul Cantacuzilor
- Conacul de la Serbesti
- Hanul de la Cirligi
- Biserica și Conacul de la Cirligi
- Stanca Serbesti
- Biserica de lemn "Sf. Nicolae" din satul Bordea
- Hanul de la Serbesti

- **Stanca Serbesti**

- **Hanul de la Serbesti**

- **Conacul Cantacuzino din Serbesti**

4.3. Populatia, resursele umane si piata muncii

4.3.1. Populatia si resursele umane

La data de 01 ianuarie 2012, populatia comunei alcatuia 3316 locuitori din care populatie stabila 2961 persoane, 49.2% barbati si 50.8% femei. Persoanele sub 15 ani alcatuiau 13,26% pe cand persoanele peste 59 de ani alcatuiau 32,47% din populatia totala.

Mai jos se prezinta structura populatiei pe sexe si varsta, dupa limba materna, precum si dupa etnie si confesiune in comuna.

Populatia pe sexe si varsta in comuna Stefan cel Mare la 01 ianuarie 2012						
Grupe de varsta	Ambele sexe		Barbati		Femei	
	Numar persoane	% fata de total	Numar persoane	% fata de total	Numar persoane	% fata de total
Sub 15 ani	440	13.26%	231	6.96%	209	6,3%
15 - 59 ani	1799	54.25%	961	28.98%	838	25.27%
60 ani si peste	1077	32.47%	439	13.23%	638	19.24%
Total	3316	100.00%	1631	49.18%	1685	50.81%

Structura etnica a populatiei in comuna Stefan cel Mare

Etnia	Numar persoane	% fata de total
Romani	3316	100.00 %

Structura populatiei dupa limba materna in comuna Stefan cel Mare

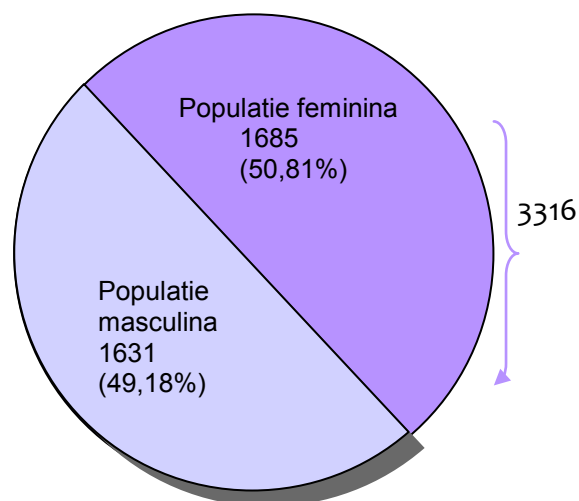
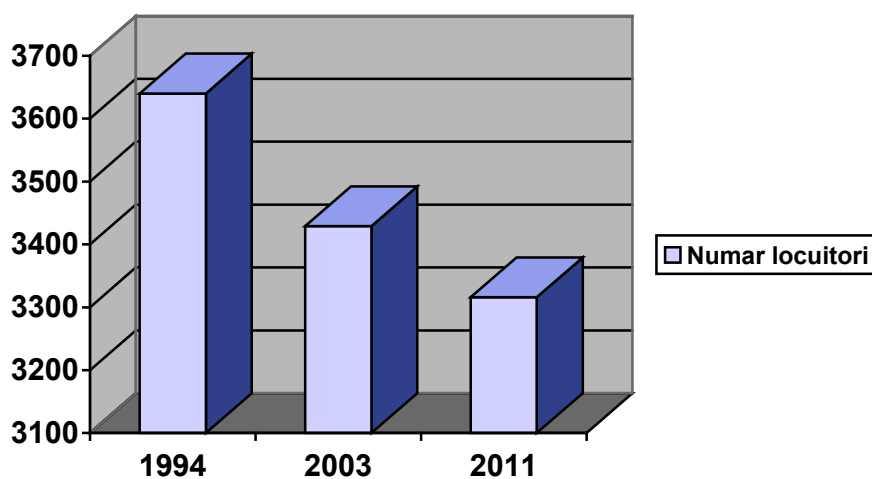
Limba materna	Numar persoane	% fata de total
Romana	3316	100.00 %

Structura confesionala a populatiei in comuna Stefan cel Mare

Confesiunea/Religia	Numar persoane	% fata de total
Ortodoxa	3237	97.61 %
Adventista	79	2.38 %

Conform recensământului populației și al locuințelor 2012 comuna Stefan cel Mare are un număr de 3316 locuitori din care 2961 populație stabilă.

Din datele recent obținute rezultă o populație de 3316 persoane. Trebuie menționat faptul că Stefan cel Mare este o comună îmbătrânită cu o populație tânără redusă semnificativ, fapt cauzat de fenomenul migrațiilor masive.

Evoluția demografică a comunei Stefan cel Mare

Toate datele de mai sus trebuie luate cu rezerva de rigoare deoarece in ultimii ani s-au produs mutatii semnificative prin plecarea unei parti din populatie la munca in strainatate. Foarte multe persoane sunt plecate in strainatate si zeci de familii care au lasat copiii in grija bunicilor ori persoane din afara familiei. Date comensurabile despre aceasta categorie de populatie sunt mai greu de obtinut deoarece nu intotdeauna migratia s-a produs pe cai legale.

4.3.2. Analiza pietei muncii

Romania este inca departe de atingerea obiectivului EU 2020 stabilit de Programul national de reforma care mentioneaza o rata de ocupare a fortei de munca de 70% pana in 2020, avand in vedere ca rata de ocupare a fortei de munca in 2011 a fost de 62,8%.

In anul 2011, numai 62,8% din populatia Romaniei cu varsta 20-64 de ani era activa pe piata muncii. Rata de ocupare a populatiei active din mediul rural era de 58,8%.

Conform datelor INS, in primul trimestru din 2013, raportul de dependenta economica (numarul persoanelor inactive si in somaj ce revin la 1000 persoane ocupate) pentru persoanele din mediul rural a fost de 1396%.

Agricultura este supra-dimensionata, din punct de vedere al populatiei angajate. Unul din obiectivele principale ale strategiei nationale de ocupare a fortei de munca si ale politicilor existente in domeniu a fost reducerea ocuparii fortei de munca in agricultura.

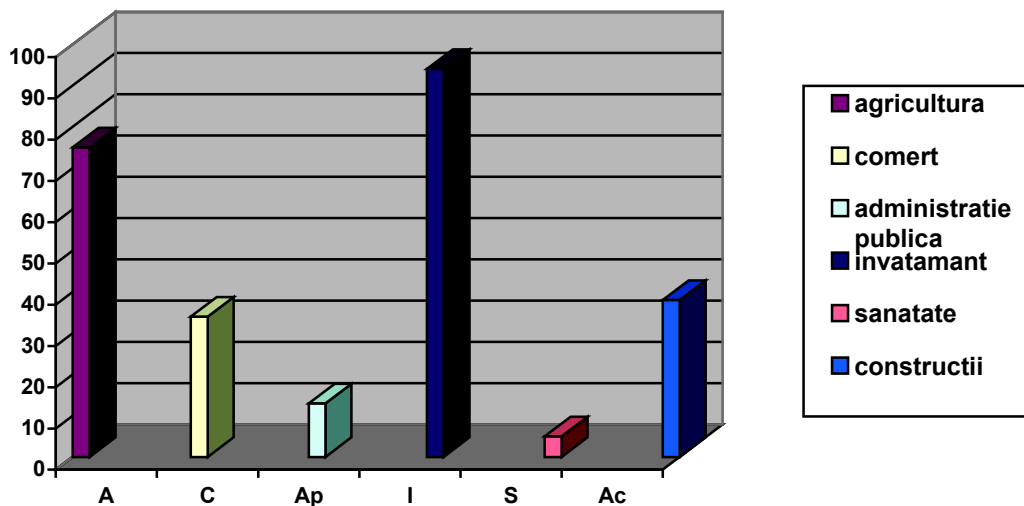
Migrarea in exterior a populatiei rurale tinere, alaturi de imbatranirea populatiei rurale, conduce la un declin al fortei de munca disponibile din spatiul rural.

Majoritatea populatiei active este ocupata in agricultura si cresterea animalelor. Aproximativ 78 persoane lucreaza in alte domenii: industrie, constructii, comert, transport. Este de mentionat ponderea scazuta a populatie care este ocupata in alte meserii decat cele agricole. La nivel de comuna exista un potential de forta de munca nevalorificat si in acest sens trebuie facute demersuri pentru stimularea activitatilor economice cu forta de munca locala pentru ocuparea acesteia, cresterea veniturilor ei si a taxelor si impozitelor platite catre primarie.

Este evident ca cea mai mare parte din populatia apta de munca si care nu lucreaza traieste din agricultura de subzistenta si din cresterea animalelor, ceea ce inseamna o irosire de resurse. Autoritatile locale au datoria de a cauta investitori care sa-si localizeze afacerile pe raza comunei, in conditiile in care exista forta de munca ieftina.

Tabelul de mai jos reda o imagine asupra numarului de salariati din diferite domenii:

Categorii socio-profesionale	2011
Salariati in agricultura, silvicultura si pescuit	75
Salariati in industrie	2
Salariati in industria prelucratoare	2
Salariati in constructii	38
Salariati in comert	34
Salariati in transport si depozitare	2
Salariati in administratia publica	13
Salariati in invatamant	94
Salariati in sanatate si asistenta sociala	5
Altele	-
Total	265

Referitor la situatia somajului in localitatea Stefan cel Mare la sfarsitul anului 2011, se inregistreaza un total de 64 de someri reprezentand 2,16% din totalul populatiei stabile.

Tinand cont de pozitia geografica a comunei, de existenta zonelor industriale in comunele si orasele limitrofe, navetismul este un fenomen prezent, principala zona industriala fiind in zona municipiului Piatra Neamt si Roman.

4.4. Educatie, cultura si arta

4.4.1. Educatie

Comuna Stefan cel Mare beneficiaza de urmatoarele unitati de invatamant: 3 gradinite amplasate in incinta scolilor Stefan cel Mare, Ghigoiesti si Cirligi; 1 scoala gimnaziala, clasele I-VIII Stefan cel Mare. In comuna au mai functionat inca 4 scoli (Dusesti, Soci, Bordea, Cirligi) care au fost inchise din lipsa elevilor si datorita faptului ca nu s-au realizat lucrari de reabilitare. Toate scolile functionale din comuna necesita reabilitare in totalitate si dotare. In comuna Stefan cel Mare exista 2 biblioteci situate in incinta scolilor si o biblioteca comuna.

Transportul elevilor se face cu 1 microbuz scolar.

Cu toate acestea, sunt necesare investitii pentru modernizarea bazei materiale a invatamantului, iar finantarile Guvernului reprezinta o oportunitate.

O necesitate importanta este amenajarea curtii interioare a scolii sin Stefan cel Mare cu spatii verzi, banci si alei, construirea unui gard pentru imprejmuirea scolii, achizitionarea unei centrale termice cu randament ridicat. De asemenea este necesara si modernizarea - dotarea laboratorului IT in scoli si constructia unei sali de sport si amenajarea unui teren de sport. Nu in ultimul rand se va avea in vedere si achizitionarea unui nou microbuz pentru transportul elevilor.

Populatia prescolara si scolara este destul de redusa, ceea ce reprezinta un dezavantaj pentru viitor, in conditiile in care numarul populatiei tinere, in general, este destul de redus. Colectivul de elevi si prescolari care cuprinde 300 elevi scolari si prescolari este deservit de un colectiv de 22 de cadre didactice. Aceste cadre didactice reprezinta un potential uman care poate fi important in elaborarea proiectelor de dezvoltare locala.

Scoala cu clasele I – VIII - **Scoala de Arte si Meserii „Doctor Emanuiel Rigler“**

Scoala a fost infiintata in 1885 cu un post de invatator si 10 elevi, functionand intr-o anexa a Primariei. De la infiintare si pana astazi scoala a asigurat conditii pentru culturalizarea tinerilor satului, si mai tarziu pentru instruirea si educarea tinerelor generatii de elevi in spiritul valorilor democratice si in concordanta cu profilul tinerilor absolventi.

Astazi Scoala generala din Stefan cel Mare are in subordine alte trei scoli:

- Scoala cu clasele I-IV Ghigoesti situata la 12 km de centrul comunei;
- Scoala cu clasele I-IV Cirligi situata la 3 km fata de centrul comunei desfiintata datorita numarului mic de elevi;
- Scoala cu clasele I-IV Soci aflata momentan in conservare si desfiintata ca structura datorita numarului mic de elevi.

Scoala se adreseaza tinerilor de 6 – 17 ani care au obligativitatea de a urma cursurile gimnaziale si cursurile preuniversitare (SAM) - invatamantul de zece ani fiind obligatoriu. Se urmareste prin activitatea educationala desfasurata, ca fiecare elev absolvent al clasei a VIII – a sa detina un bagaj informational optim. Cadrele didactice si conducerea scolii mentin o permanenta legatura cu Consiliul Local, politie, dispensarul medical, biserica - institutii cu care scoala are o buna colaborare. In realizarea obiectivelor si continuturilor curriculumului local este foarte importanta opinia diverselor grupuri de interes: parinti, elevi, corpul profesoral, administratia locala. Este popularizata activitatea scolii, sunt prezentate cele mai bune creatii literare, mestesugaresti, plastice prin organizarea de expozitii, sunt marcate sarbatorile de iarna, 8 Martie, 01 iunie – ziua copilului, Sf. Nicolae, sfarsitul anului scolar prin serbari si intalniri.

Atelier scoala

Curtea scolii din Stefan cel Mare

În comuna Ștefan cel Mare este un Centru Școlar pentru Educație Incluzivă aflat sub administrație Consiliului Județean Neamț, acesta se află în satul Ștefan cel Mare.

Unitatea a fost înființată în anul 1969, în scopul recuperării, ocrotirii și profesionalizării elevilor cu cerințe educaționale speciale, abandonati sau proveniti din familii dezorganizate. În anul înființării, 1969, școala specială număra 4 cadre didactice, 3 muncitori de întreținere și 38 elevi cu handicap fizic, repartizați în trei clase pe două meserii: bucatar-cofetar, fotograf; Datorită faptului că populația școlară a crescut în 1970 pe lângă construcțiile existente (conac, construcții anexe), au fost terminate: internatul, cantina, școala. În anul 1974 erau școlarizați un număr de 450 elevi iar personalul didactic și administrativ ajungând la 120, aparând astfel și meserii noi: tricotație, zootehnie, horticultura, tamplarie, prelucratori carne și lapte.

Pe parcursul anilor instituția s-a dezvoltat foarte mult ajungând să aibă astăzi o bază materială compatibilă cu serviciile educaționale planificate.

Atribuții:

1. Realizează depistarea precoce și asigură intervenția timpurie în cazul copiilor cu cerințe educative speciale;
2. Școlarizează copii cu diverse grade și tipuri de dizabilități;

3. Realizeaza terapii specifice pentru copii cu cerinte speciale din invatamantul special si din invatamantul de masa;
4. Promoveaza invatamantul incluziv;
5. Monitorizeaza evolutia copiilor cu cerinte educationale speciale;
6. Colaboreaza cu institutiile care promoveaza alternativele educationale aprobate;
7. Colaboreaza cu toate institutiile din comunitatea locala implicate in problematica copiilor;

In comuna Stefan cel Mare a fost construita o Baza sportiva multifunctionala pusa la dispozitia localnicilor si a elevilor din comuna. Baza sportiva este dotata cu dusuri, vestiare, teren de sport.

Masuri care se impun:

- ✚ Amenajarea curtii interioare a scolii din Stefan cel Mare cu spatiu verde, borduri, alei si banci; achizitionare centrala termica;
- ✚ Imprejmuirea scolii din Stefan cel Mare cu gard;
- ✚ Achizitionarea unui microbuz pentru transportul elevilor;
- ✚ Dotare laborator scolar cu echipamente IT;
- ✚ Dotare scoli cu sistem video;
- ✚ Studiu de fezabilitate pentru reabilitarea si utilarea celor 3 gradinite existente in comuna;
- ✚ Studiu de fezabilitate pentru reabilitarea/ modernizarea scolilor din comuna;
- ✚ Dotarea scolilor cu mobilier;
- ✚ Studiu de Fezabilitate pentru constructie sala de sport si amenajare teren de sport;
- ✚ Imbogatirea fondului de carte al bibliotecii scolare.

4.4.2 Cultura si arta

In domeniul culturii infrastructura consta in 3 camine culturale si un camin de festivitati, din care 2 sunt renovate si 1 necesita reabilitare.

Cele 3 camine culturale sunt localizate astfel: 1 Camin Cultural in centrul satului Stefan cel Mare, 1 Camin Cultural in Cirligi si 1 Camin Cultural in satul Ghigoiesti. In prezent toate 3 sunt functionale utilizate pentru diverse evenimente sociale.

Caminul cultural din Stefan cel Mare

Caminul cultural are in dotare instrumente traditionale, costume populare, echipamente de sonorizare si iluminat, echipamente electronice; se organizeaza activitati cultural artistice

In cadrul Caminului Cultural ,activitatile cultural artistice sunt marcate prin sarbatorile de iarna, 1-8 martie , serbarile se sfarsit de an scolar, sunt gazduite diferite spectacole , au loc diferite intruniri, prezentari ,organizari de evenimente .Caminul Cultural din Stefan cel Mare a fost renovat cu fonduri europene si dat in folosinta in anul 2010.Sala de spectacole are o capacitate de 145 de locuri.

Camin cultural Cirligi

Camin cultural Ghigoiesti

Interior Camin cultural Cirligi

In comuna Stefan cel Mare exista, in prezent, 2 culte: ortodocsi si adventisti. Cele doua culte sunt reprezentate de 7 biserici ortodoxe cu 7 preoti (exista o biserică in constructie in satul Stefan cel Mare) si o biserică adventista in Stefan cel Mare.

Parohia Stefan cel Mare

Parohia Soci

Parohia Dusesti

Biblioteca comunală din Stefan cel Mare a fost înființată în anul 1961 și în prezent funcționează în Caminul Cultural din comuna, spațiu nou amenajat dat în folosință în anul 2010. Din anul 2009, biblioteca comunală face parte din programul ”Biblionet – lumea în bibliotecă mea”, fiind dotată cu 4 calculatoare, 4 camere web, 4 microfoane, o imprimantă, și un scanner. La sfârșitul anului 2012 fondul de carte era de 17.074 volume. De asemenea biblioteca a mai fost dotată cu încă 10 calculatoare

Monumente istorice:

Pe teritoriul comunei Stefan cel Mare, ca o dovada a existentei sale istorice , se gasesc o serie de lacasuri de cult ;

- **Biserica din Serbesti (Stefan cel Mare)** ridicata de Vasile Lupu si Doamna Tudosea intre 28 martie si 15 noiembrie 1637 poate fi considerata ca monument ce intruneste trasaturile caracteristice ale edificiilor religioase ale

epocii lui Vasile Lupu si implicit a primei jumatați a sec. al XVII-lea. Planul este asemanator cu al bisericii Sf.Sava din Iasi , Buciulesti,Bozieni,Budesti in judetul Neamt si Sfantul Gheorghe din

Galati. Este de plan triconc, cu false abside marcate la exterior de doua decrosuri , cu un pridvor pe fatada de sud a pronaosului peste care se inalta turnul clopotnita.

Biserica nu are soclu si nici semipilastri. La o inaltime de 1,20 m de la pamant , este un brau de caramizi dintate ce inconjoara biserica. De la acest brau , campul este varuit in alb. Mai sus de ferestre , sunt 2 randuri de ocnite de o perfecta simetrie , cele de sus mai mici decat cele de jos , ce inconjoara biserica in intregime cu pridvor cu tot. Deasupra cornisei , stesina se sprijina pe console cu oarecare inflorituri, pe care sunt batute scanduri ce sunt de provinienta mai noi , din 1923, cand s-a reparat biserica. Ocnite sunt si la pridvor. Intr-o ocnita a pridvorului din fata, desupra usii principale este o piatra sculptata datata 1848 , ceea ce ne face sa credem ca atunci s-a construit pridvorul cu turnul clopotnita. Reparatia s-a facut de catre boierii ctitori Alexandru Ilie si Elena Cantacuzino. Turnul clopotnita este asezat deasupra pridvorului, iar la intrarea in pronaos se mai pastreaza portalul original cu muluri in retragere secesiva imbinate cu arc frant si baze prismatice bogat ornamentate. Cupola pronaosului este sustinuta de arce dubluri , iar cea a naosului prezinta si arce piezise. Intre aceste doua incaperi , un arc masiv este tot ce a mai ramas dintr-un perete cu doua coloane si trei deschideri existente initial. Catapeteasma actuala este executata intre anii 1942-1943 dupa modelul celei vechi.

De-a lungul veacurilor , biserica din Serbesti a suportat numeroase prefaceri si peticiri ,insa cu toti anii de parasire prin care a trecut , pastreaza stilul original . Cel mai nefericit dintre adaosuri consta in ridicarea turlor cu acoperamant piriform care nu au nimic comun cu epoca Vasile Lupu.

Dupa 1880, biserica , ctitoria lui Vasile Lupu si ingrijita de boierii Cantacuzini , a devenit biserica de sat , fiind intretinuta de preoti si de enoriasi , dar si de noii proprietari. Astfel, biserica va fi reparata in 1892 cand se va inlocui acoperisul, dar si in 1923 cans s-a acoperit din nou ,a fost curatata afara si inauntru, acum fiind si partial pictata.Noii proprietari ,prin Elena si dr. E. Rigler , au dat bani pentru reparatii si –au daruit diferite obiecte.Prin casatorie , mosia revine familiei Balaceanu Stolnici , iar din 1945 statului.

Conacul este o constructie fara etaj cu peretii masivi de piatra si caramida , boltita cu arce moldovenesti si mici cupole sferice.

Locuinta boiereasca cuprinsa intru-un parter ridicat deasupra unor pivnite se compune dintr-o sala ax care strabate cladirea de la un capat la altul , acoperita cu un leagan pe arc dublu , care dadea acces camerelor , asezate de o parte si de alta , destul de mici ca dimensiuni, acoperite cu bolti manastiresti sau simpli semicilindri.

Casa boiereasca de la Serbesti se asemana prin plan cu cea de la Pribesti –Vaslui, cu casa Cantacuzino-Pascanu din Pascani, dar se diferentiaza prin dimensiuni si numar de camere.Langa casa era zidita si biserica din piatra.Era legata de biserica printr-o alee care te conducea printr-o portita deschisa in zidul de imprejurare al curtii boieresti la biserica, unde marele proprietar se ducea la fiecare sarbatoare citind in strana.

Hanul de la Serbesti era alcatuit dintr-o incinta delimitand o curte interioara inconjurata cu constructii pe doua nivele. Curtea descoperita este inlocuita cu o vasta cladire adapostita sub cisma unui acoperis si prevazuta cu doua porti mari.In interior, patrulaterul nu este sectionat decat in cateva mici despartituri, rezervate circiumii, bucatariei si locuintei calatorilor de vaza.Aceste camere sunt dispuse fie de-a lungul unei singur laturi lasand un coridor central pana la poarta din fata posterioara, fie tot pe ambele laturi , dar numai la fatada de la intrare.Cea mai mare parte a cladirii, ramasa libera de o parte si de alta ,era cuprinsa sub masiva sarpanta , aparent din interiorul acoperisului , sprijinita uneori pe stalpi de lemn sau caramida –asa numita sandrama.

Sub sandrama isi gaseau adapost si aparare laolalta , calatori ,atelaje si marfuri care intrau seara pe una din porti si plecau a doua zi pe cealalta, iar hanul era ferit de atacuri nocturne prin micșorarea ferestrelor pana la dimensiunile unei simple metereze si prin ferecarea din interior cu drugii sau barne a portilor.

Hanul sau ratesul de la Serbesti , era asezat la jumatatea distantei dintre Tupilati si Piatra – Neamt. Facand parte dintr-o mosie care a traversat , intr-o forma sau alta , cinci secole de istorie , satul Serbesti isi leaga numele de o serie de familii importante din Moldova. Integrat specificului moldovenesc de mosie boiereasca cu biserica si conac, complexul in intregul sau ilustreaza pe langa alte realitati economice si sociale caracteristice medievalitatii romanesti , tipul de viata boieresc, profund atasat de comunitatea locala , un ataraneasca , din care boierul s-a ridicat si pe care nu a parasit-o cu adevarat niciodata.

Hanul de la Cirligi- constructia pare a fi de la jumatatea secolului al XIX-lea, dar despre care legenda orala spune ca aceasta constructie este de pe vremea lui Stefan cel Mare.

Biserica si conacul din Cirligi sunt constructii ale familiei Cantacuzino din jurul anilor 1659-1660 , devenind apoi proprietatea familiei Rosetti –Balanescu . La 1926 ,conacul era proprietatea lui Anghel Popovici.

In comuna Stefan cel Mare este un mester popular care confectioneaza masti, costume populare. Pentru promovarea si dezvoltarea mestesugurilor in comuna ar trebui infiintat un muzeu pentru expunerea produselor efectuate de mesterul popular Ciocarlan Elena.

Masuri care se impun in acest domeniu, in functie de posibilitatile existente:

- ✚ Studiu de fezabilitate pentru reabilitarea Hanului de la Serbesti;
- ✚ Includerea monumentelor istorice in circuitul judetean;
- ✚ Infiintare O.N.G. la Biserica;
- ✚ Studiu de Fezabilitate pentru reabilitarea caminului cultural situat in satul Ghigoiesti;
- ✚ Anvelopare camin cultural din Cirligi si dotarea lui cu centrala termica, vesela si mobilier;
- ✚ Reabilitarea salii de festivitati din cadrul caminului cultural din Stefan cel Mare;
- ✚ Program cultural – de ziua comunei Stefan cel Mare;
- ✚ Intretinerea monumentelor istorice;
- ✚ Infiintare muzeu etnografic;
- ✚ Infiintare ansamblu de dansuri populare;
- ✚ Infiintare punct de informare in cadrul caminului cultural din Valea Ursului.

4.5. Sanatate si servicii medicale. Asistenta sociala

4.5.1 Sanatate si servicii medicale

Infrastructura de sanatate este slab dezvoltata, pe raza comunei exista 2 dispensare medicale de medicina generala deservite de 2 medici de medicina generala si 2 persoane cadre medii sanitare: 1 dispensar in satul Stefan cel Mare si 1 dispensar in satul Cirligi.

Pe raza comunei se evidentiaza si un cabinet stomatologic, o farmacie umana si un dispensar veterinar.

Farmacie Stefan cel Mare

Cabinetele medicale nu sunt utilizate corespunzator. Un dispensar medical este in administrare privata. Pentru probleme mai grave populatia este obligata sa se deplaseze in alte localitati. In comuna sunt inregistrate 15 persoane bolnavi gr I.

Dispensar uman Stefan cel Mare

Este necesara reabilitarea dispensarelor si dotarea acestora pentru a indeplini standardele necesare autorizarilor, inclusiv facilitatile legate de utilitati.

Se impun urmatoarele masuri:

- ✚ Studiu de Fezabilitate pentru reabilitare dispensare, dotarea si utilarea acestora la standarde europene, racordarea la utilitati;
- ✚ Achizitionarea unei masini dotata corespunzator pentru a asigura servicii medicale persoanelor din satele indepartate de dispensarele medicale;
- ✚ Infiintarea unui dispensar medical in satul Ghigoiesti;
- ✚ Infiintare punct de permanenta in satul Stefan cel Mare;
- ✚ Studiu de fezabilitate pentru reabilitare cabinet stomatologic;
- ✚ Studiu de Fezabilitate pentru modernizare cabinet veterinar;
- ✚ Studiu de Fezabilitate pentru constructie-infiintare farmacie veterinara;
- ✚ Infiintarea unui serviciu social pentru persoanele cu boli incurabile;
- ✚ Studiu in vederea stabilirii calitatii apelor de la sursele de apa subterane si de suprafata de pe teritoriul comunei, intrucat exista nitriti si nitrati in apa potabila;
- ✚ Program complex de asigurare a securitatii umane fata de expunerea la riscul de imbolnavire.

4.5.2. Asistenta sociala

Serviciul de asistenta sociala din cadrul primariei este acreditat. Infrastructura de servicii sociale este slab dezvoltata. Exista 1 asistent social si 8 asistenti maternali. 54 de familii beneficiaza de legea 416/2001. Pe teritoriul comunei Stefan cel Mare nu exista nici o asociatie neguvernamentala.

Masuri in ceea ce priveste infrastructura de servicii sociale:

- ✚ Proiect de asistare sociala a mamelor singure;
- ✚ Consiliere psihologica pentru copiii abandonati/lasati in grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei;
- ✚ Infiintarea unui centru de zi si permanent pentru batrani si copii (exista spatiu in satul Ghigoiesti – fosta primarie);
- ✚ Infiintarea unei cantine sociale;
- ✚ Studiu de Fezabilitate pentru constructia unui centru de zi pentru persoane defavorizate, pentru persoanele cu un nivel scazut de trai;
- ✚ Infiintare post de psiholog si personal specializat in vederea consilierii persoanelor cu probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consuma alcool si alte persoane aflate in dificultate);
- ✚ Infiintare posturi de asistent social;
- ✚ Infiintare cabinet pentru asistenta comunitara;
- ✚ Campanii de constientizare a populatiei cu privire la necesitatea serviciilor de asistenta sociala;
- ✚ Identificarea de potentiali actori locali (parohii, ONG-uri, etc.) care sa preia administrarea acestor servicii.

4.6. Conditii de locuit si alte dotari

La o populatie de aproximativ 3316 persoane conform datelor furnizate de primaria comunei, exista 1249 gospodarii cu un numar mediu de 3 camere fiecare si 3 persoane intr-o gospodarie.

Cca. 70% din locuintele populatiei sunt construite din caramida, iar pentru restul de 30% s-au folosit materiale precum: lemn, chirpici, boltari.

Tipologia gospodariilor

Nr. total de gospodarii	Numar de gospodarii dupa forma de proprietate			
	particulara	de stat	ale cultelor	alte forme
1249	1228	8	13	-

In comuna cca 10-15% sunt locuinte noi modernizate.

Comuna dispune de telefonie fixa si retea de cablu prin ROMTELECOM. De asemenea, o parte din populatie are acces TV si prin antene DIGI.

4.7. Cadrul socio-economic

4.7.1 Context general socio-economic

Potrivit rezultatelor definitive ale recensamantului populatiei si locuintelor 2011, comunicate de Institutul National de Statistica (INS), in satele si comunele Romaniei traiesc 9.256 mii de locuitori, reprezentand 46% din totalul populatiei stabile. Fata de situatia de la penultimul recensamant, ponderea populatiei stabile din mediul urban a crescut cu 1,3 puncte procentuale in detrimentul mediului rural.

Conform datelor INS – RP 2011, zonele rurale din Romania acopera 87,1% din teritoriul tarii, cuprinzand 47,2% din populatie.

Contributia agriculturii la PIB a fost intotdeauna ridicata. Valoarea adaugata bruta (VAB) a agriculturii a reprezentat 6,5% din totalul VAB (Sursa: Studiu Comisia Nationala de prognoza

2011). Cu toate acestea, ea ramane scazuta, avand in vedere resursele neutilizate. La nivel national VAB a inregistrat o valoare de 114.744,8 milioane Euro in anul 2012.(sursa Eurostat).

Comuna Stefan cel Mare este o unitate administrativ teritoriala tipica pentru zona de deal si de aici rezulta principalele caracteristici socio-economice. Astfel, majoritatea populatiei isi castiga existenta prin agricultura si cresterea animalelor. Faramitarea proprietatilor de dupa 1990, precum si gradul insuficient de mecanizare nu permit o agricultura performanta, aceasta fiind in acest moment una de subzistenta. Si cresterea animalelor nu se desfasoara in sistem industrial, cu eficienta de rigoare, ci prin intermediul gospodariilor individuale. Trebuie insa spus ca exista un anumit numar de persoane care isi castiga existenta din alte meserii decat cele agricole. Aceasta diversificare a surselor de venituri reprezinta un avantaj care poate fi valorificat din punctul de vedere al fondurilor pentru dezvoltare rurala.

Desi comuna nu este situata la distante mari fata de orasul Roman sau orasul Piatra Neamt, putini locuitori sunt salariati in oras sau in alte localitati. In aceste conditii resursele financiare ale populatiei, bazate in principal pe agricultura si cresterea animalelor, sunt reduse si modeste.

Se impune asadar o diversificare a economiei locale prin atragerea de investitori in zona. In afara de investitii in ferme de animale si agricultura, se pot face investitii si in alte activitati economice, cum ar fi localizarea unor fabrici din alte regiuni, in conditiile in care comuna dispune de forta de munca. Nu trebuie insa neglijate initiative economice individuale la nivel de comuna, afaceri care sa nu necesite capitaluri de start importante, deoarece locuitorii nu dispun de aceste sume.

Ar mai fi de adaugat ca in conditiile socio – economice date, zona sufera de migratie de forta de munca spre vestul Europei, un lucru care are doua aspecte:

- unul pozitiv legat de aducerea de venituri in comuna, fapt care impulsioneaza si alte domenii, cum ar fi constructiile;
- unul negativ legat de situatia demografica, de pericolul imbatranirii populatiei si de absenta fortei de munca calificate.

Fenomenul nu poate fi inca masurat cu exactitate si apreciat datorita aspectelor legate de munca fara forme legale in strainatate.

4.7.2. Agricultură și creșterea animalelor. Silvicultură

4.7.2.a Agricultură și creșterea animalelor

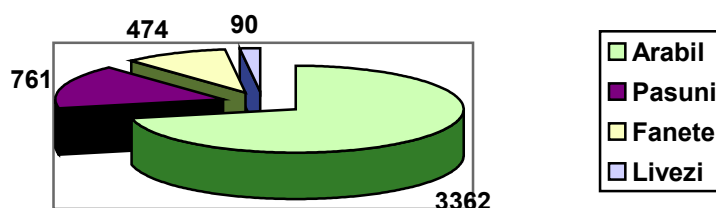
Bogăția naturală a comunei este terenul arabil fertil propice pentru cultura plantelor de câmp și creșterea animalelor. Condițiile climatice și de sol permit desfășurarea unei agriculturi care poate fi competitivă în condițiile unei mecanizări corespunzătoare.

Situația fondului funciar COM. ȘTEFAN CEL MARE este următoarea:

Arabil	Pasuni	Padure	Fanete	Livezi
3362 ha	761 ha	474 ha	65 ha	90 ha

TOTAL TEREN INTRAVILAN = 820 ha

TOTAL TEREN EXTRAVILAN = 4194 ha (pasuni+fanete)

Agricultura și creșterea animalelor sunt principalele ramuri economice ale comunei, cele care asigură existența majorității populației. Producția de cereale acoperă în general nevoile proprii. Se cultivă în principal grâul, porumbul, secara, cartofi, pomi fructiferi și floarea soarelui. În ce privește viticultura pe teritoriul comunei nu sunt vii și pepiniere viticole. Solul este însă favorabil pentru înființarea de livezi și pomi fructiferi. Suprafața ocupată de livezi este de 90 hectare.

Cresterea animalelor este o indeletnicire straveche in comuna Stefan cel Mare deoarece relieful de depresiune si terasa este favorabil dezvoltarii plantelor ierboase, iar suprafetele de pasuni si fanete sunt insemnate. Datorita suprafetelor mari de pasune de pe raza comunei, in viitor se pot infiinta ferme mari de crestere a bovinelor si ovinelor, existand premizele fizice pentru fabricile de nutreturi combinate necesare.

Referitor la numarul de capete de animale situatia este prezentata mai jos:

cai	bovine	ovine	porcine	caprine	pasari	stupi
130	550	2200	420	150	6000	150

Gradul de mecanizare al agriculturii este scazut si din acest motiv si productivitatea este scazuta. Aceasta situatie se datoreaza si suprafetelor agricole individuale reduse care nu permit investitii in mecanizare, investitii ce nu ar fi amortizate. Toate utilajele sunt in zona de ses.

Gradul de echipare si dotare tehnica in agricultura:

Tractoare	Moto-cositoare	Semantori	Masini pentru imprastiat ingrasaminte	Plug +Disc cu tractiune mecanica	Plug cu tractiune animala
67	1	74	6	68	98
Grape cu tractiune mecanica	Grape cu tractiune animala	Combine pentru recoltat cereale paioase	Combine pentru recoltat porumb	Masini pentru recoltat cartofi	Masini pentru erbicidat
35	93	16	3	7	12

Insa, in ultimul timp s-a constatat o tendinta de concentrare a terenurilor, tendinta care se va intensifica in viitor, fapt impus de o agricultura performanta.

Referitor la organizarea pe plan local a agriculturii pe raza comunei sunt 5 societati agricole dupa cum urmeaza:

Denumire	Suprafata teren in exploatare [hectare]
SC AGROTUR MOLDOVA	1164
SC TEHNOIND	590
SC AS AGRA	443
SC AGRIFARMA MOLDOVA	363
SC ALBINA AGRO	255

Ar mai fi de mentionat ca terenurile agricole sunt utilizate in proportie de 100%, erbicidarea si combaterea daunatorilor se face sporadic, semintele si materialul saditor nu sunt de buna calitate. Ingrasamintele chimice se folosesc in proportie de 60%. Eventuala renuntare la sistemul subventionarii va conduce la neutilizarea acestora, agricultura locala devenind una complet ecologica.

Principalele culturi agricole sunt graul, porumbul, secara, cartofi, pomi fructiferi si floarea soarelui. Exista un potential de prelucrare primara si avansata a produselor agricole si animale, care nu a fost inca fructificat pe deplin si care reprezinta o oportunitate de dezvoltare a comunei: prelucrarea laptelui, a carnilor, a legumelor etc. Fructificarea acestui potential depinde in prima faza de comasarea terenurilor agricole, proprietatile mici nefiind rentabile. Trebuie facute demersuri in acest sens, iar primul pas consta in rezolvarea problemei proprietatii terenurilor. Apoi ar trebui gasiti investitori care sa cumpere sau sa arendeze terenurile. Ulterior vor veni investitiile mari in industrii conexe, cum ar fi industria alimentara.

Randamentul acestei activitati poate fi imbunatatit prin:

- construirea de platforme ecologice pentru colectarea si depozitarea gunoierului de grajd si imprastierea acestuia dupa un an pe suprafetele agricole;

- comasarea suprafetelor agricole in vederea prelucrării cat mai eficiente si cu randament sporit a terenului agricol.

Zona se preteaza si la cresterea pomilor fructiferi, in prezent exista aprox. 90 ha livezi. Infiintarea unor astfel de culturi necesita inasa investitii masive care se amortizeaza in timp mai indelungat.

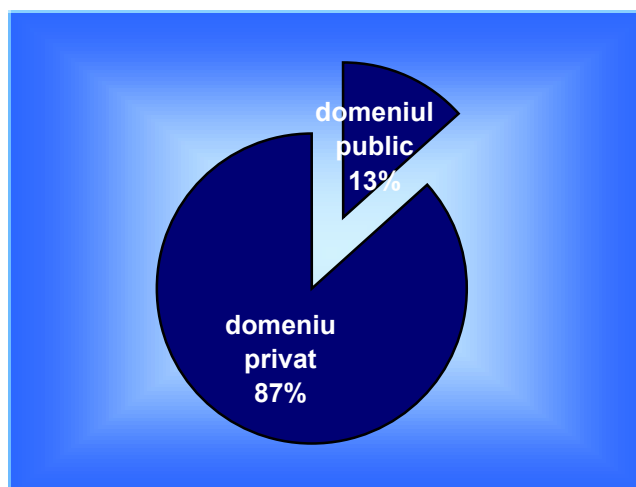
In scopul dezvoltării economice autoritatile locale au datorita de a sprijini intreprinzatorii privati pentru diversificarea gamei de produse prin introducerea unor activitati noi (cultura ciupercilor, sere, cresterea prepelitelor, etc.).

Oportunitatile de finantare de genul programelor de finantare a agriculturii au fost prea putin folosite din cauza necunoasterii. Aceste tipuri de afaceri nu implica investitii foarte mari. Sprijinul autoritatilor locale catre potentialii intreprinzatori consta in acordarea de consultanta pentru intocmirea cererilor de finantare in domeniul dezvoltării agricole.

4.7.2.b Silvicultura

In 2011, suprafata Fondului Forestier National (FFN) si a Vegetatiei Forestiere din Afara Fondului Forestier National (VFAFFN) la nivelul anului 2011 era de 6.800.872 ha (INS 2012), reprezentand cca 28.5% din suprafata totala a fondului funciar national, mult sub media europeana de 37,6%.

La nivelul comunei Stefan cel Mare exista 474 hectare paduri din care 411 hectare padure sunt la in mediul privat iar restul de 63 hectare sunt in domeniul public, la o suprafata totala a comunei de 5104 hectare.

4.7.3 Industria

Activitatea industrială este destul de scăzută la nivelul comunei Ștefan cel Mare, dar există un potențial de dezvoltare a industriilor de valorificare a resurselor locale, respectiv industria alimentară (prelucrare carne, lapte, fructe, etc.).

Ar mai fi de menționat existența fondului cinegetic pe o suprafață de 330 hectare. Exploatarea silvică necesită însă investiții însemnate care se amortizează în timp îndelungat și drumuri forestiere de acces.

Dezvoltarea industrială a comunei trebuie să se facă în funcție de resursele existente, iar autoritățile locale se pot implica în stimularea afacerilor:

- fixarea prin PUG a unei zone de intravilan destinată amplasamentelor industriale și asigurarea utilitatilor și a căilor de acces;
- dezvoltarea spiritului antreprenorial și oferirea de informații în domeniul afacerilor și al finanțării prin contactarea unor firme de consultanță;
- înființare centru de predare a cerealelor;
- lucrări de împădurire: Ocolul Silvic și de la particulari;
- construirea unor fabrici de prelucrare a laptelui;
- înființare de puncte de colectarea a laptelui;
- înființarea unui abator la standarde, care să deservească și localitățile limitrofe;
- înființare centru de predare a produselor din carne și lapte – domeniul zootehnie;
- înființare ferme oi;
- înființare ferme porcine;
- construirea de brutării și alte fabrici de panificație;

Chiar dacă cele enumerate mai sus par a nu avea legătură cu autoritățile locale, fiind de competența investitorilor privați, în fapt autoritățile pot sprijini dezvoltarea afacerilor prin identificarea potențialelor firme dornice să investească și acordarea unor facilități, cum ar fi teren, scutiri și reduceri de taxe, etc. Să nu uităm că activitățile care necesită multă forță de muncă (cum ar fi croitorii) se vor delocaliza din zona marilor orașe (unde forța de muncă este scumpă și puțină) și se vor muta în mediul rural, unde forța de muncă e mai ieftină. Depinde de autorități dacă reușesc să atragă aceste unități economice. Atragerea investitorilor implică însă ca infrastructura de utilități să fie pusă la punct.

4.7.4. Serviciile

În anul 2011, densitatea IMM-urilor la 1000 de locuitori era de 9,64. Procentul IMM-urilor din rural atjungea în 2011 la 19,35%, cel mai ridicat procent înregistrat din 2005 până în 2011.

Principalele obstacole în dezvoltarea mediului de afaceri în rural îl constituie lipsa culturii antreprenoriale specifice și lipsa resurselor financiare necesare deschiderii unei afaceri.

Pe raza comunei serviciile au început să se dezvolte imediat după anul 1990, astăzi fiind legate mai ales de comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, agricultura, pescicultura. Toate punctele de desfacere a produselor alimentare au infrastructura în curs de dezvoltare, acestea fiind practic amenajate în gospodăriile populației sau în spații închiriate. Toate aceste puncte vor trebui să se alinieze la standardele europene din domeniul alimentar, fapt ce implică investiții importante, lucru care va conduce la dispariția unor.

Principalele servicii de care dispune comuna:

- 1 Posta,
- 1 Farmacie umană;
- Servicii medicale;
- 1 cabinet stomatologic;
- 1 cabinet de asistență veterinară;
- Unități comerciale – magazine mixte;

Lista firmelor din comuna Stefan cel Mare Neamt

Nume Firma	Cui	Nrc	Cifra afaceri
AGROTUR MOLDOVA SRL Adresa: STEFAN CEL MARE Stefan cel Mare Neamt Cod Caen: 011 Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	15237499	J27/228/2003	2,900,614 Lei
ALBINA AGRO SRL Cod Caen: Agricultura	24265960	J27/1158/2008	

BRANEA COM SRL	16889822	J27/1495/2004	114,869 Lei
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 4711 Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun			
DARNIK SRL	18750374	J27/687/2006	100,317 Lei
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 4711 Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun			
DASFLORI SRL	15487258	J27/789/2003	
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 4711 Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun			
DASCONSTRUCT SRL	16287967	J27/482/2004	
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 4711 Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun			
FARMACIA CSC SRL	30382085	J27/433/2012	0 Lei
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 4773 Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, in magazine specializate			
HLD SERV SRL	7202210	J27/46/1995	
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 9521 Repararea aparatelor electrocasnice, de uz casnic			
LACRAMIOARA & VASILICA SRL	16722351	J27/1185/2004	95,538 Lei
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 4711 Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun			
LION KING SRL	16295277	J27/497/2004	126,246 Lei
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 4711 Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun			
MOVILA ICASULUI	2005985	J27/454/1992	
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 1061 - Fabricarea produselor de morarit			
OTTO S COM SRL	6380359	J27/1746/1994	200,781 Lei
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 4711 Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun – Pensiune turistica			
RACOLI SRL	15633396	J27/1049/2003	55,493 Lei
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 4711 Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun			
ROCONTEX PRODCOM SRL	3224487	J27/283/1993	80,471 Lei
Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt			
Cod Caen: 4711 Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun			

SENETAM SRL

29531663

J27/12/2012

Adresa: Sat SERBESTI Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt

Cod Caen: **4711** Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun**TEHNOIND SRL**

5747903

J27/637/1994

4584,714 lei

Adresa: STEFAN CEL MARE Stefan cel Mare Neamt

Cod Caen: **0111** - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase**VYZYTCOM SRL**

15907084

J27/1662/2003

149,895 Lei

Adresa: Stefan cel Mare Stefan cel Mare Neamt

Cod Caen: **4711** Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun

Lista intreprinderilor individuale din Comuna Stefan cel Mare

Nr. Crt.	Denumire
1.	CARP TEREZA
2.	CHIREI SILVIA
3.	DASCALESCU
4.	HUTANU
5.	MARIAN MARIUS
6.	MATEI GABI
7.	MOCANASU
8.	PISLA RELU
9.	TOMESCU SAVINA

Servicii necesare:

- SUPERMARKET;
- Servicii bancare; cabinet notarial;
- Service reparatii auto, electrocasnice si electronice; frizerie – coafor; cizmarie; croitorie;
- Sala fitness, salon de infrumusetare, Centru SPA;
- Fabrica de prelucrare a laptelui;
- Brutarie;
- Punct de informare a populatiei cu privire la legislatia europeana.

4.7.5. Turism si agroturism

Oferta de servicii turistice exista insa este redusa, existand o singura pensiune inclusa in circuitul turistic.

Comuna are un potential turistic scazut. Pe raza comunei exista monumente naturale si istorice ce pot fi puse in valoare, poate fi amenajat un iaz/lac pentru pescuit sportiv.

Atractiile turistice de pe raza comunei sunt:

- Biserica din Serbesti (Stefan cel Mare)
- Hanul de la Serbesti
- Conacul Cantacuzilor de la Serbesti
- Hanul de la Cirligi
- Biserica si Conacul de la Cirligi
- Stanca Serbesti

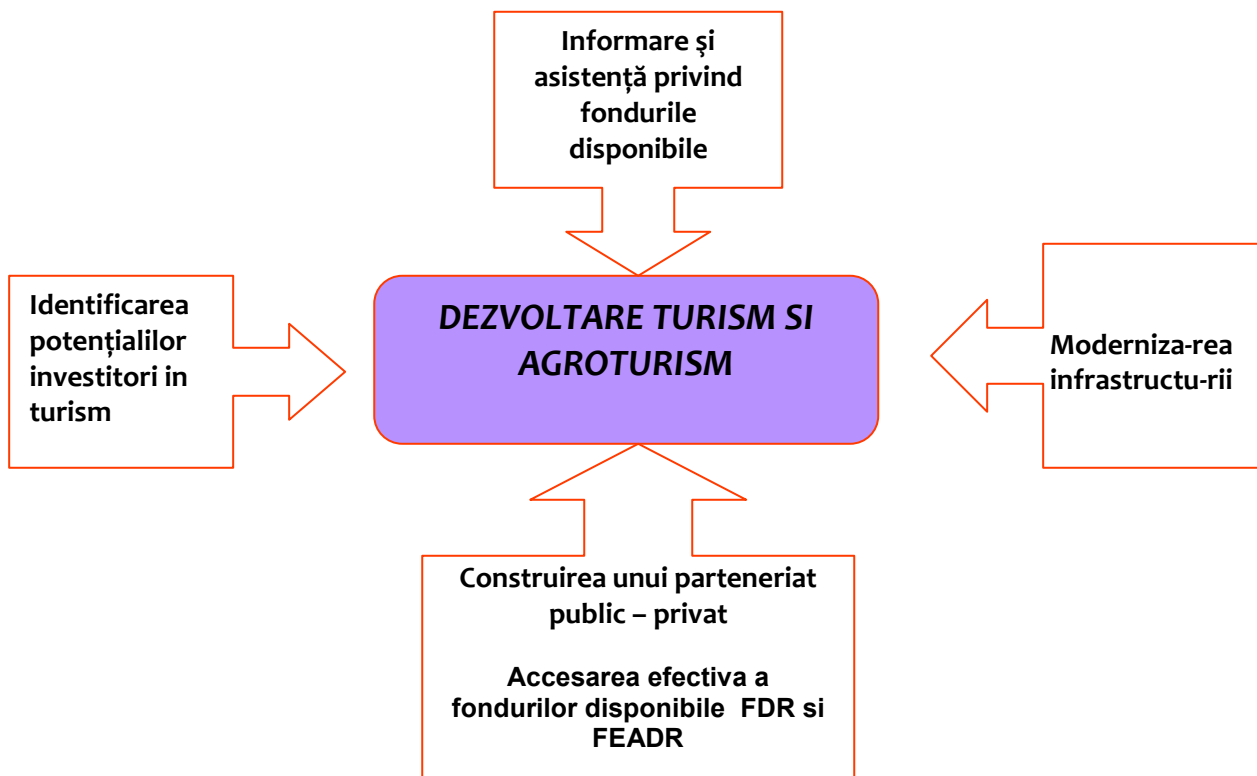

Atragerea turistilor implica insa construirea unor oferte turistice complexe, eventual comune cu zonele limitrofe. O oferta complexa implica o zona de agrement (cu terenuri de tenis, golf, biliard etc.), cazare, pescuit, vanatoare etc.

Exploatarea acestui potential turistic necesita fonduri pentru amenajarea de pensiuni agroturistice si alte obiective turistice, fonduri care pot fi accesate prin Fondurile structurale – Fondul de Dezvoltare Regionala si Fondul European pentru Agricultura si Dezvoltare Rurala. Aceste scheme de finantare au componente care se adreseaza dezvoltarii turismului si agroturismului.

Dezvoltarea turismului este dependentă și de modernizarea infrastructurii. Accesul în comună se face pe un drum județean modernizat, acest lucru fiind un avantaj pentru dezvoltarea turismului în zonă.

Strategia propusă pentru dezvoltare turismului și agroturismului:

4.8. Infrastructura

În mediul rural, calitatea și dezvoltarea drumurilor comunale publice prezintă mari decalaje față de standardele UE. La finalul anului 2011, din 31639 km drumuri comunale, doar 7% erau modernizate, cea mai mare parte fiind drumuri pietruite (48%) și drumuri de pământ (29%).

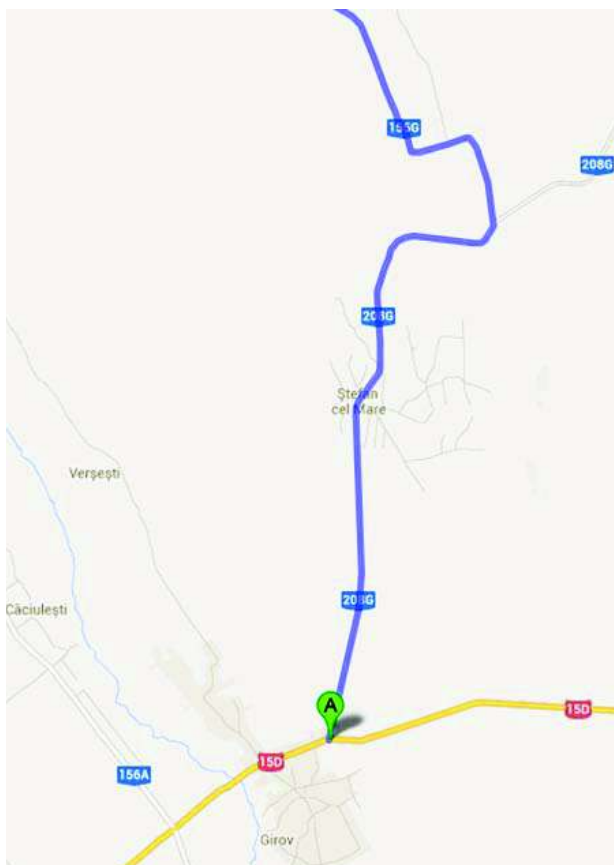
Infrastructura rutieră improprie cauzează dificultăți în dezvoltarea economică, umană și socială.

De asemenea, o importanță majoră, în localitățile rurale o au alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate. Acestea sunt esențiale din punctul de vedere al următorilor

indicatori: confortul locuitorilor, igiena si sanatatea acestora, atractivitatea comunei pentru investitorii privati, valorificarea potentialului turistic si protectia mediului.

Infrastructura fizica (apa, electricitate, drumuri, etc.) a comunei Stefan cel Mare trebuie modernizata si necesita fonduri foarte mari de care comuna nu dispune. Costurile de modernizare si introducerea a infrastructurii fizice vor fi mai crescute si datorita pozitiei geografice. Singura solutie pentru rezolvarea infrastructurii fizice (de care depinde dezvoltarea economica propriu-zisa) este accesarea fondurilor structurale legate de modernizarea infrastructurii rurale. In acelasi timp trebuie foarte atent studiate pragurile pana la care comuna se poate indatora in scopul asigurarii cofinantarii proiectelor si a platii studiilor de fezabilitate. Vor trebui executate studii de fezabilitate, apoi identificate resursele financiare, urmand ca in continuare sa se porneasca executia lucrarilor, incepand cu tronsoanele unde populatia este mai numeroasa.

Pentru introducerea retelelor de utilitati va trebui colaborat cu autoritatile din comunele limitrofe, deoarece retele comune de utilitati pentru un numar mai mare de beneficiari (ex. apa, canalizare, statie de epurare a apelor uzate, gaz metan, colectare deseuri) inseamna costuri mai mici de exploatare si intretinere.

4.8.1. Infrastructura de drumuri si transport

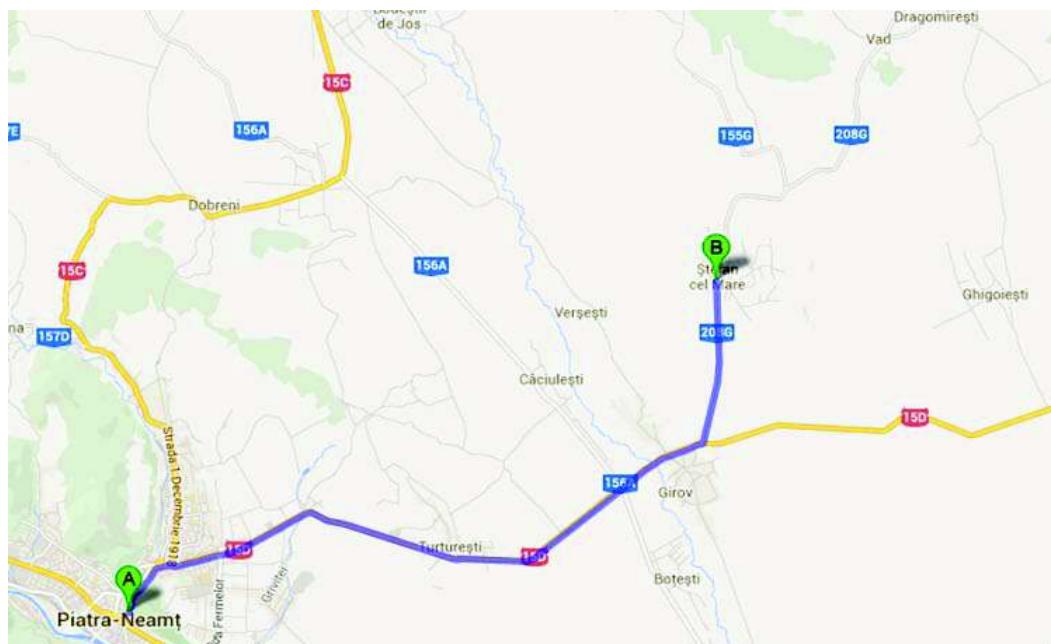
Pe teritoriul comunei exista 72 km drumuri. Din acestea: 8 km drum national asfaltat; 8 km drumuri judetene asfaltat; 56 km drumuri comunale si satesti. Din totalul drumurilor comunale si satesti 33,2 km sunt asfaltati si 22,8 km neasfaltati.

Primaria comunei prin masura 3.2.2 a beneficiat de fonduri pentru asfaltarea a 9,2 km intre satul Stefan cel Mare si Ghigoiesti. Primaria a aplicat in colaborare cu Primaria comunei Dragomiresti

pentru asfaltarea a 6 km de drum DC 34 de la Ghigoiesti la Dragomiresti – mai sunt de asfaltat 2,5 km. Sub coordonarea Consiliului judetean a fost asfaltat si DJ 155 Cirligi – Bordea pe o distanta de 6 km, fiind necesari pentru finalizare inca 1,2 km.

Legatura comunei cu resedinta de judet si comunele invecinate se realizeaza in urmatoarele conditii:

- DN 15 D Piatra Neamt – Roman prin localitatea Girov;
- DJ 208 G Girov – Hanu Ancutei;
- DJ 155 G Cirligi – Bodesti;
- DC 29 Soci – Poieni;
- DC 34 Ghigoiesti – Dragomiresti.

Prin intermediul rețelei de cai rutiere ce strabate comuna, teritoriul acesteia este in legatura directa si cu celelalte comune cu care se invecineaza.

In acest moment rețeaua stradala de toate gradele este in curs de modernizare, ulitele interioare au fost reabilite - pietruite.

Este o infrastructura care necesita modernizare. Infrastructura rutiera va trebui modernizata in paralel cu introducerea celorlalte retele de utilitati (canal, gaze naturale, etc.).

Potentiala dezvoltare turistica si agroturistica a comunei impune o extindere a retelei de drumuri catre zonele de interes care se preteaza la astfel de activitati.

Mijloacele de transport folosite de populatie sunt autobuze si microbuze ale firmelor de transport rutier din Piatra Neamt. Pe rutele Ghigoiesti - Stefan cel Mare si Bordea - Stefan cel Mare nu exista mijloace de transport in comun pentru locuitorii din aceste zone. Este necesara achizitionarea unui microbuz de catre Primarie care sa fie utilizat atat in acest scop cat si pentru transportul elevilor.

4.8.2. Infrastructura de utilitati

Energie electrica

Gospodariile comunei sunt racordate la rețeaua electrica în proporție de 95%, comuna dispunând și de iluminat public stradal în proporție de 80%. Distribuția energiei electrice se realizează printr-un sistem de rețele electrice de înaltă, medie și joasă tensiune. Există 12 posturi TRAFU în toată comuna, aceste posturi necesită îmbunătățiri deoarece există dese cazuri de căderi de tensiune ce afectează întreaga populație a comunei. Există potențial pentru înființarea parcului eolian pe raza comunei.

Alimentare cu apa

Comuna Stefan cel Mare este alimentată cu apă potabilă. Satele Ghigoiesti va fi alimentat cu apă printr-un proiect care este în derulare prin HG 577. Sunt aproximativ 20 km rețea de apă.

Alimentarea cu apă se face din puturi cu bazine de colectare și pompare.

Așezarea geografică face ca pânza freatică să fie la mică adâncime, însă există fenomene de poluare a acesteia datorită gospodăriilor populației (în absența canalizării) și a deșeurilor animale. Se impune ca o necesitate elaborarea unui Studiu de Fezabilitate pentru extinderea rețelei de apă potabilă din comuna pe o distanță de 5 km. Majoritatea populației are în curți fantani.

Canalizare

In prezent comuna nu beneficiaza de retea de canalizare menajera. In acest sens se doreste elaborarea unui proiect pentru introducerea acesteia pe toata retea inclusiv cu statie de epurare. Evacuarea apelor uzate de la populatie se realizeaza prin latrine in sistem uscat sau fose septice, cu evacuarea apei uzate in subteran.

In zonele rurale este cunoscuta generalizarea fenomenului de poluare a solului si panzei freatice cu nitrati si nitriti, in general datorita fertilizarii intensive a culturilor agricole si depozitarii necorespunzatoare a ingrasamintelor chimice dar si depozitelor neamenajate de gunoi de grajd si anexelor gospodaresti neamenajate corespunzator.

Un prim pas care trebuie facut este intocmirea unui Studiu de Fezabilitate pentru introducerea canalizarii in fiecare sat din comuna Stefan cel Mare.

Gaz metan

Nu exista retea de gaz dar nici nu exista solicitari de la populatie in acest sens. Trebuie luat in calcul costul destul de ridicat al combustibililor epuizabili, cum e gazul metan. Introducerea retelei de gaz implica consultarea populatiei pentru a afla gradul in care aceasta este dispusa sa cofinanteze lucrarea.

Oricum, in primul rand vor fi conectate la gaz metan institutiile publice (scoli, dispensare medicale, etc.) si apoi gospodariile populatiei.

Pentru prepararea alimentelor locuitorii folosesc combustibili solizi (lemne) si butelii cu butan. Pentru incalzire se utilizeaza combustibilul solid (lemn) pentru sobe clasice si centrale termice.

Colectarea deseurilor

La nivelul comunei este infiintat „Serviciul de salubritate al comunei Stefan cel Mare”, a carui gestiune este directa, prin cadrul aparatului de specialitate a primarului comunei. Exista un sistem de colectare a deseurilor adunate in gospodariile populatiei. In acest fel s-a reusit cu costuri mici o mai buna gestiune a deseurilor colectate de la cetatenii comunei si o diminuare considerabila de depozitare necontrolata a acestora.

Comuna Stefan cel Mare face parte din proiectul ”Sistem de Management Integrat al Deseurilor in Judetul Neamt” pentru gestionarea deseurilor care va contribui la dezvoltarea durabila a judetului Neamt.

In comuna nu exista o platforma organizata pentru colectarea deseurilor menajere. Este necesara construirea si amplasarea acesteia in conformitate cu legile actuale, privind protectia sanitara pentru depozitarea gunoiului si utilizarea sa ulterioara in agricultura ecologica.

4.9. Managementul si amenajarea teritoriului

Amenajarea teritoriului reprezinta expresia spatiala a politicilor economice, sociale, culturale si ecologice ale societatii.

Amenajarea teritoriului are ca scop principal crearea unui nucleu comun care sa armonizeze politicile economice, sociale, ecologice si culturale, stabilite la nivel national si local, in vederea asigurarii unei dezvoltari echilibrate a diferitelor zone ale tarii, rezultatul final fiind cresterea coeziunii si eficientei relatiilor economice si sociale dintre acestea.

4.9.1 Context national

In Romania, activitatile de amenajare teritoriului si de urbanism se desfasoara conform **Legii 350/2001** privind amenajarea teritoriului si urbanismul, cu modificarile ulterioare.

Obiectivele amenajarii teritoriului constau in:

- Dezvoltarea economica si sociala echilibrata a regiunilor si zonelor, cu respectarea specificului acestora,
- Imbunatatirea calitatii vietii oamenilor si colectivitatilor umane,
- Gestionarea responsabila a resurselor naturale si protectia mediului, utilizarea rationala a teritoriului.

Legii 350/2001 stabileste regulile pentru desfasurarea activitatii de amenajare a teritoriului si principiile de baza ale acestei activitati: principiul ierarhizarii, coeziunii si integrarii spatiale la nivel national, regional, judetean, orasesc si comunal.

Activitatea de amenajare a teritoriului este coordonata de Guvern prin Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice, care are urmatoarele atributii:

- Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului National – PATN;
- Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului Regional – PATR – care fundamenteaza dezvoltarea regionala;
- Colaborarea cu ministerele, precum si cu celelalte organe ale administratiei publice centrale, pentru fundamentarea, din punct de vedere al amenajarii teritoriului si a programelor strategice sectoriale;
- Colaborarea cu consiliile pentru dezvoltare regionala, consiliile judetene si consiliile locale, precum si urmarirea modului in care se aplica programele guvernamentale si liniile directoare in domeniul amenajarii teritoriului la nivel regional, judetean si local;
- Avizarea documentatiilor de amenajare a teritoriului, potrivit competentelor stabilite prin lege.

Atributiile administratiei publice locale in domeniul amenajarii teritoriului

Consiliul local asigura respectarea prevederilor cuprinse in documentatiile de amenajare a teritoriului aprobate. In indeplinirea atributiilor sale in domeniul amenajarii teritoriului, consiliul local utilizeaza informatii din toate domeniile de activitate economico-sociala.

4.9.2 Context european

Principalele documente europene in vigoare care sintetizeaza experienta privind amenajarea teritoriului si la care Romania isi aliniaza politicile sale sunt:

- *”Carta europeana a amenajarii teritoriului”* este primul document strategic, la nivel european, adoptat in 1983, la cea de a 6-a Conferinta Europeana a Ministrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT), care a avut loc la Torremolinos, Spania. Aceasta defineste amenajarea teritoriului ca «expresia spatiala a politicilor

economice, sociale, culturale si ecologice a tuturor societăților» si stabileste ca obiective fundamentale: dezvoltarea socio-economica echilibrata a regiunilor, ameliorarea calitatii vietii, gestionarea responsabila a resurselor naturale si protectia mediului, utilizarea rationala a solului.

- *Schema de Dezvoltare a Spatiului Comunitar (SDEC)* – Dezvoltarea spatiala echilibrata si durabila a teritoriului Uniunii Europene - document al Uniunii Europene, adoptata la Consiliul Informal al Ministrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului din tarile Uniunii Europene – Potsdam, Germania (mai 1999)
- *Principii directe pentru o dezvoltare teritoriala durabila a continentului european* – document al Consiliului Europei, adoptat la Conferinta Europeana a Ministrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT) – Hanovra, Germania (septembrie 2000)
- *Agenda Teritoriala Europeana* - document al COMISIEI EUROPENE (mai 2007)

Activitatea de amenajare a teritoriului la nivel european este sprijinita prin Programele de Cooperare Teritoriala Europeana:

- INTERREG finantat prin Fondul European de Dezvoltare Regionala si avand ca obiectiv schimbul de experienta si bune practici in vederea imbunatatirii politicilor si instrumentelor regionale in domeniul amenajarii teritoriului;
- ESPON – Reteaua europeana de observare a dezvoltarii si coeziunii teritoriale, care finanteaza cercetarea teritoriului european.

4.9.3 Dezvoltarea rurala si amenajarea teritoriului

Conceptul "amenajarea teritoriului" a aparut in perioada exodului rural catre orasele care se dezvoltau in ritm accelerat sub influenta revolutiei industriale. A aparut necesitatea de a separa spatial functiile urbane: de locuit, de munca, de cultura, de circulatie etc., amenajarea teritoriului extinzandu-se asupra ansamblului spatiului geografic, atat urban cat si rural.

Elaborarea planurilor de amenajare regionala a teritoriului trebuie sa se bazeze pe un complex de elemente de baza, de natura diferita pentru a determina solutii tehnice prietenoase fata de mediu, utile si eficiente pe plan economico-social.

Legea fondului funciar, prevede ca organizarea si amenajarea teritoriului agricol - componenta dominanta a spatiului rural - trebuie sa asigure crearea conditiilor pentru o mai buna folosire a terenurilor in scopul productiei agricole, pe baza de studii si proiecte pentru rezolvarea urmatoarelor probleme:

- corelarea dezvoltarii agriculturii cu celelalte activitati economice si sociale din zona, stabilind masuri care sa determine cresterea productiei agricole si imbunatatirea exploatarei terenului, cunoasterea terenurilor pe proprietari si destinatii in concordanta cu structurile de proprietate si cu formele de cultivare a pamantului;
- stabilirea perimetrului fiecarei proprietati prin comasarea terenurilor dispersate si rectificarea hotarelor amplasate nerational; elaborarea de proiecte pentru organizarea si amenajarea exploatatiilor agricole;
- stabilirea retelei de drumuri tehnologice agricole ca o completare a retelei de drumuri clasate etc.

In functie de sfera de cuprindere, in domeniul amenajarii teritoriului deosebim:

- Planul de amenajare a teritoriului, constituit ca un ansamblu de studii referitoare la o suprafata de teren definita care prevede obiectivele, actiunile si masurile de adoptare pe o perioada determinata care orienteaza aplicarea unor politici in domeniul organizarii teritoriului national, regional sau local;
- Planul urbanistic general, documentatie care stabileste obiectivele, actiunile si masurile pentru localitate, pe o perioada determinata in vederea amenajarii teritoriului. In concordanta cu acesta se elaboreaza planul urbanistic zonal si planul urbanistic de detaliu.

4.9.4 Urbanism si amenajarea teritoriului la nivelul local

Compartimentul urbanism si amenajare teritoriala din cadrul Primariei Stefan cel Mare Neamt
Reprezentant Compartiment Urbanism si amenajare teritoriala IOAN STAN
Viceprimar RARES MIHAIL MUNTEANU

Comuna Stefan cel Mare se intinde pe o suprafata de 5014, 00 ha din care 820 ha intravilan.

La nivelul comunei, studiul privind zonarea teritoriului este in derulare. PUG-ul si PUZ-ul au fost actualizate in 2011.

Compartimentul urbanism si amenajarea teritoriului, la nivel Primarie Stefan cel Mare, are urmatoarele atributii:

- Verifica cererile si documentatiile anexe depuse in vederea obtinerii certificatelor de urbanism si autorizatiilor de construire/desfiintare; intocmeste si elibereaza certificatele de urbanism si autorizatiile de construire/desfiintare;
- Asigura evidenta certificatelor de urbanism si a autorizatiilor de construire/desfiintare;
- Calculeaza taxele pentru certificatele de urbanism si autorizatiile de construire/desfiintare precum si regularizarea acestora la terminarea lucrarilor;
- Organizeaza si exercita controlul in teritoriu in ce priveste modul de aplicare a prevederilor din autorizatia de construire si disciplina in urbanism; instituie registrul de efectuare a controlului si asigura evidenta proceselor-verbale de contraventie;
- Asigura caracterul public al actelor de autoritate eliberate;
- Participa la trasarea constructiilor, urmareste realizarea lucrarilor si la receptia finala a acestora; intocmeste procesele-verbale de receptie la terminarea lucrarilor;
- Pregateste si inainteaza in vederea obtinerii avizelor structurii de specialitate din cadrul consiliului judetean si a acordului unic, proiectul de certificat de urbanism sau de autorizatie de construire/desfiintare;
- Supravegheaza aplicarea prevederilor din planurile de urbanism si amenajarea teritoriului, in acord cu planificarea de mediu;
- Intocmeste si transmite situatiile statistice solicitate de diverse institutii;
- Propune adoptarea de programe pentru infiintarea si dezvoltarea retelelor de canalizare, colectare a apelor fluviale, de aprovizionare cu apa potabila, pentru spatii de epurare a apelor uzate ale localitatii si pentru transportul in comun;
- Raspunde de problemele privind protectia mediului.

La nivelul comunei nu este implementat inca conceptul de ”teritoriu resursa”. Mentalitatea locuitorilor comunei nu este formata pe principiul abordarii vietii sociale si economice in contextul in care teritoriul constituie o resursa.

Zonarea teritoriului se va putea face numai in conditiile definitivarii reconstituirii proprietatii asupra terenurilor si cladirilor. De asemenea, PUG si PUZ vor trebui reactualizate periodic cu includirea tuturor mentiunilor impuse de dezvoltarea locala.

4.10. Mediul inconjurator

4.10.1. Descrierea generala a problemelor de mediu inconjurator

In Romania, spatiul rural se remarca printr-o buna stare de conservare a resurselor naturale de sol si apa, prin varietatea peisajelor traditionale si o ampla diversitate biologica.

Referitor la suprafata agricola, o parte din aceasta a fost afectata de utilizarea incorecta a ingrasamintelor chimice si a pesticidelor, de irigari, drenaje sau de aplicarea unor lucrari mecanice inadecvate, care, pe suprafete reduse, au condus la o puternica degradare a componentelor de mediu. Un alt aspect negativ il constituie abandonul suprafetelor agricole, in special al pasunilor care a generat degradarea unor suprafete insemnate de pajisti.

De asemenea, cresterea economica sustinuta, incepe sa ameninte multe specii de plante si animale, conduce la degradarea resurselor naturale si la modificarea peisajului rural.

Teritoriul comunei Stefan cel Mare este ferit de surse de poluare atat a solului, apelor cat si a atmosferei. Iar obiectivele cuprinse in Lista Monumentelor Istorice si de Arhitectura sunt amplasate in zone neafectate de factori nocivi de mediu.

Educatia ecologica trebuie promovata la toate nivelele de administrare si de varsta. Formarea comportamentului si a deprinderilor fata de mediu trebuie sa inceapa si sa se desfasoare in mod sistematic in gradinite si scoli. In acest sens un aport important il au cadrele didactice care trebuie sa fie constiente de influente si rolul lor formator.

În Stefan cel Mare există probleme cauzate de râul Bahna și sunt necesare amenajări pe o distanță de 3,5 km. De asemenea există pericolul de alunecări de teren pe o suprafață de aprox 5 hectare. Autoritățile locale au luat măsuri pentru ameliorarea acestor probleme.

Se impune monitorizarea situațiilor de risc legate de:

- ✚ Eroziunea solului;
- ✚ Studiu de Fezabilitate pentru consolidarea terenurilor cu alunecări prin efectuarea unor plantații cu salcâmi;
- ✚ Ameliorarea terenurilor degradate din comuna și reabilitarea cursului de apă Bahna;
- ✚ Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces;
- ✚ Suprapășunat: pășunile trebuie reabilitate prin investiții consistente;
- ✚ Saraturarea solului – fenomen frecvent pe teritoriul comunei – duce la scăderea gradului de fertilitate al solului;
- ✚ Defrisări – combaterea fenomenului prin împăduriri în toată comuna.

Problemele de mediu sunt legate de poluarea casnică :

- inexistența unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor din gospodăriile populației ;
- absența canalizării, ceea ce duce la poluarea pânzei freatice ;
- dejectii animale;

Alte surse de poluare: rumegusul rezultat în urma prelucrării lemnului.

Pentru eliminarea impactului asupra mediului, generat de depozitarea necontrolată a rumegusului, precum și în scopul utilizării acestuia ca o sursă naturală trebuie analizate variante de utilizare a rumegusului generat de instalațiile de debitare și prelucrare a lemnului.

4.10.2. Spații verzi și stabilizare terenuri

În ultimii ani asistăm la o adevărată ofensivă lansată de diverși specialiști (ecologi, economiști, sociologi, agenți de marketing s.a.) care încearcă să identifice atitudinile, trăirile, speranțele, dar și îngrijorările oamenilor și instituțiilor față de evoluțiile negative ce au loc în sfera consumului, a resurselor naturale, sau nivelul dezastrelor ce afectează deja zone largi din ecosistem.

Diminuarea spatiilor verzi amplifica riscurile ecologice ale comunitatilor, avand un impact negativ imediat asupra viabilitatii si sustenabilitatii acestora, asupra calitatii vietii si starii de sanatate a populatiei.

Guvernul, prin Ministerul Mediului, alocă anual milioane de euro pentru amenajarea spatiilor verzi din rural, in cadrul Programului national pentru imbunatatirea calitatii mediului. Conform directivelor UE si a legislatiei in vigoare, pana la finalul anului 2013, Romania trebuie sa asigure 26 metri patrati de spatii verzi pe cap de locuitor in fiecare localitate.

Pe raza comunei se impune necesitatea amenajarii de spatii verzi si de agrement, exista teren disponibil pentru acest tip de investitii. Exista spatiu pentru amenajare parc in satul Stefan cel Mare.

Referitor la situatia terenurilor si solurilor, exista probleme cauzate de inundatii si alunecari de teren. Exista aproximativ 5 ha terenuri ce sunt expuse la alunecari. In satul Deleni sunt necesare lucrari pentru regularizarea cursurilor de apa, existand riscul de inundatii. Pe raul Bahna sunt necesare indiguiri.

Se impune monitorizarea situatiilor de risc legate de:

- Eroziunea solului;
- Terenurile cu alunecari prin efectuarea unor plantatii cu salcami/impaduriri;
- Terenurile degradate/inundabile din comuna prin reabilitarea cursurilor de apa si indiguiri in zonele inundabile din satul Deleni;
- Suprapasunat: pasunile trebuie reabilitate prin investitii consistente;
- Saraturarea solului – fenomen frecvent pe teritoriul comunei – duce la scaderea gradului de fertilitate al solului;
- Defrisari – combaterea fenomenului prin impaduriri.

4.10.3. Managementul integrat al deeurilor. Surse majore de poluare

Principalele surse de poluare la nivelul comunei sunt legate de poluarea casnica. Gospodariile populatiei prin inexistenta canalizarii, aceasta foloseste fosele septice pentru a evacua deeurile menajere, pentru colectarea reziduurilor rezultate in urma cresterii animalelor. In

satul Ghigoiesti exista un loc neamenajat unde se strang reziduurilor rezultate in urma cresterii animalelor ceea ce duce la poluarea zonei.

Comuna Stefan cel Mare este inclusa in proiectul ”Sistem de Management Integrat al Deseurilor in Judetul Neamt”- SMID cofinantat din Fondul European de Dezvoltare Regionala prin POS Mediu. Aceasta face parte din Zona 1 – care va transporta deseurile la depozitul de deseuri de la Girov.

Datorita neutilizarii pe scara larga a ingrasamintelor chimice si a pesticidelor in agricultura, nu exista pericolul poluarii cu substante chimice.

Comuna Stefan cel Mare se preteaza la cresterea animalelor si la agricultura, inasa desfasurarea intensiva a acestor activitati si cu profitabilitatea corespunzatoare, necesita dezvoltarea unor unitati de productie mecanizate. In acel moment se va pune problema controlului poluarii.

4.11. Administratia locala

Primăria dispune de un sediu impropriu care necesită reabilitare și în care își desfășoară activitatea un număr de 18 salariați care constituie colectivul executiv al Primăriei. Eventualitatea accesării fondurilor europene pentru dezvoltare rurală va necesita creșterea numărului de salariați maximul de număr de posturi fiind de 22.

Dotari tehnice existente	Necesare dotari tehnice
<ul style="list-style-type: none"> ○ 1 autoturism Dacia; ○ 1 camioneta; ○ 1 mașină pentru colectarea gunoierii; ○ 1 buldoexcavator; ○ 1 microbuz; ○ 1 imog. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ 1 microbuz; ○ 1 lamă pentru zăpadă; ○ 1 autobasculantă; ○ 1 mașină SVSU; ○ 1 autoturism; ○ 1 ambulanță.

La nivelul comunei exista paza comunală pentru satele Stefan cel Mare și Ghigoiesti (2 paznici), însă acest serviciu este necesar și pentru celelalte sate din comună.

În satul Stefan cel Mare există spațiu pentru desfășurarea unui Bazar, însă din lipsa de fonduri acesta nu a mai funcționat în ultima perioadă.

Pe raza comunei există un spațiu unde a fost sediul fostei primării Ghigoiesti, acesta necesită lucrări de reabilitare pentru a putea fi folosit de administrația locală.

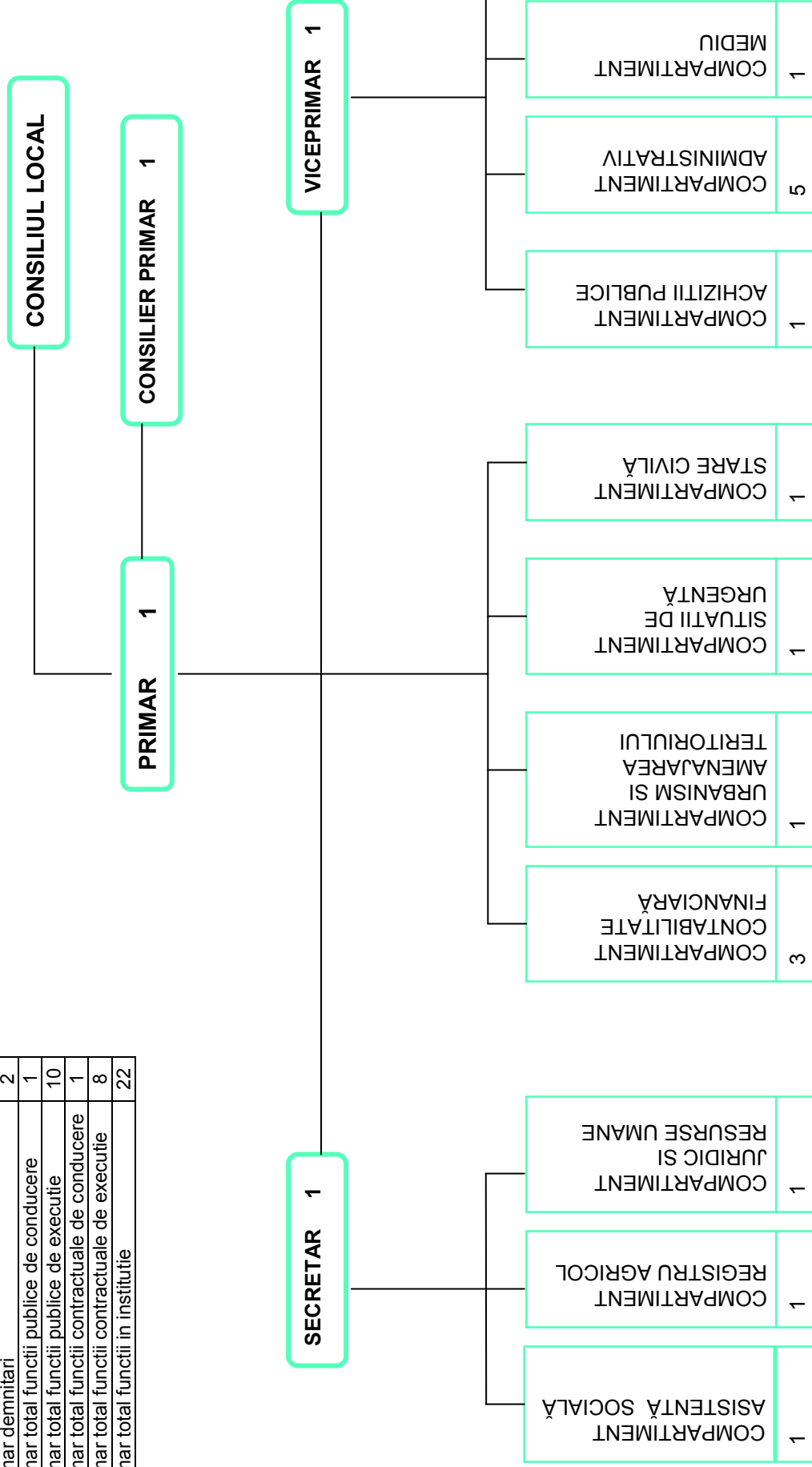

Administratia locala se confrunta cu mai multe probleme care vor trebui rezolvate in viitorul apropiat. Dintre acestea enumeram:

- Elaborare Studiu de Fezabilitate pentru reabilitarea cladirii primariei; dotare, achizitie centrala termica; dotare cu sistem video;
- Reabilitarea fostei primarii din satul Ghigoiesti;
- Studiu de fezabilitate pentru constructie garaj acoperit pentru utilajele primariei;
- Achizitionare 1 autoturism pentru personalul primariei;
- Infiintare echipa de forbal a comunei;
- Amenjare teren de fotbal;
- Modernizare bazar comunal;
- Programe de dotare si intarire institutionala a administratiei publice;
- Dotare la standarde corespunzatoare pentru imbunatatirea calitatii serviciilor oferite populatiei, inclusiv cu echipamente IT care sa permita mentinerea inregistrarilor (de taxe si impozite, de terenuri, etc.) in conditii corespunzatoare si care sa contribuie la scurtarea timpului de rezolvare a problemelor care apar ;
- Programe de perfectionare a personalului propriu, inclusiv familiarizarea cu programe informatice pentru mentinerea inregistrarilor (cadastru, taxe si impozite, etc.);
- Constituirea de parteneriate public private pentru exploatarea unor investitii ale comunitatii si pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public
- Programe de perfectionare pentru accesarea fondurilor europene si pentru pregatirea cetatenilor comunei, potentiali solicitanti de fonduri pentru dezvoltare comunitara ;
- Intarire institutionala ;
- Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru a permite participarea cetatenilor la luarea deciziilor si implicarea acestora.

**ORGANIGRAMA SI NUMARUL DE PERSONAL
 AL APARATULUI DE SPECIALITATE AL PRIMARULUI COMUNEI STEFAN CEL MARE, JUDETELUL NEAMT**

Numar demnitari	2
Numar total functii publice de conducere	1
Numar total functii publice de executie	10
Numar total functii contractuale de conducere	1
Numar total functii contractuale de executie	8
Numar total functii in institutie	22

PROEST

Capitolul V. ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI PE SECTOARE DE ACTIVITATE ȘI PE DOMENII

I. Domeniul SOCIAL

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 1. CULTURA ȘI TRADIȚIE

Resurse existente	<p data-bbox="570 1608 602 1850">Resurse umane</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 3 camine culturale: 1 Camin Cultural in satul Ștefan cel Mare, 1 Camin Cultural in Cirligi și un Camin Cultural in satul Ghigoiești; insa caminul cultural din Ghigoiești necesita reabilitare. ✓ 1 biblioteca comunala in locație proprie. ✓ 2 culte: ortodocși și adventiști; 7 biserici ortodoxe cu 7 preoți (din care una este in constructie in Stefan cel Mare) și 1 biserica adventista. ✓ Monumente istorice: <ul style="list-style-type: none"> • Biserica "Sf. Gheorghe" din Șerbesti (Stefan cel Mare) Conacul Cantacuzilor • Hanul de la Șerbești • Hanul de la Cirligi • Biserica și Conacul de la Cirligi ✓ Monumente naturale <ul style="list-style-type: none"> • Stânca Șerbești
Alte forme	<p data-bbox="1125 1608 1157 1808">Alte forme</p> <p data-bbox="1125 75 1157 1455">Ziua comunei s-a stabilit a fi la data de 2 Iunie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Studiu de fezabilitate pentru reabilitarea Hanului de la Serbesti; ➤ Includerea monumentelor istorice si a muzeului etnografic in circuitul turistic județean; ➤ Inființare O.N.G. la Biserica; ➤ Studiu de Fezabilitate pentru reabilitarea caminului cultural situat in satul Ghigoiești; ➤ Anvelopare camin cultural din Cirligi si dotarea lui cu centrala termica, vesela si mobilier; ➤ Reabilitarea salii de festivitati din cadrul caminului cultural din Stefan cel Mare; ➤ Program cultural – de ziua comunei Ștefan cel Mare;
Necesități:	

	<p>➤ Intreținerea monumentelor istorice;</p> <p>➤ Inițierea punct de informare în cadrul caminelor culturale;</p> <p>➤ Inițierea muzeu etnografic;</p> <p>➤ Inițierea ansamblu de dansuri populare;</p> <p>➤ Amenajare sala de conferințe, sala festivități în cadrul caminului cultural din Valea Ursului.</p>
Mijloace de realizare	Organizarea mai judicioasă a spațiilor din Caminul Cultural
Materiale	
Financiare	Resurse bugetare (cum ar fi fondul Ministerului Culturii pentru reabilitarea caminelor culturale din mediul rural) Resurse atrase (Identificarea de actori locali care să investească) Resurse locale
Umane	
Observații	Activitățile culturale pot crea o relansare a specificului local al comunei

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 2. ARTA

Resurse existente	Resurse umane Resurse materiale Alte forme	1 meșter popular – confecționează maști, costume populare Ciocarlan Elena -
Necesități:		
Mijloace de realizare	Materiale Financiare Umane	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea meșteșugurilor Inițierea unui muzeu etnografic pentru expoziția articolelor meșteșugărești Există o tradiție locală în domeniul artei populare; <p>-</p> <p>-</p>
Observații		Se întrevede o perspectivă de dezvoltare redusă a sectorului în perioada următoare

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 3. EDUCAȚIE

Resurse umane	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 17 cadre didactice
Resurse existente	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 3 grădinite amplasate în incinta școlilor; ✓ 1 școală clasele I - VIII; ✓ Școala este dotată cu laborator IT cu un număr de 5 calculatoare; ✓ Există spațiu pentru teren de sport la școala gimnazială, clasele I-VIII; <p>Potrivit datelor obținute, sunt cuprinși în învățământ 300 elevi și 53 copii la grădinița,</p>
Alte forme	
Necesități:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Amenajarea curții interioare a școlii din Ștefan cel Mare cu spațiu verde, borduri, alei și bănci; achiziționare centrală termică; ➤ Imprejmuirea școlii din Ștefan cel Mare cu gard; ➤ Achiziționarea unui microbuz pentru transportul elevilor; ➤ Dotare laborator școlar cu echipamente IT; ➤ Dotare școli cu sistem video; ➤ Studiu de fezabilitate pentru reabilitarea și utilizarea celor 3 grădinițe existente în comună; ➤ Studiu de fezabilitate pentru reabilitarea/ modernizarea școlilor din comună; ➤ Dotarea școlilor cu mobilier; ➤ Studiu de Fezabilitate pentru construcție sala de sport și amenajare teren de sport; ➤ Îmbogățirea fondului de carte al bibliotecii școlare.
Mijloace de realizare	<p>Materiale</p> <p>Adoptarea materialelor de construcții moderne cu calități termice deosebite</p> <p>Financiare</p> <p>Resurse bugetare, Resurse atrase Resurse locale</p> <p>Umane</p> <p>Colectivele Școlilor din comuna Ștefan cel Mare</p>
Observații	Sistemul educativ local trebuie să devină principala sursă de competențe profesionale pentru mediul rural

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 4. ASISTENȚA SOCIALĂ

Resurse existente	Resurse umane	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 asistent social + 8 asistenți maternali ✓ 54 de familii care beneficiaza de legea 416/2001;
	Resurse materiale Alte forme	Nu exista o asociatie neguvernamentala in comuna Ștefan cel Mare
Necesitați:		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Proiect de asistare sociala a mameilor singure; ➤ Consiliere psihologica pentru copiii abandonatți/lasați in grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei; ➤ Inființarea unui centru de zi și permanent pentru batrâni și pentru copii (exista spatiu in satul Ghigoiești – fosta primarie); ➤ Inființarea unei cantine sociale; ➤ Studiu de Fezabilitate pentru construcția unui centru de zi pentru persoane defavorizate, pentru persoanele cu un nivel scazut de trai; ➤ Inființare post de psiholog și personal specializat in vederea consilierii persoanelor cu probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consuma alcool și alte persoane aflate in dificultate; ➤ Inființare posturi de asistent social; ➤ Inființare cabinet pentru asistența comunitara; ➤ Campanii de conștientizare a populației cu privire la necesitatea serviciilor de asistența sociala; ➤ Identificarea de potențiali actori locali (parohii, ONG-uri, etc.) care sa preia administrarea sau sa sprijine aceste servicii.
	Mijloace de realizare	<p>Exista spatiu pentru infiintare centru de zi și permanent pentru batrâni.</p> <p>Resurse bugetare</p> <p>Resurse atrase (potențiali actori locali - parohii, ONG-uri, etc.- care sa preia administrarea acestor servicii)</p> <p>Asistenți sociali</p>
Observații		Programul are șanse de aplicare datorita nivelului de trai redus din comuna Ștefan cel Mare

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 5. SANATATE

Resurse existente	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 medici + 2 persoane -cadre medii sanitare; ✓ 1 medic stomatolog ✓ 1 medic veterinar 	
Resurse umane	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 DISPENSARE : 1 dispensar in satul Ștefan cel Mare care nu are dotarile necesare și 1 dispensar in satul Cirligi; ✓ 1 cabinet stomatologic; ✓ 1 farmacie umana; ✓ 1 dispensar veterinar; 	
Resurse materiale	In comuna sunt inregistrate 15 de persoane bolnavi gr I	
Alte forme	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Studiu de Fezabilitate pentru reabilitare dispensare, dotarea și utliarea acestora la standarde europene, racordarea la utilitati; ➤ Achiziționarea unei mașini dotata corespunzator pentru a asigura servicii medicale persoanelor din satele indepartate de dispensarele medicale; ➤ Infiintarea unui dispensar medical in satul Ghigoiești; ➤ Infiintare punct de permanenta in satul Ștefan cel Mare; ➤ Studiu de fezabilitate pentru reabilitare cabinet stomatologic; ➤ Studiu de Fezabilitate pentru modernizare cabinet veterinar; ➤ Studiu de Fezabilitate pentru construcție-inființare farmacie veterinara; ➤ Inființarea unui serviciu pentru persoanele cu boli incurabile; ➤ Studiu in vederea stabilirii calitații apelor de la sursele de apa subterane și de suprafața de pe teritoriul comunei, intrucât exista nitriți și nitrați in apa potabila; ➤ Program complex de asigurare a securitații umane fața de expunerea la riscul de imbolnavire. 	
Mijloace de realizare	Materiale	Baza materiala actuala
	Financiare	Fonduri publice, fonduri atrase
	Umane	Personal de specialitate
Observații	Politica de sanatate umana constituie una din prioritățile importante ale Uniunii Europene	

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 6. ORDINE ȘI SIGURANȚA PUBLICĂ

Resurse existente	Resurse umane	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 3 persoane: un șef de post cu 2 agenți de poliție ✓ 2 paznici in satele Ștefan cel Mare și Ghigoiești (paza comuna)
	Resurse materiale	<p>Exista sediu de poliție dar este impropriu pentru a putea desfașura activitățile;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 Mașina de poliție utilizata in comun cu Politia Comunei Dragomirești
	Alte forme	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Exista plan de acțiune pentru aparare civila aprobat (calamități: inundații, cutremur, alunecari de teren, etc.) Infrastructuralitatea scazuta ✓ Exista campanii de educare a populației in spiritul respectarii legii
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> ➢ Reabilitare și dotare sediu de Poliție; ➢ Achiziționare mașina de pompieri și/sau in colaborare cu localitațile invecinate; ➢ Achiziționare 1 vehicul de poliție propriu; ➢ Imbunătățirea sistemului de paza comuna și obșteasca - angajare 4 paznici (pentru fiecare sat); ➢ Infiintare Politie Locala – 7 posturi pentru angajare; ➢ Campanii de educație a populației in spiritul respectarii legii;
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	Fonduri bugetare
	Umane	Personal de specialitate format dintre localnici sau atras
Observații		Siguranța publica devine o prioritate locala importanta legata de frecvența tot mai ridicata a fenomenelor naturale

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 7. CONDIȚII DE LOCUIT

Resurse existente	Resurse umane	<p>Populația comunei – 3316 locuitori din care 2961 populatie stabila in comuna Ștefan cel Mare</p> <p>Conform datelor furnizate de Primaria Com. Ștefan cel Mare</p>
	Resurse materiale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1404 locuințe; ✓ 70 % locuințe din caramida; 10-15% locuințe noi modernizate. <p>Din 1249 gospodarii 13 sunt ale cultelor și 8 de stat</p> <p>Exista gospodarii care nu sunt racordate la rețeaua electrica.</p> <p>Incalzirea se face cu sobe și centrale termice pe lemni.</p>
	Alte forme	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Aplicarea Codului construcțiilor privind locuințele (reabilitarea celor vechi și construirea altora noi);
Necesități:		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Acțiune educativă de conștientizare a locuitorilor cu privire la exigențele condițiilor de locuit; ➤ Promovarea unei politici de urbanism moderne; ➤ Construcție bloc AN; ➤ Construirea unui bloc de locuințe pentru personal de specialitate (medici, profesori etc.)
Mijloace de realizare	-
Materiale	Fonduri proprii și Fonduri bugetare
Financiare	
Umane	Forța de munca calificată, plecată în străinătate sau disponibilă pe plan local
Observații	Este necesară o campanie de conștientizare a populației cu privire la necesitatea creării unor condiții de locuit la standarde înalte de confort

II. Domeniul ECONOMIC

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 8. AGRICULTURA

Resurse existente	Resurse umane	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Locuitorii comunei Ștefan cel Mare 																		
	Resurse materiale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 3362 ha teren arabil, 474 ha padure, 761 ha pășuni, 65 ha fânețe, 90 ha livezi ✓ Total teren intravilan 800 ha ✓ Total teren extravilan 4214 ha 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>cai</th> <th>bovine</th> <th>ovine</th> <th>porcine</th> <th>caprine</th> <th>pasari</th> <th>stupi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>130</td> <td>550</td> <td>2200</td> <td>420</td> <td>150</td> <td>6000</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table>	cai	bovine	ovine	porcine	caprine	pasari	stupi	130	550	2200	420	150	6000	150			
cai	bovine	ovine	porcine	caprine	pasari	stupi														
130	550	2200	420	150	6000	150														
	Alte forme	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Livezi: 90 ha; ✓ Exista un râu: Bahna; ✓ Alunecari de teren: 5 ha. S-au luat măsuri pentru reducerea riscurilor. 																		
	Necesități:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Regularizare râul Bahna 3,5 km; ➤ Ameliorarea terenurilor degradate din comuna; ➤ Inființare centru de predare a produselor din carne și lapte – domeniul zootehnie; 																		

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Inițiere ferme de porcine; ferme de oi; ferme de vite; ➤ Reabilitare pașuni și fânețe; ➤ Stabilizare terenuri expuse la alunecari; ➤ Promovarea unei politici agricole care sa conduca la performanța și la valorificarea biomasei (nealimentar); ➤ Promovarea unei politici adecvate in domeniul resurselor umane care lucreaza in agricultura; ➤ Dezvoltarea unor interfețe de preluare a recoltelor agricole pentru valorificare: centre de predare; ➤ Promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii; ➤ Organizarea de exploatații agricole pentru culturi performante.
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Surse proprii, Surse publice, Surse atrase
	Umane	Masurile Programului Național de Dezvoltare Rurala; Programul Operațional Sectorial Agricultură și Dezvoltare Rurala Calificarea persoanelor care lucreaza in agricultura
Observații		Agricultura va rămâne activitatea de baza pentru dezvoltarea economica a comunei, dar trebuie sa devina performanta printr-o abordare manageriala moderna

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 9. SILVICULTURA

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale Alte forme	✓ fond cinegetic 330 ha
Necesități:		-
Mijloace	Materiale	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lucrari de impadurire; ➤ Stabilizare terenuri cu impaduriri; ➤ Amplasare de perdele forestiere; ➤ Inițiere iaz (exista potential). Terenuri improprii practicaarii agriculturii sau predispușe la alunecari

de realizare	Financiare	Programul Operațional Sectorial pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, PNDR
	Umane	-
Observații		<p>Factori favorabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Politica națională în domeniul Silviculturii (echilibrare ecologică, culturi mozaic) ● Politica națională în domeniul energiei (arbori cu ritm rapid de creștere pentru valorificare energetică)

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 10. INDUSTRIE

Resurse existente	Resurse umane	✓ 78 populație activă și salariați în domeniul non-agricole
	Resurse materiale	-
	Alte forme	Profilul economic al comunei Ștefan cel Mare este în principal agricol. În mod secundar există câteva activități de tip industrial cu dimensiuni restrânse.
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Promovarea spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea unor activități de producție pentru valorificarea resurselor locale; ➤ Fixarea prin PUZ a unei zone de intravilan destinate amplasamentelor industriale; asigurarea cu utilități și cai de acces;
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	Atragerea de surse financiare din fonduri publice sau fonduri private
	Umane	Continuarea studiilor de către absolvenții școlii
Observații		-

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 11. COMERȚ ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICA

Resurse existente	Resurse umane	Intreprinzătorii privați de pe raza comunei
	Resurse materiale	✓ 19 unitati economice in domeniul comerț și alimentatie publica
	Alte forme	-
Necesitați:		
Mijloace de realizare	Materiale	> Alinierea la standardele aprobate a activitațiilor comerciale;
	Financiare	> Inființarea unor spații comerciale de alimentație publica de tip supermarket
	Umane	Resurse private, Resurse atrase
Observații		
Risc: regimul sever al condițiilor de comercializare a produselor alimentare impun cheltuieli ridicate pentru investiții		

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 12. SERVICII

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 Poșta, ✓ Cablu TV+NET; Telefonie mobila; Servicii medicale; Farmacie umana; Cabinet stomatologic; Cabinet de asistenta veterinara; ✓ Unitati comerciale – magazine mixte;
	Alte forme	-
Necesitați:		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ SUPERMARKET; ➤ Cabinet servicii juridice si notariale; ➤ Service reparatii auto, electrocasnice si electronice; frizerie – coafor; cizmarie; croitorie; ➤ Sala fitness, salon de infumusetare, Centru SPA; ➤ Fabrica de prelucrare a laptelui; ➤ Brutarie; ➤ Punct de informare a populatiei cu privire la legislatia europeana. 		

Mijloace de realizare	Materiale	Dotari adecvate pentru servicii de performanță Resurse private, Resurse atrase Tineri care se pot califica in scopul desfașurarii unor activități in domeniul serviciilor
	Financiare	
	Umane	
Observații		Promovarea unei politici de asociere a intreprinzatorilor locali și atrași pentru dezvoltarea unor activități economice in domeniul serviciilor

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 13. (AGRO)TURISM

Resurse existente	Resurse umane	1 pensiune 1 monument natural "Stânca de la Șerbești" Monumente istorice pe raza comunei: <ul style="list-style-type: none"> • Biserica din Șerbești (Ștefan cel Mare) • Hanul de la Șerbești • Conacul Cantacuzilor de la Șerbești • Hanul de la Cirligi • Biserica și Conacul de la Cirligi • Stanca Șerbești
	Alte forme	Exista o concepție in valorificare prin agro-turism a potențialului local Exista monumente ce pot valorificate dpdv turistic.
Mijloace de realizare	Necesități:	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Valorificarea zonei cu potențial turistic; ➢ Realizarea unui iaz / spatiu de agrement pentru pescuit amator/sportiv; Poate fi pus in valoare meșterul popular prin infiintarea unui muzeu ce poate reprezenta un punct de atractie pentru turiști.
	Materiale	Zone ale comunei care pot fi amenajate pentru agro-turism- satul Soci poate fi zona turistica
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase
	Umane	Intreprinzatori, oameni de afaceri

Observații	Promovarea unei politici de incurajare a activităților de interes turistic în asociere cu alte activități care pot apăta specific local
------------	---

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 14. CONSTRUCȚII

Resurse existente	Resurse umane	▼ 42 de persoane lucrează în industrie și în construcții
	Resurse materiale	-
	Alte forme	-
Necesități:		
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Iniființarea unor activități generatoare de venituri cu specializare în construcții și amenajări funciare; ➤ Organizarea unor cursuri de calificare și specializare pentru activități de construcții: pietrari, fierari, betoniști, zidari, zugravi, tâmplari, dulgheri etc.;
Mijloace de realizare	Materiale	Materiale de construcții, gospodăriile populației
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase
	Umane	Personal calificat în meserii de construcții. Intreprinzatori care doresc să înceapă o afacere în construcții
Observații		
-		

III. Domeniul INFRASTRUCTURA

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 15. TEHNICO - EDILITAR

Resurse umane	2961 consumatori – populație stabilă
Resurse materiale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ În comuna există aprox. 20 km rețea de apă; alimentare din puturi de colectare și aducțiune; ✓ Există fose septice, construite din beton, dar nu se cunosc date precise despre numărul acestora pe teritoriul comunei; <ul style="list-style-type: none"> ✓ 5 sate din comuna Ștefan cel Mare sunt alimentate cu apă;
Alte forme	-
Necesități:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Introducerea rețelei de apă în satul Ghișoiești; ➤ Studiu de Fezabilitate pentru a introduce canalizarea în fiecare sat din comuna; ➤ Construirea stației de epurare – stație locală; ➤ Program de conștientizare a cetățenilor cu privire la necesitatea racordării la rețeaua edilitară pentru eliminarea expunerii la poluare și agenți patogeni;
Mijloace de realizare	Fonduri atrase, fonduri publice
Observații	<p>Persoane active din comuna (aplicarea proiectelor generează surse de venituri pentru populație)</p> <p>Acest sector este determinant în crearea condițiilor optime de locuit în localitate</p>

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 16. ENERGETICA

Resurse umane	-
Resurse existente	<p>12 posturi TRAFU (6x160 KV și 6 x 180 KV)</p> <p>Racord rețea electrică 95%</p> <p>Rețea strădală iluminat public 80% - 44 km rețea electrică strădală alimentată din Stația de transformare – 110/20 KV, PAL Piatra Neamț</p> <p>Consumatorii de energie electrică din comuna sunt alimentați prin linii electrice de distribuție de joasă tensiune.</p>

	Alte forme	
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reabilitarea/ modernizarea rețelei de iluminat stradal; ➤ Extindere rețeaua de iluminat pe o distanță de 2 km; ➤ Introducerea rețelei de gaz metan, pentru acoperirea nevoilor energetice ale populației și instituțiilor; ➤ Valorificarea resurselor energetice regenerabile; ➤ Realizare parc de eoliene în satul Ghigoiești; ➤ Realizare parc de panouri fotovoltaice; ➤ Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetică produselor agricole ;
Mijloace de realizare	Materiale	Terenul agricol disponibil Expunerea la vânt și la insolație
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri atrase, fonduri publice
	Umane	Locuitorii satelor
Observații		Nu există o tradiție locală în domeniul aplicațiilor energetice din surse regenerabile (excepție, lemnul pentru foc) Valorificarea potențialului acestui sector constituie o șansa pentru dezvoltarea comunei

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 17. REȚEA DE TRANSPORT

Resurse umane		Locuitorii comunei 3316
Resurse existente		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Exista 72 km drumuri; ✓ 8 km drum național asfaltat;
Alte forme		<ul style="list-style-type: none"> ✓ 8 km drumuri județene asfaltate; 56 km drumuri comunale și satești din care 33,2 km sunt asfaltati <p>In satul Cirligi nu există refugii pentru calatori și nici pe ruta Girov – Hanu Ancutei. Nu există mijloc de transport în comun pe rutele Ghigoiești - Ștefan cel Mare și Bordea - Ștefan cel Mare.</p>
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea de refugii/ stații pentru calatori în toată comuna; ➤ Asfaltarea tuturor drumurilor comunale; ➤ Studiu de fezabilitate pentru drum Cirligi – Dusești; ➤ Studiu de fezabilitate pentru amenajarea drumurilor satești; ➤ Studiu de fezabilitate pentru construcție 2 poduri peste raul Bahna;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Studiu de Fezabilitate pentru construcție trotuare drumuri de-a lungul drumurilor; ➤ Amenajare rigole de scurgere (betonare); ➤ Introducerea rețelei de transport intern în comuna; ➤ Reabilitarea drumurilor de exploatare agricolă pe toată raza comunei; ➤ Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor; ➤ Evaluări periodice ale necesarului de transport de persoane și de marfa din zona și promovarea acestuia în rândul transportatorilor locali; ➤ Amenajări de parcare;
Mijloace	Calitatea drumurilor de acces în localitate
de realizare	Activități generatoare de profit
Observații	-
	Ponderele transportului se realizează spre Roman și Piatra Neamț

IV. Domeniul URBANISM**Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 18. MANAGEMENTUL TERITORIULUI**

Resurse existente	Resurse umane	Responsabilul pe urbanism, primarul, secretarul; cei 3316 locuitori ai comunei
	Resurse materiale	Cele 5014 ha ale comunei
	Alte forme	Este inceput studiul și cercetarea privind zonarea teritoriului
	Necesități:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Crearea unei mentalități de abordare a vieții sociale și economice locale în care teritoriul constituie o resursă; ➤ Studii și cercetări privind zonarea teritoriului pe criterii de potențial economic, social, ecologic, tehnologic și crearea conceptelor necesare de valorificare a acestui potențial - completare, finalizare; ➤ Definitivarea reconstituirii proprietății asupra terenurilor și cladirilor; ➤ Adoptarea unui concept european de organizare teritorială pentru îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare urbana; ➤ Organizarea administrativ a comunei.
Mijloace de realizare	Materiale	Intreg teritoriul comunei
	Financiare	Resurse bugetare, resurse atrase
	Umane	Acces la consultața de specialitate pentru realizarea obiectivului
	Observații	Managementul teritoriului diferă de amenajarea teritoriului

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 19. PUG ȘI PUZ

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale Alte forme	Exista PUG și PUZ
Necesități:		
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	Fonduri locale
	Umane	Acces la consultanța de specialitate
Observații		
<p>➤ Reactualizarea PUG și PUZ cu includerea tuturor mențiunilor impuse de dezvoltarea locala</p>		

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 20. AMENAJAREA TERITORIULUI

Resurse existente	Resurse umane	Disponibilitatea celor 3316 de locuitori de a participa la activitățile de amenajare a teritoriului
	Resurse materiale Alte forme	Cele 5014 ha ale comunei <ul style="list-style-type: none"> ▼ Alunecari de teren: 5 ha.
Necesități:		
Mijloace de realizare	Materiale	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stabilizare terenuri expuse la alunecari prin impaduriri; ➤ Amplasare de perdele forestiere; ➤ Regularizarea și consolidarea malurilor; ➤ Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces; ➤ Constituirea și actualizarea permanenta a unei baze de date privind situația teritoriului;
	Financiare	Incurajarea dezvoltării unor activități economice locale pentru amenajari și întreținere
	Umane	Fonduri private, fonduri atrase
Observații		
<p>Crearea de locuri de munca pentru populația activa locala pentru lucrari de amenajare</p> <p>Promovarea unei politici de amenajare și creare a unor premise de dezvoltare locala pe principii durabile</p>		

V. Domeniul MEDIUL INCONJURATOR**Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 21. CALITATEA MEDIULUI (APA, AER, SOL)**

Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei nu sunt expuși la poluare sau generatori de poluare
	Resurse materiale	Terenuri agricole și tehnologiile de întreținere a culturilor Gospodăriile populației, dejecțiile animale, șoseaua Apa infestată cu nitriți și nitrați, fosfați și germeni patogeni
	Alte forme	Un procent foarte mic din totalul locuințelor dețin instalații pentru apa realizate din surse proprii
Necesități:		
Mijloace de realizare	Materiale	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Identificarea surselor de poluare și a stadiului de afectare a mediului înconjurător; ➤ Achiziționare pubele pentru depozitarea deșeurilor animale, rumegușuri; ➤ Amenajarea unui spațiu pentru depozitarea deșeurilor animale, rumegușuri; ➤ Monitorizarea calității, luarea unor măsuri de protecție care vizează starea de confort și sănătate a populației; ➤ Educația ecologică trebuie promovată la toate nivelele de administrare și de vârstă; ➤ Formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu trebuie să înceapă și să se desfășoare în mod sistematic în grădinițe și școli; ➤ Monitorizarea gradului de poluare a aerului, proiect privind identificarea durității apei (prezinta nitriți și nitrați în cantități considerabile), solului; ➤ Soluții de stopare a poluării și de restaurare ecologică; ➤ Program de restructurare a activităților gospodărești pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei și solului; ➤ Program de conștientizare a populației comunei asupra riscurilor de expunere la poluare și a măsurilor de evitare a poluării mediului înconjurător; ➤ Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor ecologice
	Financiare Umane	Depoluare naturala (macrofitе) Resurse publice, resurse atrase
Observații	<p>Reprezentanții societății civile, personal specializat pentru aplicarea proiectelor</p> <p>Este necesara o politica ecologica intensiva pentru: stoparea poluării, crearea condițiilor pentru desfășurarea unor activități economice ecologice, asigurarea confortului unei vieți în mediu curat fara expunere la riscuri de poluare</p>	

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 22. PROTECȚIA SANATAȚII UMANE

Resurse existente	Populația comunei grupată pe categorii de vârstă				
	Vârsta	0 - 14 ani	15 - 39 ani	40 - 60 ani	peste 60 ani
	Numar	440	1034	765	1077
Resurse umane	2 medici de medicina generala 2 asistenti medicali				
Resurse materiale	2 dispensare umane				
Alte forme	-				
Necesități:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Studiu de Fezabilitate pentru reabilitare dispensare, dotarea și utilizarea acestora la standarde europene, racordarea la utilități; ➤ Achiziționarea unei mașini dotate corespunzător pentru a asigura servicii medicale persoanelor din satele îndepărtate de dispensarele medicale; ➤ Inființarea unui dispensar medical în satul Ghigoiești; ➤ Inființare punct de permanență în satul Ștefan cel Mare; ➤ Studiu de fezabilitate pentru reabilitare cabinet stomatologic; ➤ Studiu de Fezabilitate pentru modernizare cabinet veterinar; ➤ Studiu de Fezabilitate pentru construcție-inființare farmacie veterinară; ➤ Inființarea unui serviciu social pentru persoanele cu boli incurabile; ➤ Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterană și de suprafață de pe teritoriul comunei, întrucât există nitrizi și nitrați în apa potabilă; ➤ Program complex de asigurare a securității umane față de expunerea la riscul de imbolnavire. 				
Mijloace de realizare	Materiale	Cladiri și mijloace de comunicare și transfer de cunoștințe			
	Financiare Umane	Resurse publice, resurse atrase, resurse private Specialiști și voluntari			
Observații	Focalizarea politicii administrației publice pe satisfacerea nevoilor umane				

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 23. UTILIZAREA DURABILA A RESURSELOR NATURALE

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Participare la un proiect zonal integrat de valorificare durabila a resurselor naturale; ➤ Desfașurarea unei campanii de conștientizare a populației cu privire la gestionarea durabila a resurselor locale; ➤ Promovarea unei politici de încurajare a activităților de exploatare a resurselor regenerabile; ➤ Proiect de educare și transfer de cunoștințe cu privire la conceptul de dezvoltare durabila și a raportului nevoii/ resurse;
Mijloace de realizare	Materiale	Mijloace moderne de conducere și control al proceselor
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, resurse private
	Umane	Proprietarii de pământ de pe raza comunei pentru resursele solului
Observații		Oportunitatea valorificării potențialului sectorului este o prioritate a Strategiei Europene

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 24. MANAGEMENTUL INTEGRAT AL DEȘEURILOR

Resurse existente	Resurse umane	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Persoanele incluse in programul de ajutor social <ul style="list-style-type: none"> ✓ Baza tehnica a comunei
	Resurse materiale Alte forme	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Exista serviciu de colectare a deșeurilor in cadrul primariei; ✓ Tendințe de depozitare neorganizata de deșeuri solide post-utilizare, gunoii se recicleaza in sistem propriu; ✓ Colectarea deșeurilor se face in saci de gunoi; ✓ Arderea poluanta a unor materiale post-utilizare: mase plastice, cauciuc, textile sintetice
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Activități de educare a populației cu privire la necesitatea și modul de gestionare a deșeurilor menajere solide, incheierea contractelor pentru achiziționarea pubelelor; ➤ Achiziționare mașina de compactat ori de sortat gunoii;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Construirea unei platforme pentru depozitarea gunoiiului animal și utilizarea sa ulterioara in agricultura ecologica; ➤ Participarea la construirea platformei ecologice pentru depozitarea deșeurilor; ➤ Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediara a deșeurilor solide; ➤ Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor moderne gestionare a deșeurilor; ➤ Educația ecologica trebuie promovata la toate nivelele de administrare și de vârsta. 	
Mijloace de realizare	Materiale	Infrastructura de colectare, depozitare, transport
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase
	Umane	Personal calificat
Observații	Acest sector este determinant in crearea condițiilor optime de locuit in localitate	

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 25. SPAȚII VERZI

Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei 3316 persoane
	Resurse materiale	Spații publice, curțile oamenilor și ale instituțiilor
	Alte forme	<ul style="list-style-type: none"> ▼ Exista teren disponibil pentru amenajarea spațiilor de joaca, acestea trebuie valorificate in acest scop; <ul style="list-style-type: none"> ▼ Exista spatiu pentru amenajare parc in satul Ștefan cel Mare. ➤ Realizarea a 6 spații de joaca pentru copii – la gradinițe, școli, ori in alte locații stabilite de catre autorități; ➤ Realizarea unui parc pentru locuitorii comunei (exista spatiu necesar);
Necesități:		
Mijloace de realizare	Materiale	Acces la material biologic adecvat
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri atrase, fonduri publice
	Umane	Acces la consultanța peisagistica
Observații	Pentru locuitorii comunei amenajarile peisagistice trebuie sa devina un factor de confort și sanatate	

Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 26. STABILIZARE TERENURI

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	Alunecari de teren: 5 ha
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea de indiguiri; ➤ Elaborarea Studiului de Fezabilitate pentru consolidarea malurilor și taluzurilor prin plantarea de zone verzi; ➤ Regularizare râu Bahna; ➤ O evaluare geologica competenta și identificarea zonelor expuse la alunecari; ➤ Stabilizarea solurilor predispușe la alunecari; ➤ Combinarea politicilor din silvicultura și horticultura cu cele de stabilizare a terenurilor; ➤ Regularizarea cursurilor de apa a pâraielor
Mijloace de realizare	Materiale	Suprafețele de teren afectate
	Financiare	Programul Operațional Sectorial pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală
	Umane	Persoanele active din comuna, proprietari ai terenurilor afectate
Observații		Prin acțiunile de stabilizare a terenurilor se refăce și echilibrul ecologic la zonei

VI. Domeniul ADMINISTRATIE PUBLICA**Analiza nevoilor și potențialului din sectorul de activitate 27. ADMINISTRATIE ȘI SOCIETATE CIVILA**

Resurse existente	Resurse umane	18 salariați care constituie colectivul executiv al Primăriei
	Resurse materiale	Sediul primăriei impropriu
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Programe de dotare și întarire instituțională a administrației publice ➤ Studiu de Fezabilitate pentru reabilitarea clădirii primăriei; dotare, achiziție centrală termică; dotare cu sistem video; ➤ Studiu de fezabilitate pentru construcție garaj acoperit pentru utilajele primăriei; ➤ Reabilitarea fostei primării din satul Ghigoiești; ➤ Inifiintare echipa de forbal a comunei; ➤ Amenjare teren de fotbal; ➤ Achiziționare 1 autoturism pentru personalul primăriei; ➤ Modernizare bazar comunal; ➤ Racordarea instituțiilor, a agenților economici și a populației la sistemele actuale de comunicare; ➤ Program de perfecționare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu; ➤ Programe de constituire și dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru lucrări de investiții și exploatare a patrimoniului comunei; ➤ Programe de constituire și dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru intervenție în cazuri de forță majoră; ➤ Întărirea instituțională a Primăriei pentru realizarea unei activități performante a actului de administrare; ➤ Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru întărirea participării cetățenilor la administrarea comunei; ➤ Constituirea de parteneriate public private pentru exploatarea unor investiții ale comunității și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public; ➤ Încurajarea formelor de asociere a societății civile pentru participare la viața publică a localității;
	Mijloace	Patrimoniul public și privat al comunei

de realizare	Financiare	Fonduri proprii și fonduri bugetare
Observații	Umane	Creșterea numărului de salariați ai Primăriei pentru a se mari calitatea actului de administrație publică
		Creșterea autonomiei administrației publice locale presupune constituirea mijloacelor adecvate a aplicare și urmarire a consecințelor politicii economice, sociale și ecologice și a impactului asupra cetățenilor și bunurilor lor

Capitolul VI. ANALIZA SWOT

ANALIZA SWOT globala pentru Comuna Ștefan cel Mare	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 5014 ha suprafata comunei; ➤ existenta a importante resurse naturale pe raza comunei (terenuri agricole, suprafete întinse de pășune, conditii bune de creștere a animalelor, conditii favorabile agriculturii, conditii prielnice creșterii pomilor fructiferi). ➤ accesul în comuna se face pe drum national recent modernizat; ➤ forta de munca este ieftina pe raza comunei; ➤ grad de poluare redus datorita inexistentei agentilor economici poluatori (cu exceptia poluarii rezultate în urma activitatilor gospodarești și a creșterii animalelor); ➤ comuna este electrificata în 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ramânere în urma a infrastructurii de drumuri, apa – canal, colectare deșeuri, gaz metan; ➤ drumuri comunale ramase înca nemodernizate; ➤ dotare nesatisfacatoare în domeniul asistentei sociale și al sanataii; ➤ baza materiala a educatiei și culturii relativ scazuta; ➤ populatia este îmbatrânita și a migrat semnificativ spre alte zone; ➤ conditiile de locuit nu corespund standardelor; ➤ resurse financiare scazute la dispozitia primariei; ➤ insuficienta dezvoltare a activitatilor economice derulate de locuitorii

<p>proportie de 95%</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ acces la rețeaua de telefonie fixa, mobilă și internet; ➤ racordare la rețeaua de alimentare cu apă potabilă în proporție de 85%; ➤ existența unui efectiv crescut de animale în gospodării; ➤ zonă favorabilă activităților economice; ➤ apropierea de alte localități poate duce la proiecte comune de infrastructură (utilități) cu o reducere semnificativă a costurilor; ➤ intervenția omului în mediul înconjurător este redusă. 	<p>comunei; slabă dezvoltare a serviciilor pentru populație;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ inexistența unor actori locali care să preia unele din greutățile administrației; ➤ slabă participare a locuitorilor comunei la viața comunității; ➤ absența personalului înalt calificat în administrație; ➤ probleme sociale legate de sărăcie; ➤ absența fondurilor de start pentru demararea afacerilor; ➤ turism slab dezvoltat; ➤ nu există proiecte pentru accesarea fondurilor europene. ➤ Degradarea monumentului istoric Hanul de la Serbesti
---	---

Oportunitati	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ România- membru al UE si oportunitati de dezvoltare echilibrata a regiunilor; ➤ existenta unor potentiale surse de finantare externe prin intermediul unor fonduri diverse (de modernizare a administratiei, de dezvoltare rurala, de coeziune), etc. ➤ posibilitati de atragere a investitorilor datorita existentei fortei de munca pe plan local; ➤ mediul geografic permite dezvoltarea anumitor ramuri economice (ex. industria alimentara, materiale de constructii, turism, etc.) ➤ posibilitatea accesarii pietei europene. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ necesitatea investitiilor financiare mari în agricultura și creșterea animalelor; ➤ insuficienta dezvoltare a infrastructurii poate alunga potentialii investitori în economie; ➤ continuarea plecarii populatiei tinere catre alte zone și tari; ➤ absenta spiritului antreprenorial la populatie; ➤ lipsa de coeziune a masurilor de dezvoltare economica și sociala; ➤ imposibilitatea de a accesa finantari nerambursabile datorita absentei personalului calificat in domeniu; ➤ imposibilitatea de a accesa finantari nerambursabile de anvergura pentru dezvoltarea comunei datorita imposibilitatii asigurarii cofinantarii.

ANALIZA SWOT

pe domenii prioritare

DEZVOLTARE ECONOMICA RURALA

AGRICULTURA, SILVICULTURA

Puncte tari

- bogatia naturala a comunei propice pentru cultura plantelor de câmp si cresterea animalelor: 3362 ha teren arabil; 761 ha pasuni; 65 ha fanete;
- efectiv crescut de animale si pasari: 2200 ovine, 420 porcine, 550 bovine, 130 cai, 150 capre, 6000 pasari;
- 474 ha paduri;
- existenta conditiilor climaterice si de sol favorabile unei agriculturi care poate fi competitiva în conditiile unei mecanizari corespunzatoare;
- existenta conditiilor prielnice pentru înfiintarea de ferme si fabrici de nutreturi combinate;
- existenta potentialului de

Puncte slabe

- fragmentarea suprafetelor agricole;
- existenta unor suprafete agricole însemnate;
- gradul scazut de mecanizare a agriculturii si implicit productivitate scazuta;
- investitii reduse în agricultura;
- abandonul unor suprafete agricole, în special al pasunilor;
- inexistentia unui sistem centralizat de desfacere a produselor agricole;
- forta de munca imbatranita pentru agricultura;
- slaba dezvoltare a exploataretilor agricole si lipsa specialistilor în agricultura;
- taierea abuziva a unor suprafete însemnate din fondul forestier;
- lipsa lucrarilor de impadurire;
- slaba dezvoltare a infrastructurii de

<p>prelucrare primara si avansata a produselor agricole si animale;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ existenta oportunitatilor de finantare externa nerambursabila care pot contribui la dezvoltarea agriculturii si silviculturii; ➤ existenta unor asociatii profesionale pentru sprijinirea producatorilor in agricultura; ➤ existenta unor institutii specializate: oficiul judetean pentru consultanta agricola neamt. 	<p>drumuri agricole si forestiere;</p>
<p>Oportunitati</p>	<p>Riscuri</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existenta unor fonduri de la guvern pentru dezvoltare rurala; ➤ existenta fondurilor structurale: programul national de dezvoltare rurala; ➤ planul national strategic pentru dezvoltare rurala; ➤ posibilitatea obtinerii de credite pentru agricultura si 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ degradarea calitatii solurilor/suprafetelor agricole; ➤ utilizarea incorecta a ingrasamintelor chimice si a pesticidelor; ➤ conditii climaterice si de mediu nefavorabile (ploi, inundatii, alunecari de teren, seceta, etc.); ➤ capacitate scazuta a populatiei de a investi in agricultura;

<p>silvicultura;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ conditii favorabile pentru dezvoltarea unei agriculturi competitive; ➤ existenta unor asociatii profesionale pentru sprijinirea producatorilor in agricultura; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lipsa informarii cu privire la normele europene pentru agricultura si fondurile disponibile in domeniu; ➤ cadrul legislativ instabil.
INDUSTRIE, COMERT	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ forta de munca ieftina; ➤ existenta fortei de munca disponibile; ➤ prezenta resurselor naturale impulsionaza dezvoltarea economica; ➤ cadru natural propice pentru dezvoltarea de activitati economice; ➤ potential pentru înfiintare de ferme zootehnice; ➤ cadrul socio – economic permite diversificarea activitatilor economice individuale; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ structura populatiei pe grupe de vârsta dezechilibrata - populatie îmbatrânita; ➤ numar scazut de agenti economici la nivel local; ➤ inexistentia serviciilor de consultanta pentru afaceri; ➤ parteneriatul public – privat este slab dezvoltat; ➤ lipsa informatiei în domeniu: oportunitati de finantare, juridic, etc.; ➤ nesiguranta mediului de afaceri; ➤ alinierea la normele europene implica costuri suplimentare și va conduce unele firme spre faliment; ➤ starea proasta a infrastructurii fizice

	<p>și de utilitati;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ promovare insuficienta a potentialul zonei; ➤ relativa izolare geografica fata de orașele mari și starea precara a drumurilor; ➤ absenta fondurilor de start la populatie pentru pornirea afacerilor; ➤ absenta spiritului antreprenorial;
Oportunitati	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posibilitatea atragerii de investitori datorita existentei fortei de munca ieftine; ➤ existenta fondurilor structurale: POS Creșterea Competitivitatii Economice și Dezvoltare Rurala ➤ posibilitatea dezvoltarii mediului de afaceri; ➤ facilitati acordate de stat în domeniul agricol și zootehnic: subventii, etc. ➤ neutilizarea intensiva a îngrășamintelor chimice a permis pastrarea calitatii solului; ➤ valorificarea potentialului 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ inexistentia fortei de munca calificate; ➤ infrastructura fizica insuficient dezvoltata; ➤ slaba competitivitate a agentilor economici locali; ➤ inexistentia la populatie a fondurilor minime pentru demararea unor afaceri; ➤ pregatire manageriala redusa; ➤ dese modificari legislative în domeniul fiscal; ➤ acces redus la credite; ➤ turism inexistent; ➤ neatractivitate economica a zonei datorita izolarii și a infrastructurii precare.

agroturistic.

INFRASTRUCTURA	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ acces la drumurile judetene DJ 208 G si DJ 155 G; ➤ exista 72 km drumuri; ➤ exista 33,2 km drum asfaltat; ➤ 8 km drum judetean asfaltat, 8 km drum national asfaltat; ➤ Aproape toate gospodariile sunt electrificate; ➤ apropierea geografica de alte localitati și posibilitatea construirii rețelei de utilitati comune; ➤ exista fose septice, dar nu se cunosc date precise despre numarul acestora pe teritoriul comunei; ➤ racordare la sistemul telefonic, cablu si internet; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ necesitatea dezvoltarii infrastructurii de drumuri comunale și satești; ➤ necesitatea modernizării și extinderii rețelei de apa pe o lungime considerabila; ➤ inexistenta rețelei de canalizare; ➤ inexistenta rețelei de gaz metan; ➤ inexistenta unui serviciu de colectare selectiva a deșeurilor menajere la standarde și a dotarilor necesare – utilaje, rampa depozitare, etc. ➤ imposibilitatea construirii unei rampe de gunoi pe teritoriul comunei datorita nerespectării distantelor privind normele sanitare de protectie; ➤ inexistenta unor cai de acces catre anumite zone ale comunei; ➤ inexistenta la nivelul comunei a specialiștilor care sa întocmeasca

Oportunitati	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existenta unor fonduri de la guvern pentru modernizarea infrastructurii rurale; ➤ existenta fondurilor structurale: Programul Operational Sectorial Mediu, POS Transport, POR și Programul National de Dezvoltare Rurala; ➤ posibilitatea de a apela la specialiști și firme din Piatra Neamt în domeniul dezvoltarii infrastructurii; ➤ posibilitatea obtinerii de credite pentru infrastructura; ➤ construirea statiei de epurare – statie locala; ➤ introducerea retelei de gaz în comuna; ➤ introducerea retelei de canalizare. 	<p>proiecte de infrastructura.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ capacitate scazuta a autoritatilor locale de a finanta investitii mari în infrastructura; ➤ posibilitati reduse de a asigura cofinantarea la potentiale proiecte mari de infrastructura; ➤ insuficienta colaborare cu unitati administrativ teritoriale învecinate pentru promovarea unor proiecte de interes regional; ➤ capacitate scazuta a populatiei de a prelua costuri specifice de utilizare și întretinere a infrastructurii datorita nivelului de saracie; de exemplu, pentru introducerea retelei de gaz este nevoie și de aportul financiar al populatiei; ➤ cadrul legislativ care mentine o structura de monopol pentru furnizarea anumitor servicii din infrastructura de utilitati.

EDUCATIE SI CULTURA	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existenta infrastructurii fizice pentru învățământ și cultura: școli, gradinite, camin cultural, etc. ➤ existenta Bazei sportive multifunctionale pentru locuitorii comunei; ➤ grad relativ ridicat de școlarizare la nivelul comunei; ➤ existenta personalului calificat în domeniul educatiei; ➤ existenta infrastructurii de comunicatii, inclusiv internet; ➤ colectiv didactic corespunzator; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ infrastructura fizica necesita mai multa atentie pentru a corespunde standardelor; ➤ existenta a 4 școli nefunctionale; ➤ fondurile nu sunt suficiente pentru a acoperi necesitatile; ➤ nu exista personal salarizat pentru activitati culturale;
Oportunitati	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ finantari guvernamentale pentru învățământ și cultura în mediul rural (program de reabilitare a caminelor culturale prin Ministerul Culturii, program de reabilitare a școlilor prin Ministerul Educatiei); ➤ fondurile pentru învățământ și 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ persoanele cu grad de școlarizare ridicat parasesc localitatea pentru slujbe mai bine platite; ➤ absenta persoanelor capabile sa elaboreze proiecte de dezvoltare a infrastructurii pentru educatie și cultura; ➤ dirijarea fondurilor locale spre alte

<p>cultura vor trece în administrarea comunitatilor locale;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ exista spatii pentru activitati culturale; ➤ PUG-ul contine masurile ce trebuie întreprinse; ➤ Existenta unor spatii (provenite de la fostele CAP) care pot fi reabilitate și transformate în obiective culturale sau sociale; 	<p>prioritati;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ neimplicarea comunitatii în acest domeniu și irosirea de resurse pentru activitati fara impact; ➤ previzibila îmbunatatire a bazei materiale (prin fonduri externe) s-ar putea sa nu fie dublata de existenta resurselor umane capabile sa o foloseasca;
--	--

SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existenta personalului calificat pentru furnizarea de servicii în domeniul sanataii; ➤ existenta infrastructurii pentru furnizarea de servicii medicale; ➤ existenta unor spatii care pot fi reabilitate și transformate în obiective sociale; ➤ caminele culturale sunt solutia pentru gazduirea activitatilor sociale, activitati care pot aduce și fonduri 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ serviciu de asistenta sociala la nivelul comunei este slab dezvoltat; ➤ absenta actorilor locali capabili sa presteze sau sa preia servicii sociale; ➤ fonduri reduse la nivel local pentru servicii sociale; ➤ dotarea materiala în domeniu este veche și insuficienta; ➤ absenta personalului calificat în domeniul serviciilor sociale; ➤ existenta unei categorii numeroase de persoane aflata în situatie de risc social;

<p>pentru reabilitarea cladirilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ existenta unui spatiu ce poate fi renovat si modernizat pentru înfiintarea unui Centru de batrâni, copii, persoane fara adapost; ➤ acces direct la informatii datorita liniilor de comunicatii existente. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lipsa de spatii adecvate și a dotarilor; ➤ lipsa retelelor de utilitati; ➤ lipsa unor centre sociale; ➤ neatractivitatea mediului rural pentru specialiștii în domeniu;
Oportunitati	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posibilitatea ca infrastructura existenta (sedii CAP, etc.) sa serveasca ca spatii pentru furnizarea de servicii sociale în urma reabilitarilor și modernizarilor absolut necesare; ➤ existenta de spatii excedentare la nivel de comuna; ➤ oportunitati de finantare nerambursabila prin fonduri guvernamentale și prin fonduri structurale POS DRU, PO Regional și PO Dezvoltare Rurala 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ neîndeplinirea standardelor în domeniul sanatații și al asistentei sociale; ➤ slaba capacitate de absorbtie a fondurilor existente la nivel de guvern sau a fondurilor UE datorita absentei specialiștilor și a consultantei în domeniu; ➤ absenta fondurilor locale pentru activitati sociale; ➤ absenta fondurilor pentru cofinantarea proiectelor sociale potientiale a fi finantate cu fonduri UE;

PROTECTIA MEDIULUI	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poluare redusa a aerului, apei și solului; ➤ utilizarea la scara redusa a pesticidelor și îngrășamintelor în agricultura; ➤ utilizarea îngrășământului natural în agricultura; ➤ inexistentă activitatilor industriale poluante; ➤ participarea în cadrul programului Sistem de Management Integrat al Deseurilor în Județul Neamț; ➤ relativa departare de platformele industriale poluante. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nexistenta unui sistem de monitorizare al poluarii apei, aerului și solului pe raza comunei; ➤ pânza freatica este foarte aproape de suprafata solului, ceea ce înlesnește poluarea apei prin intermediul activitatilor gospodărești; ➤ absenta infrastructurii de canalizare conduce la poluarea apelor de suprafata și a celor subterane; ➤ dejectiile animale afecteaza calitatea mediului; ➤ depozitarea în conditii neadecvate a deșeurilor rezultate din cresterea animalelor; ➤ nu exista statie de epurare a apelor reziduale; ➤ absenta unei rampe de depozitare a deșeurilor menajere; ➤ absenta sistemului de colectare selectiva a deșeurilor; ➤ inexistentă unor actori locali interesati în parteneriate pentru

	<p>protectia mediului;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ absenta fondurilor locale pentru proiecte de mediu; ➤ inexistenta la nivel local de specialiști care sa elaboreze proiecte de mediu.
Oportunitati	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existenta unor programe cu finantare internationala orientate direct spre protectia mediului și a naturii; ➤ creșterea interesului autoritatii locale în promovarea de parteneriate pentru protectia mediului; ➤ posibilitatea dezvoltarii de colaborari în domeniul protectiei mediului; ➤ existenta POS Mediu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ extractia gazului metan poate induce afectarea mediului natural; ➤ fenomene de saraturare, suprapașunat, eroziune a solurilor, alunecari de teren, defrișari; ➤ existenta unor zone predispuse la dezastre naturale: alunecari de teren; ➤ insuficienta fondurilor destinate protectiei mediului; ➤ depozitarea necontrolata a deșeurilor de catre populatie; ➤ despaduriri necontrolate cu implicatii în generarea alunecarilor de teren; ➤ costurile mari ale proiectelor de mediu finantate prin fonduri structurale implica cofinantari mari pe care autoritatea locala nu le are la

dispozitie.

TURISM	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ cadrul natural favorabil (peisaje, calitatea aerului si apei); ➤ existenta unor obiective turistice care pot fi valorificate; ➤ potential pentru crearea unui complex de agrement, in satul Soci, prin amenajarea unui iaz pentru pescuit. ➤ existenta unui mester popular; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ fonduri reduse pentru investitii in turism/agroturism; ➤ lipsa unei oferte turistice complexe; ➤ slaba modernizare a infrastructurii;
➤ Oportunitati	➤ Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ investitii in derulare pentru modernizarea infrastructurii; ➤ existenta potentialului de dezvoltare a turismului/agroturismului; ➤ construirea unui parteneriat public-privat pentru valorificarea potentialului turistic/ agroturistic; ➤ existenta Fondurilor 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ slaba promovare turistica a zonei; ➤ slaba dezvoltare a unitatilor de primire turistica; ➤ infrastructura insuficient modernizata;

<p>structurale – Fondul de Dezvoltare Regionala si Fondul European pentru Agricultura si Dezvoltare Rurala;</p>	
---	--

ADMINISTRATIA PUBLICA	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existenta programelor de pregatire a salariatilor; ➤ existenta infrastructurii fizice – sediu; ➤ dotare echipamente IT - minimul necesar; ➤ existenta personalului propriu care poate constitui nucleul pentru dezvoltarea de programe; ➤ acces la informatii pentru dezvoltare comunitara; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ personal insuficient în administratie; ➤ inexistentia programelor informatice pentru tinerea înregistrarilor; ➤ salariile reduse îndeparteaza oamenii pregatiti de domeniul administratiei; ➤ absenta expertizei în absorbtia de fonduri structurale; ➤ baza materiala precara - sediu impropriu al primariei; ➤ patrimoniu restrâns care nu permite desfașurarea de activitati; ➤ constrângerile financiare restrâng domeniile de interventie;
Oportunitati	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ oportunitati de finantari nerambursabile in domeniul 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ fluctuatii de personal; ➤ ciclurile electorale perturba uneori

<p>pregatirii personalului administratiei POS DRU</p> <p>➤ oportunitati de modernizare a administratiei: PO</p> <p>Dezvoltarea capacitatii administrative</p>	<p>functionarea administratiei locale;</p> <ul style="list-style-type: none">➤ absenta resurselor financiare;➤ inexistenta partenerilor pentru dezvoltarea de programe;➤ imposibilitatea stimulării potentialilor parteneri;➤ absenta de personal calificat;➤ Cadrul legislativ instabil.
---	---

Capitolul VII.

DIRECTIILE STRATEGICE DE DEZVOLTARE A LOCALITATII

Prezenta strategie se referă doar la domenii de intervenție în care are atribuții Consiliul Local, fiind excluse domeniile care nu cad în sarcina acestei instituții, cum ar fi activitățile private în domeniul economic. Aceste activități private pot fi însă sprijinite de către administrația locală, mai ales că în viitor vor aduce venituri la bugetul local. Strategia se referă și la acele posibilități ale autorităților locale de a sprijini dezvoltarea economică și socială a comunității.

Pentru implementarea anumitor măsuri este nevoie de o conlucrare cu alte autorități locale vecine și cu Consiliul Județean Neamț, precum și cu alte instituții abilitate. Este vorba mai ales de infrastructura mare, unde se impun colaborări cu diverși parteneri.

Consiliul Local al Comunei Ștefan cel Mare va stabili ordinea priorităților în funcție de nevoile locale și de resursele financiare disponibile.

7.1. Obiective strategice de dezvoltare

Teritoriul comunei Ștefan cel Mare se situează pe teritoriul județului Neamț, zonă a țării ce se caracterizează printr-un nivel mediu de dezvoltare, cu structuri social-economic ce cunosc transformări dinamice și profunde ca urmare a realizării obiectivelor perioadei de trecere la un nou tip de economie.

Teritoriul comunei a fost stabilit și funcționează astfel din anul 1968 pe baza Legii nr.2: „Organizarea teritorial administrativă a teritoriului național”.

Astfel, marea majoritate a populației trăiește din agricultura de subzistență și din creșterea animalelor. Industria este practic inexistentă în această zonă. Acest fapt a dus la formarea unei pături de populație săracă, ce necesită asistența statului.

Localizarea unor activități industriale de prelucrare a produselor agricole și animaliere pe raza comunei este absolut necesară și în aceste lucruri autoritățile locale au un rol important deoarece pot atrage investitori prin stabilirea unui sistem fiscal avantajos și prin promovarea acestuia. Dar această dezvoltare implică o rețea de utilități pusă la punct.

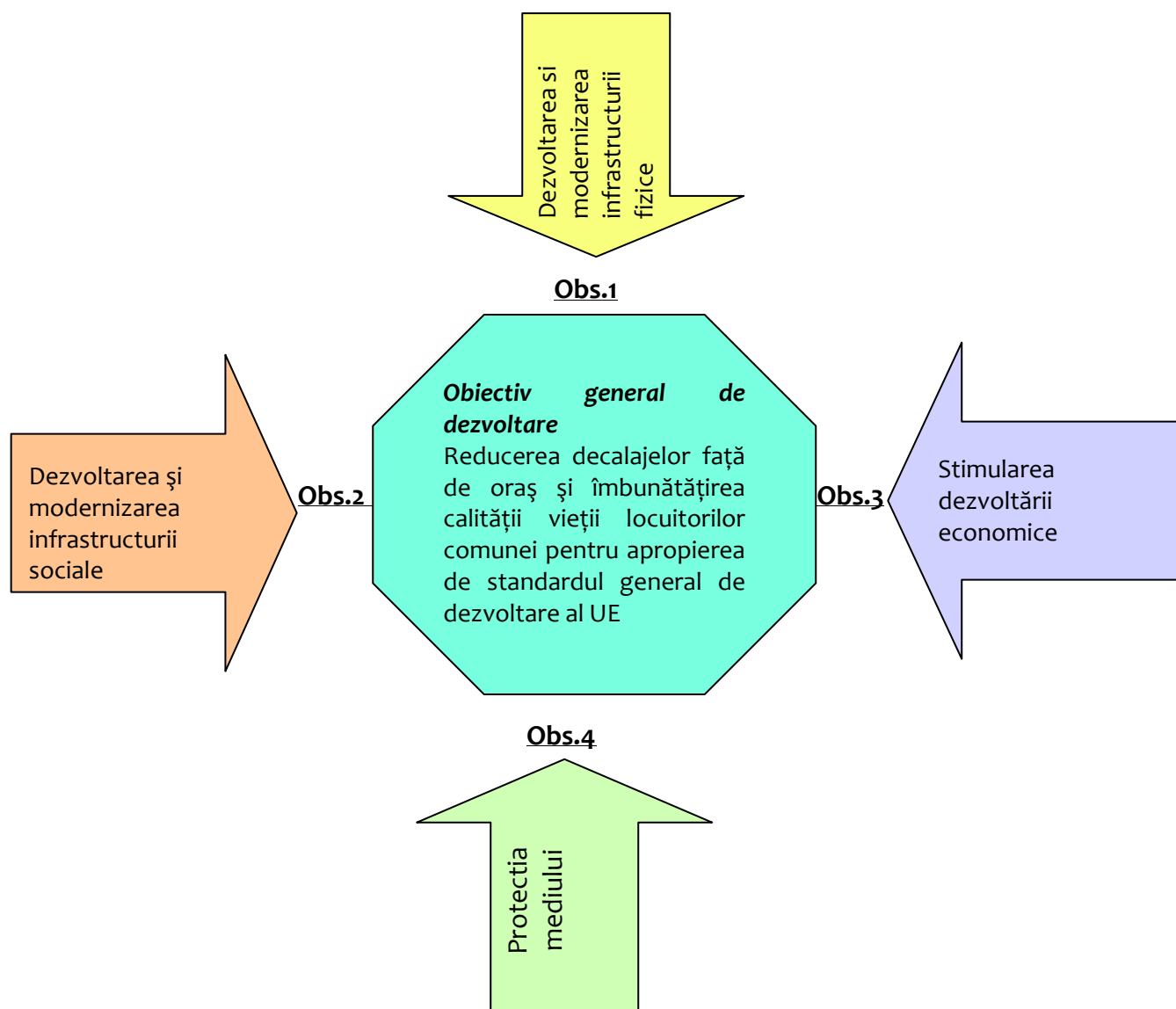
Există foarte multe domenii care au rămas în urmă în privința dezvoltării localității și în special în infrastructură și care pot fi recuperate în condițiile actuale, dar care necesită investiții mari, identificarea, pregătirea și stimularea personalului capabil să contribuie la elaborarea și implementarea proiectelor de dezvoltare locală.

În acest context *Obiectivul general* de dezvoltare a comunei Ștefan cel Mare constă în reducerea decalajelor față de oraș și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin asigurarea serviciilor publice absolut necesare pentru apropierea standardului general de dezvoltare către nivelul unor comunități similare din Uniunea Europeană.

Obiective specifice:

- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice prin modernizarea drumurilor comunale și construirea unor căi de acces spre zonele izolate, construcție stație de epurare, introducerea rețelei de gaz metan, introducerea rețelei de canalizare;

- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sociale pentru îmbunătățirea calității vieții prin modernizarea infrastructurii de învățământ, cultură, sănătate și servicii sociale;
- stimularea dezvoltării economice în zonă pentru creșterea nivelului de trai al populației – diversificarea activităților economice și reducerea dependenței de agricultură și creșterea animalelor.

7.2. Directii de dezvoltare durabila

Strategia de Dezvoltare conține priorități și măsuri ce vor putea fi finanțate de la bugetul local, de la bugetul de stat și din fondurile structurale europene (Fondul Social European, Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul Agricol European pentru Dezvoltare Rurală). În scopul atragerii investitorilor vor trebui accesate fonduri din programele operaționale sectoriale: transport, mediu, dezvoltare resurse umane, dezvoltarea capacității administrative, creșterea competitivității economice, precum și Programul Operațional Regional. Dar principala sursă de finanțare pentru dezvoltarea comunei va fi Fondul Național pentru Dezvoltare Rurală.

Pentru a accesa aceste fonduri europene trebuie îndeplinite mai multe condiții:

- ✚ Trebuie luată în calcul posibilitatea de a obține credite bancare pentru a putea asigura cofinanțarea acestor proiecte și pentru a putea atrage fonduri cât mai mari în scopul rezolvării problemelor locale existente.
- ✚ Trebuie elaborate documentații specifice (cum ar fi studii de fezabilitate) înainte de depunerea cererilor de finanțare; aceste documentații sunt destul de costisitoare, dar reprezintă o condiție absolut necesară pentru accesarea fondurilor, precum și o dovadă asupra necesității proiectului și a seriozității applicantului. Dacă autoritatea locală nu are fonduri pentru aceste documentații, este evident că finanțatorul își va pune problema dacă solicitantul are capacitatea de a implementa proiectul.
- ✚ Este necesară pregătirea personalului pentru a elabora aceste cereri de finanțare și aici se impune participarea la toate sesiunile de instruire și informare organizate de către diverse organisme.

Structura priorităților și a măsurilor de intervenție stabilite este următoarea:

Prioritate 1. Nevoi sociale. Dezvoltarea infrastructurii sociale

- Componenta 1.1. Populația. Ocuparea forței de muncă
- Componenta 1.2. Sănătate și servicii medicale. Asistența socială
- Componenta 1.3. Educație și cultură

Prioritate 2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii

- Componenta 2.1. Infrastructura de drumuri
- Componenta 2.2. Infrastructura tehnico-edilitară
- Componenta 2.3. Gestionarea deșeurilor

Prioritate 3. Dezvoltare economică

- Componenta 3.1. Agricultură și creșterea animalelor
- Componenta 3.3. Comerț și servicii
- Componenta 3.5. Turism și agroturism

Prioritate 4. Protecția mediului

- Componenta 4.1. Amenajarea spațiilor verzi
- Componenta 4.2. Combaterea eroziunii solului, desecări și amenajări ale albiilor cursurilor de apă, regularizări și alte lucrări hidrotehnice
- Componenta 4.3. Combaterea poluării aerului, solului și apelor
- Componenta 4.4. Amenajarea pășunilor și islazurilor comunale

Prioritate 5. Administratie publică locală

- Componenta 5.1. Întărire instituțională
- Componenta 5.2. Promovarea și dezvoltarea parteneriatelor public-private
- Componenta 5.3. Creșterea calitatii resurselor umane
- Componenta 5.4. Consolidarea managementului finanțelor publice
- Componenta 5.5. Managementul informațiilor

Prioritate 1. Nevoi sociale. Dezvoltarea infrastructurii sociale

Obiectivul general al acestei prioritati consta in imbunatatirea conditiilor de viata pentru locuitorii comunei Ștefan cel Mare.

Componenta 1.1. Populatia. Ocuparea fortei de munca

Obiective pe termen mediu si lung

- Cresterea standardului de viata pentru locuitorii comunei;
- Crearea de conditii de viata atractive atat pentru mentinerea populatiei tinere in localitate cat si pentru atragerea populatiei care ar dori sa se stabileasca in comuna;
- Crearea de conditii si facilitati pentru familiile monoparentale, familiile tinere cu copii, persoane defavorizate;
- Imbunatatirea calitatii vietii locuitorilor comunei prin cresterea gradului de informatizare ca urmare a introducerii tehnologiei IT, atat in institutiile publice (primarie, scoli, camine culturale, etc.), cat si in gospodariile populatiei;
- Crearea de noi locuri de munca, in diverse domenii de activitate (inclusiv domenii non-agricole) cu venituri suficiente pentru a asigura un nivel de trai decent;
- Facilitarea accesului la formare profesionala in vederea calificarii sau recalificarii pentru reconversia profesionala in domenii cautate pe piata fortei de munca.

Componenta 1.2. Sanatate si servicii medicale. Asistenta sociala

Obiective pe termen mediu si lung

- Asigurarea de servicii medicale suficiente si la standarde europene;
- Facilitarea accesului populatiei la servicii medicale de calitate;
- Dezvoltarea unui program complex pentru informarea si educarea populatiei in spiritul unui mod de viata sanatos;
- Efectuarea unui studiu pentru identificarea factorilor de risc asupra calitatii vietii si aplicarea solutiilor corespunzatoare;
- Imbunatatirea calitatii serviciilor sociale;
- Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru diverse proiecte/programe sociale (asistarea mamelor singure, consiliere psihologica pentru copii, etc.) sau identificarea actorilor locali care sa preia administrarea serviciilor sociale;
- Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de asistenta sociala prin crearea de centre pentru batrani, persoane defavorizate, persoane cu nivel scazut de trai, etc.

Componenta 1.3. Educatie si cultura

Obiective pe termen mediu si lung

- Asigurarea unui sistem educational performant, flexibil si adaptat conditiilor din mediul rural;
- Facilitarea accesului pentru toti la educatie;

- Modernizarea infrastructurii de educatie si asigurarea dotarilor, inclusiv IT, necesare desfasurarii unui proces educational competent si competitiv;
- Facilitarea accesului la formare profesionala continua a adultilor;
- Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii specifice pentru educatie sportiva cu baze materiale corespunzatoare;
- Implementarea de programe scolare pentru formarea comportamentului si deprinderilor privind protectia mediului;
- Diversificarea activitatilor culturale la nivelul comunei;
- Modernizarea infrastructurii de cultura, intretinerea si conservarea obiectivelor culturale;
- Facilitarea accesului la informatii prin intermediul structurilor de cultura;
- Revitalizarea practicilor traditionale/artei populare, valorificarea acestora si asigurarea transmiterii catre generatiile viitoare.

Prioritate 2. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii

Obiectivul general al acestei prioritati consta in restructurarea, modernizarea si dezvoltarea infrastructurii tehnice ca factor de echilibru in amenajarea teritoriului, in conformitate cu cerintele de integrare in Comunitatea Europeana.

Componenta 2.1. Infrastructura de drumuri

Obiective pe termen mediu si lung

- Crearea unei retele de drumuri la standarde UE, care sa deserveasca necesitatile locuitorilor comunei si sa asigure cadrul necesar pentru dezvoltarea activitatilor economice;

- Modernizarea infrastructurii de drumuri și transport în acord cu normele privind protecția mediului înconjurător;
- Creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a locuitorilor comunei.

Componenta 2.2. Infrastructura tehnico-edilitară

Obiective pe termen mediu și lung

- Informarea și conștientizarea locuitorilor comunei cu privire la necesitatea racordării la rețeaua tehnico-edilitară pentru eliminarea riscului expunerii la poluare și agenți patogeni;
- Asigurarea de dotări edilitare complete și funcționale, capabile să deservească necesităților locuitorilor comunei, în condiții civilizate;
- Facilitarea accesului tuturor locuitorilor comunei la rețeaua tehnico-edilitară.

Componenta 2.3. Gestionarea deșeurilor

Obiective pe termen mediu și lung

- Creșterea gradului de curățenie a comunei și reducerea poluării prin înființarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor;
- Creșterea nivelului de cunoștințe a populației cu privire la depozitarea neorganizată a deșeurilor solide post-utilizare și arderea poluantă a unor materiale post – utilizare (cauciuc, mase plastice, textile sintetice);
- Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide;

- Promovarea, la toate nivelurile de administrare și de vârstă, a conceptelor moderne gestionare a deșeurilor.

Prioritate 3. Dezvoltare economica

Obiectivul general al acestei priorități constă în ridicarea nivelului de trai al populației prin îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare economică a comunei.

Componenta 3.1. Agricultură și creșterea animalelor

Obiective pe termen mediu și lung

- Creșterea productivității în sectorul agricol și zootehnic, reducerea populației ocupate în agricultură de subsistență;
- Diversificarea activităților agricole generatoare de venit;
- Promovarea unor politici agricole care să dezvolte practici de agricultură durabilă, să conducă la performanță și la valorificarea biomasei (nealimentară);
- Dezvoltarea unei agriculturi ecologice care să-și găsească piața de desfacere în Uniunea Europeană;
- Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură;
- Promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii;
- Organizarea de exploatații agricole pentru culturi performante.

Componenta 3.3. Comerț și servicii

Obiective pe termen mediu și lung

- Crearea condițiilor necesare pentru desfășurarea unui comerț civilizată pe raza comunei, comerț care să respecte reglementările în vigoare și care să nu periclitaze sănătatea populației;
- Asigurarea facilităților necesare (utilități) pentru localizarea de afaceri în comuna Ștefan cel Mare;
- Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale;
- Promovarea unor tehnici eficiente de marketing;
- Creșterea calității serviciilor pe raza comunei;
- Promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și atrasi pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul serviciilor;
- Facilitarea accesului la servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene;
- Promovarea spiritului antreprenorial în rândul populației comunei prin organizarea a diverse forme de pregătire în domeniu;
- Promovarea, la toate nivelurile de administrare și de vârstă, a conceptelor moderne gestionare a deșeurilor.

Componenta 3.5. Turism și agroturism

Obiective pe termen mediu și lung

- Promovarea unei politici de încurajare a activităților de interes turistic în asociere cu alte activități care pot capata specific local;
- Crearea infrastructurii pentru turism și agroturism – cai de acces și alte utilități;

- Sprijinirea întreprinzătorilor privați în deschiderea de noi afaceri în domeniu – pensiuni turistice, etc.;
- Sprijinirea meșterului popular din comună în promovarea produselor realizate și înființarea unui muzeu;
- Sprijin și asistență pentru accesarea fondurilor disponibile (FDR, FEADR, etc.);
- Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru valorificarea zonelor cu potențial turistic/agroturistic.

Prioritate 4. Protecția mediului

Obiectivul general al acestei priorități constă în prezervarea mediului înconjurător și combaterea poluării, în concordanță cu cerințele și directivele impuse de standardele UE în domeniu.

Componenta 4.1. Amenajarea spațiilor verzi

Obiective pe termen mediu și lung

- Îmbunătățirea calității vieții și creșterea gradului de confort pentru populația comunei Ștefan cel Mare prin amenajarea de spații verzi în comună;
- Dezvoltarea unui program de educație ecologică a locuitorilor comunei;
- Elaborarea unui proiect comunitar de amenajare a spațiilor verzi;
- Stabilirea unui regulament de amenajare a curților private, cu reglementări privitoare la penalizări.

Componenta 4.2. Combaterea eroziunii solului, desecari si amenajari ale albiilor cursurilor de apa, regularizari si alte lucrari hidrotehnice

Obiective pe termen mediu si lung

- Cresterea potentialului economic al comunei Stefan cel Mare si reducerea cheltuielilor de intretinere a infrastructurii prin investitii in domeniul sus mentionat;
- Efectuarea unui studiu hidrogeologic pentru a identifica problemele comunei in domeniul susmentionat;
- Amenajarea albiilor apelor si regularizarea canalelor cu torent in zonele afectate sau cu risc de a fi afectate;
- Impadurirea suprafetelor degradate sau afectate de alunecari de teren;
- Efectuarea unui studiu cu privire la posibilitatea irigarii terenurilor arabile, concomitent cu dezvoltarea economiei agrare.

Componenta 4.3. Combaterea poluarii aerului, solului si apelor

Obiective pe termen mediu si lung

- Elaborarea unui proiect de educare si transfer de cunostinte cu privire la conceptul de dezvoltare durabila;
- Promovarea unei politici de incurajare a activitatilor de exploatare a resurselor regenerabile;
- Aplicarea unui program de educare a populatiei pentru adoptarea unui mod de viata sanatos, promovarea conceptelor moderne privind sanatatea umana;
- Monitorizarea gradului de poluare a aerului, proiect privind identificarea durității apei (prezintă nitriți și nitrați în cantități considerabile), solului;

- Stoparea poluarii si depoluarea cursurilor de apa, inclusiv repopularea piscicola a acestora;
- Restructurarea activitatilor gospodaresti pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei si solului;
- Reducerea poluarii prin infiintarea sistemului de colectare selectiva a deseurilor;
- Rezolvarea situatiei canalizarii - inchiderea foselor din gospodariile populatiei;
- Promovarea practicilor de agricultura ecologica;
- Realizarea unor sisteme de alarmare a populatiei din zonele potential a fi afectate de fenomene de poluare;
- Identificarea si aplicarea solutiilor de stopare a poluarii si de restaurare ecologica.

Componenta 4.4. Amenajarea pasunilor si islazurilor comunale

Obiective pe termen mediu si lung

- Cresterea valorii economice a pasunilor si islazurilor de pe raza comunei;
- Efectuarea unui studiu pentru a vedea gradul de afectare al suprafetelor de pasune si masurile ce trebuie intreprinse pentru remedierea situatiei;
- Identificarea resurselor financiare necesare pentru aceste actiuni;
- Identificarea agentilor economici dispusi sa utilizeze pasunile si sa contribuie financiar la finantarea actiunilor de intretinere;
- Efectuarea de lucrari de intretinere a pasunilor - reabilitarea pasunilor si fanetelor existente.

Prioritate 5. Administratie publica locala

Obiectivul general al acestei prioritati consta in consolidarea capacitatii institutionale a Primariei si imbunatatirea actului de administrare a comunitatii in vederea furnizarii unor servicii mai bune catre populatie.

Componenta 5.1. Intarire institutionala

Obiective pe termen mediu si lung

- Imbunatatirea calitatii serviciilor oferite de administratia publica locala prin intarirea capacitatii institutionale, dotare la standarde corespunzatoare (inclusiv in IT);
- Elaborarea unui sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale si consolidarea cadrului institutional;
- Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru cresterea participarii cetatenilor la viata comunei – stabilirea unor modalitati de consultare a cetatenilor si implicare a acestora in procesul decizional;
- Orientarea serviciilor publice catre necesitatile locuitorilor comunei;
- Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii comunitatii;
- Cresterea nivelului de accesare a fondurilor externe nerambursabile oportune pentru dezvoltarea comunitatii;
- Eficientizarea gestionarii mijloacelor publice;
- Reevaluarea sistemului de servicii publice si orientarea unor activitati catre domeniul privat;
- Crearea unui sistem de monitorizare si evaluarea a calitatii serviciilor publice oferite locuitorilor comunei;
- Eliminarea blocajelor birocratice si implementarea unui sistem de management al calitatii in serviciile publice.

Componenta 5.2. Promovarea și dezvoltarea parteneriatelor public-private

Obiective pe termen mediu și lung

- Constituirea de parteneriate public – private pentru exploatarea unor investiții ale comunității și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public: identificarea actorilor locali care pot fi implicați;
- Incurajarea formelor de asociere a societății civile pentru participarea la viața publică a comunității – identificarea nucleelor existente și potențiale și sprijinirea acestora;
- Sprijinirea ONG-urilor care desfășoară activități în folosul locuitorilor comunei;
- Elaborarea de proiecte investitoriale comune cu sectorul economic privat, în diverse domenii (social, cultural, turism, mediu, etc.).

Componenta 5.3. Creșterea calității resurselor umane

Obiective pe termen mediu și lung

- Identificarea necesităților și oportunităților de instruire;
- Derularea unor programe de perfecționare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu;
- Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară ;

- Elaborarea unui regulament de organizare și funcționare a personalului din administrația publică;
- Încadrarea corectă a personalului pe funcții și activități bine definite, în funcție de pregătire și experiență;
- Asigurarea transparenței în funcționarea sistemului instituțional pentru fiecare angajat;
- Creșterea responsabilității și a independenței profesionale a funcționarilor publici.

Componenta 5.4. Consolidarea managementului finanțelor publice

Obiective pe termen mediu și lung

- Aplicarea de măsuri concrete și fezabile pentru obținerea veniturilor proprii, crearea și menținerea echilibrului bugetar;
- Elaborarea unei strategii pentru obținerea de fonduri extrabugetare care să susțină proiecte/programe de interes local;
- Sprijinirea dezvoltării antreprenoriatului ca instrument esențial al economiei de piață;
- Aplicarea unui management financiar riguros care să permită un control strict și eficient asupra executării bugetului;
- Planificarea eficientă a cheltuielilor și veniturilor;
- Aplicarea de măsuri concrete de control asupra cheltuielilor publice;
- Dezvoltarea unui program pentru administrarea corespunzătoare a banilor publici.

Componenta 5.5. Managementul informatiilor

Obiective pe termen mediu si lung

- Racordarea institutiilor, a agentilor economici si a populatiei la sistemele actuale de comunicare;
- Construirea de parteneriate cu agenti privati si implicarea acestora in activitati comerciale in sfera IT, eventual asigurarea de spatii in caminul cultural pentru infiintarea si derularea de activitati specifice;
- Analizarea nevoilor in domeniul IT si informatizarea serviciilor oferite cetatenilor de catre primarie (registru agricol, taxe si impozite, evidenta populatiei, etc.);
- Coordonarea cu alte activitati a acestui domeniu – infiintarea punctului de informare si conectarea sa la surse de informare locale, judetene si nationale;
- Aducerea informatiei europene si guvernamentale in fata populatiei locale in scopul fructificarii oportunitatilor legate de integrarea in Uniunea Europeana – accesarea de fonduri structurale, absorbtia absorbtiei fondurilor comunitare si in special al fondurilor de dezvoltare agricola – deschidere de noi afaceri, infrastructura rurala, etc.

VIII. PLANUL LOCAL DE ACTIUNE

SOCIAL				
Activități propuse	Durata*	Responsabili	Resurse disponibile	Etape pentru finantarea proiectului
SERVICII MEDICALE SI ASISTENTA SOCIALA				
SERVICII MEDICALE				
Reabilitare dispensar, dotarea și utilizarea acestuia la standarde europene	2-3		Compartiment Protecție socială	I. Efectuarea unui studiu local pentru identificarea direcțiilor de dezvoltare a asistenței medicale la nivel de comună II. Pregătire SF III. Obținere avize
Achiziționare unei mâini dotată corespunzător pentru a asigura servicii medicale persoanelor din satele îndepărtate de dispensarele medicale	1-2		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale – Ministerul Sănătății ➤ Imprumuturi, ➤ PNDR – măsura 322 	
Înființarea unui dispensar medical în satul Ghigoiești	1-2			
Reabilitare cabinet stomatologic	2-4			
Elaborarea unui program complex de asigurare a	2-3			

securității umane față de expunerea la riscul de îmbolnăvire				IV. Pregătire cerere de finanțare
Identificarea de potențiali actori interesați în dezvoltarea sectorului medical la nivel de comună și stimularea lor	1-4			
Program de educație a populației în domeniul vizat pentru adoptarea unui mod de viață sănătos	1-7			
Înființarea unui punct de permanență în satul Ștefan cel Mare	1-2			
Înființarea unui serviciu pentru persoanele cu boli incurabile	1-2			
Modernizarea și dotarea dispensarului veterinar pentru a face față cerințelor, în condițiile în care numărul animalelor este destul de numeros pe raza comunei	3-5			
Construcție-înființare farmacie veterinară	3-5			

ASISTENTA SOCIALA

1	Compartiment Asistența sociala	
Înființare cabinet pentru asistență comunitară		
1	Fonduri locale, Fonduri guvernamentale – Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și familiei	I. Realizare analiză socială II. Elaborarea unui plan de servicii sociale III. Realizare expertiză tehnică IV. Pregătire SF V. Obținere avize VI. Pregătire cerere de finanțare
1	Imprumuturi, POS Dezvoltarea Resurselor Umane PNDR – măsura 322	
1		
2-3		
2-3		
2-3		
2-3		

Inființare post de psiholog și personal specializat în vederea consilierii persoanelor aflate în dificultate (persoane fără adăpost, victime ale violenței domestice, copii abandonți, mame singure).	1-2			
Identificarea potențialilor actori sociali către care să fie externalizate aceste servicii	4-7			
Proiect de asistare socială a mamelor singure;	1-2			
Consiliere psihologică pentru copiii abandonți/lăsați în grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei	1			
EDUCATIE SI CULTURA				
EDUCATIE				
Amenajarea curții interioare a scolii din Ștefan cel Mare cu spațiu verde, borduri, alei și banci; achiziționare centrala termica	1-2	Compartiment contabilitate, financiar, impozite și taxe	Fonduri locale, Fonduri guvernamentale – Ministerul Educației și Cercetării	I. Realizare SF II. Obținere avize III. Analiza situației actuale și a necesarului în
Imprejmuirea scolii din Ștefan cel Mare cu gard		Compartiment		

Achiziționarea unui microbuz pentru transportul elevilor	1-2	administrativ	➤ Imprumuturi, ➤ POS Dezvoltarea Resurselor Umane ➤ PO Regional – axa 3, ➤ PNDR-măsura 322	ceea ce privește dotarea (inclusiv IT) IV. Efectuarea unui studiu cu privire la necesitatea spațiilor pentru sport, precum și a unei analize de cost V. Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe VI. Programe/cam panii educaționale privind protecția
Dotare laborator școlar cu echipamente IT	1			
Dotare scoli cu sistem video	1			
Reabilitarea celor 3 grădinițe existente în comună și dotarea lor	2-4			
Reabilitarea / modernizarea școlilor din comună	2-4			
Dotarea școlilor cu mobilier;	1			
Construcție sala de sport si amenajare teren de sport	1-2			

						mediului
CULTURA						
Reabilitarea Hanului de la Serbesti;		2-3	Compartiment contabilitate, financiar, impozite și taxe	Fonduri locale, Fonduri guvernamentale – Ministerul Culturii	I. Identificarea de actori locali care investeașă; Identificarea agenților economici interesați în construirea de parteneriate pentru susținerea activităților culturale și cointeresarea acestora pentru investiții în infrastructură	
Includerea monumentelor istorice și a muzeului etnografic în circuitul turistic județean;		1-2	Compartiment administrativ	Imprumuturi, POS Dezvoltarea Resurselor Umane		
Înființare O.N.G. la Biserică;		1-2		PNDR – măsura 322		
Anvelopare camin cultural din Cirligi și dotarea lui cu centrala termica, vesela și mobilier		1-2				
Reabilitarea salii de festivități din cadrul caminului cultural din Ștefan cel Mare		1-2				
Reabilitarea căminului cultural situat în satul Ghigoiești;		1-3				
Program cultural – de ziua comunei Ștefan cel Mare;		1-6				
Întreținerea monumentelor istorice;		1-6				
Înființare punct de informare în cadrul căminelor culturale;		1-6				
Iniințare ansamblu de dansuri populare		1-2				

Înființare muzeu etnografic; Amenajare sala de conferințe, sala festivități în cadrul caminului cultural din Valea Ursului	1-2			cerere/ documente specifice III. Obținere avize IV. Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe V. Organizare programe culturale
	1-2			

INFRASTRUCTURA

Activități propuse	Durata *	Responsabili	Resurse disponibile	Etapе pentru finanțarea proiectului
INFRASTRUCTURA DE DRUMURI				
Modernizarea rețelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrări canalizare, rețele apă, asfaltare, rigole scurgere, trotuare, piste bicicliști, rampe de acces persoane handicap;	1-7	Compartiment Urbanism și amenajarea teritoriului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale; ➤ Fonduri guvernamentale ➤ Împrumuturi ➤ POS Mediu ➤ PNDR, măsura 322 	I.Realizare SF II.Obținere avize III.Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe
Realizarea de refugii/ statii pentru călători în toată comuna	1-3			
Modernizare drum Cîrligi – Dusești	2-5			
Amenajare drumuri satești	2-5			
Construcție 2 poduri peste raul Bahna	1-4			
Introducere rețea de transport în comun	1-2			
Reabilitarea drumurilor de exploatare agricolă	1-3			
Amenajarea de parcuri.	2-3			

INFRASTRUCTURA TEHNICO-EDILITARA

Introducerea rețelei de gaz în comuna Ștefan cel Mare.	1-3	Compartimentul Urbanism și amenajarea teritoriului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale, ➤ împrumuturi, ➤ POS Mediu, ➤ PNDR, ➤ măsura 322 	<p>I.Realizare SF</p> <p>II.Obținere avize</p> <p>III.Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe</p>
	2-5			
	3-5			
	2-3			
	2-4			
	2-4			
	1-5			
3-7				
Introducerea canalizării				
Construirea stației de epurare a apelor uzate.				
introducerea rețelei de apă potabilă în comună cu 5 km pentru satul Ghigoiești				
Extinderea rețelei de iluminat public cu 2 km				
Modernizarea iluminatului public				
Realizare parc de eoliene în satul Ghigoiești				
Realizare parc de panouri fotovoltaice				

MANAGEMENTUL DESEURILOR

Crearea infrastructurii locale de colectare si depozitare intermediara a deseurilor solide	1-3	Compartimentul Urbanism și amenajarea teritoriului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernament 	<p>Investiții în derulare.</p> <p>Comuna Ștefan cel Mare este</p>
	1-2			
Achiziționare pubele pentru locuitorii comunei				

Organizare sesiuni de informare și educare a populației cu privire la necesitatea și modul de gestionare a deșeurilor menajere solide post-utilizare	1-2		ale, ➤ POS Mediu ➤ PNDR, măsura 322	inclusă în proiectul ”Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Neamț”- SMID
	1			
Achiziționare mașină de compactat ori de sortat gunoiul	1-2			
Construirea unei platforme pentru depozitarea gunoiului animal și utilizarea sa ulterioară în agricultura ecologică				

ECONOMIE				
Activități propuse	Durata *	Responsabili	Resurse disponibile	Etape pentru finanțarea proiectului
AGRICULTURA SI CRESTEREA ANIMALELOR				
Organizarea de exploatații agricole pentru culturi performante – comasarea terenurilor agricole – identificarea de cumpărători sau arendași care să organizeze exploatații agricole performante	1-7	Registru Registru agricol	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale – ANIMMC ➤ Fonduri private ➤ Imprumuturi, ➤ PNDR – 	<p>I. Asigurarea de consultanță agricolă de specialitate</p> <p>II. Organizarea de întâlniri de informare</p> <p>III. Sprijinirea persoanelor fizice și juridice care pregătesc proiecte să obțină avizele necesare</p> <p>IV. Obținere avize</p>
Sprijin pentru investitori interesați de amenajări de luciu de apă pentru piscicultura și acvacultură	1-5			
Reabilitarea pășunilor și fânețelor	3-7			
Lucrări de împădurire în zonele expuse la alunecări de teren	2-4			
Regularizarea râului Bahna 3,5 km				
Înființare de ferme: porci, oi și bovine	2-7			

Înființare centru de predare a produselor din carne și lapte – domeniul zootehnie a cerealelor	1-2			V. Pregătire cerere de finanțare
Sprejinierea deschiderii de afaceri in agricultura de catre intreprinzatori (sprijinul se poate face prin asigurarea de consultanta gratuita)	2-3			
COMERT SI SERVICII				
COMERT				
Infintarea unor spatii comerciale de alimentatie publica de tip SUPERMARKET	1-3	Compartiment juridic, contabilitate, financiar	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale- ANIMMC ➤ Fonduri private ➤ Imprumuturi, ➤ POS Dezvoltarea Resurselor Umane – axa 	I. Asigurarea de consultanță de specialitate II. Organizarea de întâlniri de informare III. Obținere avize IV. Pregătire cerere de
Informarea comerciantilor cu privire la conditiile de comercializare a produselor alimentare	1-2			
Identificarea de comercianti doritori sa investeasca; contactarea lor si elaborarea contractelor	1-2			

				5, DMI 5.2 ➤ PNDR – măsura 312	finanțare
SERVICII					
Infiintare cabinet servicii juridice si notariale	1-2	Compartiment juridic, contabilitate, financiar	Fonduri locale, Fonduri guvernament ale- ANIMMC Fonduri private ➤ Imprumuturi, ➤ POS Dezvoltarea Resurselor Umane – axa 5, DMI 5.2 ➤ PNDR – măsura 312	I. Servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene II. Organizarea de întâlniri de informare	
Infiintare diverse puncte locale absolut necesare: unitati reparatii electrocasnice si electronice; frizerie – coafor; cizmarie; croitorie; sala fitness; salon de infrumusetare; centru SPA; fabrica de prelucrare a laptelui; brutarie	1-5				
Punct de informare a populatiei cu privire la legislatia europeana	1-3				

TURISM SI AGROTURISM

Promovarea unei politici de încurajare a activităților de interes turistic în asocieri cu alte activități care pot căpăta specific local (vânătoare, pescuit sportiv, etc.)	1-7	Compartiment juridic, contabilitate, financiar	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale 	I. Servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene
Amenajarea unui spatiu de agrement pentru pescuit	2-5		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri private 	II. Organizarea de întâlniri de informare
Înființarea unui muzeu pentru ex propirodusele confectionate de meșterul popular	1		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Imprumuturi, ➤ PNDR – măsura 313 	III. Sprijinirea întreprinzătorilor
Amenajarea unui punct de informare pentru turiști și pentru întreprinzători în turism, oferindu-se informații despre oportunități de finanțare, standarde, legislație, etc.	1			deschiderea de afaceri în domeniu – pensiuni turistice, etc.

PROTECTIA MEDIULUI

Activitati propuse	Durata *	Responsabili	Resurse disponibile	Etape pentru finantarea proiectului
SPATII VERZI				
Amenajare a 6 spații verzi	1	Compartimentul Urbanism și amenajarea teritoriului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale, ➤ Fonduri private, ➤ Imprumuturi, ➤ POS Mediu ➤ PNDR – măsura 322 	I.Consultarea populației cu privire la locațiile spațiilor de joacă și de agrement II.Campanii de educare a populației III.Analize si studii privind soluțiile tehnice de realizare a investiției IV.Realizare SF și
Realizarea unor spatii verzi si amenajarea de trotuare in fata locuintelor de-a lungul drumurilor de acces in comuna (alei pietonale)	3-5	Compartimentul Urbanism și amenajarea teritoriului		
Realizarea de parcar	2-5	Compartimentul Registru agricol		
Stabilirea unui regulament de amenajare a curtilor private, cu reglementari privitoare la penalizari	1-2			
Amenajarea zonei de agrement pentru pescuit sportiv și agroturism prin construirea de parteneriate public-privat. (încheierea de contracte ferme cu agenți economici care	3-5			

vor investi).					analize de cost V. Obținere avize VI. Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe
Realizarea unui parc verde în centrul comunei prin finanțare publică și privată.	3-5				
COMBATEREA EROZIUNII SOLULUI, DESECARI SI AMENAJARI ALBII, REGULARIZARI SI ALTE LUCRARI HIDROTEHNICE					
Identificarea problemelor comunei în domeniul sus-menționat	1-2		Compartimentul Urbanism și amenajarea teritoriului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale, ➤ Imprumuturi, ➤ POS Mediu ➤ PNDR – măsura 322 	I. Analize și studii privind soluțiile tehnice de realizare a investiției II. Realizare SF și analize de cost
Identificarea resurselor financiare potențiale pentru rezolvarea problemelor din domeniu	1-2		Compartimentul Registru agricol		
Consolidarea și stabilizarea cursului pâraielor în vederea prevenirii alunecărilor de teren	2-3				
Efectuarea de lucrări de desecare a zonelor inundabile	2-5				
Stabilizarea solurilor predispuse la alunecări, adoptarea celor mai potrivite și eficiente măsuri: 5 ha; lucrări de împadurire	2-5				

Indiguiiri pentru regularizarea râului Bahna 3,5 km	2-5				
Amplasare de perdele forestiere	1-3				
COMBATEREA POLUARII AERULUI, SOLULUI SI APELOR					
Identificarea surselor de poluare si a stadiului de afectare a mediului Inconjurator	1-2	Compartimentul Urbanism și amenajarea teritoriului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale, ➤ Imprumuturi, ➤ POS Mediu ➤ PNDR – măsura 322 	I. Analize si studii privind soluțiile tehnice de realizare a investiției	
Infiintarea si dotarea unui punct pentru monitorizarea evolutiei situației poluării in zona	2-4			II. Realizare SF și analize de cost	
Realizarea unui sistem integrat pentru prevenirea si controlul poluării	2-4	Compartimentul Registru agricol		III. Obținere avize	
Reconstrucția ecologica a zonelor degradate	3-5			IV. Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe	
Inchiderea foselor din gospodariile populației	2-4			V. Activități de informare și de educare a populației	
Introducerea unui sistem de management al deșeurilor animale	2-4				

AMENAJAREA PASUNILOR SI ISLAZURILOR COMUNALE

Lucrari de intretinere a pasunilor	2-5	<p>Compartimentul Urbanism și amenajarea teritoriului</p> <p>Compartimentul Registru agricol</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale, ➤ Fonduri private, ➤ Imprumuturi, ➤ POS Mediu ➤ PNDR – măsura 322 	<p>I. Analize si studii privind soluțiile tehnice de realizare a investiției</p> <p>II. Realizare SF și analize de cost</p>
------------------------------------	-----	--	--	---

ADMINISTRATIA PUBLICA LOCALA

Activități propuse	Durata*	Responsabili	Resurse disponibile	Etape pentru finanțarea proiectului
INFRASTRUCTURA				
Programe de dotare și întărire instituțională a administrației publice	1-5	Compartiment juridic, secretariat	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale ➤ Imprumuturi ➤ PNDR – măsura 322 ➤ PO Dezvoltarea capacității administrative – axa 1 	I. Pregătire SF II. Obținere avize III. Pregătire cerere de finanțare
Reabilitarea clădirii primăriei; dotare, achiziție centrală termică; dotare cu sistem video	2-3			
Construcție garaj acoperit pentru utilajele primăriei	1-3			
Reabilitarea fostei primării din satul Ghigoiesti	1-3			
Infintare echipa de forbal a comunei	1			
Amenjare teren de fotbal	1-2			
Modernizare bazar comunal	1			
Dotare la standarde corespunzatoare pentru imbunatatirea calitatii serviciilor oferite populatiei,	2-5			

<p>inclusiv cu echipamente IT de ultima generatie care sa permita mentinerea inregistrarilor (de taxe si impozite, de terenuri, etc.) in conditii corespunzatoare si care sa contribuie la scurtarea timpului de rezolvare a problemelor care apar. Dotari materiale necesare: 10 calculatoare, 2 xerox; mobilier; 1 lama pentru zapada; 1 autobasculanta; 1 mașina SVSU; 1 autoturism; 1 ambulanta.</p>			
<p>Programe de constituire si dezvoltare a bazei de utilaje si echipamente pentru interventii în cazuri de forta majora – identificarea surselor potientiale de finantare</p>	3-7		
<p>Programe de constituire si dezvoltare a bazei de utilaje si echipamente pentru lucrari de investitii si exploatare a patrimoniului comunei – identificarea surselor de finantare</p>	3-7		

RESURSE UMANE

Organizare/participare la programe de formare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu	1-7	Compartiment juridic, resurse umane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale ➤ Imprumuturi ➤ POS ➤ Dezvoltarea Resurselor Umane ➤ PO Dezvoltarea capacității administrative – axa 1 	Analiza nevoilor de formare ale angajaților Pregătire cerere de finanțare și documentație conexă

PARTENERIATE PUBLIC-PRIVATE

Identificarea potențialilor investitori și construirea de parteneriate public-private pentru dezvoltarea comunității	1-2	Compartiment juridic, resurse umane, administrativ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale ➤ Imprumuturi ➤ PNDR ➤ PO Dezvoltarea 	I. Pregătire SF II. Obținere avize III. Pregătire cerere de finanțare
	1-3			

fondurile destinate modernizării administrației locale			capacități administrative – axa 1	
MANAGEMENTUL INFORMATIILOR				
Identificarea furnizorilor de programe informatice	1-2	Compartiment administrativ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fonduri locale, ➤ Fonduri guvernamentale – Ministerul Educației și Cercetării 	I. Analiza nevoilor pentru implementare a programelor IT
Pregătirea personalului propriu al primăriei pentru utilizarea programelor informatice	1-2		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Imprumuturi, POS 	II. Analiza nevoilor de formare ale angajaților
Completarea dotarilor IT	2		Dezvoltarea Resurselor Umane	III. Pregătire cerere de finanțare și documentație conexă
Achiziționarea programelor informatice	2		➤ PNDR – măsura 322	
Inițierea unui punct de informare pentru locuitorii comunei	1-2			
Dotarea acestui punct și alegerea personalului	1-2			

* În anii de la data aprobării și începerii acestui plan de acțiune

Capitolul IX.

SURSE DE FINANTARE SI PORTOFOLIU DE PROIECTE PENTRU PERIOADA 2013 – 2020

9.1 Surse de finantare

Pentru atingerea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Economico-Sociala Durabila a localitatii au fost identificate mai multe surse de finantare, dupa cum urmeaza:

Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR)

Axe prioritare pentru finantare prin **FEADR**:

Axa I - Cresterea competitivitatii sectorului agricol si silvic

Domenii majore de interventie:

Domeniul de interventie 1. Formare profesionala (training), informare si difuzare de Cunostinte

Domeniul de interventie 2. Instalarea tinerilor fermieri

Domeniul de interventie 3. Pensionarea timpurie a fermierilor si a muncitorilor agricoli

Domeniul de interventie 4. Utilizarea serviciilor de consiliere si consultanta

Domeniul de interventie 5. Modernizarea exploatarilor agricole

Domeniul de interventie 6. Imbunatatirea valorii economice a padurii

Domeniul de interventie 7. Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere

Domeniul de interventie 8. Imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea

si adaptarea agriculturii si silviculturii

Domeniul de interventie 9. Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistenta

Domeniul de interventie 10. Infiintarea grupurilor de producatori

Axa II - *Imbunatatirea mediului si a zonelor rurale*

Domenii de interventie:

Domeniul de interventie 1. Sprijin pentru zonele defavorizate

Domeniul de interventie 2. Plati compensatorii pentru utilizatorii de terenuri agricole din zonele desemnate Natura 2000

Domeniul de interventie 3. Plati de Agro-mediu

Domeniul de interventie 4. Prima impadurire a terenurilor agricole

Domeniul de interventie 5. Prima impadurire a terenurilor neagricole

Domeniul de interventie 6. Plati Natura 2000

Axa III - *Imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale si diversificarea economiei rurale*

Domenii de interventie:

Domeniul de interventie 1. Sprijin pentru diversificarea catre activitati non-agricole si crearea si dezvoltarea de microintreprinderi

Domeniul de interventie 2. Incurajarea activitatilor turistice

Domeniul de interventie 3. Renovarea, dezvoltarea satelor, conservarea si imbunatatirea mostenirii rurale

Domeniul de interventie 4. Dobandire de competente, animarea si implementarea strategiilor de dezvoltare locala

Domeniul de interventie 5. Implementarea strategiilor de dezvoltare locala

O a patra directie (Axa IV) – **LEADER** – are in vedere implementarea unor strategii locale de dezvoltare pentru imbunatatirea guvernarii administrative la nivel rural.

Domenii de interventie:

Domeniul de interventie Functionarea **Grupurilor de Actiune Locala**, dobandirea de competente si animarea teritoriului

Domeniul de interventie Reteaua Nationala de Dezvoltare Rurala

Domeniul de interventie Asistenta Tehnica

Grupurile de Actiune Locala sunt entitati ce reprezinta parteneriate public – private, constituite din reprezentanti ai sectorului public, privat si civil, desemnati dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui sa indeplineasca o serie de cerinte privind componenta, teritoriul acoperit si care vor implementa o strategie integrata pentru dezvoltarea teritoriului.

Actiunile care vor fi intreprinse in cadrul Axei IV sunt sintetizate in cadrul a 3 masuri, respectiv :

Masura 41 – *Implementarea strategiilor de dezvoltare locala*

Prin Masura 41, **Grupurile de Actiune Locala** pot implementa si proiecte integrate de dezvoltare locala, ce pot acoperi mai multe axe. Implementarea acestor proiecte se va realiza conform descrierii din Planul de Dezvoltare Locala.

► Sub- masura 411 – *Cresterea competitivitatii sectoarelor agricol si forestier*

In aceasta sub-masura se vor incadra proiectele propuse in strategie care vizeaza obiectivele descrise in fisele tehnice ale masurilor din Axa 1.

► Sub- masura 412 – *Imbunatatirea mediului si a spatiului rural*

Prin aceasta sub-masura proiectele din strategie vor atinge obiectivele din fisele tehnice ale masurilor Axei 2.

► Sub- masura 413 – *Calitatea vietii si diversificarea economiei rurale*

Proiectele ce au acelasi scop ca masurile ce formeaza Axa 3, se vor incadra in aceasta sub-masura.

Masura 421 – Implementarea proiectelor de cooperare

In cadrul LEADER sunt posibile doua tipuri de cooperare:

- cooperare interteritoriala: cooperarea intre diverse zone rurale din acelasi stat membru. Aceasta poate avea loc intre grupuri LEADER si este, de asemenea, deschisa altor grupuri locale care utilizeaza aceeasi abordare participativa;
- cooperarea transnationala: cooperarea intre grupuri LEADER din cel putin doua state membre sau intre grupuri din tari terte care au o abordare similara.

Proiectele de cooperare vor fi selectate de catre:

- Grupurile de Actiune Locala, daca au integrate in strategia lor de dezvoltare actiuni de cooperare. In acest caz, criteriile de eligibilitate si selectie vor fi elaborate si aplicate de GAL si incluse in strategia de dezvoltare locala.
- AM- PNDR, pentru celelalte GAL-uri, care nu au prevazut aceste actiuni in strategia lor de dezvoltare locala. In acest caz, criteriile de selectie vor fi elaborate de Autoritatea de Management.

Masura 431 – Functionarea Grupurilor de Actiune Locala, dobandirea de competente si animarea teritoriului.

► Submasura 431.1 sprijina constructia de parteneriate public-private, elaborarea strategiilor de dezvoltare locala si pregatirea planului de dezvoltare locala in vederea participarii la selectie a Grupurilor de Actiune Locala (GAL).

► Submasura 431.2 ofera sprijin Grupurilor de Actiune Locala pentru: cheltuieli de functionare, animare si dobandirea de competente.

► Submasura 431.2, are doua componente, respectiv:

- **componenta a** – Functionarea Grupului de Actiune Locala;
- **componenta b** – Instruirea si animarea teritoriului dupa selectia GAL.

Beneficiarii acestei submasuri sunt Grupurile de Actiune Locala (GAL) selectate de catre Autoritatea de Management pentru PNDR (AM-PNDR) din cadrul Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale.

MASURI finantate prin PNDR:

✚ **PNDR masura 112 „Instalarea tinerilor fermieri”** - care poate asigura finantarea de proiecte vizand directia de dezvoltare: ”Dezvoltare economica si Agricultura”

Obiective:

- a. **Imbunatatirea si cresterea competitivitatii sectorului agricol** prin promovarea instalarii tinerilor fermieri si sprijinirea procesului de modernizare si conformitate cu cerintele pentru protectia mediului, igiena si bunastarea animalelor, siguranta la locul de munca;
- b. **Imbunatatirea managementului exploatareilor agricole** prin reinnoirea generatiei sefilor acestora, fara cresterea populatiei active ocupate in agricultura;
- c. **Cresterea veniturilor** exploatareilor conduse de tinerii fermieri;
- d. **Cresterea numarului de tineri agricultori** care incep pentru prima oara o activitate agricola ca sefi de exploatare si incurajarea tinerilor fermieri de a realiza investitii.

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin Masura 112 sunt fermierii in varsta de pana la 40 de ani (neimpliniti la data

depunerii Cererii de Finantare), persoane fizice sau juridice care practica in principal activitati agricole si a caror exploatare agricola:

- are o dimensiune economica cuprinsa intre 6 si 40 UDE1;
- este situata pe teritoriul tarii;
- este inregistrata in Registrul unic de identificare – APIA si Registrul agricol.

Conditii minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

Pentru a putea primi sprijin in cadrul Masurii 112, solicitantul sprijinului trebuie sa indeplineasca urmatoarele conditii:

- are varsta sub 40 de ani si se instaleaza pentru prima data in exploatarea agricola ca si conducator (sef) al acesteia;
- detine sau se angajeaza sa dobandeasca competente si calificari profesionale in raport cu activitatea pe care urmeaza sa o desfasoare;
- prezinta un Plan de afaceri pentru dezvoltarea activitatilor agricole din cadrul exploatarei agricole;
- este membru al unei familii de fermier si a lucrat mai mult de 50% din timpul sau de lucru in cadrul fermei (nu neaparat in ferma familiei) cu cel putin 12 luni inaintea instalarii sale pe cont propriu.

Valoarea sprijinului nerambursabil

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri este de 12.000 de Euro pentru o exploatare agricola cu dimensiunea minima de 6 UDE, iar peste aceasta dimensiune, sprijinul pentru instalare poate creste cu 4.000 Euro/ 1 UDE, dar nu va putea depasi 40.000 de Euro/ exploatare.

Sprijinul de instalare va fi acordat in doua transe de plata:

- prima trasa se va acorda la data aprobarii de catre APDRP a solicitarii pentru acordarea sprijinului si este de 60% din valoarea sprijinului pentru instalare;

- a doua transa, de 40% din valoarea sprijinului pentru instalare se va acorda la indeplinirea actiunilor prevazute in Planul de afaceri. Verificarea conditiilor pentru acordarea celei de-a doua transa nu va depasi 33 de luni de la data aprobarii de catre APDRP a deciziei pentru acordarea sprijinului. Pana la cea de-a doua transa de plata, beneficiarii trebuie sa realizeze toate investitiile pentru modernizarea si dezvoltarea exploatareii, propuse in Planul de afaceri.

Un solicitant al sprijinului prin Masura 112 poate depune in acelasi timp proiecte pentru alte masuri din cadrul PNDR pentru a fi cofinantate prin FEADR.

PNDR masura 121 - " Modernizarea exploatatii agricole"

Obiective:

- a. Introducerea si dezvoltarea de tehnologii si procedee noi, diversificarea productiei, ajustarea profilului, nivelului si calitatii productiei la cerintele pietei, inclusiv a celei ecologice, precum si producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;
- b. Adaptarea exploatatii la standardele comunitare;
- c. Cresterea veniturilor exploatatii agricole sprijinite;
- d. Sprijinirea membrilor grupurilor de producatori sau ai altor forme asociative in vederea incurajarii fenomenului de asociere.

Beneficiari eligibili:

- Persoana fizica;
- Persoana fizica autorizata (*infiintata in baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008*) cu modificarile si completarile ulterioare;
- Intreprinderi individuale (*infiintate in baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008*) cu modificarile si completarile ulterioare;

- Intreprinderi familiale (*infiintate in baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008*)³ cu modificarile si completarile ulterioare;
- Societate in nume colectiv – SNC (*infiintata in baza Legii nr. 31/1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate in comandita simpla – SCS (*infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate pe actiuni – SA (*infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate in comandita pe actiuni – SCA (*infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate cu raspundere limitata – SRL (*infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate comerciala cu capital privat (*infiintata in baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate agricola (*infiintata in baza Legii nr. 36/ 1991*) cu modificarile si completarile ulterioare;
- Societate cooperativa agricola (*infiintata in baza Legii nr. 1/ 2005*) cu modificarile si completarile ulterioare;
- Grup de producatori constituit conform OG nr. 37/2005, cu modificarile si completarile ulterioare, doar cu conditia ca investitiile realizate sa deserveasca interesele propriilor membri;
- Cooperativa agricola (*infiintata in baza Legii nr. 566/ 2004 cu modificarile si completarile ulterioare*), doar cu conditia ca investitiile realizate sa deserveasca interesele propriilor membri.

Prin Masura 121 se acorda fonduri nerambursabile in proportie de 50% – 75% (pentru perioada 2007 – 2009), respectiv in proportie de 40% – 70% (pentru

perioada 2010 – 2013) din valoarea eligibila a proiectului, fondurile reprezentand cofinantarea publica, la care trebuie sa se adauge contributia privata.

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finantat prin Masura 121 este de 5.000 de Euro, aceasta suma reprezentand valoarea totala eligibila a proiectului.

Pentru toate proiectele depuse in cadrul Masurii 121 pentru sectorul zootehnic, sectorul vegetal sau de catre beneficiarii Masurii 141, valoarea maxima eligibila a unui proiect nu va depasi 125.000 Euro, iar ponderea sprijinului nerambursabil va fi de 40% (reprezentand 50.000 Euro).

Pentru aceste sectoare sprijinul nerambursabil se va putea majora cu:

o **10%** - pentru investitiile realizate de tinerii agricultori¹³ cu varsta sub 40 ani, la data depunerii Cererii de Finantare;

o **10%** - pentru investitiile realizate de agricultorii din zonele montane cu handicap natural, in zone cu handicap natural si in arii naturale protejate incadrate in reseaua Natura 2000¹⁵ (conform Regulamentului CE nr.1698/2005, art. 36, litera a, punctele i, ii si iii);

o **10%** - pentru investitiile avand drept scop implementarea noilor provocari prin

urmatoarele tipuri de operatiuni: „imbunatatirea eficientei utilizarii si depozitarii ingrasamintelor cu azotat”, „instalatii pentru tratamentul apelor reziduale in exploataii agricole si in cadrul proceselor de prelucrare si comercializare”. Aceasta majorare se aplica exclusiv la partea din proiect destinata investitiilor in aceste doua tipuri de operatiuni;

PNDR masura 122 - " Îmbunătățirea valorii economice a pădurii"

Obiective:

- a) Îmbunătățirea structurii sau refacerea pădurilor slab productive degradate, sprijinirea aplicării programelor de refacere a pădurilor slab productive sau neconforme cu tipul natural fundamental de pădure, cum ar fi pădurile de rasinoase din afara arealului natural cu specii adaptate mai bine condițiilor locale și cu rezistență mai bună împotriva factorilor daunatori naturali (doborâturi de vânt, atacuri de insecte etc);
- b) Achiziționarea de echipamente și mașini de tăiere necesare pentru realizarea măsurilor tehnice și a operațiilor necesare până la vârsta exploatabilității (ex. rarituri, elagaj artificial, combaterea bolilor și daunătorilor) și suportul tehnic pentru executarea acestor lucrări (mână de lucru/servicii);
- c) Achiziționarea de echipamente și mașini necesare lucrărilor silvice de exploatare cu impact redus asupra mediului, excepție făcând echipamentele ce realizează în același timp exploatarea și procesarea primară a materialului lemnos – cum sunt harvesterurile - și care sunt eligibile prin Măsură 123;
- d) Producerea de puieți forestieri de calitate pentru nevoile proprii prin înființarea de pepiniere când sunt necesare lucrări de împădurire în proprietatea forestieră .
- e) Creșterea numărului de proprietari de pădure care îmbunătățesc valoarea economică a pădurii la nivel de exploatare forestieră.

Beneficiarii eligibili:

- proprietari privați de pădure, persoane fizice sau juridice și asociații ale acestora;

- forme asociative ale proprietarilor de padure (composesorate, obști de mosneni, obști razesesti, paduri graniceresti si altii) – constituite in baza Legii 1/ 2000, art. 26;
- comune, orase si municipii detinatoare de padure sau asociatiile acestora;
- institutii de cult si invatamant detinatoare de padure si asociatiile acestora;
- asociatii mixte de proprietari de padure din oricare din categoriile de mai sus.

Sprijinul public (comunitar si national) va fi de pana la 50% din totalul cheltuielilor eligibile.

In zonele defavorizate (LFA) si siturilor Natura 2000 sprijinul public va fi de pana la 60% din totalul cheltuielilor eligibile.

Plafonul maxim al sprijinului public acceptat pentru un proiect nu poate depasi 1.000.000 de euro.

Valoarea totala minima eligibila a unui proiect este de 5.000 de euro, conform prevederilor PNDR.

PNDR masura 123 - " Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere"

Obiective principale:

- a. Introducerea si dezvoltarea de tehnologii si procedee pentru obtinerea de noi produse agricole si forestiere competitive;
- b. Adaptarea intreprinderilor la noile standarde comunitare atât in etapa de procesare cât si in cea de distributie a produselor obtinute;
- c. Imbunatatirea veniturilor intreprinderilor sprijinite prin cresterea valorii adaugate a produselor agricole;

d. Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor, prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare.

Beneficiarii eligibili:

Pentru investițiile vizând creșterea valorii adăugate a produselor agricole:

- Micro-întreprinderi și Întreprinderi Mici și Mijlocii – definite în conformitate cu
- Recomandarea (CE) nr. 361/2003, respectiv în conformitate cu Legea nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- Alte întreprinderi care nu sunt micro-întreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, care au mai puțin de 750 angajați sau cu o cifră de afaceri care nu depășește 200 milioane Euro – definite în conformitate cu art. 28 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005.
- Cooperative agricole de procesare a produselor agricole – constituite conform Legii nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- Societăți cooperative de valorificare – constituite conform Legii nr. 1/2005;
- Întreprinderi familiale/ Întreprinderi individuale – înființate în baza OUG nr. 44/16 aprilie 2008, cu completările și modificările ulterioare;

Prin Măsura 123 se pot acorda beneficiarilor eligibili și selectați fonduri nerambursabile în procent de până la 50%, fondurile acordate reprezentând cofinanțarea publică (raportată la valoarea

totala eligibila a proiectului) la care trebuie sa se adauge cofinantarea privata.

Cuquantumul sprijinului si plafoanele maxime ale cofinantarii publice pentru un proiect sunt urmatoarele:

- Pentru microintreprinderi si intreprinderi mici si mijlocii – cuquantumul sprijinului este de 50% din valoarea eligibila a investitiei, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 2.000.000 de Euro/ proiect.

- Pentru investitiile care apartin unei forme asociative (*cooperative agricole de procesare a produselor agricole – conform Legii nr. 566/2004, societati cooperative de valorificare – conform Legii nr. 1/2005, asociatii familiale /intreprindere familiala, conform OUG nr.44/2008, grupuri de producatori recunoscute in conformitate cu Ordonanta nr. 37/ 2005*) si care deservesc majoritatea membrilor acesteia(jumatate plus unul din membri), cuquantumul sprijinului este de 50% din valoarea eligibila a investitiei, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 3.000.000 de Euro/ proiect.

- Pentru alte intreprinderi – cuquantumul sprijinului este de 25% din valoarea eligibila a proiectului, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 2.000.000 de Euro/proiect.

o Intensitatea sprijinului pentru investitiile realizare in regiunea Regiunea de Dezvoltare 8 Bucuresti-Ilfov se limiteaza la 20% din valoarea eligibila a proiectului (conform art. 28(3) din Reg. 1698/2005).

- Pentru microintreprinderile pentru sacrificare si procesare carne, precum si pentru colectare si procesare lapte, cuquantumul sprijinului este de 50% si un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 200.000 euro/proiect.

o Intensitatea sprijinului pentru investitiile realizate in Regiunea de Dezvoltare 8 Bucuresti – Ilfov de catre micromtreprinderile pentru sacrificare si procesare carne precum si pentru colectare si procesare lapte, se limiteaza la 40% din valoarea eligibila in conformitate cu art. 28(3) din Regulamentul 1698/ 2005 si cu Harta de Ajutor Regional.

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finantat prin Masura 123 este de 5.000 de Euro –aceasta suma reprezentând valoarea totala eligibila a proiectului.

 PNDR masura 125 - "Imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii"

Obiectiv general adaptarea infrastructurii agricole si forestiere la noile structuri de proprietate aparute ca urmare a procesului de restituire a proprietatilor in vederea cresterii competitivitatii sectorului agricol si forestier.

Masura cuprinde trei submasuri pentru care obiectivele specifice se detaliaza mai jos, dupa cum urmeaza:

I. Submasura 125 a "Imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii (proiecte pentru "Irigatii si alte lucrari de imbunatatiri funciare" si "Infrastructura agricola de acces")

II. Submasura 125 b "Imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea silviculturii"

III. Submasura 125 c "Lucrari de refacere si modernizare a infrastructurii de prevenire si de protectie impotriva inundatiilor"

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Masura 125 sunt:

Submasura 125 a1:

- Organizatii/ federatii de utilitate publica ale proprietarilor/ detinatorilor de terenuri agricole constituite in conformitate cu legislatia in vigoare.

Submasura 125 a2:

- Unitatile administrativ-teritoriale detinatoare de terenuri agricole sau de infrastructura de acces la exploatarele agricole, prin reprezentantii lor legali;
- Asocatii de Dezvoltare Intercomunitara (**ADI**) ale unitatilor administrativ teritoriale detinatoare de terenuri agricole sau de infrastructura de acces la exploatarele agricole.

Submasura 125 b:

- proprietari/ detinatori (cu drept de administrare) privati de padure, persoane fizice si juridice;
- asocatii de proprietari/ detinatori privati de padure;
- unitati administrativ-teritoriale detinatoare de padure;
- Asocatii de Dezvoltare Intercomunitara (ADI) ale unitatilor administrativ teritoriale detinatoare de padure;
- Administratorul fondului forestier de stat – Regia Nationala a Padurilor – ROMSILVA, prin unitatile si filialele din structura sa.

Sprijinul public (comunitar si national) acordat in cadrul Masurii 125 va fi:

_ 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru investitiile de utilitate publica care *deservesc intreaga comunitate*. Ajutorul public acordat pentru un proiect de investitie nu va putea depasi 1.000.000 euro/ proiect, pentru submasura 125 a si 1.500.000 euro/proiect pentru submasura 125 b.

_ 75% din totalul cheltuielilor eligibile pentru investitiile de utilitate publica, care *deservesc o parte din comunitate*. In acest caz, ajutorul public acordat nu va putea depasi 750.000 euro/proiect.

 PNDR masura 141 – „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenta”

Obiectiv: transformarea fermelor de semi-subzistenta in exploataii orientate catre piata, prin utilizarea durabila a factorilor de productie, imbunatatirea managementului prin diversificarea productiei agricole, introducerea de tehnologii performante.

 PNDR masura 142 – „Infiintarea grupurilor de producatori” care poate asigura finantarea de proiecte depuse de persoane fizice si juridice private vizand directia de dezvoltare „Economie si turism”

Domeniul de actiune al masurii il constituie incurajarea infiintarii si functionarii administrative a grupurilor de producatori, recunoscute in conformitate cu prevederile legislatiei nationale in vigoare.

Finantarea poate fi accesata de grupuri de producatori recunoscute oficial incepand cu 1 ianuarie 2007 pana la 31 decembrie 2013, conform prevederilor legislatiei in vigoare

Ajutorului public nerambursabil va putea fi de pana la 100.000 Euro / proiect, cu o rata de finantare de pana la 100%

 PNDR masura 221 – „Prima impadurire a terenurilor agricole”

Obiectiv:

Cresterea suprafetei de padure cu rol de protectie a apei, solurilor, a padurilor cu rol de protectie impotriva factorilor naturali si antropici daunatori, precum si de asigurare a functiilor recreative, pe baza rolului multifunctional al acesteia.

Beneficiari eligibili pentru sprijin prin aceasta masura:

- Detinatorii privati de teren agricol, pentru infiintarea plantatiei forestiere si executarea lucrarilor de intretinere pe o perioada de 5 ani,

precum și o primă compensatorie pentru pierderea de venit prin împadurire, stabilită pe an și pe ha, pentru perioada de 15 ani;

- Autorități publice locale detinatoare de teren agricol, numai pentru înființarea plantatiei. Dacă terenul agricol destinat împaduririi este concesionat de o persoană fizică sau juridică, primele pentru întreținerea plantatiei și cele compensatorii, prevăzute la alineatul precedent, pot fi de asemenea acordate.

În ceea ce privește sprijinul public pentru înființarea plantatiei forestiere, acesta este de 70% din costurile standard calculate în fișa măsurii, iar pentru împaduririle efectuate în zonele defavorizate (LFA) și siturile Natura 2000, acesta este de 80% din costurile standard.

Primele pentru întreținerea plantatiei forestiere înființate în cadrul măsurii, pe o perioadă de 5 ani și cele pentru compensarea pierderilor de venit agricol pe suprafața împadurită pe o perioadă de 15 ani sunt acoperite în proporție de 100% din fonduri publice, conform costurilor standard prezentate în fișa măsurii 221.

 PNDR măsura 322 – "Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a mostenirii rurale" care poate asigura finanțarea de proiecte vizând direcțiile de dezvoltare: „Infrastructura și utilități”, „Învățământ și cultură”, „Sănătate și asistență socială”

Obiective:

- a. Îmbunătățirea infrastructurii fizice de bază în spațiul rural;
- b. Îmbunătățirea accesului la servicii de bază pentru populația rurală;
- c. Creșterea numărului de sate renovate;
- d. Creșterea numărului de obiective de patrimoniu din spațiul rural.

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Masura 322 sunt:

- *Comunele* prin reprezentantii lor legali conform legislatiei nationale in vigoare;
- *Autoritatile locale (comune) sau Asociații de Dezvoltare Intercomunitare* prin operatorii regionali pentru investitiile in infrastructura de apa/apa uzata;
- *Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitare (ADI)* realizate intre doua sau mai multe *comune* infiintate conform legislatiei nationale in vigoare (Legea nr. 215/2001 a administratiei publice locale cu modificarile si completarile ulterioare si Ordonanta Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociatii si fundatii, cu modificarile si completarile ulterioare);
- *ONG-uri, Asezaminte culturale si Institutii de cult* definite conform legislatiei nationale in vigoare;
- *Persoane fizice si juridice care detin in proprietate sau administreaza obiective de patrimoniu cultural sau natural de interes local si care aplica pentru protejarea patrimoniului cultural de interes local si natural din spatiul rural.*

Criteria de eligibilitate

1. Proiectul trebuie sa fie realizat in spatiul rural conform definitiei din PNDR iar beneficiarul se identifica intruna din categoriile de beneficiari definite;
2. Nu este permisa dubla finantare a aceleasi activitati/ investitii din alte fonduri comunitare sau nationale;
3. Beneficiarul trebuie sa prezinte toate avizele si autorizatiile necesare investitiei;
4. Prin memoriul justificativ / studiul de fezabilitate, proiectul trebuie sa demonstreze oportunitatea si necesitatea socio-economica a investitiei;

5. Proiectul propus este in conformitate cu normele de mediu (inclusiv Directiva Cadru Apa) si legislatia in vigoare cu privire la normele de siguranta in transport / energie;
6. Proiectele de investitii in infrastructura de apa / apa uzata vor trebui sa prezinte fie un aviz tehnico-economic din partea operatorului regional acolo unde acesta exista, fie un aviz din partea consiliului judetean prin care se dovedeste si conformitatea proiectului cu strategia regionala / judeteana de apa / apa uzata, iar in cazul in care un astfel de proiect nu se regaseste in situatiile mai sus mentionate, proiectul va fi insotit de angajamentul autoritatilor locale de a asigura gestionarea si mentenanta investitiei;
7. Investitia sa respecte Planul Urbanistic General;
8. Constructia, modernizarea si extinderea cladirilor trebuie sa respecte/pastreze arhitectura specifica locala;
9. Orice beneficiar al acestei masuri poate aplica pentru maxim 2 proiecte individuale pe intreaga perioada de programare;
10. Pentru investitiile in infrastructura fizica de baza, beneficiarii trebuie sa prezinte lista cu semnaturi ale locuitorilor, agentilor economici si institutiilor publice care au depus la primarie adeziunea privind necesitatea investitiei si angajamentul de racordare din surse proprii la reseaua de apa / canalizare / gaze / energie electrica sau acordul privind plata colectarii deseurilor;
11. Beneficiarul se angajeaza sa asigure mentenanta investitiei.

Sprijinul public (comunitar si national) acordat in cadrul Masurii 322 va fi:

- a) 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publica, negeneratoare de profit, dar valoarea totala eligibila a proiectului nu va depasi:

- 1 milion Euro/proiect individual in cazul unui proiect de investitii in infrastructura de baza al carui beneficiar este un Consiliu Local;
- 3 milioane Euro/proiect in cazul unui proiect individual de investitii in infrastructura de baza al carui beneficiar este o asociatie de dezvoltare intercomunitara;
- 2,5 milioane Euro/proiect in cazul unui *proiect integrat* al carui beneficiar este un Consiliu Local;
- 6 milioane Euro/proiect in cazul unui *proiect integrat* al carui beneficiar este o asociatie de dezvoltare intercomunitara;
- 500.000 Euro/proiect individual sau *proiecte integrate* pentru celelalte tipuri de actiuni vizate de aceasta masura, altele decat cele mai sus mentionate.

b) *de pana la 70% din totalul cheltuielilor eligibile* pentru proiectele generatoare de profit.

Volumul sprijinului nu poate depasi plafonul de 200.000 Euro/beneficiar pentru o perioada de minimum 3 ani fiscali conform regulii „de minimis” stipulata in Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1998/2006 Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006.

PNDR masura 313 - „Incurajarea activitatilor turistice ”

Obiectivele specifice ale Masurii 313 se refera la:

1. Crearea si mentinerea locurilor de munca prin activitati de turism;
2. Cresterea valorii adaugate in activitati de turism;
3. Crearea, imbunatatirea si diversificarea infrastructurii si serviciilor turistice;
4. Cresterea numarului de turisti si a duratei vizitelor.

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Masura 313 sunt:

- *Micro-intreprinderile* (societati comerciale cu capital social privat: SNC, SCS, SRL, SA)¹ (vezi definitie dictionar), inclusiv societati cooperative de gradul 1 mestesugaresti si de consum care au prevazute in actul constitutiv ca obiectiv desfasurarea/ dezvoltarea de activitati ce vizeaza turismul rural, infiintate conform legislatiei nationale in vigoare (Legea nr. 1/ 2005, privind functionarea si organizarea cooperativei cu modificarile si completarile ulterioare).

- *Persoane fizice* (neinregistrate ca agenti economici) care se vor angaja ca pana la data semnarii Contractului de finantare sa se autorizeze cu un statut minim de persoana fizica autorizata² si sa functioneze ca micro-intreprindere

- *Comunele* prin reprezentantii lor legali conform legislatiei nationale in vigoare, precum si *asociatiile* de dezvoltare intercomunitara realizate doar intre comune si infiintate conform legislatiei nationale in vigoare

- *ONG-uri*, definite conform legislatiei nationale in vigoare

Conditiiile minime obligatorii pentru acordarea sprijinului sunt:

- Micro-intreprinderile, atat cele existente cat si cele nou infiintate trebuie sa fie inregistrate si sa-si desfasoare activitatea propusa prin proiect in spatiul rural (atat sediul social, cat si punctul de lucru trebuie sa fie amplasate in mediul rural);

- In cazul investitiilor in agroturism, beneficiarul/membrul gospodariei agricole trebuie sa desfasoare o activitate agricola in momentul aplicarii;

- Beneficiarul trebuie sa demonstreze viabilitatea investitiei;

- Micro-intreprinderea sa nu fie in dificultate;

- Structurile de primire turistice rurale vor fi in conformitate cu normele de clasificare prevazute in legislatia nationala in vigoare (Ordinul ministrului pentru intreprinderi mici si mijlocii, comert, turism si profesii liberale nr. 636/2008 pentru aprobarea Normelor metodologice privind clasificarea structurilor de primire turistice);
- Pentru investitii noi, modernizare si extindere in cazul structurilor de primire turistice rurale, altele decat cele agro-turistice, nivelul de confort si calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie sa atinga standardul de calitate de minim 3 flori/stele;
- Pentru investitii in structuri de primire agro-turistice nivelul de confort si calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie sa atinga standardul de calitate de minim o floare;
- In cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisa doar modernizarea si extinderea structurilor de primire turistice;
- Constructia, modernizarea si extinderea cladirilor trebuie sa respecte prevederile PUG;
- Constructia, modernizarea si extinderea cladirilor trebuie sa respecte/pastreze arhitectura specifica locala;
- Pentru investitiile noi in structurile de primire turistice, suprafata de teren aferent structurii de primire turistice (inclusiv in structuri de primire agro-turistice) trebuie sa fie de cel putin 1000 mp; in vederea evitarii supraaglomerarii si a fragmentarii excesive a peisajului natural (nu se aplica in cazul pontoanelor plutitoare);
- Angajament din partea beneficiarului ca va introduce obiectivul investitional in circuitul turistic;

- Beneficiarul sau responsabilul legal de proiect sa faca dovada detinerii de aptitudini manageriale / marketing sau in acord cu activitatea propusa prin proiect (experienta / cursuri de formare profesionala absolvite – cel putin nivel de initiere, cursuri de calificare, etc.) sau sa le dobandeasca pana la efectuarea ultimei plati;
- Beneficiarul trebuie sa prezinte toate avizele si acordurile necesare investitiei respective;
- Beneficiarul trebuie sa prezinte avizele/autorizatiile de mediu necesare investitiei, sa respecte dupa caz cerintele de mediu specifice investitiilor in perimetrul ariilor protejate;
- Beneficiarul trebuie sa dovedeasca dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmeaza sa realizeze investitia sau dreptul de concesiune pe o perioada de cel putin 10 ani;
- Beneficiarul trebuie sa declare pe propria raspundere ca va asigura cofinantarea proiectului;
- Beneficiarul care isi propune o activitate generatoare de profit, trebuie sa declare pe propria raspundere faptul ca suma totala a ajutorului public nerambursabil accesat de catre acesta nu depaseste 200.000 Euro pe o perioada de pana la 3 ani fiscali.

Tipuri de investitii

- a) Investitii in infrastructura de primire turistica
- b) Investitii in activitati recreationale
- c) Investitii in infrastructura la scara mica precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc
- d) dezvoltarea si/ sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural

Valoarea maxima a fondurilor

Pentru *investitiile de interes public negeneratoare de profit*, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de *pana la 100%* din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi valoarea de *200.000 Euro/ proiect*.

ii. Pentru *investitiile generatoare de profit*, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de pana la:

- 85% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi *100.000 Euro/ proiect* in cazul proiectelor de investitii in agroturism;

- 85% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi *200.000 Euro/proiect*, in cazul proiectelor de investitii in activitati recreationale;

- 50% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi *200.000 Euro/ proiect* pentru alte tipuri de investitii in turismul rural.

 PNDR masura 312 – „Sprijin pentru crearea si dezvoltarea de micro-intreprinderi ” care poate asigura finantarea de proiecte depuse de persoane fizice si juridice private vizand directia de dezvoltare „Economie”

Obiectivele specifice ale Masurii 312 se refera la:

- 1.Crearea si mentinerea locurilor de munca in spatiul rural;
- 2.Cresterea valorii adaugate in activitati non-agricole;
- 3.Crearea si diversificarea serviciilor pentru populatia rurala prestate de catre micro-intreprinderi.

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Masura 312:

A. *Micro-intreprinderile* asa cum sunt definite in Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/ 2003 si in legislatia nationala in vigoare² (avand mai putin de 10 angajati si care realizeaza o cifra de afaceri anuala neta sau detin active totale in valoare de pana la 2,0 milioane Euro echivalent in lei) – a se vedea categoriile de beneficiari din Anexa 10.

B. Persoane fizice (neinregistrate ca agenti economici) - care se vor angaja ca pana la data semnarii contractului de finantare sa se autorizeze cu un statut minim de persoana fizica autorizata si sa functioneze ca microintreprinderi.

Conditii minime obligatorii

- Micro-intreprinderile, atat cele existente cat si cele nou infiintate (*start-up - vezi definitie dictionar*) trebuie sa fie inregistrate si sa-si desfasoare activitatea propusa prin proiect in spatiul rural
- Beneficiarul trebuie sa demonstreze viabilitatea investitiei
- Micro-intreprinderea trebuie sa nu fie in dificultate
- Beneficiarul sau responsabilul de proiect sa faca dovada detinerii de aptitudini manageriale/ marketing sau in acord cu activitatea propusa prin proiect (experienta/ cursuri de formare profesionala absolvite – cel putin la nivel de initiere, cursuri de calificare etc.) sau sa le dobandeasca pana la efectuarea ultimei plati
- Beneficiarul trebuie sa prezinte toate avizele si acordurile necesare investitiei respective
- Beneficiarul trebuie sa prezinte avizele/ autorizatiile de mediu necesare investitiei sau sa prezinte dovada ca a facut demersurile pentru a obtine toate avizele si acordurile, conform legislatiei in vigoare in domeniul mediului. In situatia in care beneficiarul nu prezinta toate autorizatiile solicitate inainte de semnarea contractului, proiectul devine neeligibil
- Beneficiarul trebuie sa dovedeasca dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmeaza sa realizeze investitia sau dreptul de folosinta pe o perioada de cel putin 10 ani
- Beneficiarul trebuie sa declare pe proprie raspundere ca va asigura co-finantarea proiectului

Prin Masura 312 intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de pana la 70%7 din totalul

cheltuielilor eligibile si nu va depasi:

- 50.000 Euro/ proiect daca beneficiarii sunt persoane fizice autorizate;
- 100.000 Euro/ proiect pentru micro-intreprinderile care isi desfasoara activitatea in sectorul transportului
- 200.000 Euro/ proiect pentru alte micro-intreprinderi

In cazul in care proiectele prevad activitati de productie de bunuri, intensitatea ajutorului public va fi de pana la 85%* din totalul cheltuielilor eligibile.

Programul Operational Regional (POR)

+ **Axa prioritara 3, domeniul de interventie 3.4 – „Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea si echiparea infrastructurii educationale preuniversitare, universitare si a infrastructurii pentru formare profesionala continua”** care poate asigura finantarea de proiecte vizand directia de dezvoltare „Invatamant si cultura”

Beneficiari eligibili pot fi si Comune/ (Consilii locale comunale)

Activitati eligibile:

- Consolidarea, modernizarea, extinderea cladirilor (toate tipurile de infrastructura pentru invatamantul obligatoriu, exceptand Campusurile pentru Invatamant Profesional si Tehnic);
- Consolidarea, modernizarea, extinderea si dotarea cladirilor scolilor speciale: spatii de invatamant, spatii de cazare, cantine, diferite facilitati pentru acces si activitati didactice;

- Construirea, extinderea, consolidarea, modernizarea cladirilor Campusurilor pentru Invatamant Profesional si Tehnic;
- Dotari cu echipamente didactice, echipamente pentru pregatirea profesionala, echipamente IT;
- Consolidarea, modernizarea, extinderea si dotarea cladirilor din campusurile universitare de stat: spatii de invatamant, spatii de cazare, cantine, diferite facilitati pentru activitati didactice;
- Consolidarea, modernizarea, extinderea cladirilor Centrelor de Formare Profesionala Continua;
- Modernizarea utilitatilor, inclusiv crearea de facilitati speciale pentru persoanele cu dizabilitati, pentru toate tipurile de infrastructura educationala.

Ajutorului public nerambursabil

minim 500.000 lei si maxim 67.000.000 lei / proiect, cu o rata de finantare de pana la 98%

Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU)

AP 5 - Domeniul de interventie 5.2 „Promovarea sustenabilitatii pe termen lung a zonelor rurale in ceea ce priveste dezvoltarea resurselor umane si ocuparea fortei de munca”

Beneficiari eligibili pot fi Autoritati ale administratiei publice locale

Operatiuni orientative

- Dezvoltarea programelor integrate pentru formare, ocupare si alte masuri de sprijin pentru populatia din zonele rurale, care urmaresc reducerea agriculturii de subzistenta;
- Masuri pentru promovarea mobilitatii ocupationale si geografice a fortei de munca din mediul rural, pentru a beneficia de toate

oportunitatile de ocupare existente si pentru cresterea coeziunii regionale;

- Masuri pentru imbunatatirea mediului inconjurator in zonele rurale si a starii de sanatate a populatiei din mediul rural, cu scopul de a-i creste motivatia, disponibilitatea si oportunitatile de participare pe piata muncii;
- Sprijin pentru membrii de familie aflati in ingrijire, servicii de asistenta si alte activitati asociate pentru a permite indivizilor sa participe pe piata muncii;
- Promovarea programelor care sprijina si incurajeaza demararea afacerilor in activitati non-agricole.

Ajutorului public nerambursabil va putea fi intre Minimum 1.850.000 lei si maxim 18.500.000 lei / proiect, cu o rata de finantare de pana la 98%

Programul Operational Dezvoltarea Capacitatii Administrative (PO DCA)

AP 1 – Domeniul de interventie 1.3 - „Imbunatatirea eficacitatii organizationale”

Beneficiari eligibili pot fi Autoritati ale administratiei publice locale

Operatiuni orientative

- Dezvoltarea si furnizarea programelor de instruire (inclusiv realizare de curricula si materiale didactice) in domenii relevante pentru administratia publica, cum ar fi achizitiile publice, ECDL, limbi straine, dezvoltarea de proiecte, licitarea si managementul proiectelor etc.;
- Schimbul de bune practici, seminarii;
- Consultanta si studii pentru realizarea de analize/diagnoze institutionale si implementarea propunerilor rezultate.

Ajutorul public nerambursabil va putea fi de minimum 220.000 lei, cu o rata de finantare de pana la 98%

POS MEDIU

Beneficiari eligibili pot fi Autoritati ale administratiei publice locale

Operatiuni

- prevenirea poluarii (se pot face investitii privind: instalatii si echipamente pentru prevenirea si controlul integrat al poluarii; sisteme si echipamente noi pentru monitorizare; echipamente noi de retinerea emisiilor pentru unitati industriale sau care isi reprofileaza ori diversifica activitatea; echipament de monitorizare in vederea prevenirii poluarii; instalatii reducere emisii COV; exhaustare)
- reducerea impactului asupra atmosferei, apei si solului (se pot face investitii privind: statii de epurare industriale noi; statii de preepurare; inlaturarea efectelor produse de procesele geomorfologice gravitationale (alunecari de teren, prabusiri, etc.); protectia apelor subterane; extinderea si modernizarea statiilor de epurare existente pentru operatori economici; proiecte pentru captarea/reducerea COV (exhaustare, desprafuire, etc.); protectia si gospodarirea retelei hidrografice, inclusiv domeniul lacustru; lucrari de ameliorare/reabilitare a solurilor poluate cu titei si produse petroliere si lucrari de depoluare a apelor subterane si de suprafata, inclusiv a celor lacustre; perdele forestiere pentru protectia impotriva pulberilor si zgomotului)
- reducerea nivelurilor de zgomot (se pot face investitii privind: intocmirea hartilor de zgomot; echipamente/tehnologii care determina reducerea nivelului de zgomot)
- gestionarea deseurilor, inclusiv a deseurilor periculoase (se pot face investitii privind: instalatii pentru valorificare deseurilor lemnoase si a rumegusului; depozite de deseuri (halde de la termocentrale, industria metalelor feroase si neferoase, fosfogips, steril, exploatare miniere la zi, etc.); statie de transfer a deseurilor; instalatie de tratare/neutralizare a

- deseurilor nepericuloase si inerte; instalatii de valorificare/eliminare (inclusive incinerare) a deseurilor periculoase; instalatii pentru reciclarea deseurilor provenite din constructii; instalatii de reciclare a deseurilor de materiale plastice; instalatii pentru reciclarea deseurilor
- electrice si electronice, instalatii pentru valorificarea deseurilor de ambalaje; instalatii pentru valorificarea/eliminarea unor deseuri de uleiuri uzate, acumulatori uzati, VSU-uri)
 - protectia resurselor de apa, statiile de tratare, statiile de epurare pentru comunitati locale (se pot face investitii privind: statii de tratare a apei; statii de epurare a apei uzate; amenajarea/modernizarea captarilor de apa; echipamente/tehnologii privind reducerea consumurilor de apa)
 - gospodarirea integrata a zonei costiere (se pot face investitii privind: protectia zonei costiere impotriva eroziunii datorate valurilor; refacerea/protectia zonelor umede aflate in contact cu marea; refacerea plajelor si falezelor)
 - conservarea biodiversitatii (se pot face investitii privind: identificarea si sustinerea realizarii de situri de importanta europeana – Natura 2000; identificarea si sustinerea de noi arii naturale protejate; reconstructia ecologica in arii naturale protejate)
 - administrarea ariilor naturale protejate (se pot face investitii privind: administrarea parcurilor naturale; administrarea parcurilor nationale; administrarea rezervatiilor naturale; administrarea oricaror altor arii naturale protejate)
 - educatia si constientizarea publicului privind protectia mediului
 - cresterea productiei de energie din surse regenerabile (se pot face investitii privind: instalatii de productie a energiei din surse regenerabile)

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera (se pot face investitii privind: echipamente de captare/stocare/reducere a emisiilor de gaze cu efect de sera)
- reconstructia ecologica si gospodaria durabila a padurilor (se pot face investitii privind: reconstructia si gospodaria in arealele de protectie; refacerea sau substituirea in cadrul padurilor degradate conform tipului natural fundamental in vederea realizarii protectiei solului si substratului litologic)
- impadurirea terenurilor degradate situate in zonele deficitare in paduri, stabilite in conditiile legii (se pot face investitii privind: ameliorarea prin impaduriri a terenurilor degradate in urma fenomenelor de eroziune in suprafata, a terenurilor nisipoase, a terenurilor cu exces de umiditate, a terenurilor ocupate de halde, precum si a terenurilor saraturate, puternic acide, poluate cu substante chimice)

Ajutorul public nerambursabil va putea fi intre minim 1.000 lei si maxim 20.000.000 lei / proiect, cu o rata de finantare de pana la 60%

Programe nationale finantate de la bugetul de stat

Bugetul local

9.2 Portofoliu de proiecte pentru perioada 2013-2020

Portofoliul de proiecte este proiectat pentru o perioada de 7 de ani.

Prioritizarea proiectelor este in sarcina Consiliului Local si va tine cont de:

- ✚ Nevoile reale ale comunitatii locale,
- ✚ Personalul responsabil de toate fazele pregatirii si implementarii proiectului (Studii de Fezabilitate, identificarea surselor locale, pregatirea cererii de finantare, implementarea proiectului, evaluarea impactului proiectului asupra comunitatii locale)
- ✚ Strategia de dezvoltare economico-sociala durabila a municipiului si sa contribuie la obiectivul general al acesteia
- ✚ Resursele disponibile.

In prezent, Primaria Stefan cel Mare are in derulare doua proiecte:

- ✓ **Proiect HG 577 retea de apa in satul Ghigoiesti pe o distanta de 12 km;**
- ✓ **Proiect de asfaltare DC 34 – 6 km in parteneriat cu Primaria Dragomiresti (mai sunt de asfaltat 2.5 km).**

PORTOFOLIUL DE PROIECTE PE TERMEN MEDIU SI LUNG

Portofoliul de proiecte pe termen mediu si lung a fost structurat in functie de cele sase domenii strategice definite in sectiunile anterioare:

DOMENIUL STRATEGIC	PROPUNERI DE PROIECTE
Obiectiv Prioritar	Proiecte

DS 1. SOCIAL

OP.1.1. Imbunatatirea calitatii servciilor medicale

Proiect 1: Reabilitare dispensar, dotarea si utilarea acestuia la standarde europene.

Proiect 2: Achizitionarea unei masini dotata corespunzator pentru a asigura servicii medicale persoanelor din satele indepartate de dispensarele medicale.

Proiect 3: Infiintarea unui dispensar medical in satul Ghigoiesti

Proiect 4: Infiintarea unui punct de permanenta in satul Stefan cel Mare

Proiect 5: Infiintarea unui serviciu pentru persoanele cu boli incurabile

Proiect 6: Modernizarea si dotarea dispensarului veterinar pentru a face fata cerintelor, in conditiile in care numarul animalelor este destul de numeros pe raza comunei

	<p><u>Proiect 7</u>: Construcție-infiintare farmacie veterinara.</p>
<p>OP.1.2. <i>Imbunatatirea si dezvoltarea serviciilor de asistenta sociala</i></p>	<p><u>Proiect 1</u>: Infiintare centru pentru asistenta comunitara.</p> <p><u>Proiect 2</u>: Infiintare centru de zi si permanent de batrani si pentru copii.</p> <p><u>Proiect 3</u>: Infiintare cantina sociala.</p> <p><u>Proiect 4</u>: Infiintarea serviciului pentru ingrijiri la domiciliu.</p> <p><u>Proiect 5</u>: Infiintarea post de psiholog si personal specializat in vederea consilierii persoanelor aflate in dificultate (persoane fara adapost, victime ale violentei domestice, copii abandonati, mame singure)</p>
<p>OP.1.3. <i>Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de educatie</i></p>	<p><u>Proiect 1</u>: Amenajarea curtii interioare a scolii din Stefan cel Mare cu spatiu verde, borduri, alei si banci; achizitionare centrala termica;</p> <p><u>Proiect 2</u>: Imprejmuirea scolii din Stefan cel Mare cu gard</p> <p><u>Proiect 3</u>: Achizitionarea unui microbuz pentru transportul elevilor</p> <p><u>Proiect 4</u>: Reabilitarea si dotarea a 3 gradinite existente in comuna.</p> <p><u>Proiect 5</u>: Reabilitarea / modernizarea scolilor din comuna</p> <p><u>Proiect 6</u>: Utilarea si completare dotari pentru laboratorul de informatica existent in scoala</p>

	<p>din Stefan cel Mare</p> <p><u>Proiect 7:</u> Construire sala de sport si teren de sport</p> <p><u>Proiect 8:</u> Completarea dotarilor IT a scolilor din comuna.</p>
<p>OP.1.4. Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de cultura</p>	<p><u>Proiect 1:</u> Reabilitarea Hanului de la Serbesti;</p> <p><u>Proiect 2:</u> Anvelopare camin cultural din Cirligi si dotarea lui cu centrala termica, vesela si mobilier</p> <p><u>Proiect 3:</u> Reabilitarea salii de festivitati din cadrul caminului cultural din Stefan cel Mare</p> <p><u>Proiect 4:</u> Reabilitarea Caminului Cultural situat in satul Ghigoiesti.</p> <p><u>Proiect 5:</u> Infiintare muzeu etnografic</p> <p><u>Proiect 6:</u> infiintare ansamblu de dansuri populare</p> <p><u>Proiect 7:</u> Amenajare sala de conferinte, sala festivitati in cadrul caminului cultural din Valea Ursului</p>
<p><u>DS 2. INFRASTRUCTURA</u></p>	
<p>OP.2.1.Modernizarea infrastructurii de transport rutier</p>	<p><u>Proiect 1:</u> Modernizarea retelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrari canalizare, retele apa, asfaltare, rigole scurgere, trotuare, piste biciclisti, rampe de acces persoane handicap;</p> <p><u>Proiect 2:</u> Realizarea de refugii/ statii pentru calatori in toata comuna</p>

	<p><u>Proiect 3</u>: Modernizare drum Cirligi – Dusesti;</p> <p><u>Proiect 4</u>: Amenajare drumuri satesti</p> <p><u>Proiect 5</u>: Constructie 2 poduri peste raul Bahna</p> <p><u>Proiect 6</u>: Introducere retea de transport in comun</p> <p><u>Proiect 7</u>: Reabilitarea drumurilor de exploatare agricola</p> <p><u>Proiect 8</u>: Amenajarea de parcuri.</p>
<p>OP.2.2. Introducerea si extinderea retelelor de utilitati</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Introducerea retelei de gaz metan in comuna Stefan cel Mare.</p> <p><u>Proiect 2</u>: Extinderea retelei de apa potabila in comuna cu 5 km.</p> <p><u>Proiect 3</u>: Construirea retea de canalizare si statie de epurare a apelor uzate.</p> <p><u>Proiect 4</u>: Extinderea retelei de iluminat public cu 2 km</p> <p><u>Proiect 5</u>: Modernizarea iluminatului public</p> <p><u>Proiect 6</u>: Realizare parc de eoliene in satul Ghigoiesti</p> <p><u>Proiect 7</u>: Realizare parc de panouri fotovoltaice</p> <p><u>Proiect 8</u>: Campanii de constientizare a cetatenilor cu privire la racordarea la reseaua edilitara.</p>
<p>OP.2.3. Gestionarea integrata a deseurilor</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Crearea infrastructurii locale de colectare si depozitare intermediara a</p>

	<p>deseurilor.</p> <p><u>Proiect 2:</u> Achiziționare de pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor</p> <p><u>Proiect 3:</u> Construirea unei platforme pentru depozitarea gunoierului animal și utilizarea sa ulterioară în agricultura ecologică</p> <p><u>Proiect 4:</u> Achiziționare mașină de compactat ori de sortat gunoierul</p> <p>Comuna Stefan cel Mare este inclusă în proiectul "Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Neamț"- SMID</p>
DS 3. ECONOMIA	
<p>OP.3.1. Agricultura și creșterea animalelor</p>	<p><u>Proiect 1:</u> Crearea de exploatații agricole pentru culturi performante.</p> <p><u>Proiect 2:</u> Campanii pentru: promovarea unei politici agricole care să conducă la performanță și la valorificarea biomasei (nealimentară); promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură, luându-se în calcul liniile de evoluție; promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii – asigurarea unui serviciu pentru utilaje agricole.</p> <p><u>Proiect 3:</u> Înființare de ferme: porci, oi și bovine.</p> <p><u>Proiect 4:</u> Înființare centru de predare a produselor din carne și lapte – domeniul</p>

	<p>zootehnie a cerealelor.</p> <p><u>Proiect 5:</u> Infiintarea de puncte de colectare a laptelui.</p> <p><u>Proiect 6:</u> Dezvoltarea unor interfete de preluare a recoltelor agricole pentru valorificare – centre de predare.</p>
<p>OP.3.2. Stimularea si incurajarea dezvoltarii activitatilor non-agricole</p>	<p><u>Proiect 1:</u> Crearea facilitatilor necesare (utilitati) pentru localizarea de afaceri in comuna Stefan cel Mare.</p> <p><u>Proiect 2:</u> Campanii pentru promovarea unei politici de asociere a intreprinzatorilor locali si atrasi pentru dezvoltarea unor activitati economice in domeniul serviciilor.</p> <p><u>Proiect 3:</u> Sprijinirea intreprinzatorilor prin inchiriere de spatii la preturi atractive pentru infiintarea a diverse puncte locale absolut necesare: service reparatii electrice, reparatii auto, frizerie-coafor, notariat, avocatura, servicii bancare, sala fitnes; salon de infrumusetare; centru SPA; fabrica de prelucrare a laptelui; brutarie.</p> <p><u>Proiect 4:</u> Sprijin, prin punerea de terenuri la dispozitie, pentru infiintarea unor spatii comerciale de alimentatie publica de tip supermarket.</p>
<p>OP.3.3.Valorificarea potentialului turistic</p>	<p><u>Proiect 1:</u> Campanii pentru incurajarea activitatilor de interes turistic in asociere cu</p>

	<p>alte activitati care pot capata specific local (vânatoare, pescuit sportiv, etc.).</p> <p><u>Proiect 2:</u> Amenajarea unei zone de agrement.</p> <p><u>Proiect 3:</u> Infiintarea unui muzeu pentru expozitia produselor confectionate de mesterul popular.</p> <p><u>Proiect 4:</u> Crearea infrastructurii pentru turism si agroturism; cai de acces si utilitati.</p> <p><u>Proiect 5:</u> Reabilitare-amenajari pentru pescuit si acvacultura luciului de apa.</p> <p><u>Proiect 6:</u> Amenajarea unui punct de informare pentru turisti si pentru intreprinzatori in turism, oferindu-se informatii despre oportunitati de finantare, standarde, legislatie, etc.</p>
<p>DS 4. PROTECTIA MEDIULUI</p>	
<p>OP.4.1. Amenajare spatii verzi</p>	<p><u>Proiect 1:</u> Amenajarea a 6 spatii verzi pe raza comunei.</p> <p><u>Proiect 2:</u> Campanii de educare a populatiei in domeniu.</p> <p><u>Proiect 3:</u> Amenajarea zonei de agrement pentru pescuit sportiv si agroturism.</p> <p><u>Proiect 4:</u> Amenajarea unui parc verde in centrul comunei prin finantare publica si privata</p>
<p>OP.4.2. Combaterea eroziunii solului, desecari si amenajari</p>	<p><u>Proiect 1:</u> Stabilizarea solurilor expuse la alunecari de teren</p>

<p>ale albiilor cursurilor de apa, regularizari si alte lucrari hidrotehnice</p>	<p><u>Proiect 2</u>: Consolidarea si stabilizarea cursului pâraielor in vederea prevenirii alunecarilor de teren. Realizarea de indiguiri pe râul Bahna</p> <p><u>Proiect 3</u>: Efectuarea de lucrari de desecare</p>
<p>OP.4.3. Combaterea poluarii aerului, solului si apelor</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Infiintarea si dotarea unui punct pentru monitorizarea evolutiei situatiei poluarii in zona.</p> <p><u>Proiect 2</u>: Introducerea unui sistem de management a deseurilor animale.</p> <p><u>Proiect 3</u>: Reconstructia ecologica a zonelor degradate.</p>
<p>OP.4.4. Amenajarea pasunilor si islazurilor comunale</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Efectuarea de lucrari de intretinere a pasunilor</p>
<p>DS 5. ADMINISTRATIE LOCALA</p>	
<p>OP.5.1. Intarire institutionala, informatizare si dezvoltare RU</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Reabilitarea cladirii primariei; dotare, achizitie centrala termica; dotare cu sistem video</p> <p><u>Proiect 2</u>: Perfectionarea profesionala continua a personalului din administratia publica.</p> <p><u>Proiect 3</u>: Constituirea si dezvoltarea bazei de utilaje si echipamente pentru interventii in cazuri de forta majora.</p> <p><u>Proiect 4</u>: Constituirea si dezvoltarea bazei de utilaje si echipamente pentru lucrari de investitii si exploatare a patrimoniului comunei.</p> <p><u>Proiect 5</u>: Constructie garaj acoperit pentru</p>

	<p>utilajele primariei</p> <p><u>Proiect 6:</u> Achizitionare 1 autovehicul pentru personalul primariei</p> <p><u>Proiect 7:</u> Reabilitarea fostei primarii din satul Ghigoiesti</p> <p><u>Proiect 8:</u> Infiintare echipa de forbal a comunei</p> <p><u>Proiect 9:</u> Amenjare teren de fotbal</p> <p><u>Proiect 10:</u> Modernizare bazar comunal</p> <p><u>Proiect 11:</u> Racordarea institutiilor, a agentilor economici si a populatiei la sistemele actuale de comunicare – achizitionarea de echipamente si programe IT.</p> <p><u>Proiect 12:</u> Pregatirea personalului propriu al primariei pentru utilizarea programelor informatice.</p> <p><u>Proiect 13:</u> Infiintarea unui punct de informare pentru locuitorii comunei.</p>
OP.5.2.Managementul informatiilor	<p><u>Proiect 1:</u> Completarea dotarilor IT</p> <p><u>Proiect 2:</u> Achizitionare programe informatice</p> <p><u>Proiect 3:</u> Infiintarea unui punct de informare pentru locuitorii comunei</p>

Capitolul X. Coordonare, implementare, monitorizare si evaluare

10.1 Coordonare

Coordonarea implementarii Strategiei de Dezvoltare Economico-Sociala Durabila va fi asumata si asigurata de Consiliul Local al comunei Stefan cel Mare, prin intermediul structurilor existente sau nou create, de ex: Biroul de Integrare Europeana si a functionarilor publici specializati, desemnati in acest sens.

Responsabilitatile de coordonare a Strategiei de dezvoltare locala vizeaza:

- Asigurarea unui circuit informational adecvat privind implementarea Strategiei;
- Desfasurarea unui management coerent al riscurilor ce intervin in implementarea Strategiei;
- Asigurarea resurselor tehnice si administrative necesare bunei implementari a Strategiei;
- Coordonarea si gestionarea personalului/ echipei responsabile de activitatile care conduc la implementarea Strategiei;
- Asigurarea unui management eficient si corect in implementarea strategiei, inclusiv a gestionarii financiare corecte a fondurilor alocate implementarii actiunilor asumate;
- Asigurarea atingerii indicatorilor de progres, impact si rezultat a obiectivelor, directiilor si actiunilor de dezvoltare;
- Monitorizarea stadiului de implementare a Strategiei si stabilirea eventualelor revizuri periodice;
- Raportarea activitatilor de implementare si de revizuire periodica.

10.2 Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locala este un proces complex care, pe lângă oferirea unor directii de dezvoltare in cadrul documentului strategic, presupune si o implementare eficienta a masurilor si actiunilor propuse.

Implementarea cu succes a prezentei Strategii presupune parcurgerea urmatoarelor etape:

- I. Supunerea Strategiei de Dezvoltare Economico-Sociala Durabila a comunei Stefan cel Mare, pentru perioada 2013-2020, in vederea avizarii Consiliului Local, in sedinta publica. Astfel documentul devine oficial iar prioritatile prevazute de acesta deveni prioritatile comunitatii locale.
- II. Strategia de dezvoltare va fi adusa la cunostinta tuturor institutiilor publice, organizatiilor si a reprezentantilor mediului de afaceri local.
- III. Punerea in aplicarea a Strategiei pentru care se propune o serie de instrumente de implementare care sa faciliteze atingerea viziunii si obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

Planul de actiuni este o prezentare structurata a tuturor actiunilor si proiectelor propuse de prezenta Strategie.

Dezvoltarea socio-economica a comunei presupune implicarea si colaborarea tuturor componentelor sferei sociale si economice locale, fie ca e vorba de institutii ale statului, fie ca vorbim de unitati economice sau chiar de locuitorii comunei.

Se vor dezvolta parteneriate cu alte institutii sau organizatii care sa-si aduca contributia la implementarea Strategiei - care va deveni un document de lucru nu numai pentru Consiliul Local ci si pentru entitatile cuprinse in parteneriat. Atributiile si responsabilitatile partenerului referitor la implementarea

activitatilor prevazute vor fi stabilite cu precizie inca de la inceputul colaborarii. Asumarea responsabilitatilor de implementare, de catre Consiliul local Bârgauani.

10.3 Monitorizarea si evaluarea implementarii

Monitorizarea si evaluarea sunt procese corelate si interdependente.

Monitorizarea este procesul de colectare periodica si analiza a informatiei cu scopul de fundamenta procesul de luare a deciziei de catre cei abilitati, asigurând transparenta in luarea deciziei si furnizând o baza pentru viitoarele actiuni de evaluare. In elaborarea evaluarilor este necesara utilizarea informatiilor relevante colectate in urma activitatii de monitorizare.

Monitorizarea implementarii strategiei este in principiu o practica formala putin cunoscuta si asumata in mediul institutional public. Aceasta presupune resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare si raportare) si o pregatire specifica (definirea indicatorilor cantitativi si calitativi, corelat cu potentialele surse de colectare/ productie a acestora).

Monitorizarea implementarii strategiei are ca scop realizarea obiectivelor stabilite in contextul actiunilor propuse, a resurselor umane, materiale si financiare alocate, respectarea graficelor de timp, a parteneriatelor incheiate, managementul riscurilor, etc.

Pentru o implementare cu succes se impune un management coerent al riscurilor care pot aparea pe parcursul implementarii, fie ca vorbim de situatii de criza sau situatii de forta majora, reactii negative sau neasteptate din partea participantilor la strategie sau proiect, etc.. Monitorizarea

implementarii trebuie sa includa un plan de revizuire bine pus la punct, prin care sa se asigure cele mai eficiente si rationale solutii de remediere care sa restabileasca cursul initial de implementare a Strategiei si, astfel, sa se asigure realizarea impactului asteptat.

Pentru a putea monitoriza implementarea Strategiei si pentru a-i putea analiza performanta in raport cu scopurile stabilite se va utiliza urmatorul set de indicatori:

- *Indicatori administrativi* prin care se va monitoriza capacitatea de planificare, de a respecta termenele, capacitatea de a utiliza resursele disponibile pentru atingerea obiectivelor;
- *Indicatori de performanta* care vor ajuta la evaluarea impactului real al Strategiei la nivel economic, politic, social, etc. Pe baza acestor indicatori se va putea masura atingerea rezultatelor implementarii.

In functie de obiectivele strategiei, indicatorii de **performanta** se pot referi la:

- Gradul de saracie
- Calitatea aerului si a apei
- Cresterea si diversificarea fortei de munca
- Cresterea veniturilor
- Quantumul investitiilor directe straine
- Transparenta administratiei publice locale
- Gradul de satisfactie si de incredere fata de administratia publica locala exprimata de locuitori si alti actori locali importanti

Exemple de indicatori de monitorizare si evaluare:

- Quantumul veniturilor pe gospodarie
- Rata de ocupare a fortei de munca active
- Rata somajului
- Drumuri modernizate (%)
- Gradul de conectare la sistemul public de canalizare
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a apei potabile
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului natural
- Suprafața spațiilor verzi intravilane pe cap de locuitor
- Rata de creștere / descreștere a numărului de întreprinderi
- Rata de creștere/ descreștere a capacității de cazare turistică existentă

Strategia va fi monitorizată și prin intermediul unor rapoarte semestriale/anuale întocmite de către Biroul de Integrare Europeană din cadrul primăriei.

Strategia va fi **evaluată** anual prin intermediul:

- rapoartelor de monitorizare;
- raport privind gradul de atingere a indicatorilor stabiliți;
- organizarea de întâlniri anuale, la care va participa personalul, partenerii, reprezentanți ai beneficiarilor și ai comunității, unde vor fi comunicate și evaluate rezultatele implementării Planului de Acțiune.

Evaluarea se va efectua în trei etape:

1. *Evaluarea inițială* (înaintea începerii acțiunii) prin care se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii.

II. *Evaluarea intermediara* a actiunii care se efectueaza la jumatatea perioadei de implementare, analizand cursul corect al actiunii si rezultatele intermediare.

III. *Evaluarea finala* (dupa finalizarea proiectului), prin care se va analiza daca au fost atinse rezultatele prevazute de proiect.

Evaluarea va fi realizata de catre aceeasi echipa care realizeaza si activitatea de monitorizare a Strategiei, din cadrul Biroului de Integrare Europeana.

Activitatea de evaluare se concretizeaza intr-un raport de evaluare care va contine situatia indicatorilor de evaluare. In functie de aceste rapoarte, se vor lua deciziile privind eventuale modificari sau actualizari ale prevederilor Strategiei.

INDICATORI DE MONITORIZARE SI EVALUARE

Activitati/obiective	Indicatori
Prioritate 1. Nevoi sociale. Dezvoltarea infrastructurii sociale	
1.1. <i>Imbanatirea serviciilor medicale</i>	<ul style="list-style-type: none"> √ <i>Dispensar reabilitat si dotat la standarde europene</i> √ <i>Masina dotata corespunzator pentru a asigura servicii medicale persoanelor din satele indepartate de dispensarele medicale achizitionata</i> √ <i>Dispensar medical infiintat in satul Ghigoiesti</i> √ <i>Punct de permanenta infiintat</i>

	<ul style="list-style-type: none"> √ Serviciu pentru persoanele cu boli incurabile infiintat √ Dispensar veterinar modernizat si dotat √ Farmacie veterinara construita
1.2. Imbunatatirea si dezvoltarea serviciilor de asistenta sociala	<ul style="list-style-type: none"> √ Centru de zi si permanent de batrâni si copii, infiintat √ Cantina sociala infiintata √ Serviciul pentru ingrijiri la domiciliu infiintat √ Centru social pentru persoane in dificultate infiintat √ Cabinet de asistenta comunitara infiintat
1.3. Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de educatie	<ul style="list-style-type: none"> √ Amenajarea curtii interioare a scolii din Stefan cel Mare cu spatiu verde, borduri, alei si banci realizate; achizitionare centrala termica √ Imprejmuirea scolii din Stefan cel Mare cu gard realizata √ Numar gradinite reabilite si dotate √ Numar scoli reabilite si dotate √ Numar laboratoare scoli dotate √ Sala de sport construita √ Teren de sport amenajat
1.4. Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de cultura	<ul style="list-style-type: none"> √ Hanul de la Serbesti reabilitat √ Anvelopare camin cultural din Cirligi si

	<p><i>dotarea lui cu centrala termica, vesela si mobilier realizate</i></p> <ul style="list-style-type: none"> √ <i>Sala de festivitati reabilitata</i> √ <i>Muzeu etnografic infiintat</i> √ <i>Ansamblu de dansuri populare infiintat</i> √ <i>Sala de conferinte, sala festivitati in cadrul caminului cultural din Valea Ursului</i> √ <i>Camin cultural reabilitat - Ghigoiesti</i>
Prioritate 2. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii	
2.2. Introducerea si extinderea retelelor de utilitati	<ul style="list-style-type: none"> √ <i>Numarul drumurilor comunale asfaltate</i> √ <i>Numar trotuare construite</i> √ <i>Numar piste biciclisti, rampe de acces persoane handicap</i> √ <i>Numarul santurilor si a rigolelor de scurgere, podetelor refacute</i> √ <i>Numar refugii/ statii de calatori construite</i> √ <i>Numar parcari amenajate</i> √ <i>Drum Cirligi – Dusesti modernizat</i> √ <i>Drumuri satesti amenajate</i> √ <i>2 poduri peste raul Bahna</i> √ <i>Retea de transport in comun introdusa</i> √ <i>Numar drumuri de exploatare agricola</i>
2.2. Introducerea si extinderea retelelor de utilitati	<ul style="list-style-type: none"> √ <i>Km retea de gaz metan realizata</i> √ <i>Km de retea apa potabila extinsa</i>

	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar gospodarii racordate la reseaua de apa potabila √ Km retea de canalizare realizata √ Numar gospodarii racordate la reseaua de canalizare √ Km retea de iluminat public √ Iluminat public modernizat √ Parc de eoliene realizat
2.3. Gestionarea integrata a deeurilor	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar pubele pentru colectare selectiva achizitionate √ Autospeciale de transport deseuri achizitionate √ Platforma pentru depozitarea desurilor animale construita √ Masina de compactat/ sortat gunoiul
Prioritate 3. Dezvoltare economica	
3.1. Agricultura si cresterea animalelor	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar exploataii agricole pentru culturi performante create √ Numar campanii pentru: promovarea unei politici agricole care sa conduca la performanta si la valorificarea biomasei (nealimentar); promovarea unei politici adecvate in domeniul resurselor umane care lucreaza in agricultura, luându-se in calcul liniile de evolutie; promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii

	<p>– asigurarea unui service pentru utilaje agricole</p> <p>√ Numar ferme: porci, oi si bovine, infiintate</p> <p>√ Centru de predare a produselor din carne si lapte – domeniul zootehnie infiintat</p> <p>√ Numar puncte de colectare a laptelui infiintate</p>
<p>3.2. Stimularea si incurajarea dezvoltarii activitatilor non-agricole</p>	<p>√ Numar campanii pentru promovarea unei politici de asociere a intreprinzatorilor locali si atrasi pentru dezvoltarea unor activitati economice in domeniul serviciilor</p> <p>√ Numar spatii inchiriate pentru sprijinirea intreprinzatorilor pentru infiintarea a diverse puncte locale absolut necesare: service reparatii electrice, reparatii auto, frizerie-coafor, notariat, avocatura, servicii bancare, etc.</p> <p>√ Numar terenuri puse la dispozitie pentru infiintarea unor spatii comerciale de alimentatie publica de tip supermarket</p> <p>√ Numar unitati de servicii pentru populatie infiintate</p>
<p>3.3 Valorificarea potentialului turistic</p>	<p>√ Numar campanii pentru incurajarea activitatilor de interes turistic in</p>

	<p>asociere cu alte activitati care pot capata specific local (vânatoare, pescuit sportiv, etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> √ Zona de agrement amenajata √ Muzeu pentru expozitia produselor confectionate de mesterul popular din comuna infiintat √ Numar cai de acces si km utilitati pentru infrastructura de turism √ Numar amenajari pentru pescuit si acvacultura luci de apa √ Punct de informare pentru turisti si pentru intreprinzatori in turism, amenajat
Prioritate 4. Protectia mediului	
4.1. Amenajare spatii verzi	<ul style="list-style-type: none"> √ Numar spatii verzi amenajate √ Zona de agrement amenajata √ Numar campanii de educare a populatiei in domeniu √ Parc verde in centrul comunei amenajat
4.2. Combaterea eroziunii solului, desecari si amenajari ale albiilor cursurilor de apa, regularizari si alte lucrari hidrotehnice	<ul style="list-style-type: none"> √ Ha soluri expuse la alunecari de teren stabilizate √ Cursuri paraie consolidate si stabilizate √ Numar canale de scurgere reabilite √ Km indiguiri realizate
4.3. Combaterea poluarii aerului,	<ul style="list-style-type: none"> √ Punct pentru monitorizarea evolutiei

solului si apelor	<p>situatiei poluarii in zona infiintat si dotat</p> <ul style="list-style-type: none"> √ Sistem de management a deseurilor animale implementat √ Numar zone degradate reconstruite ecologic
4.4. Amenajarea pasunilor si islazurilor comunale	<ul style="list-style-type: none"> √ Ha pasuni reabilitate/intretinute
Prioritate 5. Administratie locala	
5.1. Intarire institutionala, informatizare si dezvoltare RU	<ul style="list-style-type: none"> √ Sediul primarie reabilitat, dotat, centrala termica achizitionata, sistem video achizitionat √ Numar cursuri de formare profesionala a personalului din administratia publica √ Baza de utilaje si echipamente pentru interventii in cazuri de forta majora, constituita √ Baza de utilaje si echipamente pentru lucrari de investitii si exploatare a patrimoniului comunei, constituita √ Garaj acoperit pentru utilajele primariei construit √ Autovehicul propriu pentru primarie achizitionat √ Numar echipamente si programe IT achizitionate √ Sediul fostei primarii din satul Ghigoiesti

	<p><i>reabilitat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> √ <i>Echipa de fotbal infiintata</i> √ <i>Teren de fotbal amenajat</i> √ <i>Bazar comunal modernizat</i> √ <i>Numar cursuri IT pentru personalul primariei</i> √ <i>Punct de informare pentru locuitorii comunei infiintat</i>
5.2.Managementul informatiilor	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Echipamente IT achizitionate ✓ Numar programe informatice achizitionate ✓ Punct de informare infiintat pentru locuitorii comunei

Se recomanda ca, la perioade mai mari de timp (5-7 ani) sau in cazul unor schimbari socio-economice sau administrative majore sa se efectueze revizuirile ale strategiei.

Impactul strategiei va fi evaluat din punctul de vedere al capacitatii de a raspunde problemelor comunei si de a crea structuri pentru implicarea comunitatii locale in procesele de dezvoltare.

Pentru asigurarea impactului durabil al strategiei, se va asigura consultarea si implicarea continua a comunitatii locale in planurile si prioritatile de dezvoltare viitoare.